

دین و زندگی مصور (۶۰۴۰)

شامل: توحید شناسی، قضا و قدر، هدف شناسی، انسان شناسی، معاد شناسی، هفتی بخش، اخلاص و توبه، قانونمندی و اختیار، سنت، تمدن اسلامی، هدایت، نبوت و امامت، سفر، عشق و تقوا، عزت و ذلت، مقبولیت، عفاف، پوشش، ازدواج و تمدن جدید

قابل استفاده: راوطلبان کنگوروش، های مختلف، دانش آموزان دوره متوسطه دوم

پدیدآورنده:

علیرضا یوسفیان پور

سرشناسه: یوسفیان پور، علیرضا، ۱۳۷۱-

عنوان و نام پدیدآور: رین زندگی مصور (۶۰۴۰) شامل: توحیدشناسی، قضا و قدر، هدف
شناسی، انسان شناسی، معادشناسی، هفتی بخش، اخلاص و توبه، قانونمندی و اختیار، سنت، تمدن
اسلامی، ... داوطلبان کنکور رشته های مختلف، دانش آموزان دوره متوسطه دوم پدیدآورنده علیرضا

یوسفیان پور

مشخصات نشر: تهران، حرف آخر آموزش.

مشخصات ظاهری: ۲۳ص: ۲۲ × ۲۹ س.م. وضعیت فهرست نویسی: ضیای مختصر

شابک: ۳- ۷۷-۷۸۰۷-۸۸۰۰-۶۰۰-۹۷۸ شماره کتابشناسی ملی: ۶۰۵۸۳۴۰

عنوان کتاب: رین زندگی مصور (۶۰۴۰)

پدیدآورنده: علیرضا یوسفیان پور

ناشر: حرف آخر آموزش

تایپ و صفحه آرا: گروه حرف آخر

قطع اثر: رحلی

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۴۰۰-۱۴۰۱

شمارگان: ۳۰۰۰

واحد سفارش و فروش: ۶۴۰۳۵-۲۱

شابک: ۳- ۷۷-۷۸۰۷-۸۸۰۰-۶۰۰-۹۷۸

قیمت: ۹۰۰۰۰۰ ریال

چاپ و صحافی: چاپ پارس

طراح و گرافیک: محمد موحیدی

دفتر مرکزی: میدان انقلاب- خیابان

انقلاب- ساختمان ۱۷- واحد ۴

تلفن: ۶۴۰۳۵-۲۱

پایگاه اینترنتی:

www.harfeakhar.com

به نام خدا

سلام

همیشه آرزو داشتیم و داریم که بتوانم گره‌ای از مشکل کسی باز کنیم و اگر خداوند بزرگ و متعادل خرده علمی در وجودم به ودعیت نهاده به نحو احسن آن را نشر دهم تا زکات علمم را داده باشم. وقتی قدم در راه درس دین و زندگی و کنکور نهادم و با مشکلات دانش آموزان عزیز آشنا شدم مصمم شدم تا مجموعه ای را آماده کنیم که جامع و کامل باشد به طوری که دانش آموزان عزیز بتوانند با نگاه کردن پکیج های درس دین و زندگی و با استفاده از این کتاب به همه ی سؤالات دینی کنکور سراسری پاسخ صحیح دهند؛

دانش آموزان عزیز! در این مجموعه هر آنچه در زمینه‌ی درس دین و زندگی در کنکور سراسری به آن نیاز دارید، خواهید یافت. نحوه آموزش در این مجموعه برحسب سرفصل های درس دین و زندگی دوره متوسطه دوم طوری چیده شده‌اند تا یادگیری آنها برای شما آسان تر شود.

ویژگیهای مهم این مجموعه به روز بودن آن است که با یادگیری مطالب موجود این شاءالله خواهید توانست به پرسش های چهارگزینه ای کنکور امروزی پاسخ صحیح دهید. امیدوارم توانسته باشم گامی هر چند کوچک در موفقیت دانش آموزان عزیز و اعتلای فرهنگ این مرز و بوم داشته باشم.

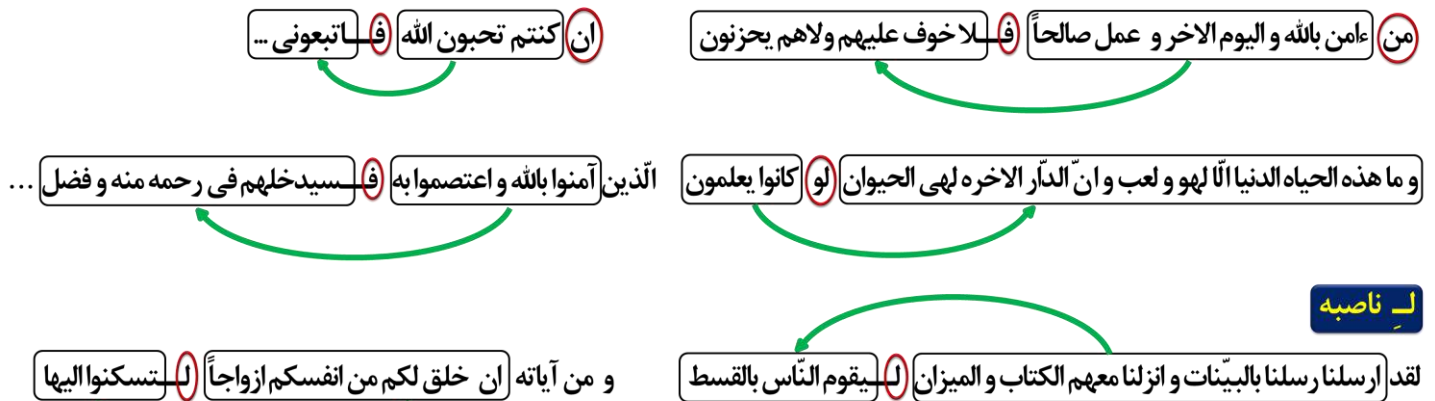
از صمیم قلب موفقیت تمامی دانش آموزان را از خداوند منان خواهانم.

فهرست

موضوع	صفحه
توحید شناسی، قضا و قدر	6
هدف شناسی، انسان شناسی	۱۴
معارف شناسی	۲۲
هستی بخش، اخلاص و توبه	۳۴
قانونمندی و اختیار، سنت، تمدن اسلامی	۴۲
هدایت، نبوت و امامت (۱)	۴۹
هدایت، نبوت و امامت (۲)	۵۷
هدایت، نبوت و امامت (۳)	۶۵
سفر، عشق و تقوا، عزت و ذلت	۷۳
مقبولیت، عفاف، پوشش، ازدواج و تمدن جدید	۸۱
زیره دربین (نکات خطی)	۹۲

علت: عامل ، به وجود آورنده ، مسبب ، زاینده ، شرط ، متبوع
معلول: نتیجه ، میوه و ثمره ، بازتاب ، پیامد ، زاییده ، مشروط ، تابع

ادوات شرط (ان ، من ، لو)

لِ ناصبه

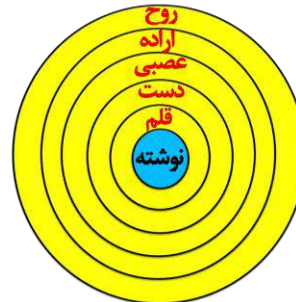
صفات الهی

قل يا عبادي الذين اسرفوا على انفسهم لا تقنطوا من رحمه الله ان الله يغفر الذنوب جميعاً انه هو الغفور الرحيم

علل عرضی

علل طولی

مستقل ، مستقیم و متفاوت ، کنار هم
 ردیف هم ، مجموعه و مشارکت و همکاری

وابسته ، تقدم و تأخر ، طول هم ، واسطه
 نسبت دادن معلول به هر یک از علت ها

تست: اگر بگوییم « کار انسان ، هم به اراده و اختیار او وابسته است و هم به اراده خداوند » سخن گفته ایم که
 مبنای آن ، قبول علل است و حاکی از الهی می باشد.

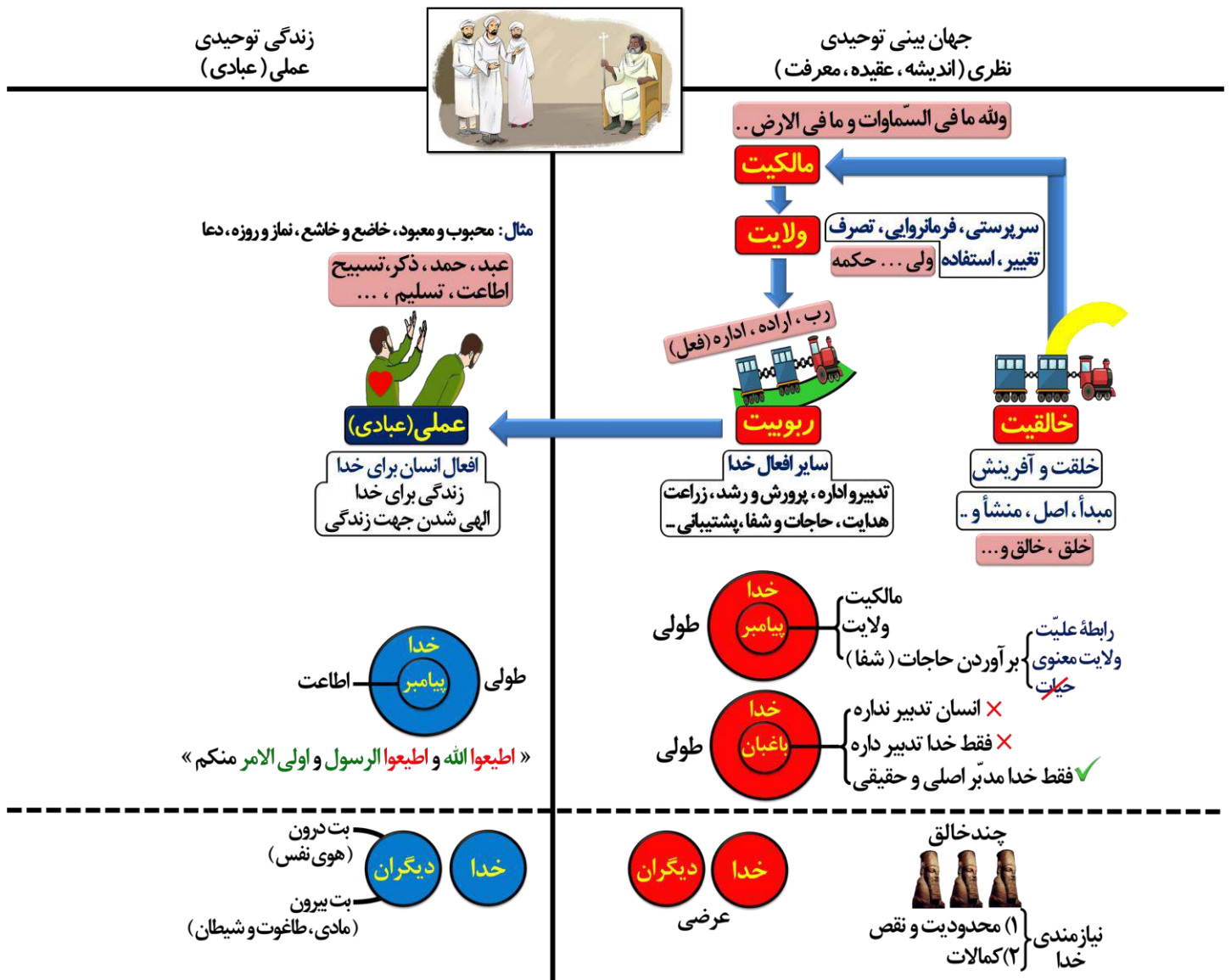
تجربی ۹۸

- (۲) نادرستی - طولی - قضا
- (۴) نادرستی - عرضی - قضا

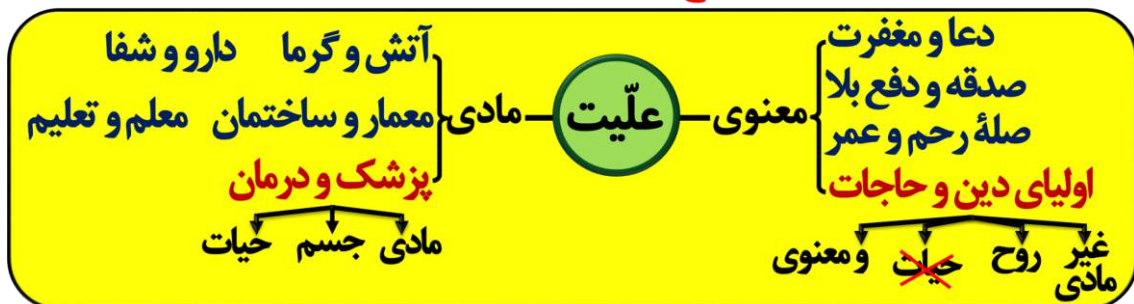
- (۱) درستی - طولی - تقدیر
- (۳) درستی - عرضی - تقدیر

توحید شناسی ، قضا و قدر

اصل توحید یگانگی ، یکتایی ، بی همتایی ، بی شریک (**احد ، واحد**)

جمع بندی رابطه علیت

دقت کن !!!!

خداوند خالق و آفریننده و پدید آورنده جهان: **خالقیت** خداوند پروردگار جهان: **ربوبیت** جهان از خداست: **خالقیت**

خداوند یگانه و یکتاست: **اصل توحید** خداوند در کار آفرینش یکتاست: **خالقیت** جهان از آن خداست: **مالکیت**

خداوند شریک و همتایی ندارد: **اصل توحید** خداوند در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد: **خالقیت**

اگر کسی معتقد به **شرک در خالقیت** باشد، معتقد به **شرک در مالکیت** نیز خواهد بود.

توحید شناسی ، قضا و قدر

ت عملی اجتماعی

ت عملی فردی

دوسویه و متقابل

رضایت و فرمان الهی نتیجه اصلی: شخصیت ثابت و پایدار + آرامش روحی ✓ همه چی حکمت داره ← امید، صبر، استوار، رشد، بی مهری شعر: سر ارادت ما و آستان ... ✓ مسئول در برابر مخلوق (خود، دیگران، حیوان) امام علی (ع): تقوای الهی ...	در جهت خدا و اطاعت همه جانبه از او ✓ جامعه وقتی توحیدی که حکومتش توحیدی (۳ شرط) ✓ وحدت و هماهنگی (تفرقه و تضاد)، عدالت ✓ حکومت طاغوت، حمایت از محروم و ضعیف ✓ مبارزه با ظالم، عدم دوستی با دشمنان خدا و خود آیه: عدو... اولیاء
آیه: من یعبده الله علی حرف ... خسر ... آیه: من ... الهه هواه ... و کیلاً نتیجه اصلی: شخصیتی ناپایدار + درونی ناآرام بت درون (نفس) و بت بیرون (طاغوت)	✓ حاکمیت طاغوت به جای حاکمیت خدا ✓ ستمگر قدر تمند و دیگران در خدمت امیال آنان ✓ تفرقه و تضاد، رشد و تعالی ✓ فقط تمایلات دنیوی، فقط منافع فردی، ایشور و خیر

ش عملی اجتماعی

ش عملی فردی

الله صمد

والله هو الغنی، الحمد

توحید ذاتی: خداوند در ذات خود یکتاست / خداوند بی نیاز

« قل هو الله احدٌ الله صمد لم یلد و لم یولد ولم یکن له کفو احدٌ »
اصل توحید بی نیازی خدا زاینده زاینده شده اصل توحید

« الله خالق کل شیء » (ت خالقیت) « الله ما فی السّمٰوٰت و ما فی الارض ... » (ت مالکیت)

« ما لهم من دونه من ولیٍّ و لا یشرک فی حکمه احدٌ » (ت ولایت)
« قل اغیر الله ابغی ربّاً و هو ربّ کلّ شیء » (ت ربوبیت) (ت نفی ش ربوبیت)

« ان الله ربّی و ربکم » (ت ربوبیت) « هذا صراط مستقیم » (ت عملی) « فاعبدوه » (ت عملی) ✓ رابطه توحید نظری (ربوبیت) و توحید عملی

تثبیک طلایی: پیامبر!!!! هواپرست وکیل نمی خواد

« آرایت من اتخذ الهه هواه » (ش عملی فردی) « افانت تكون علیه وکیلاً » (اختیاری بودن هدایت)

« و من الناس من یعبده الله علی حرف فبان اصابه خیر اطمأن به و ان اصابته فتنه انقلب علی وجهه خسر الدنیا و الاخره ذلک هو الخسران المبین »
✓ پرستش از روی ایمان، در خیر و بلا عابد ✓ پرستش از روی تردید، در خیر عابد در بلا رویگردان

توحید شناسی ، قضا و قدر

« یا ایها الذین آمنوا لاتتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء تلقون الیهم بالموده و قد کفروا بما جاءکم من الحق »
(نهی از دوستی و مهربانی با دشمنان) (کفر دشمنان به دین حق)

(ت ربوبیت) (ش ولایت و ش عملی) (مالکیت و اختیار سود و زیان خود را ندارند)

« قل من رب السماوات و الارض » قل الله قل افاتخذتم من دونه اولیاء لایملکون لانفسهم نفعاً و لاضرراً

✓ با نفی شرک در ربوبیت ، شرک در ولایت نفی می کند .

✓ کسی را می توانیم به عنوان رب خود انتخاب کنیم که اختیار سود و زیان همه مخلوقات را دارد .

✓ کسی که اختیار سود و زیان خود را ندارد نمی تواند رب و صاحب اختیار ما باشد

قل هل یتسوی الاعمی و البصیر ام هل یتسوی الظلمات و النور

≠

≠

ام جعلوا لله شرکاء خلقوا کخلقه (ش خالقیت) (مشتبه شدن خلقت) (ت خالقیت) (اصل توحید)
« قل الله خالق کل شیء » و هو الواحد القهار

✓ یکی پنداشتن مخلوقات الهی و و مصنوعات انسانی ← به شک افتادن (به اشتباه افتادن) در توحید

جمع بندی احادیث

امام علی (ع) : « خدای من ! مرا این عزت بس که بنده تو باشم و این افتخار بس که تو پروردگار منی ، خدای من ! تو همان گونه ای که من دوست دارم ، پس مرا همان گونه قرار ده که تو دوست داری »

تکلیک طلایی : عبد توام ، عزت من / رب منی ، فخر من
همونی که میخوام / همونی شمم که میخوای

امام علی (ع) : « تقوای الهی پیشه کنید ، هم در مورد بندگان خدا ، هم در مورد شهرها و آبادی ها ، چرا که شما در برابر همه اینها حتی سرزمین ها و چهارپایان مسئولید . خدا را اطاعت کنید و از عصیان او پرهیزید »

✓ توحید عملی فردی (مسئول در برابر مخلوق)

جمع بندی آیات

« سر ارادت ما و آستان حضرت دوست / که هر چه بر سر ما می رود ارادت او ست » « نظیر دوست ندیدم اگر چه از مه و مهر / نهادم آینه ها در مقابل رخ دوست »
✓ توحید عملی فردی (همه چی حکمت داره) / بی همتایی خداوند

« بر آستان جانان گر سر توان نهادن » گلبانگ سربلندی بر آسمان توان زد »

✓ توحید عملی فردی

خارج ۱۴۰۰

۱ کدام مورد ، به ترتیب مراتب توحید و یگانگی خداوند را ارائه می نماید؟

(۱) مالکیت - خالقیت - ولایت - ربوبیت

(۲) مالکیت - خالقیت - ربوبیت - ولایت

(۳) خالقیت - ربوبیت - مالکیت - ولایت

(۴) خالقیت - مالکیت - ولایت - ربوبیت

خارج ۱۴۰۰

۲ کدام مورد ، ارتباط میان توحید و سبک زندگی را به درستی تبیین می کند؟

(۱) اندیشه های خاص ریشه در سبک زندگی دارد. (۲) انتخاب جهان بینی ریشه در سبک زندگی دارد.

(۳) جهان بینی توحیدی از زندگی توحیدی سرچشمه می گیرد. (۴) هر سبکی از زندگی از جهان بینی خاصی سرچشمه می گیرد.

۳ پس از پذیرش مفهوم کدام مورد ، پیام موجود در آیه (وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ) تحقق می یابد؟

انسانی ۱۴۰۰

(۱) «وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ» (۲) «اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ»

(۳) «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ» (۴) «قُلْ أَعْبُدُوا اللَّهَ أَعْبُدُوا رَبَّكُمْ»

۴ کدام مورد ، علت دوستی نکردن با دشمنان خدا و مسلمانان را در آیه شریفه (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا

انسانی ۱۴۰۰

عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ ...) بیان می کند؟

(۱) «تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ»

(۲) «عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ»

(۳) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا»

(۴) «وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ»

۵ قرآن کریم فردی را که دارای ویژگی (اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ) می باشد ، چگونه مورد شماتت و سرزنش قرار می دهد؟

زبان ۱۴۰۰

(۱) «خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ» (۲) «ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ»

(۳) «أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا» (۴) «فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ»

ریاضی ۹۹

۶ پیام آیه شریفه «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» کدام است؟

(۱) ربوبیت الهی، خاستگاه پرستش خداوند است.

(۲) ارتباط دوسویه بین توحید فردی و اجتماعی وجود دارد.

(۳) بازتاب توحید عملی، در زندگی فردی را بیان نموده است.

(۴) به افزایش معرفت و شناخت نسبت به ربوبیت خداوند توجه دارد.

تجربی ۹۹

۷ برخورداری انسان موحد از آرامش روحی ثمره چیست و نگاه او به مشکلات زندگی چگونه است؟

(۱) اعتقاد در یگانگی خدا - آن را زمینه موفقیت های آینده اش می داند.

(۲) اخلاص در بندگی خدا - آن را زمینه موفقیت های آینده اش می داند .

(۳) اعتقاد در یگانگی خدا - آن ها را نشانه رضایت الهی از عملکرد خود می داند .

(۴) اخلاص در بندگی خدا - آن ها را نشانه رضایت الهی از عملکرد خود می داند .

۸ از آیه شریفه «قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ ...» کدام پیام دریافت

تجربی ۹۹

می شود؟

(۱) اعتقاد به اینکه علاوه بر خداوند و در کنار او دیگران هم مالک بخشی از جهان هستند . اگر کسی معتقد به شرک در خالقیت باشد ، شرک در مالکیت هم دارد .

(۲) پرسش و پاسخ هر دو از خداست ، پس روشن است که مشرکان خالقیت خدا را قبول دارند ولی پرستش خدا و کمک خواستن از او و نفی شرک را نمی پذیرفتند .

(۳) اعتقاد به اینکه علاوه بر خداوند و در عرض او ، دیگرانی نیز هستند که حق تصرف و تغییر در آن چیز را دارند و دیگران بدون اجازه وی نمی توانند در آن تصرف کنند .

(۴) قرآن به مشرکان می گوید : شما که قبول دارید خداوند تنها خالق جهان و تنها مالک آن نیز هست و حق تصرف در آن چیز را دارد پس در کار آفرینش شریک نگیرید .

۹۰ با توجه به تعالیم قرآن کریم چه کسی دارای شخصیت ناپایدار است و علت این ناآرامی چیست؟

- ۱) « شَفَا جُرْفٍ هَارٍ » - تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی
- ۲) « شَفَا جُرْفٍ هَارٍ » - بی توجهی و اجتناب از امیال نفسانی
- ۳) « اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ » - تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی
- ۴) « اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ » - بی توجهی و اجتناب از امیال نفسانی

۱۰۰ اینکه خداوند پیامبر اکرم(ص) را ولی انسان ها معرفی می کند به چه معناست و کدام آیه شریفه، حاکی از آن است؟

هنر ۹۹

- ۱) چون ولایت خداوند مطلق است ، بخشی از ولایت خود را به پیامبر واگذار کرده است - « ... قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا »
- ۲) چون ولایت خداوند مطلق است ، بخشی از ولایت خود را به پیامبر واگذار کرده است - « ... مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا »
- ۳) خداوند پیامبر را واسطه ولایت خود و رساننده فرمان هایش قرار داده است - « ... قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا »
- ۴) خداوند پیامبر را واسطه ولایت خود و رساننده فرمان هایش قرار داده است - « ... مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا »

زبان ۹۹

۱۱۰ از آیه شریفه « قُلْ أَعْلَمُ إِلَهًا غَيْرَ اللَّهِ أَبْغَىٰ رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ ... » کدام مفهوم، دریافت می شود؟

- ۱) تدبیر انسان ها در طول ربوبیت الهی قرار دارد، یعنی هم خودش و هم نیرو و توانش از آن خداست.
- ۲) چون خداوند خالق و مالک و ولی جهان است تنها ربّ هستی نیز می باشد، انسان نقشی در پرورش ندارد.
- ۳) اگر خداوند را مدبّر اصلی بدانیم و در عرض ربوبیت الهی برای انسان تدبیر قائل شویم دچار شرک نشده ایم.
- ۴) خداوند صاحب اختیاری است که تدبیر مخلوق به دست اوست، بنابراین تدبیر انسان در کنار ربوبیت الهی قرا دارد.

۱۲۰ با توجه به آیات قرآن کریم ، هدایتگری پیامبر اکرم(ص) در مورد کدام شخص ، بی تأثیر خواهد بود ؟ خارج ۹۸

- ۱) « جعلوا لله شركاء »
- ۲) « من اتخذ الهه هواه »
- ۳) « من يعبد الله على حرف »
- ۴) « لا يملكون لانفسهم نفعاً ولا ضرراً »

۱۳۰ حال گروهی که به صورت مقطعی خداوند متعال را عبادت می کنند به ترتیب در خیر و بلا چگونه توصیف شده‌اند؟

تجربی ۹۸

- ۱) « اطمان به » - « انقلب على وجهه »
- ۲) « اصابه خیر » - « انقلب على وجهه »
- ۳) « اطمان به » - « خسر الدنيا والاخره »
- ۴) « اصابه خیر » - « خسر الدنيا والاخره »

۱۴۰ با توجه به سخن امیرالمومنین (ع) کدام عبارت مبین نهایت عزّت است و بالاترین افتخار چیست ؟ تجربی ۹۸

- ۱) « قُلْ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ » - پذیرش توحید در ربوبیت
- ۲) « قُلْ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ » - باور به توحید در خالقیت
- ۳) « وَأَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ » - پذیرش توحید در ربوبیت
- ۴) « وَأَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ » - باور به توحید در خالقیت

۱۵ عبارت « جهان از اصل های متعدد پدید نیامده است » و آیه شریفه (وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ) به ترتیب ، به کدام بعد از ابعاد توحید ، اشاره دارد؟

تجربی ۹۸

- (۱) ربوبیت - خالقیت
(۲) ربوبیت - اصل توحید
(۳) خالقیت - خالقیت
(۴) خالقیت - اصل توحید

انسانی ۹۸

۱۶ کدام مورد ، مفهوم مناسبی از توحید در ربوبیت را ارائه می دهد؟

- (۱) هر گونه اثر از اشیا و یا انسان ها باید سلب شود .
(۲) ضمن قبول اثر مخلوقات ، آن اثر را باید از ناحیه خداوند دانست .
(۳) اشیا به شکل مستقل اثر ندارد ، اما انسان ها دارای اثر می باشند .
(۴) برای قبول توحید در ربوبیت ضرورت دارد هرگونه اثر از انسان سلب شود .

۱۷ با توجه به آیه شریفه « ما لهم من دونه من ولی و لا یشرك فی حکمه احداً » کدام مفهوم دریافت می شود ؟

زبان ۹۷

- (۱) خداوند ولی همه عالم است و اگر او به کسی اذن دهد ، آن شخص می تواند در امور عالم تدبیر کند .
(۲) هرگونه تصرف در جهان ، حق و شایسته خداوند است و غیر از او کسی بر موجودات ولایت مستقل ندارد .
(۳) اگر خداوند پیامبر(ص) را ولی انسان ها معرفی می کند ، یعنی بخشی از ولایت خود را به او واگذار کرده است .
(۴) چون مخلوقات جهان از خدایند ، مالک اصلی و حقیقی آن ها نیز خداوند است و مالکیت و ربوبیت هم از آن اوست .

زبان ۹۶

۱۸ چرا پذیرش بندگی خداوند تنها راه راست و صحیح در زندگی انسان ها است؟

- (۱) إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ
(۲) لَا يَمْلِكُونَ لِنَفْسِهِمْ نَفْعًا وَ لَا ضَرًّا
(۳) اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ
(۴) اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ

۱۹ آیه شریفه « اَنَا هِدْيَانَا السَّبِيلَ اَمَّا شَاكِرًا وَ اَمَّا كَفُورًا » اشاره به کدام بعد از ابعاد توحید دارد و بیانگر کدام مفهوم است ؟

انسانی ۹۵

- (۱) ربوبیت _ فرمانروای جهان خداست و هیچ کس در فرمانروایی او شریک نیست.
(۲) خالقیت _ فرمانروای جهان خداست و هیچ کس در فرمانروایی او شریک نیست.
(۳) ربوبیت _ خداوند جهان را اداره می کند و به سوی مقصدی معین هدایت می نماید.
(۴) خالقیت _ خداوند جهان را اداره می کند و به سوی مقصدی معین هدایت می نماید.

تعیین

حدود، اندازه، طول، عرض، حجم
مکان و زمان، نقشه، طرح، برنامه، ویژگی
قانون، کیفیت، روابط، ریزه کاری، نظام

مهندس تقدیری

خلق کردن، اجرا و پیاده کردن
ایجاد کردن، به انجام رساندن
پایان دادن، حکم کردن، حتمیت
محقق ساختن، **فعل**

استاد بنا قضایی

تعیین اندازه = **تقدیر**

تحقق اندازه = **قضا**

تعیین نقشه = **تقدیر**

اجرای نقشه = **قضا**

۲۰ قضا و قدر = قانونمندی = هر چیزی مهندسی و قاعده خاص
(غیر قابل تغییر - قابل یافتن و بهره گیری)

تجربی ۹۹

۲۰ اگر بگوییم مخلوقات جهان، مقدر به تقدیر الهی هستند، به کدام موضوع اشاره کرده ایم؟

(۱) مخلوقات جهان، از آن جهت که با فرمان و حکم و خواست خداوند، انجام می شود.

(۲) نقشه جهان با همه موجودات و ریزه کاری ها و ویژگی ها به اجرا و اراده الهی می باشد.

(۳) خدای متعال با علم خود، اندازه، حدود، ویژگی های مخلوقات جهان را تعیین می کند.

(۴) به انجام رساندن و پایان رساندن و پایان دادن و حتمیت بخشیدن کارها به اراده خداوند است.

تجربی ۹۸

۲۱ ویژگی ذاتی انسان کدام است و این ویژگی با اراده خداوند چه رابطه ای دارد؟

(۱) کارهایش را با خواست و اراده خود انجام می دهد - در طول اراده الهی است و تحت اختیار انسان است.

(۲) بر مبنای تقدیر الهی او در همه امور زندگی مختار است - در طول اراده الهی است و تحت اختیار انسان است.

(۳) بر مبنای تقدیر الهی او در همه امور زندگی مختار است - توسط خداوند تعیین شده و توسط انسان قابل تغییر نیست.

(۴) کارهایش را با خواست و اراده خود انجام می دهد - توسط خداوند تعیین شده و توسط انسان قابل تغییر نیست.

(۱) تقدیر- حکمت الهی

(۲) قضا- حکمت الهی

(۳) تقدیر- قدرت الهی

(۴) قضا- قدرت الهی

۲۳ «تأثیرگذاری پدیده ها در نظام تکوین» و «وساطت فرشتگان و کارگزاری آنان در محدوده تعیین شده از سوی خداوند»، به ترتیب از مظاهر و الهی اند.

سراسری ۹۳

(۱) قدر- قضا

(۲) قضا- قضا

(۳) قضا- قدر

(۴) قدر- قدر

۲۴ اعطای ویژگی «مختار بودن» به انسان و «مایع بودن» به آب، بیانگر خداوند است و خروج هر یک از این دایره، به ترتیب و است.

سراسری ۹۲

(۱) تقدیر- ممکن- ناممکن

(۲) قضای- ممکن- ممکن

(۳) تقدیر- ناممکن- ناممکن

(۴) قضای- ناممکن- ممکن

آفرینش جهان حق ، آفرینش جهان هدفمند ، آفرینش جهان بازپجه و پیروده نیست ، آفرینش موجودات بر اساس برنامه حساب شده و حرکت به سوی هدف حکیمانه

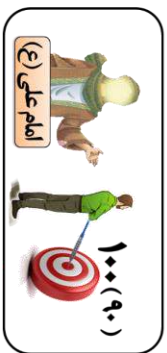
و ما خلقنا السموات والارض وما بينهما لاجلین ما خلقناهما آلا بالحق

امام علی (ع) در آغاز موعظه :

« ای مردم ... هیچ کس پیروده آفریده نشده تا خود را سرگرم کارهای لاهو کند و او را به خود وا نگذاشته اند تا به کارهای لغو و بی ارزش بپردازد »

ویژگی های خاص انسان عامل تفاوت انسان با سایر مخلوقات در هدف : شناخت (عقل) ، انتخاب (اختیار) ، حرکت / استعدادهای فراوان و متنوع مادی و معنوی / ای نهایت طلبی

منشأ اختلاف در انتخاب اهداف : اندیشه ، بینش ، نگرش ، نوع نگاه

زیرک ترین (مومنان)

ایات : (ای دوست / ای باغ / ای عقل)

من کان یزید ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا والاخره

آرامش ، رسیدن به کمال و زیبایی ، رشد و کمال و رستگاری
سعادت در دنیا و آخرت

تقرب نزدیکی به خدا ترین

عبودیت و بندگی

برخی هدف ها دربردارنده اهداف دیگر نیز هستند
و رسیدن به آن ها برابر با دستیابی به سایر اهداف نیز هست.

معیار و ملاک «اهداف اخروی (پایان ناپذیر = اصلی) و اهداف دنیوی (پایان پذیر = فرعی)»

« آنچه به شما داده شده ، کلای زندگی دنیا و آرایش آن است و آنچه نزد خداست بهتر و پایدارتر است ، آیا اندیشه نمی کنید . »

۲ « آن کس که تنها زندگی زودگذر دنیا را می طلبد ، آن مقدار از آن را که بخواهیم و به هر کس اراده کنیم می دهیم ، سپس دوزخ را برای او قرار خواهیم داد تا با خواری و سرفکندگی در آن وارد شود و آن کس که سرای آخرت را بطلبد و برای آن سعی و کوشش کند ، پاداش داده خواهد شد »

تنها دنیا ← مقداری به کسی + دوزخ با خواری و سرفکندگی
آخرت + سعی برای آخرت + مومن ← پاداش (نتیجه بخش و پرثمر)

۴ « بعضی از مردم می گویند : خداوند به ما در دنیا نیکی عطا کی ولی در آخرت بهره ای ندارند و بعضی می گویند : پروردگارا به ما در دنیا نیکی عطا کن ، و در آخرت نیز نیکی مرحمت فرما و ما را از عذاب آتش نگاه دار ، اینان از کار خود نصیب و بهره ای دارند و خداوند سریع الحساب است »

در دنیا نیکی ← بی بهره در آخرت
در دنیا نیکی + در آخرت نیکی + نگه داری از عذاب آتش ← نصیب و بهره + سریع الحساب
اصل قرار گرفتن اهداف اخروی مانع بهره مندی از اهداف و نعمت های دنیوی نمی شود .

هدف انسان

هدفمندی جهان

هدفی (باطل)

حق (باطل)

هدایت

برای انتخاب صحیح اهداف و دل بستن به آن ها نیازمند ؟؟

« قل ان صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله رب العالمین »
 زندگی (تشریع و تکوین) برای خداست
 ت ربوبیت

کامل ترین تعبیر درباره زندگی به خاطر خدا

هدف و مقصد نهایی: تقرب به خداست

۲۵ از توجه به عبارت قرآنی « بعضی از مردم می گویند : خداوندا به ما در دنیا نیکی عطا کن ، ولی در آخرت هیچ بهره ای ندارند. » کدام پیام مفهوم می گردد؟

ریاضی ۱۴۰۰

- ۱) اگر هدف های دنیوی اصل قرار گیرند ، مانع رسیدن به هدف های اخروی می شوند.
- ۲) برخی هدف ها پایان ناپذیر و همیشگی اند و پاسخ گوی استعداد های معنوی ما هستند.
- ۳) اصل قرار گرفتن هدف های اخروی ، مانع بهره مندی انسان از نعمت های دنیایی ما هستند.
- ۴) اگر کسی هدف های پایان پذیر را به عنوان هدف اصلی برگزیند ، استعداد های مادی و معنوی رشد نمی کند.

۲۶ قرآن کریم در سوره مبارکه اسراء برای آن کس که تنها زندگی زودگذر دنیا را می طلبد ، چه سرانجامی را بیان می کند؟

زبان ۱۴۰۰

- ۱) از کار خود نصیب و بهره ای ندارد و خداوند در آخرت ، سریع الحساب است.
- ۲) خداوند به آنها در دنیا نیکی عطا می کند ، ولی در آخرت هیچ بهره ای ندارد.
- ۳) آن مقدار از آن را که بخواهیم به او می دهیم ، سپس دوزخ را برای او قرار خواهیم داد.
- ۴) کالای زندگی دنیا و آرایش آن به او داده می شود ، البته آنچه نزد خداست بهتر و پایدارتر است.

۲۷ دقت در کدام آیه شریفه ، به انسان در یافتن هدف اصلی زندگی کمک می کند و دستیابی به آن چه چیزی را می طلبد؟

هنر ۱۴۰۰

- ۱) « مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ » - همت بزرگ و اراده محکم
- ۲) « مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَ نَحْيَا وَ مَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ » - همت بزرگ و اراده محکم
- ۳) « مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ » - شناخت مقصد و هدف نهایی
- ۴) « مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَ نَحْيَا وَ مَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ » - شناخت مقصد و هدف نهایی

۲۸ مطابق آیات قرآن کریم چه کسی « با خواری و سرافکندگی » در جهان آخرت وارد دوزخ می شود؟

زبان ۹۹

- ۱) از خداوند نیکی در زندگی دنیایی خواسته و از آخرت بی بهره مانده است.
- ۲) به زندگی دنیا و آرایش و زینت آن پرداخته و در آسایش زندگی کرده است.
- ۳) فقط به دنبال زندگی زودگذر دنیا بوده است و به مقداری از آن دست یافته است.
- ۴) زندگی پایدار اخروی را فراموش کرده و به همه نصیب خود در این جهان رسیده است.

۲۹ فراوان بودن استعداد های مادی و معنوی در انسان بر خلاف حیوانات و گیاهان چه نتیجه ای ایجاد کرده است؟؟

تجربی ۹۹

- ۱) نوع نگاه و اندیشه ویژه ای که موجب سیراب شدن روحیه بی نهایت طلب او شود.
- ۲) حرکت حیرت انگیزی که او را به سمت کشف اسرار جهان هستی راهنمایی نماید.
- ۳) پیگیری هدف هایی که به واسطه آنها بتواند توانمندی های خویش را به اوج برساند.
- ۴) انتخاب دائمی هدف هایی که پایان ناپذیر باشند و او را در سرحد رشد و کمال متوقف سازند.

۳۰ عبارت « برخی از هدف ها به گونه ای هستند که هدف های دیگر را نیز در برداند و رسیدن به آن ها مساوی رسیدن به هدف های دیگر نیز هست » مبین کدام مورد است؟

خارج ۹۸

- (۱) و ما آسمان ها و زمین و آنچه بین آن هاست را به حق آفریدیم.
- (۲) هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد ، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.
- (۳) بگو نمازم ، تمامی اعمالم و زندگی و مرگ من برای خداست که پروردگار جهانیان است .
- (۴) به راستی که پیامبران را همراه با دلایل روشن فرستادیم ... تا مردم به اقامه عدل و داد برخیزند .

تجربی ۹۸

۳۱ بیت زیر به دنبال انتقال کدام مفهوم به مخاطب است؟
« ای باغ تویی خوش تر یا گلشن و گل در تو یا آن که برآرد گل ، صد نرگس تر سازد »

- (۱) انسان در زندگی خود همواره در حال انتخاب هدف است.
- (۲) برخی با خوبی ها و زیبایی های درون خود به دنبال هدف می گردند .
- (۳) برخی از هدف ها به گونه ای هستند که هدف های دیگر را نیز در بردارند .
- (۴) افرادی هستند که به حیات دنیوی راضی شده اند و به آن آرام گرفته اند.

ریاضی ۹۸

۳۲ برای انتخاب صحیح هدف ها و دل بستن به آن ها ، کدام فرایند لازم است؟

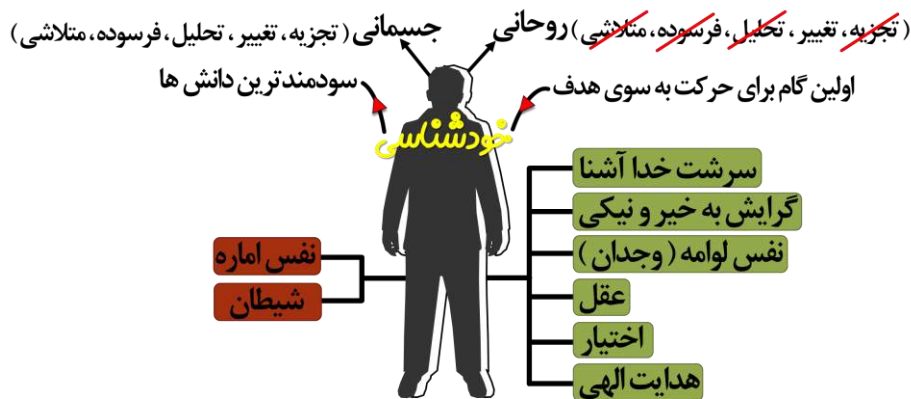
- (۱) هر فرد با بینش و نگرش خاص خود باید به سراغ هدفی برود و آن را انتخاب کند .
- (۲) تنها هدف هایی باید انتخاب شوند ، که میل بی نهایت طلبی درون انسان را آرام کنند .
- (۳) نیازمند معیار و ملاک هستیم معیاری که بوسیله آن هدف های همسو با میل بی نهایت طلبی و استعداد های متنوع انسان را مشخص کنیم .
- (۴) هدف های زندگی به اصلی و فرعی تقسیم شوند و فقط هدف های اصلی مورد توجه قرار گیرند .

۳۳ کدام عبارت قرآنی ، تأکید می کند که هر موجودی بر اساس برنامه حساب شده ای به این جهان گام نهاده است؟

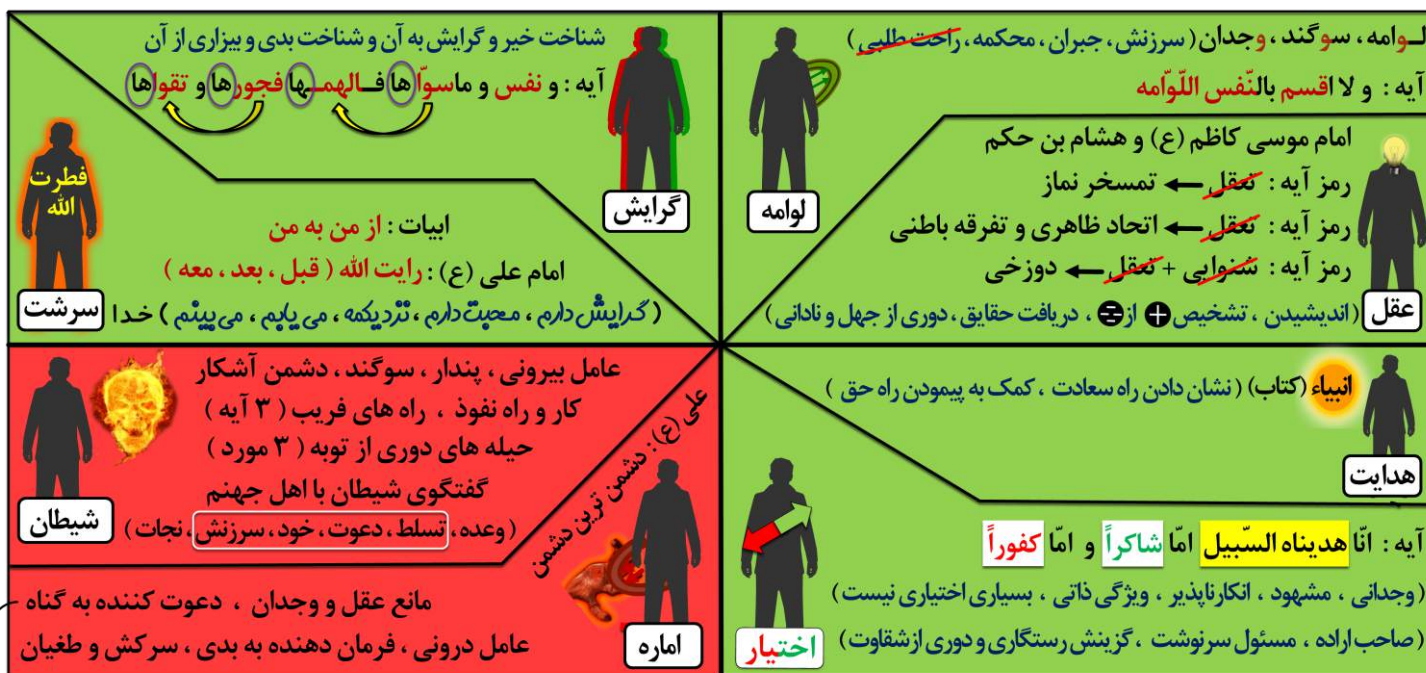
زبان ۹۸

- (۱) (أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ)
- (۲) (مَا خَلَقْنَاهُمْ إِلَّا بِالْحَقِّ)
- (۳) (لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ)
- (۴) (وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ)

هدف شناسی، انسان شناسی

سرمایه های رشد (عوامل رسیدن به هدف) و موانع رشد (عوامل دوری از هدف و سقوط و گناه)

برای رسیدن به لذت های زودگذر دنیوی

✓ خداوند ما را صاحب اراده و اختیار آفرید و مسئول سرنوشت خویش قرار داد، سپس راه رستگاری و راه شقاوت را به ما نشان داد تا با استفاده از سرمایه عقل راه رستگاری را برگزینیم و از شقاوت دوری کنیم.

« خداوند آن چه در آسمان ها و زمین است برای انسان آفریده و توانایی بهره مندی از آن ها را در وجود ما قرار داده است اینها نشان می دهد خداوند متعال انسان را گرامی داشته و برای انسان در نظام هستی جایگاه ویژه ای قائل شده است »

جمع بندی توووووووپ (اختیار)

۲) « قد جاءکم بصائر من ربکم فمن ابصر فلینفسه و من عمی فلیعلیها »

(هدایت)

(اختیار)

۱) « انا هدیناه السبیل اما شاکراً و اما کفوراً »

(هدایت)

(اختیار)

۳) « ذلک بما قدّمت ایدیکم و ان الله لیس بظلام للعبید »

(عقوبت) (اعمال اختیاری) (عادل)

نکته: ۲ و ۳ به نتیجه اعمال اختیاری اشاره دارد.

جمع بندی تووووووووپ (عقل)

(۱) و می گویند: اگر ما گوش شنوا داشتیم یا تعقل می کردیم، در میان دوزخیان نبودیم.

✓ شنوایی + تعقل ← دوزخی

(۲) آنها هنگامی که مردم را به نماز فرا می خوانید، آن را به مسخره و بازی می گیرند که آنها گروهی هستند که تعقل نمی کنند.

✓ تعقل ← تمسخر نماز

امام کاظم (ع) و هشام بن حکم ✓ رابطه عقل با وحی (هدایت تشریعی)

معرفت برتر ← پذیرش بهتر پیام

تعقل در پیام الهی ← ارسال رسولان

عقل کامل تر ← رتبه در دنیا و آخرت بالاتر

برتری در تعقل و تفکر ← دانستن به فرمان الهی

جمع بندی تووووووووپ (شیطان)

نجس اثم < نفع

(۱) «ای مردمی که ایمان آورده اید، به راستی شراب و قمار و بت پرستی و تیرک های بخت آزمایی، پلید و از کارهای شیطانی است. پس از آنها دوری کنید تا رستگار شوید. شیطان می خواهد به وسیله شراب و قمار، در میان شما عداوت و کینه ایجاد کند و شما را از یاد خدا و نماز باز دارد»

✓ قمار و شراب ← ایجاد کینه و دشمنی + دوری از یاد خدا و نماز
راه های فریب

✓ مؤمن از (شراب، قمار، بت، تیرک) دوری کن تا رستگار شوی.
گناه بزرگ

(۲) «و شیطان، هر کاری را که گناهکاران می کردند، در نظرشان زینت داد» ✓ زیبا و لذت بخش نشان دادن گناه (از راه های فریب شیطان)

(۳) «کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آنها، پشت به حق کردند، شیطان اعمال زینتشان را در نظرشان زینت داده و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است»

✓ زیبا و لذت بخش نشان دادن گناه + سرگرم کردن به آرزوهای طولانی ← پشت کردن به حق
از راه های فریب

حیله های دوری از توبه :

نامید کردن از رحمت الهی

اول گناه بعد توبه ← نامیدی از رحمت و توبه (صد وجب) ← پرونده سیاه

باز آ باز آ هر آنچه هستی باز آ
این درگه ما درگه نومیدی نیست
گر کافر و گبر و بت پرستی باز آ
صدبار اگر توبه شکستی باز آ

به تأخیر انداختن توبه (تسويف)

تسويف ← بیشتر جوانان ← عادت، غرق، پشیمانی قلبی، خاموشی توبه

گام به گام کشاندن به سوی گناه

گناه و شقاوت تدریجی ← متوجه قبح و زشتی گناه نشه

۳۴ وعده « آب که از سر گذشت چه یک وجب ، چه صد وجب » و « دامی که سبب عادت به گناه می شود » به ترتیب ، برخاسته از کدام حيله های شیطان برای دور کردن انسان از توبه می شوند؟
(۱) تسویف - به تاخیر انداختن توبه

ریاضی ۱۴۰۰

(۲) تسویف - گام به گام کشاندن به سوی گناه

(۳) نا امید کردن از رحمت الهی - به تاخیر انداختن توبه

(۴) نا امید کردن از رحمت الهی - گام به گام کشاندن به سوی گناه

۳۵ اولین گام برای حرکت در مسیر رستگاری کدام است و آیه شریفه (إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا) به کدام ویژگی انسان اشاره دارد؟

تجربی ۱۴۰۰

(۱) شناخت جامع ترین و اصلی ترین هدف زندگی و تقرب به آن - هدایت و شکر

(۲) شناخت جامع ترین و اصلی ترین هدف زندگی و تقرب به آن - اختیار و انتخاب

(۳) شناخت توانایی ها و سرمایه های انسانی و شناخت موانع حرکت انسان در مسیر تقرب - هدایت و شکر

(۴) شناخت توانایی ها و سرمایه های انسانی و شناخت موانع حرکت انسان در مسیر تقرب - اختیار و انتخاب

۳۶ مطابق آیات قرآن کریم ، کدام مورد آثار توجه کردن به دعوت های شیطانی برای ترویج قمار و شراب را بیان نموده است؟

تجربی ۱۴۰۰

(۱) نجاست و پلیدی ظاهری - بازداشتن از نماز

(۲) دوری از خدا - بازداشتن از نماز

(۳) نجاست و پلیدی ظاهری - بی خاصیت شدن نماز

(۴) دوری از خدا - بی خاصیت شدن نماز

تجربی ۹۹

۳۷ مطابق آیات قرآن کریم ، فریفته شدن با آرزوهای طولانی ، نتیجه کدام عمل است؟

(۱) ایجاد کینه و عداوت در میان مردم به وسیله شراب و قمار

(۲) رو یگردانی از هدایت الهی پس از تبیین دین برای آن ها

(۳) غرق شدن در غرائز حیوانی و پذیرفتن دعوت شیطان

(۴) زینت دادن اعمال زشت ایشان در نزد مردم

انسانی ۹۹

۳۸ نشانه گرامیداشت انسان از سوی خداوند متعال و جایگاه ویژه او در نظام هستی، کدام است؟

(۱) آفرینش جهان و مخلوقات برای انسان و اعطای توانمندی بهره مند شدن از آن ها

(۲) اعطای نیرویی که با آن بیندیشد و توان تشخیص راه های غلط و درست در زندگی

(۳) امداد انسان برای بهره گیری از سرمایه های الهی و شناخت موانع حرکت او به سمت خدا

(۴) شناخت سرمایه ها و توانایی ها و استعداد های انسان و چگونگی به کارگیری این سرمایه ها

هنر ۹۹

۳۹ اندیشه جبران بدی ها و زشتی ها، با کدام مورد، ارتباط دارد و خطاب الهی به این گونه افراد چیست؟

(۱) « وَ نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا » - « لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ »

(۲) « وَ نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا » - « لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ »

(۳) « وَ لَا أَقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ » - « لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ »

(۴) « وَ لَا أَقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ » - « لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ »

« دوست نزدیک تر از من به من است وین عجب تر که من از وی دورم »

- (۱) اللَّهُم لا تكلني إلى نفسي طرفه عين ابداً
- (۲) تفكروا في كل شيء ولا تفكروا في ذات الله
- (۳) ما رايت شيئاً الا و رايت الله قبله و بعده و معه
- (۴) انما المؤمن بمنزلة كفة الميزان كلما زيد في ايمانه زيد في بلائه

خارج ۹۸

۴۱ کدام عبارت ، توصیف کننده نفس اماره است؟

- (۱) در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان می دهد و بعد از گناه ، خود را سرزنش می کند .
- (۲) فرزندان آدم را فریب می دهد و از رسیدن به بهشت باز می دارد و کارش فقط وسوسه کردن است .
- (۳) انسان را از یاد خدا غافل می کند و به دنیا سرگرم می نماید و کار او صرفاً فریب دادن انسان است .
- (۴) انسان ها را برای رسیدن به لذت های دنیایی به گناه دعوت می کند و از پیروی عقل و وجدان باز می دارد .

۴۲ چرا شیطان برای کشاندن انسان به شقاوت ، او را گام به گام به سمت گناه می کشاند و حيله تسويف چه مشکلی برای فرد ایجاد می کند؟

ریاضی ۹۸

- (۱) از رحمت خدا مأیوس شود و بگوید دیگر توبه ام پذیرفته نیست - نا امیدی از توبه
- (۲) از رحمت خدا مأیوس شود و بگوید دیگر توبه ام پذیرفته نیست - عادت به گناه
- (۳) متوجه زشتی گناه و قبح آن نشود و اقدام به توبه نکند - نا امیدی از توبه
- (۴) متوجه زشتی گناه و قبح آن نشود و اقدام به توبه نکند - عادت به گناه

تجربی ۹۸

۴۳ مطابق آیات قران کریم ، شیطان در روز قیامت چگونه پاسخ گناهکاران را می دهد؟

- (۱) شما به زیبایی های دنیایی و لذت های خود رسیده اید و خودتان مسئول هستيد.
- (۲) اختلاف شما در دنیا ، شما را به اینجا رسانده است و باید خودتان پاسخگو باشید .
- (۳) خداوند به شما وعده حق داد ، اما من به شما وعده ای دادم و خلاف آن عمل نمودم .
- (۴) من فقط در زندگی دنیایی بر شما تسلط داشتم و در اینجا نمی توانم کمکی به شما بکنم .

۴۴ در میان موانع رسیدن به هدف ، دشمن ترین دشمن ما از چه راهی موجب سقوط و گمراهی ما می شود؟ هنر ۹۸

- (۱) وسوسه کردن و فریب دادن انسان - ایجاد دشمنی و کینه در میان مردم
- (۲) وسوسه کردن و فریب دادن انسان - بازداشتن از پیروی از عقل و وجدان
- (۳) طغیان در درون انسان - ایجاد دشمنی و کینه در میان مردم
- (۴) طغیان در درون انسان - بازداشتن از پیروی از عقل و وجدان

تجربی ۹۵

۴۵ پیام کدام عبارت شریفه ، بیانگر بیت زیر است ؟

« چه کنم با که توان گفت که او در کنار من و من مهجورم »

- (۱) « هیچ چیزی را مشاهده نکردم ، مگر اینکه خدا را قبل از آن ، بعد از آن و با آن دیدم »
- (۲) « و نفس و ما سوأها فالهمها فجورها و تقواها »
- (۳) « اگر ما ما گوش شنوا داشتیم یا تعقل می کردیم ، در میان دوزخیان نبودیم »
- (۴) « انا هدينه السبيل اما شاكراً و اما كفوراً »

۴۶ با توجه به این که رهنمودهای روشن الهی برای هدایت انسان به دست ما رسیده ، ثمره اطاعت و زیان نافرمانی ، کدام است ؟

زبان ۹۵

(۱) « فمن ابصر فلنفسه و من عمى فعليها »

(۲) « انا هديناه السبيل اما شاكراً و اما كفوراً »

(۳) « ذلك بما قدمت ايديكم و ان الله ليس بظلام للعبيد »

(۴) « و لئن زالتا ان امسكهما من احد من بعده »

۴۷ دوست داشتن فضائلی چون: صداقت، کرامت، عزت نفس و عدالت و بیزاری از دورویی، حقارت نفس، ریا و ظلم، نشأت گرفته از توجه در پیام کدام آیه است؟

زبان ۹۳

(۱) « انا هديناه السبيل اما شاكراً و اما كفوراً »

(۲) « و نفس و ما سواها فالهمها فجورها و تقواها »

(۳) « من كان يريد ثواب الدنيا فعند الله ثواب الدنيا و الاخره »

(۴) « و لا اقسم بالنفس اللوامة »

رمز آیه : لهو و لعب (دنیا) ... لهی الحیوان (آخرت)

پیامبر (ص) : الناس نیام (دنیا) ، فاذا ماتوا ، انتبهوا (جهان دیگر)

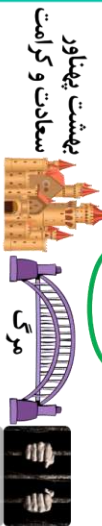
پیامبر (ص) : باهوش ترین مومنان = فراوان به یاد مرگ و آماده برای آن

پیامبر (ص) : برای نابودی و فنا خلق نشده اید ... با مرگ ... منتقل می شوید (فانی و باقی)

(۱) امید و روشنائی ، شور و نشاط ، کار و فعالیت ، انرژی (رمز آیه : لا خوف و لا حزن)

(۲) نهر اسید از مرگ و فداکاری در راه خدا

امام حسین (ع) : زندگی با ظالمان ننگ / مرگ سعادت

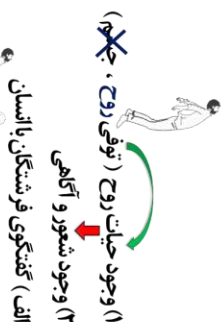

(رمز آیه : ما ... آلا ...)

(۱) فرو رفتن در گرداب آلودگی ها (فراموشی و غفلت)
(۲) بی ارزشی زندگی ، یأس ، کناره ، بیماری (فکر مرگ)

دنیای مرگ

(۱) وجود حیات روح (توفی روح ، جنازه)

(۲) وجود شعور و آگاهی

الف (ظلمت) (راکت)

ب) پیامبر و کشته شدگان جنگ بدر

برزخ

۳ ارتباط دنیا و برزخ

الف (آفاق) (رمز آیه : تقدم و آخر)
ب) دریافت پاداش خیرات بازماندگان (صدق ، اتفاق ، مغفرت ، دعا)
ج) ارتباط متوفی با خانواده

امام کاظم (ع)
(وضع مومنان)

قیامت

سهمگین

ناگهانی ، غافلگیر ، بیخ صور : صدای مهیب

بساط حیات : مرگ اهل آسمان ها و زمین

تغییر در آسمان ها و زمین (تورفع ، کنیناً مهیلاً) ارضی جلال جلال

سلام ، وارد ، جاودانه : فرشتگان

سپاس خدا ، الوعده وفا ، جایگاه زیبا : بهشتیان

سپاس خدا ، حزن زوده ، ریخ دور کرد : بهشتیان

دارالسلام / بالاترین نعمت ؟ / هم صحبت ؟ / نوزم ؟ / دوستان و هم نشینان

(۳ دسته آیه) دنیای بهشتیان

شقاوت ، گمراهی ، بیرون بر ، عمل صالح

عمر کافی بود برای هدایت ، اگر بازگردید ...

دیگران مقصر ، شیطان و وزرگان و سرورشان سبب گمراهی

تخفیف !!! / بی / رد تقاضا ، درخواست نیجا

مگر پیامبران دلایل روشنی بناوردند ؟ (فرشتگان)

ای کاش / ای کاش / دریغ بر ما : تالاه حسرت دوزخیان

(۳ دسته آیه) دنیای جهنمین

سپهناک

حیات مجدد ، زنده شدن ، حاضر شدن : زنده شدن همه انسان ها

نور ، پرده ، آشکار : کنار رفتن پرده از حقایق عالم

رسیدگی و سنجش : برپا شدن دادگاه عدل الهی (کی) / چی رو ؟ / معیار چیه ؟ چرا ؟

حاضر شدن ، دین ، تجسم و آگاهی : دادن نامه اعمال

پیامبران و امامان / فرشتگان / انضای بین : حضور شاهمان و گواهان

(بهرین ، چرا) / پیامبر (ص)

حافظین / حاکمین / کرمانگابین

چرا علیه ما شهادت می دهید ؟ / قولهم ... اینهم ... از جهل

چرا علیه ما شهادت می دهید ؟ / قولهم ... اینهم ... از جهل

چرا علیه ما شهادت می دهید ؟ / قولهم ... اینهم ... از جهل

« و ما هذه الحياه الدنیا الّا **لهو و لعب** و انّ الدّار الاخره **لهی الحيوان** لو كانوا يعلمون »

✓ مقایسه دنیا و آخرت ✓ دیدگاه الهیون (معتقدان به معاد) ✓ کم ارزش بودن زندگی دنیوی و حقیقی بودن زندگی آخرت

« **من آمن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحاً** **فلّا** **لاخوف علیهم و لاهم یحزنون** » ✓ پیامد ۱ و ۲ دیدگاه الهیون (معتقدان به معاد)

جمع بندی تووووووووپ

« آنچه به شما داده شده ، **کالای زندگی دنیا و آرایش آن** است و آنچه نزد خداست بهتر و پایدارتر است ، آیا اندیشه نمی کنید »

« و ما هذه الحياه الدنیا الّا **لهو و لعب** و انّ الدّار الاخره **لهی الحيوان** لو كانوا يعلمون »

« من آمن بالله و **اليوم الآخر** و عمل صالحاً ... »

« آن کس که سرای آخرت را بطلبد و برای آن سعی و کوشش ... »

« و بعضی می گویند : پروردگارا به ما در دنیا نیکی عطا کن و در آخرت نیز نیکی مرحمت فرما ... »

(زندگی منحصر به دنیا) = انکار معاد

(مرگ منحصر آبا روزگار)

« و قالوا **ما هی** **الّا** حیاتنا الدنیا نموت و نحیا » و **ما یهلکنا** **الّا** الدّهر » و **ما** **لهم** بذلک من علم ان هم **الّا** یظنون »

(سخن منحصر به ظن و خیال)

✓ دیدگاه مادیون (منکران معاد)

جمع بندی تووووووووپ

« و ما هذه الحياه الدنیا الّا لهو و لعب ... » معتقدان به معاد « و قالوا ما هی الّا حیاتنا الدنیا ... » منکران معاد

« افحسبتُم انّما خلقناکم عبثاً و انّکم الینا لاترجعون »

✓ ضرورت معاد در پر تو حکمت (معاد لازمه حکمت الهی)

« ام نجعل الذّین ءامنوا و عملوا الصّالحات **کالمفسدین** فی الارض ام نجعل المتّقین **کالفجّار** »

✓ ضرورت معاد در پر تو عدل (معاد لازمه عدل الهی)

(معاد جسمانی و روحانی)

(صادق القول بودن خدا)

(معاد قطعی و حتمی)

« **تولی تبری تولی** **الله لا اله الا هو** **لیجمعنکم الی یوم القیامه لاریب فیه** و **من اصدق من الله حدیثاً** » (توحید)

اهمیت و ضرورت بحث از معاد (قاعده عقلی : دفع خطر احتمالی لازم) ✓ بیت : طفل و غسل / پیغمبر و خبر از معاد

« حتی اذا جاء احدهم الموت **قال** **ربّ ارجعون** لعلّی **اعمل صالحاً** فیما ترکت **کلّا** انها کلمه هو قائلها و من ورائهم **برزخ** الی **یوم یبعثون** »

✓ برزخ ✓ گفتگو با خدا ✓ ادامه فعالیت آگاهانه روح (ویژگی ۲) ✓ آگاهی بر کاستی های اعمال ✓ در برزخ عمل نیست

✓ انسان پس از مرگ وارد برزخ (حایل ، فاصله) می شود و تاقیامت در آن جامی ماند. ✓ ارتباط با حدیث « النّاس نیام فاذا ماتوا انتبهوا »

جمع بندی تووووووووپ

« حتی اذا جاء احدهم الموت قال ربّ ... » گفتگو با خدا در برزخ « پروردگارا شقاوت بر ما چیره شد ... » گفتگو با خدا در جهنم اخروی

« آنان که فرشتگان روحشان را می گیرند در حالی که پاک و پاکیزه اند ، به آن ها می گویند : « سلام بر شما ، وارد بهشت شوید به خاطر اعمالی که انجام می دادید »

✓ برزخ ✓ توفی (ویژگی ۱) ✓ گفتگوی فرشتگان با پاکان (ویژگی ۲)

« فرشتگان به کسانی که روح آنان را دریافت می کنند در حالی که به خود ظلم کرده اند می گویند : شما در دنیا چگونه بودید ؟ گفتند : ما در سرزمین خود تحت فشار و مستضعف بودیم . فرشتگان گفتند : مگر زمین خدا وسیع نبود که مهاجرت کنید ؟ »

✓ برزخ ✓ توفی (ویژگی ۱) ✓ گفتگوی فرشتگان با ظالمان به خود (ویژگی ۲) ✓ توجیه گناه و ردّ آن

جمع بندی تووووووووپ

« مگر زمین خدا وسیع نبود که مهاجرت کنید ؟ » گفتگو با فرشتگان در برزخ
« مگر پیامبران برای شما دلایل روشنی نیاوردند ؟ » گفتگو با فرشتگان در جهنم اخروی

« **یوم ترجف الارض و الجبال** و کانت **الجبال** **کثیباً مهیلاً** » ✓ تغییر در ساختار زمین و آسمان ها (مرحله اول قیامت)

« و انّ علیکم **لحافظین** **کراماً کاتبین** **یعلمون ما تفعلون** » ✓ حضور شاهدان و گواهان (فرشتگان / مرحله دوم قیامت)

« **الیوم** نختم علی **افواههم** و **تکلمنا ایدیهم** و **تشهد ارجلهم** **بما کانوا یکسبون** » ✓ حضور شاهدان و گواهان (اعضای بدن انسان / مرحله دوم قیامت)
✓ معاد جسمانی

گفتگو بدکاران با اعضای بدن
چرا علیه ما شهادت می دهید ؟
خدایی به سخن آورد که هر چیزی را به سخن می آورد.

ظاهر عمل (دنیا) باطن عمل (آخرت)
« انّ آلذین **یاکلون اموال الیتامی ظلماً** انما **یاکلون فی بطونهم ناراً** و سیصلون سعیراً »

✓ مرحله دوم قیامت (دادن نامه عمل) ✓ خوردن مال یتیم به ناحق در دنیا ← خوردن آتش در آخرت (رابطه عینی)

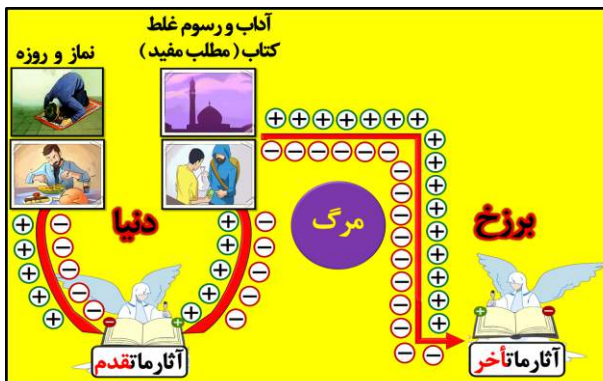
جمع بندی تووووووووپ (رابطه عمل با پاداش و کیفر)

(۱) قراردادی : تغییر پذیر ، تناسب برای عدالت (کارگر ، جرم) (۲) طبیعی : تغییر ناپذیر ، تطبیق و هماهنگ (سیگار ، مطالعه ، ورزش)

(۳) عینی : عین عمل ، خود عمل ، حقیقت و باطن عمل ، تجسم عمل

~~کارش~~ ، ~~ظاهر~~ ، ~~کلمه~~ ، ~~نوشته~~ ، ~~تصویر~~

پیامبر (ص) : هم نشین جدایی ناپذیر = عمل (نیک : انس / نیک : وحشت)

آگاهی
« **ینبؤا الانسان یومئذ بما قدم و آخر** »
قیامت ما تقدم ما تاخر

✓ ارتباط دنیا و برزخ (بسته نشدن پرونده) ✓ دادن نامه اعمال (مرحله دوم قیامت)

پیامبر (ص) :

مبدع سنت و روش (+) یا -
ثواب یا گناه می گیره
تا وقتی در دنیا بهش عمل میشه
از ثواب یا گناه عامل کم نمیشه

آفرینش مجدد **جسم** برای پیوستن به روح در آخرت

امکان معاد جسمانی / در پاسخ به منکران معاد جسمانی / قدرت خدا

« برای ما مثلی زد در حالی که **آفرینش نخستین خود را فراموش کرده بود** ، گفت : کیست که این **استخوان های پوسیده** را دوباره زنده کند ؟ بگو همان خدایی که آنها را برای **نخستین بار آفرید** و او به هر خلقی **داناست** »
✓ پیدایش نخستین انسان

« خداوند است که **بادها** را می فرستد تا **ابر** را برانگیزند سپس آن ابر را به سوی زمین مرده برانیم و آن **زمین مرده** را پس از مرگش **زندگی بخشیدیم** . زنده شدن قیامت نیز چنین است »
✓ نظام مرگ و زندگی در طبیعت

دلایل انکار معاد

« دوزخیان در عالم دنیا مست و مغرور نعمت بودند و بر گناهان بزرگ اصرار می کردند و می گفتند: ما هنگامی که مردیم و استخوان شدیم، آیا برانگیخته خواهیم شد؟ »

✓ غرق در نعمت + اصرار بر گناه کبیره + انکار معاد جسمانی ← دوزخ

« وای در آن روز بر تکذیب کنندگان، همان ها که روز جزا را انکار می کنند. تنها کسی آن را انکار می کند که متجاوز و گناهکار است »

✓ متجاوز + گناهکار + انکار معاد ← فرجام ناخوشایند در قیامت

« انسان شک در وجود معاد ندارد بلکه علت انکارش این است که او می خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت، در تمام عمر گناه کند »

✓ گناه مستمر بدون ترس ← انکار معاد

دنیای بهشتیان (بهشت اخروی)

« امروز روزی است که راستی راستگویان به آن ها سود بخشد، برای آن ها باغ هایی از بهشت است »

✓ صداقت و راستی ← باغ هایی از بهشت

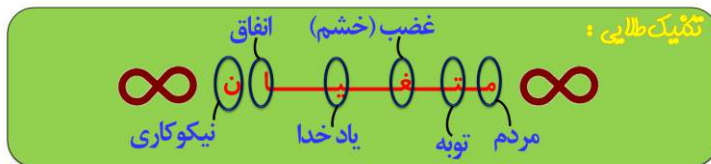
تکیه طلایی: راست میگویند سود تو باغ هایی از بهشت

« و آن هایی که امانت ها و عهد خود را رعایت می کنند و آن ها که به راستی ادای شهادت کنند و آن ها که بر نماز مواظبت دارند، آنان در باغ های بهشتی گرمی داشته می شوند »

✓ امانت داری + وفای به عهد + شهادت صادقانه + مواظبت بر نماز ← گرمی داشتن در باغ های بهشتی

تکیه طلایی: همین عهدی صادقانه شهادت داد که مراقب نمازش هست پس در باغ های بهشتی گرمی داشته می شود.

« و شتاب کنید برای رسیدن به آموزش پروردگارتان و بهشتی که وسعت آن، آسمان ها و زمین است و برای متقیان آماده شده است، همان ها که در زمان توانگری و تنگدستی، اتفاق می کنند و خشم خود را فرو می برند و از خطای مردم می گذرند و خدا نیکوکاران را دوست دارد و آن ها که وقتی مرتکب عمل زشتی می شوند، یا به خود ستم می کنند، به یاد خدا می افتند و برای گناهان خود طلب آمرزش می کنند. »

دنیای جهنمیان (جهنم اخروی)

« جهنمیان می گویند: ما در دنیا نماز نمی خواندیم و از محرومان دستگیری نمی کردیم همراه بدکاران غرق در معصیت خدا می شدیم و روز رستاخیز را تکذیب می کردیم »

✓ اعمال زشت مستمر (نماز + دستگیری از محروم + غرق در معصیت + رستاخیز)

↓
جهنم

« برای کسانی که کارهای زشت انجام دهند و هنگامی که مرگ یکی از آنها فرا رسد می گوید: الان توبه کردم، توبه نیست و این ها کسانی هستند که عذاب دردناکی برایشان فراهم کردیم »

✓ کارهای زشت (گناه) + توبه به هنگام مرگ (عدم توبه) ← عذاب دردناک

« جهنمیان در عالم دنیا مست و مغرور نعمت بودند و بر گناهان بزرگ اصرار می ورزیدند »

✓ غرق در نعمت + اصرار بر گناه کبیره ← جهنم

✓ **سرزنش و حسرت و ای کاش و آرزو پس از دیدن حقیقت آن جهان و عاقبت شوم خود در روز قیامت**

 ای کاش برای این زندگی ام چیزی از پیش فرستاده بودم	 ای کاش به دنیا بازگردانده می شدیم آیات پروردگارمان را تکذیب نمی کردیم و از مؤمنان می بودیم	 ای کاش همراه هم مسیر پیامبر می شدیم
 ای کاش خدا را فرمان می بردیم و پیامبر او را اطاعت می کردیم. ای کاش فلان شخص را به عنوان دوست خود انتخاب نمی کردیم. او ما را از یاد خدا بازداشت. دریغ بر ما به خاطر آن کوتاهی هایی که در دنیا کردیم.	 ای کاش فلان شخص به عنوان دوست خود انتخاب نمی کردیم او ما را از یاد خدا بازداشت.	

پیامبر (ص) و بزرگان کشته شده لشکر کفار

« آنچه پروردگارمان به ما وعده داده ... »

« قسم به کسی ... از شما شنواترند ... »

✓ وجود شعور و آگاهی در عالم برزخ (ویژگی ۲) ✓ در برزخ اختیار نیست.

امام کاظم (ع) درباره وضعیت مؤمنان پس از مرگ

کمیت فضایل ← کمیت دیدار با خانواده (۱ - ۲ - ۳ ... جمعه)

✓ ارتباط دنیا با برزخ (ارتباط متوفی با خانواده) (ویژگی ۳)

« روزی که هر مادر شیردهی، طفل شیرخوار خود را فراموش می کند. مردم از هیبت آن روز همچون افراد مست به نظر می رسند، در حالی که مست نیستند ولیکن عذاب خدا سخت است و تنها نیکوکاران اند که از وحشت این روز درماندند »

پیامبر (ص): « الدنیا مزرعه الاخره »

(۱) زمین = دل (۲) بذر = استعدادها و گرایش های پاک (۳) آبیاری و کود = اعمال صالح

(۴) پاک سازی از علف های هرز = پاک شدن از گناهان (۵) مواظبت از آفات و حیوانات = جلوگیری از اماره و شیطان

هر یک از موارد زیر به کدام یک از ویژگی های برزخ اشاره دارد؟

الف) تلقین میّت به هنگام دفن: حیات و وجود شعور و آگاهی

ب) انجام خیرات و طلب آمرزش برای گذشتگان: وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیا (دریافت پاداش خیرات بازماندگان)

ج) زیارت قبور درگذشتگان: وجود شعور و آگاهی و ارتباط میان عالم برزخ و دنیا

۴۸ اگر بفهمیم « این جهان ظرفیت جزا و پاداش کامل انسان ها را ندارد » کدام وعده الهی را درک خواهیم کرد؟

خارج ۱۴۰۰

(۱) « حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ »

(۲) « أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ »

(۳) « اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ »

(۴) « أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ »

۴۹ عبارت قرآنی « خدا را سپاس می گویند که حزن و اندوه را از آنان زدوده و از رنج و درماندگی دور کرده است. » مربوط به کدام عالم است و دارالسلام به چه معناست؟
خارج ۱۴۰۰

ریاضی ۱۴۰۰

۵۰ چرا در قیامت گناهکاران نباید هیچ کس را جز خودشان ملامت نمایند؟

- ۱) میل سرکش در درون انسان سوگند یاد کرده که او را فریب دهد و خود ، باید تعقل کند.
- ۲) عوامل بیرونی هیچ تسلطی بر انسان نداشته اند و او خود باید میان خیر و شر انتخاب نماید.
- ۳) نفس اماره در آن روز خواهد گفت که این خودتان بودید که دعوت مرا پذیرفتید و شایسته سرزنش هستید.
- ۴) عوامل درونی و نفس لواحه انسان را برای رسیدن به لذات زودگذر دنیایی به گناه فرامی خواند و وسوسه می کند.

۵۱ کدام مورد ، به وقایع (یَوْمِ یُبْعَثُونَ) در عبارت شریفه (وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى یَوْمِ یُبْعَثُونَ) اشاره نموده است؟
ریاضی ۱۴۰۰

- ۱) « وَ إِنَّ عَلَیْكُمْ لَحَافِظِیْنَ كِرَامًا كَاتِبِیْنَ یَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ »
- ۲) « إِنَّ الَّذِیْنَ یَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْیَتَامَى ظُلْمًا إِنَّمَا یَأْكُلُونَ فِی بُطُونِهِمْ نَارًا »
- ۳) « قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّیْ أَعْمَلُ صَالِحًا فِیْمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا »
- ۴) « الْیَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَ تَكَلَّمْنَا أُیْدِیْهِمْ وَ تَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا یَكْسِبُونَ »

تجربی ۱۴۰۰

۵۲ کسانی که باور دارند (وَمَا هَذِهِ الْحَیَآةُ الدُّنْیَا إِلَّا لَهُوٌ وَلَعِبٌ ...) کدام مورد را پذیرفته اند؟

- ۱) « حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّیْ أَعْمَلُ صَالِحًا »
- ۲) « وَ أَصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ »
- ۳) « اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَیَجْمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ یَوْمِ الْقِیَامَةِ لَا رَیْبَ فِیْهِ »
- ۴) « مَا هِیَ إِلَّا حَیَاتُنَا الدُّنْیَا نَمُوتُ وَ نَحْیَا وَ مَا یُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ »

۵۳ درخواست گناهکاران برای بازگشت به دنیا چه زمانی مطرح می شود و این درخواست با کدام توجیه بیان می گردد؟
تجربی ۱۴۰۰

- ۱) « حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ » - « لَعَلِّیْ أَعْمَلُ صَالِحًا فِیْمَا تَرَكْتُ »
- ۲) « لَیَجْمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ یَوْمِ الْقِیَامَةِ » - « لَعَلِّیْ أَعْمَلُ صَالِحًا فِیْمَا تَرَكْتُ »
- ۳) « حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ » - « كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا »
- ۴) « لَیَجْمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ یَوْمِ الْقِیَامَةِ » - « كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا »

تجربی ۱۴۰۰

۵۴ با بدکارانی که در روز قیامت سوگند دروغ می خورند چگونه برخورد می شود؟

- ۱) « إِنَّمَا یَأْكُلُونَ فِی بُطُونِهِمْ نَارًا »
- ۲) « یُنَبِّأُ الْإِنْسَانُ یَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَ آخَرَ »
- ۳) « الْیَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ »
- ۴) « یَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَ الْجِبَالُ »

۵۵ مطابق آیات سوره مدثر جهنمیان در پاسخ به سوال « چه چیزی شما را به دوزخ در آورد ؟ » چه می گویند؟

(۱) خدا را فرمان نمی بردیم و پیامبر او را اطاعت نمی کردیم ، شقاوت بر ما چیره شد و گمراه بودیم و بر گناهان **تجربی ۱۴۰۰** بزرگ اصرار می ورزیدیم.

(۲) ما در دنیا نماز نمی خواندیم و از محرومان دستگیری نمی کردیم ، شقاوت بر ما چیره شد و گمراه بودیم و بر گناهان بزرگ اصرار می ورزیدیم.

(۳) خدا را فرمان نمی بردیم و پیامبر او را اطاعت نمی کردیم ، همراه بدکاران غرق در معصیت خدا می شدیم و روز رستاخیز را تکذیب می کردیم.

(۴) ما در دنیا نماز نمی خواندیم و از محرومان دستگیری نمی کردیم ، همراه بدکاران غرق در معصیت خدا می شدیم و روز رستاخیز را تکذیب می کردیم.

۵۶ حدیث شریف « الناس نیام فاذا ماتوا انتهبوا » با کدام آیه شریفه ، هم مفهوم است و پیامبر اکرم (ص) باهوش ترین مؤمنان را چه کسانی معرفی می کنند؟

انسانی ۱۴۰۰

(۱) « حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ... » - فراوان به یاد مرگ اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می کنند.

(۲) « وَ قَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَ نَحْيَا ... » - فراوان به یاد مرگ اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می کنند.

(۳) « وَ قَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَ نَحْيَا ... » - گرچه در دنیا زندگی می کنند و زیبا هم زندگی می کنند ، اما به آن دل نمی سپرند.

(۴) « حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ... » - گرچه در دنیا زندگی می کنند و زیبا هم زندگی می کنند ، اما به آن دل نمی سپرند.

۵۷ کدام عبارت ، به وجود شعور و آگاهی پس از مرگ اشاره دارد؟

انسانی ۱۴۰۰

(۱) « وَ نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَ تَقْوَاهَا »

(۲) « قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحاً فِيمَا تَرَكْتُ »

(۳) « وَ إِنِّ عَلَيْكُمْ لِحَافِظِينَ كِرَاماً كَاتِبِينَ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ »

(۴) « مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحاً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ »

۵۸ با توجه به آیات سوره مبارکه واقعه ، دوزخیان در حالی که در دنیا مست و مغرور نعمت بودند و بر گناهان اصرار می کردند ، چه می گفتند؟

زبان ۱۴۰۰

(۱) گروهی از ما می میریم و گروهی زنده می شویم و ما را روزگار نابود می کند.

(۲) پروردگارا ما را بازگردانید ، باشد که عمل صالح انجام دهیم و گناه نکنیم.

(۳) زندگی و حیات ما چیزی جز همین زندگی و حیات دنیایی ما نیست.

(۴) هنگامی که ما مردیم و استخوان شدیم ، آیا برانگیخته خواهیم شد.

۵۹ از آیه شریفه (وَ إِنِّ عَلَيْكُمْ لِحَافِظِينَ كِرَاماً كَاتِبِينَ) کدام مفهوم دریافت می شود؟

هنر ۱۴۰۰

(۱) فرشتگان امین الهی چون ظاهر و باطن اعمال انسان ها را در دنیا دیده اند ، بهترین گواهان قیامت اند.

(۲) پیامبران و امامان چون ظاهر و باطن اعمال انسان ها را در دنیا دیده اند ، از بهترین گواهان قیامت اند.

(۳) فرشتگان امین الهی در طول زندگی انسان ها ، مراقب آنها بوده اند و تمامی اعمال آنها را ثبت و ضبط کرده اند.

(۴) پیامبران و امامان در طول زندگی انسان ها ، مراقب آنها بوده اند و تمامی اعمال آنها را ثبت و ضبط کرده اند.

۶۰ آیه شریفه (إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا) در خصوص چه کسانی است و چه عاقبتی برای آنها پیش بینی شده است؟ هنر ۱۴۰۰

- (۱) کسانی که اموال یتیمان را از روی ظلم می خورند - «وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ»
- (۲) کسانی که اموال یتیمان را از روی ظلم می خورند - «سَيَصْلُونَ سَعِيرًا»
- (۳) کسانی که در راه خداوند انفاق نمی کنند - «وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ»
- (۴) کسانی که در راه خداوند انفاق نمی کنند - «سَيَصْلُونَ سَعِيرًا»

۶۱ روایات معصومین (ع) مردم را در این جهان چگونه توصیف نموده اند و وجود نعمت های حقیقی در زندگی پس از مرگ در کدام عبارت شریفه، بیان شده است؟ خارج ۹۹

- (۱) یظنون - «وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ»
- (۲) یظنون - «وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ»
- (۳) نیام - «وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ»
- (۴) نیام - «وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ»

۶۲ آثار ماتأخر اعمال یک فرد تا چه زمانی گریبان گیر اوست و بر خوب و بد پرونده او می افزاید؟ خارج ۹۹

- (۱) «يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا»
- (۲) «حتى إذا جاء أحدهم الموت»
- (۳) «كَانَتْ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَهِيلاً»
- (۴) «وَأُمْلِي لَهُمْ إِنْ كِيدِي مَتِينٌ»

۶۳ پذیرفتن اینکه «أَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ» با توجه به آیات و روایات به کدام دلیل است؟ خارج ۹۹

- (۱) انسان می تواند با آگاهی کامل خود را با پاداش و کیفر هماهنگ کند و با وضع قوانین سعادت خود را تضمین نماید.
- (۲) مطابق سنت های الهی، رحمت بر غضب سبقت یافته و خداوند در پی تنبیه و مجازات بدکاران نیست.
- (۳) در قیامت گزارش دقیق عمل انسان که فرشتگان آن را به دقت ثبت کرده اند، نمایش داده می شود.
- (۴) آنچه انسان با خود به قیامت می برد، باطن اعمالی است که اکنون در این دنیا قابل مشاهده نیست.

۶۴ کدام عبارت، بر ضرورت معاد استدلال نموده و این ضرورت، ریشه در کدام یک از صفات الهی دارد؟ ریاضی ۹۹

- (۱) «وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِأَعْيُنٍ» - حکمت الهی
- (۲) «وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِأَعْيُنٍ» - عدل الهی
- (۳) «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ» - حکمت الهی
- (۴) «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ» - عدل الهی

۶۵ مطابق آیات قرآن کریم زنده شدن زمین مرده در رستاخیز طبیعت به چه وسیله ای انجام می شود و وسیله رستاخیز آدمیان کدام است؟ ریاضی ۹۹

- (۱) ابرهایی که توسط باد به حرکت درآمده اند - شنیده شدن صدای مهیب که همه را غافلگیر می کند.
- (۲) بذر و دانه ای که در زمین حاصل خیز می روید - شنیده شدن صدای مهیب که همه را غافلگیر می کند.
- (۳) بذر و دانه ای که در زمین حاصل خیز می روید - بانگ سهمناکی که پس از آن گناهکاران به دنبال راه فرار می گردند.
- (۴) ابرهایی که توسط باد به حرکت درآمده اند - بانگ سهمناکی که پس از آن گناهکاران به دنبال راه فرار می گردند.

۶۶ پاسخ به کسانی که می گویند: « مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا » در کدام عبارت، بیان شده است؟

تجربی ۹۹

(۱) « وَ نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَ تَقْوَاهَا »

(۲) « أَمْ فَحْسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَ أَنَّكُمْ لَا تُرْجَعُونَ »

(۳) « مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ »

(۴) « مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ »

انسانی ۹۹

۶۷ عبارت شریف «... وَ مَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا» مضمون کدام بیت را تأیید می نماید؟

(۱) چو از طفل آن سخن دارد شنیده بلاشک دست از آن دارد کشیده

(۲) تو را چندین پیمبر کرده آگاه که خواهد بود کاری صعب بر راه

(۳) دوست نزدیک تر از من به من است وین عجب ترکه من از وی دورم

(۴) ای دوست شکر بهتر با آن که شکر سازد خوبی قمر بهتر یا آن که قمر سازد

هنر ۹۹

۶۸ عبارت شریفه « أَلْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ » به زمان بیان شده در کدام آیه، اشاره نموده است؟

(۱) « يَنْبَأُ الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَ آخَرَ »

(۲) « وَ السَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَ إِنَّا لَمُوسِعُونَ »

(۳) « قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ »

(۴) « يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَ الْجِبَالُ وَ كَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَهِيلًا »

۶۹ کدام آیه شریفه، به دیدگاه افرادی که برای انسان حقیقتی جز جسم و تن قائل نیستند، اشاره دارد؟ خارج ۹۸

(۱) (وَ سَيَصْلُونَ سَعِيرًا ...) (وَ قَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا ...)

(۳) (وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَ لَعِبٌ) (وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا)

خارج ۹۸

۷۰ کدام مورد، نمونه ای برای ارتباط انسان در عالم برزخ با دنیا می باشد؟

(۱) انسان با برخی از بازماندگان گفتگو می کند و پاسخشان را می شنود.

(۲) اعمالی همچون روزه آثارشان حتی بعد از حیات ما نیز باقی می ماند.

(۳) ایجاد یا تقویت آداب و رسوم غلط از آثار ماتقدم محسوب می گردد.

(۴) اتفاق بازماندگان در وضعیت در گذشتگان در عالم برزخ موثر است.

خارج ۹۸

۷۱ از دقت و توجه در کدام موارد، امکان معاد فهمیده می شود؟

(۱) گرایش به بقا و جاودانگی - پیدایش نخستین انسان در آغاز خلقت

(۲) گرایش به بقا و جاودانگی - مجازات استفاده از سلاح کشتار جمعی

(۳) پاداش اعمالی مانند شهادت - مجازات استفاده از سلاح کشتار جمعی

(۴) ماجرای عزیر نبی (ع) - فرارسیدن بهار در طبیعت پس از گذر از زمستان

۷۲ بالاترین درجه بهشت که « بهشتیان در آن جا با خدا هم صحبت اند » کدام است و آنان به چه جمله ای مترنم

خارج ۹۸

اند؟

(۱) دارالسلام و رستگاری - خدایا تو پاک و منزهی

(۲) لقاء و خشنودی خداوند - خدایا تو پاک و منزهی

(۳) دارالسلام و رستگاری - ستایش خدای را که وعده اش را محقق گردانید

(۴) لقاء و خشنودی خداوند - ستایش خدای را که وعده اش را محقق گردانید

۷۳ کدام مورد اعتقاد کسانی است که (وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَ لَعِبٌ ...) را باور نموده اند و آنان جهان آخرت را چگونه توصیف می کنند؟

ریاضی ۹۸

- (۱) مرگ را غروبی می دانند که طلوعی درخشان تر در پی دارد - « لَهْيَ الْحَيَوَانُ »
- (۲) مرگ را غروبی می دانند که طلوعی درخشان تر در پی دارد - « فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ »
- (۳) زندگی چند روزه دنیا بی ارزش و کم اعتبار است و لایق دلبستگی نیست - « لَهْيَ الْحَيَوَانُ »
- (۴) زندگی چند روزه دنیا بی ارزش و کم اعتبار است و لایق دلبستگی نیست - « فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ »

۷۴ با پایان یافتن دوران زندگی انسان ها در این جهان ، بلافاصله کدام حادثه اتفاق می افتد؟

ریاضی ۹۸

- (۱) واقعه سهمگینی که ناگهانی رخ داده و همه را غافلگیر می کند.
- (۲) حضور فرشتگان الهی و اعضا و جوارح بدن انسان که شاهدان هستند.
- (۳) نورانی شدن زمین و روشن شدن آن که برای پدیدار شدن اعمال است.
- (۴) رسیدگی به اعمال همه انسان ها از کوچک و بزرگ که بر مبنای عدل است.

۷۵ پیام کدام آیات به ترتیب ، بر « ضرورت معاد در پرتو حکمت الهی » و « معاد جسمانی » دلالت دارند؟ تجربی ۹۸

- (۱) (اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ) - (بگو همان خدایی که آن ها را برای نخستین بار آفرید و او به هر خلقتی داناست)
- (۲) (اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ) - (ما هی الا حیاتنا الدنیا نموت و نحیا)
- (۳) (أَوْ فَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنْتُمْ عَلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ) - (ما هی الا حیاتنا الدنیا نموت و نحیا)
- (۴) (أَوْ فَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنْتُمْ عَلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ) - (بگو همان خدایی که آن ها را برای نخستین بار آفرید و او به هر خلقتی داناست)

۷۶ کدام آیه از قرآن کریم ، اشاره به عالم پس از مرگ دارد که در آن ارتباط انسان با دنیا برقرار است و روح همچنان به فعالیتش ادامه می دهد؟

تجربی ۹۸

- (۱) (اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ)
- (۲) (أَسْأَلُ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جُرْفٍ هَارٍ فَأَنْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ)
- (۳) (خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ)
- (۴) (حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ)

۷۷ انسان خردمند از حدیث نبوی « الدنيا مزرعه الآخرة » کدام مطلب را خواهد آموخت؟

انسانی ۹۸

- (۱) سرنوشت ابدی انسان ها براساس رفتار کنونی آن ها تعیین می شود.
- (۲) قلب انسان بهترین و مناسب ترین زمین برای کشت محصول دنیا است.
- (۳) هدف از خلقت انسان عبادت و بندگی خدا و رسیدن به مقام قرب اوست.

۷۸ از دقت در کدام عبارت آیه شریفه (حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ) مشخص می گردد که درخواست کافرین واقعی نیست؟

انسانی ۹۸

- (۱) (لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا)
- (۲) (قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ)
- (۳) (إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا)
- (۴) (وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ)

۷۹ عمل به آیه شریفه (مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا ...) چه ثمره ای دارد و این موضوع به کدام پیامد اعتقاد به معاد اشاره می کند؟

زبان ۹۸

(۱) دل نبستن به زندگی دنیا - گذرا بودن زندگی دنیوی

(۲) دچار نشدن به حزن و اندوه - گذرا بودن زندگی دنیوی

(۳) دل نبستن به زندگی دنیا - باز شدن پنجره امید و روشنایی به روی انسان

(۴) دچار نشدن به حزن و اندوه - باز شدن پنجره امید و روشنایی به روی انسان

۸۰ مفهوم کدام آیه شریفه ، استدلالی بر این است که معاد امری ممکن و شدنی می باشد و خداوند بر انجام آن تواناست؟

زبان ۹۸

(۱) آنگاه که مرگ یکی از آن ها فرا رسد ، می گوید : پروردگارا ! مرا باز گردانید.

(۲) برای ما مثلی زد ، در حالی که آفرینش نخستین خود را را فراموش کرده بود.

(۳) آیا گمان کردید به سوی ما باز گردانده نمی شوید و شما را بیهوده آفریده ایم؟

(۴) آیا ما آن های را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند با تباهکاران یکسان قرار خواهیم داد؟

۸۱ از سخنان رسول خدا (ص) در جنگ بدر به کشتگان لشگر کفر که فرمود : « آنچه پروردگارمان به ما وعده داده بود ، حق یافتیم ، آیا شما نیز آنچه پروردگارتان وعده داده بود ، حق یافتید ؟ » کدام مطلب فهمیده می شود؟

هنر ۹۸

(۱) ارتباط انسان در عالم برزخ با دنیا ، پس از مرگ نیز همچنان برقرار است.

(۲) پاداش و کیفر نتیجه خود عمل است و انسان ها نمی توانند آن را تغییر دهند.

(۳) زندگی دنیوی همچون خوابی کوتاه است و جهان آخرت تداوم بخش آن است.

(۴) تمام اعمال انسان در قیامت حاضر می شود و انسان عین عمل خود را می بیند.

۸۲ خداوند متعال در مورد کدام موضوع می فرماید : « وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا » ؟

سراسری ۹۷

(۱) « وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ ».

(۲) « أَمْ فَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ »

(۳) « اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ »

(۴) « أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ »

۸۳ پیام کدام آیه ، حاکی از این است که « در این دنیا انسان به کارهایی مشغول می شود که او را از کارهای مفید باز می دارد ، اما سرای دیگر جایی است که انسان با کمالات واقعی که از راه ایمان و عمل صالح به دست می آورد ، زندگی می کند » ؟

ریاضی ۹۶

(۱) « وَ قَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَ نَحْيَا وَ مَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ »

(۲) « مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ »

(۳) « وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَ لَعِبٌ وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ »

(۴) « اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ ... »

۸۴ آیه شریفه (الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَ تَكَلَّمْنَا أَيْدِيهِمْ وَ تَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ) و آیات مشابه آن به کدام واقعه قیامت اشاره دارد و چه مفهومی را بیان می کند؟

زبان ۹۶

(۱) زنده شدن همه انسان ها - تکلم اشیاء و جمادات

(۲) حضور شاهدان و گواهان - تکلم اشیاء و جمادات

(۳) زنده شدن همه انسان ها - گفتگوی خداوند با مجرمین

(۴) حضور شاهدان و گواهان - گفتگوی خداوند با مجرمین

۸۵ از آیه شریفه « خداست که بادهای را می فرستد تا ابر را برانگیزند . سپس آن ابر را به سوی سرزمینی مرده برانیم و آن زمین مرده را پس از مرگش زندگی بخشیدیم . زنده شدن قیامت نیز چنین است » کدام مفهوم ، دریافت می گردد ؟

خارج ۹۵

- (۱) امکان آفرینش مجدد جسم برای پیوستن به روح در آخرت
- (۲) ضرورت آفرینش مجدد جسم برای پیوستن به روح در آخرت
- (۳) حقیقت وجود انسان جسم و روح است که با مرگ نابود نمی شود.
- (۴) همانطور که زمین در بهار زنده می شود ، انسان هم در برزخ حیات مجدد دارد.

۸۶ نهرا سیدن از مرگ و آمادگی برای فداکاری در میان پیروان پیامبران الهی ، چه ثمره ای در زندگی آنان دارد؟

خارج ۹۵

- (۱) حیات در این دنیا چیزی جز ننگ و ذلت نمی شود و فداکاری در راه خدا ضروری می گردد.
- (۲) آنان آرزوی مرگ می کنند و به استقبال شهادت می روند و فدای انسان ها می شوند.
- (۳) زندگی را کوله باری از گناه می بینند و همین عامل سبب می شود تا همیشه در آرزوی مرگ باشند.
- (۴) دفاع از حق و مظلومان و از خود گذشتگی برای آنان آسان می شود و در شجاعت به مرحله عالی می رسند.

در ذهن جوانه
در دل و قلب ریشه
اعمال برگ و بار آن

اولیه: فطری
عمیق تر: راه های گوناگون (عقلی)

خداشناسی عقلی (عمیق تر)

- (۱) شناخت ذات ، حقیقت ، ماهیت ، چیستی و چگونگی امور نامحدود: ناممکن
 - (۲) شناخت ذات ، حقیقت ، ماهیت ، چیستی و چگونگی امور محدود: ممکن
 - (۳) شناخت هستی ، وجود ، صفات ، ویژگی ، اسماء و افعال خداوند: ممکن
- پیامبر(ص): «تفکروا فی کل شیء و لاتفکروا فی ذات الله»
پیامبر(ص): «افضل العباده ايمان التفکر فی الله و فی قدرته»

(فقراء ، شل ، ایلات)

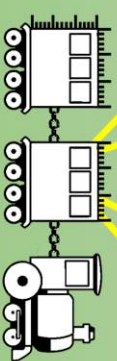
نیازمندی در پیدایش و بقا

جهان بطنی بخش خداوند

دیدن خدا

(حدیث امام علی(ع): خدا رو دیدن ، ایلات: خدا رو دیدن)

(معرفت عمیق و والا ، مشکل و ممکن جوانان و نوجوان ، پاکی و صفای قلب)

(۱) پدیده ایم

(۲) پدیده نیازمند پدیدآورنده ای که پدیده نباشند

شعر جامی: ذات نایافته از هستی بخش ... مثال شیرین خشک آبری که بود ز آب تهی

نیازمندی

«یا ایها الناس انتم الفقراء الی الله و الله هو الغنی الحمید»

«بساله من فی السماوات و الارض» کلّ یوم هو فی شأن

پیامبر(ص): «اللهم لا تکلنی الی نفسی طرفه عین ابداً»

شعر مولوی: ما چو نایم و نادر ما ز توست ... / ما که باشیم ای تو ما را جان جان ...
ما عدم هائیم و هستی هلی ما ... / ما همه شیران ولی شیر علم ...

خودشناسی → درک فقر و نیاز → ابزار عجز و عبودیت و بندگی

✓ آگاهی سرچشمه بندگی

۸۷ با توجه به بیت زیر ، چرا با نگاه دقیق و اندیشه در جهان هستی ، می توان در هر چیزی خدا را مشاهده کرد؟
« دلی کز معرفت نور و صفا دید به هر چیزی که دید ، اول خدا دید »
خارج ۱۴۰۰

(۱) جهان با تمامی موجوداتش همواره و در هر آن به خداوند نیازمند است.

(۲) تمام موجودات هستی وجود خویش را نیازمند عنایات پیوسته الهی می دانند.

(۳) هر موجودی به اندازه ظرفیت خود تجلی بخش خداوند و نشانگر صفات الهی است.

(۴) ذهن انسان توان گنجایش فهم چیستی و ذات همه موجودات جهان هستی را دارد.

۸۸ « موجودات جهان همواره و در هر آن به خداوند نیازمند هستند و این نیاز هیچ گاه قطع یا کم نمی شود ». کدام بیت ، در تبیین این موضوع آمده است؟
انسانی ۱۴۰۰

(۱) ما که باشیم ای تو ما را جان جان تا که ما باشیم با تو در میان

(۲) نظیر دوست ندیدم ، اگر چه از مه و مهر نهادم آینه ها در مقابل رخ دوست

(۳) مهر رخسار تو می تابد ز ذرات جهان هر دو عالم پر ز نور و دیده نابینا چه سود

(۴) جامه های خلق بدریدی ز خار پای درویشان بخستی زاز زاز

۸۹ کدام بیت، مفهوم عبارت « ما رأیت شیئاً الا و رأیت الله قبله و بعده و معه » را بیان نموده و چرا امکان دسترسی به آن برای جوانان و نوجوانان بیشتر است؟
خارج ۹۹

(۱) به هرجا بنگرم کوه و در و دشت نشان از قامت رعنا تو بینم - معرفت عمیق و والا

(۲) به هرجا بنگرم کوه و در و دشت نشان از قامت رعنا تو بینم - پاکی و صفای قلب

(۳) به بینندگان آفریننده را نبینی مرنجان دو بیننده را - پاکی و صفای قلب

(۴) به بینندگان آفریننده را نبینی مرنجان دو بیننده را - معرفت عمیق و والا

۹۰ مایه طراوت و زیبایی بهار جوانی و شکوفایی استعدادهای انسان، کدام است؟
تجربی ۹۹

(۱) ادمان التفکر فی الله و فی قدرته

(۲) من یعیش بالاحسان اکثر ممن یعیش بالأعمار

(۳) کلما زید فی ایمانه زید فی بلائه

(۴) أنتم الفقراء إلى الله و الله هو الغنی الحمید

۹۱ پیام کدام آیه شریفه، حاکی از آن است که هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت و قدرت الهی است؟
تجربی ۹۹

(۱) « وَ لَمْ یَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ »

(۲) « كُلَّ یَوْمٍ هُوَ فِی شَأْنٍ »

(۳) « الله نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ »

(۴) « إِنَّ اللهَ رَبِّی وَ رَبِّكُمْ فَاعْبُدُوهُ »

۹۲ اکنون که می دانیم « ما همه شیران ولی شیر علم دعا کنیم؟
حمله مان از باد باشد دم به دم » شایسته است ، چگونه
ریاضی ۹۸

(۱) « إِنَّ صَلَاتِی وَ نَسْکِی وَ مَحْیَاىَ وَ مَمَاتِی لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِینَ »

(۲) « رَبِّ ارْجِعْ عَلَیَّ أَعْمَلُ صَالِحاً فِیْمَا تَرَكْتُ »

(۳) « اللَّهُمَّ لَا تَكُنْ لِی نَفْسِی طَرْفَهُ عَینِ أَبَدًا »

(۴) « اللَّهُ أَعْلَمُ حَیْثُ یَجْعَلُ رِسَالَتَهُ »

- (۱) « قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغَى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ »
- (۲) « قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ »
- (۳) « إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ »
- (۴) « يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ »

- (۱) ادمان التفکر فی الله و فی قدرته - نیازمندی به خدا
- (۲) ادمان التفکر فی الله و فی قدرته - شکوفایی استعدادها
- (۳) من یعیش بالاحسان اکثر ممن یعیش بالاعمار - نیازمندی به خدا
- (۴) من یعیش بالاحسان اکثر ممن یعیش بالاعمار - شکوفایی استعدادها

- (۱) (ما لهم من دونه من ولي) - (و لم يكن له كفواً أحد)
- (۲) (ما لهم من دونه من ولي) - (قل الله خالق كل شيء)
- (۳) (الله نور السماوات و الارض) - (قل الله خالق كل شيء)
- (۴) (الله نور السماوات و الارض) - (و لم يكن له كفواً أحد)

- (۱) منفی - احاطه جزء بر کل محال است.
- (۲) مثبت - ذات و صفات خداوند یکی است.
- (۳) مثبت - در پشت پرده ظاهر و در وراء هر چیزی خداوند را می توان دید.
- (۴) منفی - فقط با اندیشه و دستگاه بینایی نمی توان به صفات خدا پی برد.

- (۱) (إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ)
- (۲) قُلْ أَفَاتَخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ
- (۳) (وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ)
- (۴) (قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغَى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ)

- (۱) از مہ ی شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است و ما هرگز به هستی و چیستی خدا دسترسی نداریم.
- (۲) تفکر در ذات خداوند موجب محدود شدن هستی خداوند می شود و ما فقط توان فهم چیستی خدا را داریم.
- (۳) هر چیستی که برای خداوند فرض کنیم، او را در حد تصورات ذهنی خود پایین آورده و محدود کرده ایم.
- (۴) هستی و چیستی خداوند در ظرف ذهن ما نمی گنجد و ما فقط توانایی فهم مخلوقات خداوند را داریم.

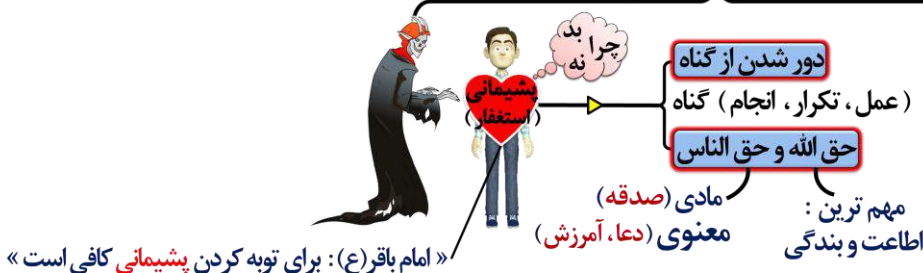
✓ عهد فطری خدا با انسان (بندگی خدا، ~~بندگی شیطان~~) و جایگاه اراده و اختیار انسان
(اخلاص) ت عملی ~~ش عملی~~

« **قَالَ** فَذَلِكُن الَّذِي لِمَتَّنِي فِيهِ وَلَقَدْ **رَأَوْتُهُ** عَنْ نَفْسِهِ **فَاسْتَعْصَمَ** وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا **أَمَرَهُ** **لَيَسْجَنَ** **وَلَيَكُونَا** مِنَ **الصَّاعِرِينَ** **قَالَ** **يُوسُفُ** **تَرْجِيحُ** **زندانِ** **برِ** **گناه** **رَبِّ** **السَّجْنِ** **أَحَبُّ** **إِلَيَّ** **مِمَّا** **يَدْعُونَنِي** **إِلَيْهِ** **وَأَلَّا** **تَصْرَفَ** **عَنِّي** **كَيِّدَهُنَّ** **أَصَبَ** **الْبِهْنِ** **وَ** **أَكُنْ** **مِنَ** **الْجَاهِلِينَ** **فَاسْتَجَابَ** **لَهُ** **رَبُّهُ** **فَصَرَفَ** **عَنْهُ** **كَيْدَهُنَّ** **إِنَّهُ** **هُوَ** **السَّمِيعُ** **الْعَلِيمُ** **»** **در** **خواست** **کمک** **و** **استمداد** **از** **خدا**

هستی بخش ، اخلاص و توبه

(لوامه) (اماره)
انقلاب خود عالی علیه خود دانی

(بازگشت آرامش ، گشایش رحمت ، بازگشت از عذاب به لطف و آموزش) **خدا توبه انسان** (بازگشت از گناه به سوی خدا و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران)

ان الله يحب التوابين و يحب المتطهرين	توبه و تبدیل گناهان به حسنات
پیامبر (ص): التائب من الذنب كمن لا ذنب له	توبه + ایمان + عمل صالح
علی (ع): التوبه تطهر القلوب و تغسل الذنوب	تبدیل گناهان به حسنات
(پیرایش ، تخلیه) توبه و پاکی	آمرزنده و مهربان

توبه و جوانی	قل یا عبادی (ت مالکیت)
پیامبر (ص): نزد من محبوب تر از جوان توبه کار نیست	الذین اسرفوا علی انفسهم (گناهکار)
خداوند توبه جوانان را بسیار دوست	لا تقنطوا من رحمه الله
بهترین زمان توبه ، امکان توبه بیشتر ، توبه آسانتر	ان الله يغفر الذنوب جميعاً
انعطاف ، تحول و دگرگونی	انه هو الغفور الرحيم

« فَاَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللّٰهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةِ مِنْهُ وَفَضْلٍ يَهْدِيهِمْ اِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا »

✓ ایمان به خدا (ت نظری) + تمسک به خدا (ت عملی)
(اندیشه و تفکر) (کسب کمالات و مدارج)
واجب **حرام**
داخل میشن در فضل و رحمت (ت ربوبیت)
هدایت میشن به سوی خدا به راه راست (ت ربوبیت)
پشتیبانی قدرتمندترین قدرتمندان

جمع بندی تووووووو

«الم اعهد اليكم ... و ان اعبدونى هذا صراط مستقيم»

« ان الله ربى و ربكم فاعبدوه هذا صراط مستقيم »
« فاما الذين ... و يهديهم اليه صراطاً مستقيماً »

خداوند به داود (ع) :

اگر **روى گردانان** از من می دانستند که چگونه انتظار آن ها و شوق بازگشتشان را دارم ، بدون شک از شوق آمدن به سوی من **جان می دادند و بند بند وجودشان از محبت من از هم می گسست**.

عبد یا آزاد
حرمت حرمت
گناه گناه

۹۹ کدام عمل ، تاثیر خاصی در تقویت اخلاص دارد و کدام مورد سبب می شود که آدمی در شرایط سخت و پیچیده حق را از باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود؟
خارج ۱۴۰۰

(۱) تقوا - عدالت

(۲) روزه - حکمت

(۳) تقوا - حکمت

(۴) روزه - عدالت

۱۰۰ با تدبیر در آیه شریفه (قُلْ إِنَّمَا أَعْظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلَ خِزْفٍ) کدام واژگان آیه به ترتیب بر « حسن فعلی » و « حسن فاعلی » دلالت دارند؟
انسانی ۱۴۰۰

(۱) لله - مثنی و فرادی

(۲) اعظکم - لله

(۳) مثنی و فرادی - لله

(۴) مثنی و فرادی - اعظکم

۱۰۱ با توجه به این که « راهیابی شرک به دل انسان از راه رفتن مورچه ای سیاه در شب تاریک بر تخته سنگی سیاه پنهان تر است. » کدام دستور العمل قرآنی می تواند راهکار مناسبی برای پرهیز از آلوده شدن به شرک باشد؟
زبان ۱۴۰۰

(۱) « لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا »

(۲) « قُلْ إِنَّمَا أَعْظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلَ خِزْفٍ »

(۳) « مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلُهَا »

(۴) « أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا »

۱۰۲ خداوند چه کسانی را به سوی خود و به راه راست هدایت می کند؟
خارج ۹۹

(۱) « أَنْ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا »

(۲) « فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ »

(۳) « آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا »

(۴) « أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ »

۱۰۳ با توجه به آیات قرآن کریم، خداوند به چه کسانی وعده می دهد که گناهانشان را به حسنات تبدیل می کند؟
ریاضی ۹۹

(۱) بندگی خدا بکنند، گناه نکنند و ذکر و یاد خداوند را بگویند.

(۲) ایمان بیاورند، استغفار بگویند و بندگی خدا را انجام دهند.

(۳) استغفار بگویند، گناه نکنند و عمل صالح انجام دهند.

(۴) توبه کنند، ایمان بیاورند و عمل صالح انجام دهند

۱۰۴ علاوه بر پشیمانی از گناه چه کارهای دیگری لازم است تا توبه انسان کامل شود؟
ریاضی ۹۹

(۱) تصمیم بر تکرار نکردن گناه و توبه اجتماعی و جبران حقوق الهی

(۲) تصمیم بر تکرار نکردن گناه و انقلاب درونی و جبران حقوق مردم

(۳) تلاش در جهت دور شدن از گناه و انقلاب درونی و توبه اجتماعی

(۴) تلاش در جهت دور شدن از گناه و جبران حقوق الهی و حقوق مردم

تجربی ۹۹

۱۰۵ بیت زیر با کدام آیه شریفه ، تناسب مفهومی دارد؟

« برو این دام بر مرغی دگر نه که عنقا را بلند است آشیانه »

(۱) « قَالَ رَبِّ السَّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ »

(۲) « إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ »

(۳) « قُلْ إِنَّمَا أَعْظُمُ بِيُوحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلِي وَفَرَادَى »

(۴) « أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا »

۱۰۶ از آیه شریفه « أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ وَ أَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ » کدام پیام دریافت می شود؟

انسانی ۹۹

(۱) فرزندان آدم چون با خدا پیمان بستند، هرگز شیطان را نمی پرستند چون او دشمن پنهان است.

(۲) شیطان دشمن پنهان و اعلام شده شماس، پس از او پیروی نکنید و مراقب توطئه های او باشید.

(۳) خداپرستی و عدم اطاعت از شیطان یک پیمان الهی است و همگان ملزم به اجرای مفاد آن هستند.

(۴) انسان همواره بر سر دو راهی بندگی خداوند و بندگی هوای نفس قرار دارد و همیشه بهترین راه را انتخاب می کند.

۱۰۷ « توبه » در اصطلاح دینی به چه معناست و مطابق روایت نبوی خداوند چه کسانی را بسیار دوست دارد؟ زبان ۹۹

(۱) بازگشت از گناه به سوی خداوند و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران خداست - بسیار توبه کننده

(۲) بازگشت از گناه به سوی خداوند و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران خداست - جوانان توبه کار

(۳) ایستادگی در برابر موانع بیرونی و درونی که همان نفس اماره است - جوانان توبه کار

(۴) ایستادگی در برابر موانع بیرونی و درونی که همان نفس اماره است - بسیار توبه کننده

۱۰۸ پیام کدام آیه شریفه، حاکی از این است که شیطان توسط همسر عزیز مصر دامی برای حضرت یوسف (ع) گسترده بود تا ایشان را به گناه و فساد بکشاند؟

هنر ۹۹

(۱) « وَ لَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ »

(۲) « أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا »

(۳) « وَ لَئِنْ لَمْ يَفْعَلْ مَا أَمَرَهُ لَيُسْجَنَنَّ وَ لَيَكُونَا مِنَ الصَّاغِرِينَ »

(۴) « أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ »

خارج ۹۸

۱۰۹ حسن فعلی مرتبط با کدام مورد است و وجود آن به چه معناست؟

(۱) کمیّت عمل - کار با صحت و مطابق فرمان خدا انجام شده است.

(۲) کمیّت عمل - کار خالصانه و بدون شرک و ریا انجام شده است.

(۳) قصد فرد - کار با صحت و مطابق فرمان خدا انجام شده است.

(۴) قصد فرد - کار خالصانه و بدون شرک و ریا انجام شده است .

۱۱۰ با اینکه « مهر رخسار تو می تابد ز ذرات جهان » چه کسی بهره ای از این « این همه نقش عجب بر در و دیوار وجود » نخواهد برد ؟

ریاضی ۹۸

(۱) با غفلت ، خود را از امدادهای غیبی خداوند محروم ساخته و فقدان خدا در زندگی را تقویت ننماید .

(۲) به جای پیروی از عقل ، از هوی و هوس پیروی نماید و خیر خواهی مومنان را انکار نماید .

(۳) پرده غفلت را کنار نزند و در آفرینش خداوند تفکر و تدبیر ننماید

(۴) با وجود دیدگان ، خدا را انکار نموده و به بزرگی او اقرار ننماید .

۱۱۱ دعا و نیایش به درگاه الهی ، چگونه موجب بهره مندی انسان از امداد الهی می شود؟

- (۱) غفلت از خداوند را می کاهد و محبت او را در قلب انسان تقویت می کند.
 - (۲) ریشه درخت اخلاص و بندگی را تقویت نموده و به تدریج آن را آبیاری می کند.
 - (۳) به مرحله ای می رسد که دیگر فریب شیطان را نمی خورد و گرفتار دام او نمی شود.
 - (۴) به درجاتی از بصیرت و روشن بینی می رسد که در شرایط سخت گرفتار باطل نمی شود.
- ۱۱۲ کدام مورد ، مفهوم عبارت (قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ) را بیان نموده است؟

- (۱) مهر رخسار تو می تابد ز ذرات جهان هر دو عالم پر ز نور و دیده نابینا چه سود
- (۲) چند آید این خیال و رود در سرای دل تا کی مقام دوست به دشمن رها کنیم
- (۳) این درگه ما درگه نومیدی نیست صدار اگر توبه شکستی بازآ
- (۴) روی از خدا به هر که کنی شرک خالص است توحید محض کز همه رو در خدا کنیم

۱۱۳ تلاش برای زندگی توحیدی و خداپسندانه در کدام بیت ، نمایان شده است؟

- (۱) قطره ای کز جویباری می رود از پی انجام کاری می رود
- (۲) آفرینش همه تنبیه خداوند دل است دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار
- (۳) مهر رخسار تو می تابد ز ذرات جهان هر دو عالم پر ز نور و دیده نابینا ، چه سود
- (۴) پاسبان حرم دل شده ام شب همه شب تا در این پرده جز اندیشه او نگذارم

۱۱۴ با توجه به اینکه خصلت های ناپسند همچون تورهایی انسان را گرفتار می سازد ، بهترین وقت برای توبه چه زمانی است؟

- (۱) تمام عمر ظرف زمان توبه است و تا لحظه مرگ می توان توبه کرد.
- (۲) دوره بزرگسالی که دوران تثبیت خوی ها و خصلت ها در فرد است.
- (۳) قبل از اینکه انسان درگیر کارهای مهم و گناهان بزرگتر شود.
- (۴) دوره جوانی که دوران انعطاف پذیری ، تحول و دگرگونی است.

۱۱۵ مهم ترین بخش حق الناس و حقوق الهی به ترتیب چیست؟

- (۱) حقوق معنوی - توحیدی ذاتی
- (۲) حقوق مردم - توحید ذاتی
- (۳) حقوق معنوی - توحید عبادی
- (۴) حقوق مردم - توحید عبادی

۱۱۶ عهدهی که خداوند متعال برای آن با انسان پیمان بسته است، کدام است؟

- (۱) « قل انّ صلاتی و نسکی و مماتی لله ربّ العالمین »
- (۲) « یا ایها الناس انتم الفقراء الی الله و الله هو الغنی الحمید »
- (۳) « قل انما اعظکم بواحد ان تقوموا لله مثنی و فرادی »
- (۴) « ان لا تعبّدوا الشیطان انه لکم عدوّ مبین و ان اعبّدونی »

۱۱۷ کدام روایت، بیانگر خروج گناهان از قلب و شست و شوی دل با توبه است و این عمل چه نام دارد؟

- (۱) « التائب من الذّنّب کمن لا ذنب له » - پیرایش
- (۲) « التائب من الذّنّب کمن لا ذنب له » - پشیمانی
- (۳) « المستغفر من الذّنّب و یفعله کالمستهزی برّه » - پیرایش
- (۴) « المستغفر من الذّنّب و یفعله کالمستهزی برّه » - پشیمانی

رابطه قانونمندی (قدر و قضا) با اختیار؟؟

فعالیت پرواز
رشد و کمال
برنامه ریزی
اختیار
رفع نیاز
فعلیت استعداد

قانونمندی (قدر و قضا)

یکی از یاران: آیا از قضای الهی می گریزی؟

یکی از یاران: آیا از قضای الهی می گریزی؟

امام علی (ع) }
(مثال دیوار) } امام علی (ع): از قضای الهی به قدر الهی پناه می برم.

دیوار کج (تقدیر) ← فروریختن (قضا)

دیوار محکم (تقدیر) ← فرونریختن (قضا)

قانونمندی جهان زمینه ساز شکوفایی اختیار

قضا و قدر با اختیار ناسازگار نیست

اعتقاد به قضا و قدر زمینه ساز کار اختیاری

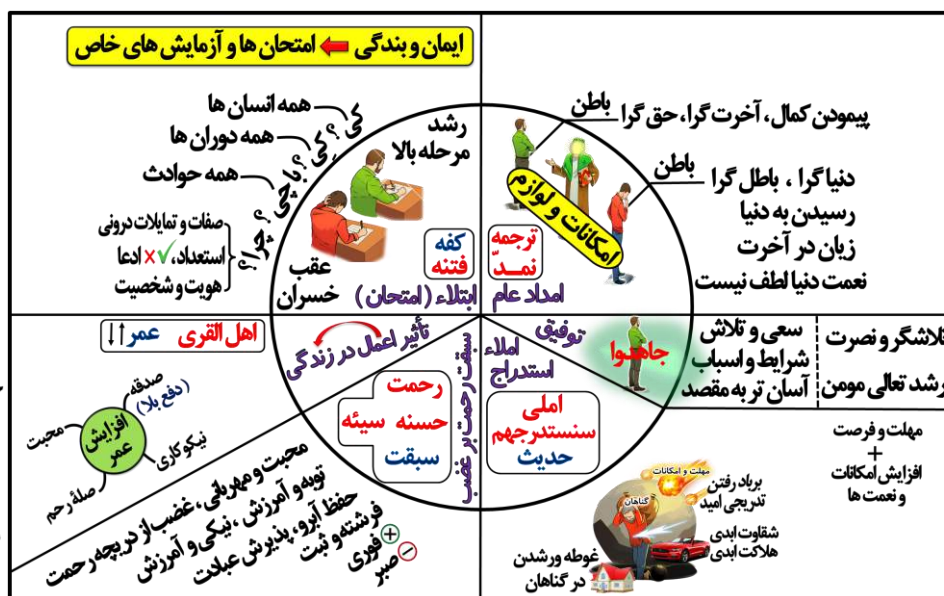
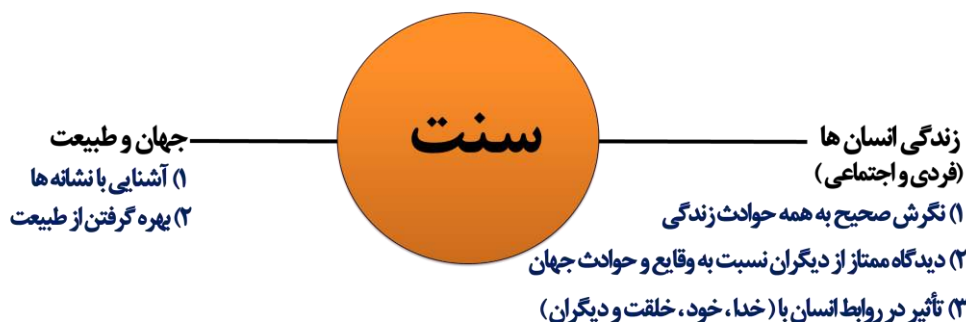
اعتقاد به قدر و قضا مانع تحرک و عمل نیست

آپ، کہ میں، نوشیہم بہ سبب اعتماد بہ تقدیر و قضا است

بدون **قضا و قد** هیچ نظم و بقا را نمی شود و هیچ زمینه ای

دای کار اختیاری بد بد نم آید

فرو ریختن دیوار کج یک قضای الهی است، این قضا متناسب با ویژگی و تقدیر دیوار، یعنی کجی آن است. اما اگر دیوار ویژگی دیگری داشته باشد، قضای دیگری را به دنبال خواهد داشت و انسانی که این ۲ تقدیر و ۲ قضا را شناسد تصمیم می گیرد و دست به انتخاب مناسب تر می زند.

دوست خوب
جلسه قرآن
خواندن کتاب

امام صادق (ع) : « اَتَمَّا الْمُؤْمِنُ بِمَنْزِلِهِ كَفَّهُ الْمِيزَانُ كَلَّمَا زَيْدٌ فِي إِيْمَانِهِ زَيْدٌ فِي بَلَائِهِ » ✓ ایمان ↑ ← امتحان ↑ « احسب النَّاسَ ان يترکوا ان يقولوا آمنا و هم لا یفتنون » ✓ هر کس ادعای ایمان کند در معرض امتحان خاص قرار می گیرد. « کل نفس ذائقة الموت و نبلوکم بالشرّ و الخیر فتنه و الینا ترجعون » (مرگ همه) (آزمایش همه) (بازگشت همه) ✓ هر انسانی در زندگی خود همواره به وسیله امور شر یا خیر در معرض امتحان و آزمایش است.	« کسانی که زندگی دنیا و تجملات آن را بخواهند ، حاصل کارهایشان را در همین دنیا به آنان می دهیم و کم و کاستی نخواهند دید . اما اینان در آخرت جز آتش دوزخ ندارند و هر چه در دنیا کرده اند بر باد رفته و آنچه را که انجام می دهند ، باطل است » « کَلَّا نَمَدَّ هَوْلًا و هَوْلًا من عطاء ربک و ما کان عطاء ربک محظوراً » ✓ رحمت و وسعت الهی به همه افراد جامعه چه نیکوکار و چه بدکار مدد می رساند.
تأثیر اعمال در زندگی ✓ آینده انسان براساس اعمال و رفتار او رقم میخورد. اهل القرى « آمنوا و اتقوا » ← لفتحنا علیهم برکات من السماء و الارض (توفیق) « کذبوا » ← فآخذناهم بما کانوا یکسبون امام صادق (ع) : یموت بالذنوب / یعیش بالاحسان یموت بالإجبال / یعیش بالأعمار « پروردگار شما رحمت را بر خود واجب کرده است » ↓ « من جاء بالحسنة فله عشر امثالها و من جاء بالسیئة فلا یجزی الا مثلاً و هم لا یظلمون » ✓ خداوند پاداش کار نیک را چند برابر و کار بد را به اندازه خودش می دهد و این نشانه فضل و رحمت الهی است.	توفیق املاء استدراج امام علی (ع) : احسان ، پرده ، ستایش گرفتار ، مغرور ، فریفته سخت ترین امتحان : گناهکار با دادن مهلت « و الذین جاهدوا فینا لننھدینهم سبلنا و ان الله لیمع المحسنین » ✓ خداوند کسانی را که در راه او قدم بردارند ، به طور خاص هدایت می کند. « و الذین کذبوا بآیاتنا سنستدرجهم من حیث لا یعلمون و املی لهم ان کیدی متین »

جمع بندی تووووووپ

« و لو ان اهل القرى آمنوا و اتقوا لفتحنا علیهم برکات من السماء و الارض و لکن کذبوا فآخذناهم بما کانوا یکسبون »

« ذلک بان الله لم یک مغیراً نعمه اعمها علی قوم حتی یغیروا ما بانفسهم »

جمع بندی تووووووپ

هولاء و هولاء : امداد

جاهدوا : توفیق

کذبوا بآیاتنا : املاء و استدراج

بالحسنة و بالسیئة : سبقت رحمت

آمنوا و اتقوا : تأثیر اعمال

جمع بندی تووووووپ

« آن کس که تنها زندگی زودگذر دنیا را می طلبد ، آن مقدار از آن را که بخواهیم و به هر کس اراده کنیم می دهیم ، سپس دوزخ را برای او قرار خواهیم داد تا با خواری و سرافکندگی در آن وارد شود ... »

« بعضی از مردم می گویند : خداوند ما را در دنیا نیک عطا کن ولی در آخرت بهره ای ندارند ... »

« کسانی که زندگی دنیا و تجملات آن را بخواهند ، حاصل کارهایشان را در همین دنیا به آنان می دهیم و کم و کاستی نخواهند دید . اما اینان در آخرت جز آتش دوزخ ندارند و هر چه در دنیا کرده اند بر باد رفته و آنچه را که انجام می دهند ، باطل است »

انحصار نعمت
فقر و بی توهمی به محروم
بعضی طبقاتی
حق گیری آسان مظلوم
امکان رشد همه
برابری و مساوات

عمل (عظم)	ولایت الهی (طاعت)	معاد (دنیائی)	توحید (شریک)
برترین جهاد وصاف نمازگزاران وصاف تکذیب کنندگان دین «میزان، قسط»	حاکمیت ولایت الهی (طاعت و ستمگر) قوانین و دستور الهی اطاعت از پیامبر و امام «طبیعاً... اولی الامر»	ایمان به آخرت افق نگاه فراتر از دنیا «و الیوم الآخر» «آمن بالله» (لا اله الا الله) رستگاری	یکتا پرستی، ایمان خدا «آمن بالله» «لا اله الا الله» رستگاری

تأثیر پذیری از جاهلیت (اعجاز محتوایی)

✓ مصادیق اولی الامر در حدیث جابر
✓ مسلمانان در برنامه های فردی و اجتماعی خود تابع فرمان های خدا و پیامبر و اولی الامر می باشند و خودسرانه عمل نمی کنند.

عمل (عظم)	ولایت الهی (طاعت)	معاد (دنیائی)	توحید (شریک)
«فقد ارسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الکتاب و المیزان» «و من آياته، استسکوا، موده و رحمه» «و من آياته، استسکوا، موده و رحمه»	«يا ايها الذين آمنوا اطيعوا الله و اطيعوا الرسول و اولی الامر منكم» «و من آياته، استسکوا، موده و رحمه»	«(من) آمن بالله و الیوم الآخر و عمل صالحاً» «فایمهم اجرهم عند ربهم و لا خوف علیهم و لا هم یحزنون» «تربی در ۳ دهم»	«(من) آمن بالله و الیوم الآخر و عمل صالحاً» «فایمهم اجرهم عند ربهم و لا خوف علیهم و لا هم یحزنون» «تربی در ۳ دهم»

✓ یکی از اهداف ارسال پیامبران این بود که مردم جامعه ای بر پایه عدالت بنا کنند و روابط مردمی و زندگی اجتماعی خود را بر اساس قوانین عادلانه بنا بپند.

✓ حکمت و هدف
✓ انس با همسر و رشد اخلاقی و معنوی از اهداف ازدواج
✓ یکسانی منزلت زن و مرد

پیامبر (ص): سخنی حتی در برابر سلاطین ستمگر
قرآن: در مال خود حق معینی برای محروم و فقیر
قرآن: راندن یتیم از خود و عدم تشویق دیگران به اطعام مساکین
«دختران چه فرزندان خوبی هستند، سرشار از لطف، آماده کمک به پدر و مادر، انس گیرنده، باعث برکت، رزقین، هوشمند و ظریف کار»

شاد شدن توسط خدا در روز قیامت
شاد کردن زنی از محارم خود
ظهرا لطف و برکت والدینش شد.
آزردگی فاطمه، خشنودی و خشم (فاطمه)، بهترین زنان جهان ۴ تن (افخم)
آزردگی پیامبر
آزردگی خدا

هر گاهی
هر قدمی
هر رفتن روی زمین
هر شگرذی برای تحصیل علم به خانه عالمی رفت و آمد
هر سوالی که پاسخ دهم.
از مجموع مرور بدهانی که فاصله میان زمین و آسمان را پر کند، بیشتر است.
پس سزاوار است که از پرش های تو اخصاس رنج و زحمت نکند.
✓ منزلت علمی و پیش رویش حضرت فاطمه (س) و توجه به تفکر و معرفت

و الله جعل لکم من انفسکم ازواجاً... بنین و حفده... رزقکم... اقبال باطل بنعمه الله یومنون... یفکرون... (یکسانی منزلت زن و مرد)
و الله جعل لکم من انفسکم ازواجاً... بنین و حفده... رزقکم... اقبال باطل بنعمه الله یومنون... یفکرون... (یکسانی منزلت زن و مرد)

(انس) (نشانه های اهل تفکر)

و من آياته ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً... یفکرون... (اخلاقی و معنوی)

جمع بندی، تورووووپ

۱۱۸ به ترتیب آیه شریفه «افرادی که در آخرت جز آتش دوزخ ندارد و هر چه در دنیا کرده اند برباد رفته و آنچه را که انجام می دهند ، باطل است » و روایت « چه بسا احساس پیاپی خدا ، کسی را گرفتار کند و پرده پوشی خدا ، او را مغرور سازد » به کدام سنت الهی اشاره دارند ؟

خارج ۱۴۰۰

(۱) امداد عام الهی - املاء و استدراج

(۲) ابتلاء - املاء و استدراج

(۳) ابتلاء - امداد خاص (توفیق الهی)

(۴) امداد عام الهی - امداد خاص (توفیق الهی)

۱۱۹ سخن امام صادق (ع) « إِنَّمَا الْمُؤْمِنُ بِمَنْزِلَةِ كَفَّةِ الْمِيزَانِ ... » در تبیین و روشنگری پیرامون کدام آیه شریفه ارائه شده است؟

تجربی ۱۴۰۰

(۱) « وَ الَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا »

(۲) « لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ »

(۳) « كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبْلُوكُم بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً »

(۴) « مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَ مَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا

۱۲۰ سخن حضرت فاطمه (ع) ، « مزد من در برابر هر سؤالی که پاسخ دهم ، از مجموع مرواریدهایی که فاصله میان زمین و آسمان را پر کند بیشتر است » در تشریح کدام عبارت و معیار تمدن اسلامی مرتبط با آن قابل استفاده می باشد؟

تجربی ۱۴۰۰

(۱) « وَ الَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا »

(۲) « قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ »

(۳) « إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ »

(۴) « وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ »

انسانی ۱۴۰۰

۱۲۱ در کدام آیه شریفه ، به دو معیار اولیه تمدن اسلامی اشاره شده است؟

(۱) « اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ »

(۲) « قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبَابِ »

(۳) « لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أُنْزِلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ »

(۴) « وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً »

۱۲۲ کدام قانون الهی شامل همه انسان ها در همه دوران ها می شود و مناسب ترین توضیح درباره آن ، کدام است ؟

زبان ۱۴۰۰

(۱) ابتلاء - این سنت برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعداد ها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است.

(۲) املاء - این سنت برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعداد ها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است.

(۳) املاء - این قانون برای آگاه شدن از حقیقت درون افراد می باشد و زمینه رشد انسان مومن را فراهم می سازد.

(۴) ابتلاء - این قانون برای آگاه شدن از حقیقت درون افراد می باشد و زمینه رشد انسان مومن را فراهم می سازد.

۱۲۳ از سنت های الهی لطف و مهربانی خداوند نسبت به بندگان نیکوکار و گناهکار می باشد. این قانون الهی در

هنر ۱۴۰۰

مفهوم کدام آیه شریف ، متجلی می باشد؟

(۱) « قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ »

(۲) « كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبْلُوكُم بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً وَ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ »

(۳) « كَلَّا نُمِدُّ هَؤُلَاءِ وَ هَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَ مَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا »

(۴) « لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ وَ لَكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ »

۱۲۴ حضرت علی (ع) می فرماید : « چه بسا احسان پیاپی خدا، کسی را گرفتار کند و پرده پوشی خدا او را مغرور سازد و با ستایش مردم فریفته و شیفته خود گردد و خدا هیچ کس را همانند او امتحان و آزمایش نکرده است. » با توجه به فرمایش حضرت، کدام سنت الهی شامل او می شود و نتیجه عملش چیست؟

تجربی ۹۹

(۱) ابتلاء - « و الَّذِينَ كَذَبُوا بآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ »

(۲) استدراج - « و الَّذِينَ كَذَبُوا بآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ »

(۳) ابتلاء - « وَلَكِنْ كَذَبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ »

(۴) استدراج - « وَلَكِنْ كَذَبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ »

انسانی ۹۹

۱۲۵ آیه شریفه « وَ الَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا » مرتبط با کدام مورد است؟

(۱) داشتن روحیه حق پذیری در کسب توفیق الهی نقش تعیین کننده دارد .

(۲) امداد عام الهی شامل کسانی می شود که با نیت پاک، قدم در راه حق می گذارند.

(۳) کسانی که به ندای حقیقت پاسخ مثبت می دهند از امداد الهی بر خوردار می شوند.

(۴) خداوند به بندگان خود محبت دارد و با همه آنان چه نیکوکار و چه گناهکار با مهربانی رفتار می کند.

۱۲۶ مطابق آیه شریفه ۱۷۸ سوره آل عمران، سنت حاکم بر زندگی معاندان و غرق شدگان در گناه کدام است و سرانجام آنان چه خواهد بود؟

زبان ۹۹

(۱) املاء و استدراج - « سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ »

(۲) ابتلاء و امتحان - « سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ »

(۳) املاء و استدراج - « لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ »

(۴) ابتلاء و امتحان - « لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ »

۱۲۷ آیه شریفه « وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ » ناظر بر کدام سنت الهی است و با کدام روایت، هم مفهوم است؟

هنر ۹۹

(۱) تأثیر اعمال انسان در زندگی او - من یموت بالذنوب اکثر ممن یموت بالاجال

(۲) توفیق الهی از امداد عام خداوند - من یموت بالذنوب اکثر ممن یموت بالاجال

(۳) تأثیر اعمال انسان در زندگی او- من یعیش بالاحسان اکثر ممن یعیش بالاعمار

(۴) توفیق الهی از امداد عام خداوند - من یعیش بالاحسان اکثر ممن یعیش بالاعمار

۱۲۸ با توجه به فرمایشات رسول اکرم (ص) چه کسانی از آتش دوزخ در امان هستند و کدام آیه شریفه ، به فضیلت آنان اشاره نموده است؟

خارج ۹۸

(۱) بزرگان دین - (قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ)

(۲) جویندگان دانش - (قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ)

(۳) بزرگان دین - (وَ مَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً فَلَوْ لَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ)

(۴) جویندگان دانش - (وَ مَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً فَلَوْ لَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ)

ریاضی ۹۸

۱۲۹ رابطه نظام قضا و قدر الهی با اختیار انسان ، چگونه توصیف و تبیین می شود؟

(۱) بدون پذیرش قضا و قدر الهی هیچ نظامی برقرار نمی شود و هیچ زمینه ای برای کار اختیاری پدید نمی آید.

(۲) تقدیر الهی چیزی ورای قانون مندی و نظم است و وقتی به حادثه ای تعلق گرفت هر قانونی را لغو می کند.

(۳) شناخت و استفاده از قوانین جهان این امکان را به ما می دهد که بر این نظم غلبه کنیم و آن را تغییر دهیم.

(۴) تنها در اجرا و پیاده کردن نقشه عالم ممکن است اختیار انسان تغییر ایجاد کند و در اصل آن اشتباهی نیست.

۱۳۰ چه کسانی گرفتار سنت استدراج می شوند و این سنت چگونه ایشان را گرفتار عذاب نموده است؟ **ریاضی ۹۸**

- (۱) (أَهْلَ الْقُرَى) - (وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ)
- (۲) (الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا) - (وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ)
- (۳) (أَهْلَ الْقُرَى) - (مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ)
- (۴) (الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا) - (مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ)

۱۳۱ اگر مردم ایمان بیاورند و اهل تقوا باشند چه نتیجه ای می بینند و در غیر این صورت گرفتار کدام مسئله خواهند شد؟ **تجربی ۹۸**

- (۱) (كُلًّا نُمِدُّ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ) - (وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ)
- (۲) (لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ) - (وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ)
- (۳) (كُلًّا نُمِدُّ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ) - (فَأَخَذْنَا مِنْهُمُ بَیمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ)
- (۴) (لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمُ بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ) - (فَأَخَذْنَا مِنْهُمُ بَیمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ)

۱۳۲ کدام آیه شریفه ، بیانگر قانون الهی برای فردی است که با توجه به سنت بیان شده در عبارت (من یعیش بالاحسان اکثر ممن یعیش بالاعمار) عمر طولانی دارد؟ **زبان ۹۸**

- (۱) (أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ)
- (۲) (وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ)
- (۳) (وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمُ بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ)
- (۴) (مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلُهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ)

۱۳۳ کدام عامل ، سد خرافه گویی زنان و مردان را شکست و مردم را مشتاق علم کرد؟ **زبان ۹۸**

- (۱) آبادانی جامعه و نکوهش افرادی که به نظام خانواده بی توجه بودند.
- (۲) تشویق های دائمی رسول خدا و نزول تربیجی آیات قرآن کریم
- (۳) رفع ظلم و ایجاد جامعه ای عدالت محور که مظلوم حق خود را بستاند.
- (۴) منزلت انسانی زنان و به دست آوردن استقلال مالی با حضور در جامعه

۱۳۴ با توجه به روایات نبوی ، کسی که در مقابل سلطان ستمگر به حق سخن بگوید ، مصداق کدام آیه شریفه خواهد بود؟ **هنر ۹۸**

- (۱) (وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ)
- (۲) (كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُم بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ)
- (۳) (كُلًّا نُمِدُّ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا)
- (۴) (وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمُ بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ)

۱۳۵ حضرت علی (ع) با بیان جمله « از قضای الهی به قدر الهی پناه می برم » چه مطلبی را به یارانشان آموزش دادند؟ **هنر ۹۷**

- (۱) نشستن در سایه دیوار مستحکم و پایدار از تقدیر الهی نشأت گرفته است.
- (۲) تمام حرکات حضرت و تصمیم گیری های او براساس دستور عقل تحقق می یابد.
- (۳) نگرش صحیح به قوانین زندگی انسان ، عامل و زمینه ساز تحرک و عمل انسان است.
- (۴) فرو ریختن دیوار کج ، یک قانون و تقدیر الهی است که با شرایط خاص تغییر می کند .

۱۳۶ از آیه شریفه « کَلَّا نَمَدَّ هَوْلًا و هَوْلًا مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ . . . » کدام مفهوم استنباط می گردد و اشاره به چگونه سنتی دارد ؟

زبان ۹۷

- (۱) کسی که راه حق را بر می گزیند ، مورد لطف خداوند قرار می گیرد - عام
- (۲) کسی که راه حق را بر می گزیند ، مورد لطف خداوند قرار می گیرد - خاص
- (۳) خداوند در برابر اعمال انسان ها با فضل خود با بندگان رفتار می کند - عام
- (۴) خداوند در برابر اعمال انسان ها با فضل خود با بندگان رفتار می کند - خاص

۱۳۷ کدام مورد بیانگر یکی از عناصر اصلی برنامه پیامبر(ص) برای تبیین جایگاه خانواده است و توجه به مقام و منزلت زنان در جامعه چه ثمراتی داشت ؟

سراسری ۹۶ و ۹۵

- (۱) احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او - محافظت از فساد و تباهی
- (۲) حفظ محیط جامعه جامعه از فساد و بی بند و باری - جلوگیری از ایجاد تبعیض
- (۳) حفظ محیط جامعه جامعه از فساد و بی بند و باری - محافظت از فساد و تباهی
- (۴) احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او - جلوگیری از ایجاد تبعیض

۱۳۸ هر گاه فرو ریختن دیوار کج را بر انسانی که زیر آن نشسته و متوجه کجی و سستی آن است، یک قضای الهی بدانیم، فرار از این قضا، امری است که پیام آیه ی شریفه ی حاکی از این حقیقت است.

زبان ۹۳

- (۱) ناممکن - « إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا »
- (۲) ممکن - « إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا »
- (۳) ناممکن - « و مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا لِأَعْبِينَ . . . »
- (۴) ممکن - « و مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا لِأَعْبِينَ . . . »

هدایت ، نبوت و امامت (1)

نیازهای طبیعی و غریزی

- ✓ مشترک میان انسان و سایر موجودات
- ✓ پاسخ این نیازها در عالم طبیعت آمده ، قدرت آگاه شدن از آن ها رو خدا به انسان داده

(فراطبیعی ، بنیادین ، اصیل ، متعالی) نیازهای برتر

- ✓ فراتر از زندگی روزمره و اندیشه در افق بالاتر ← مواجهه با نیازهای برتر
- ← به تدریج دلمشغولی ، دغدغه ، درد ، سوال های بی قراری
- ✓ پاسخ صحیح به نیازهای برتر ← تضمین سعادت انسان + آرامش

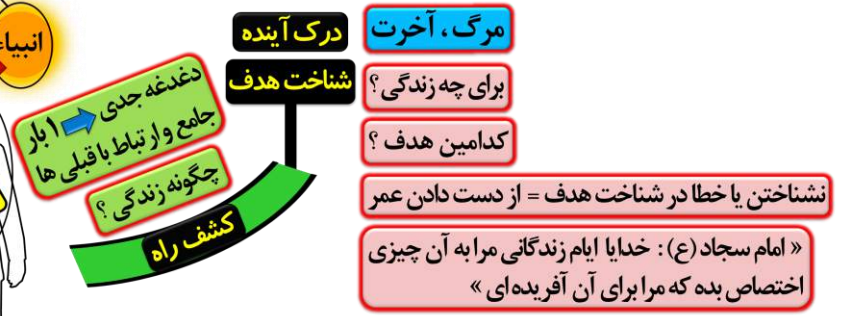
« وجعلنا من الماء کل شیء حی » (جهان (کل)
 « لنحیی به بلدة میتا » (زمین (جزء)
 امکان معاد جسمانی (طبیعت)
 ✓ آب حیات بخش جهان مادی از جمله بعد مادی و جسمانی انسان

« یا ایها الذین آمنوا استجبوا لله وللرسول اذا دعاکم لما یحییکم » (اجابت دین)
 (ت عملی)
 ✓ دین حیات بخش بعد معنوی و روحانی انسان
تکلیف : دین و زندگی

هدایت تشریعی (ویژه انسان)

- انبیاء (دین ، کتاب ، وحی)
- رابطه عقل با وحی (امام کاظم (ع) و هشام بن حکم)
- پاسخ دادن به سوال های اساسی با کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی
- گزینه های دیگری جز برنامه الهی ← زیان دیدن و دست خالی دنیا را ترک کردن
- ویژگی های متمایز کننده انسان ، مسبب هدایت متفاوت انسان
- هدایت تکوینی : هدایت هر مخلوق متناسب با ویژگی های درونی

ویژگی های پاسخ (۱): کاملاً درست (زیرا: احتمالی ، تجربه و آزمون ، عمر محدود ، راه زیاد)
 (۲) همه جانبه (زیرا: پیوند و ارتباط ابعاد ، برنامه ریزی جداگانه نمیشه)
 ویژگی های پاسخ دهنده: (۱) آگاهی کامل از خلقت انسان ، جایگاه او ، ابعاد او
 (۲) آگاهی کامل از سرنوشت و عاقبت انسان پس از مرگ

« رسلاً مبشّرین و منذرین (کلاً) یكون للناس علی الله حجة بعد الرسل و کان الله عزیزاً حکیمّاً » (هدایت تشریعی)
 (اختیاری بودن هدایت)
 تمام حجت (یهانه ، دستاویز)

✓ عزت و حکمت خدا ← خداوند با فرستادن انبیاء راه یهانه و اعتراض بندگان را بسته است و حجت را بر بندگان تمام کرده است.

تکلیف طلایی :
 خداوندگار عزیز و حکیم / فرستد رسول بشیر و نذیر / تمام است حجت بهانه نگیر

« والعصر ، ان الانسان لفی خسر (۱) الذین آمنوا و عملوا الصالحات و تواصوا بالحق و تواصوا بالصبر (۴) » (زمان ، عمر) (از دست دادن سرمایه عمر)
 (کسانی که دچار خسارت و زیان نمیشن)
 ✓ کشف راه درست زندگی

تکلیف طلایی :
 قسم به عصر ، زبان و خسر کنار ماست / مگر که ایمان و عمل ، سفارش به حق و صبر شود نجات ما

روزها فکر من این است و همه شب سختم که چرا غافل از احوال دل خویشتم / از کجا آمده ام آمدم بهر چه بود به کجا می روم آخر ننمایی وطنم
 ✓ نیازهای برتر ← دلمشغولی ، دغدغه ، سؤال های اساسی
 « شناخت هدف » « درک آینده »
 « کشف راه درست زندگی »
 « تا به یکی تجربه آموختن با دگری تجربه بردن به کار »
 « کشف راه درست زندگی »

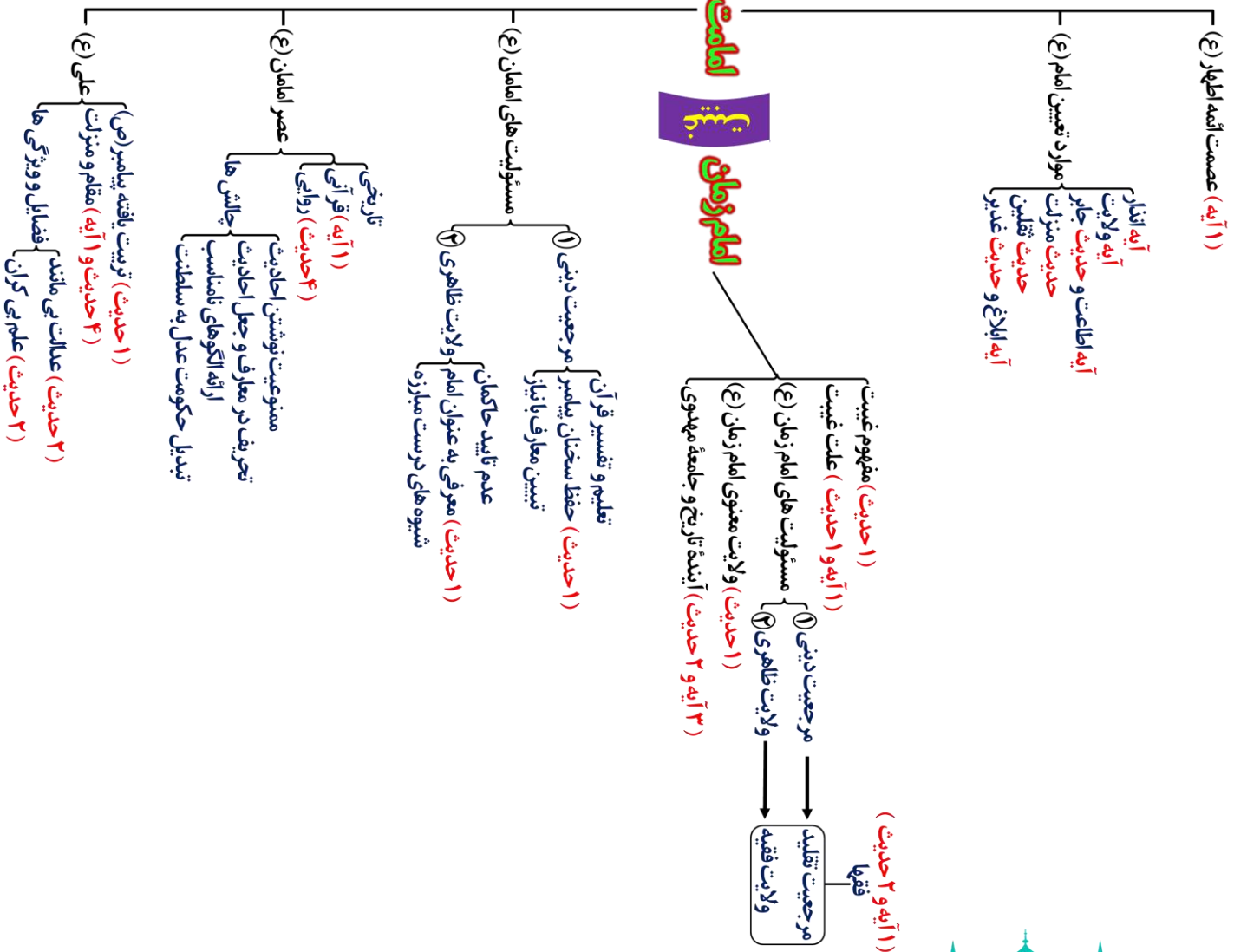
هدایت ، نبوت و امامت (1)

نبوت

امامت

امام زمان

هدایت ، نبوت و امامت (1)

دین واحد (عامل: ویژگی های فطری مشترک)

۱ « خداوند از دین همان را برایتان بیان کرد که نوح را بدان سفارش نمود و آن چه را ما به تو وحی کردیم و به ابراهیم و موسی و عیسی توصیه نمودیم ، این بود که دین را به پا دارید و در آن تفرقه نکنید »

۲ « ابراهیم نه یهودی بود و نه مسیحی ، بلکه یکتاپرست (حق گرا) و مسلمان بود »

۳ « قطعاً دین نزد خداوند ، اسلام هست و اهل کتاب در آن ، راه مخالفت نپیمودند مگر پس از آن که به حقانیت آن آگاه شدند ، آن هم به دلیل رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت »

✓ دین مورد قبول نزد خدا اسلام است (وحدت دین الهی) ✓ حسد ، تجاوز و ظلم آگاهانه اهل کتاب (یهودیان و مسیحیان) - اختلاف در دین (چند دینی)

کی: اهل کتاب چپی: اختلاف در دین کی: بعد آگاهی چرا: حسد ، ظلم ، تجاوز

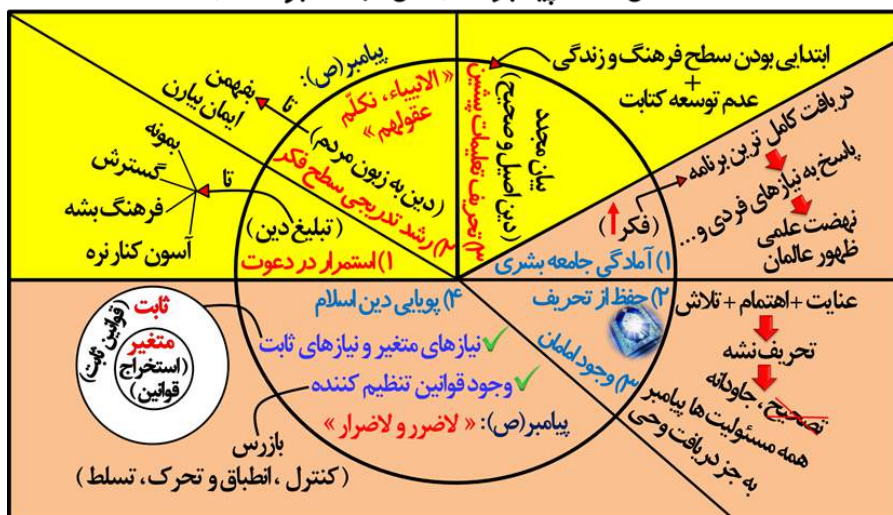
اسلام ، تنها دین مورد قبول و تنها دین رستگاری در دنیا و آخرت

« و من یتبع غیر الاسلام دیناً فلن یقبل منه و هو فی الآخره من الخاسرین »

جمع بندی تووووووو
« و العصر ان الانسان لفی خسر ... »
« و من یتبع غیر الاسلام ... و هو فی الآخره من الخاسرین »
« و من الناس من یعبد الله ... خسر الدنیا و الآخره ذلک هو الخسران المبین »

نکات مهم:
آمدن پیامبر جدید و کتاب جدید ← بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی اکنون پاسخگو نیست
وجود دو یا چند دین در یک زمان ← پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده اند (سریچی)
ایمان آوردن به آخرین پیامبر الهی ← به معنای ایمان به تمام پیامبران سابق
پیامبران الهی (فروستگن کالا ، معلمان مدرسه)

علل تعدد پیامبران (علل تجدد نبوت ها)

علل ختم نبوت (علل بی نیازی از آمدن پیامبر جدید)

هدایت ، نبوت و امامت (1)

معجزه جاویدان ← تحدی (دعوت به مبارزه) { ۱۰ سوره (عجز و ناتوانی) کتاب
(سوره نهایت عجز و ناتوانی، آسان ترین راه برای غیرالهی نشان دادن اسلام و قرآن)

۱ « ام یقولون منکران الہی بودن قرآن پیامبر قل افتراه (تحدی) فأتوا بسورہ مثله »

۲ « قل لئن اجتمعت الانس و الجن علی ان یأتوا بمثل هذا القرآن لایأتون بمثله و لو کان بعضهم لبعض ظہیراً » (تحدی) (جاودانگی اعجاز) (ناتوانی حتی با پشتیبانی و همکاری)

تکنیک طلایی : جمیع جن و انسان / یأتوا بمثل قرآن / نشد و نشه مثل آن / گرچه شود ظہیر و پشتیبان

۳ « و ما کنت تتلو من قبلہ من کتاب و لاتخطہ بیمینک اذاً لارتاب المبطلون »

✓ امی نبودن پیامبر ← به شک افتادن کجروان ✓ امی بودن پیامبر دلیل بر الہی بودن (معجزه) قرآن ✓ ارتباط با بیت « نگار من کہ به مکتب نرفت و خط ننوشت ... »

لفظی	محتوایی (معنا و مفهوم)
نفوذ و جذب مجازات منع (مشرکان) همگان (آغاز نزول) لفظی زیبایی بیانی وزنی لفظی کلامی زبانی ظاہری	اختلافاً کثیراً لو... غیرالہ افلا یند برون انسجام ۱ ۶۲۳۶ تعارض همانک اعضای بدن آثار دانشمندان لموسعون باید والسماء انبساط (۲۰) علمی عادلان اصلاح جامعہ فرہنگ حجاز جاهلیت جامعیت مہم و حیاتی ہدایت مادی و معنوی امام باقر (ع): « خداوند آنچه را کہ امت تا روز قیامت بہ آن احتیاج دارد، در کتابش آورده است » نیاز برتر جاذبہ ستارگان (۱۸) آسمان ہا ستون های نامرئی حرکت زمین گالیلہ ذلول

جمع بندی تووووووووو

« بیش از ۶۰۰۰ آیه در طول ۲۳ سال دربارہ موضوعات متنوع سخن گفته است » (انسجام)
 « قرآن کریم در جامعہ جاہلانہ عربستان بسیار فراتر از علم آن روز سخن گفته است » (نکات علمی)
 « قرآن کریم در مورد ہمہ مسائل مہم و حیاتی ہدایت سخن گفته و چیزی را فرو گذار نکرده است » (جامعیت)
 « از موضوع هایی چون عدالت خواہی، علم دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان ہا سخن گفته است » (تاثیر ناپذیری از جاہلیت)

علم : ۷۷۰	گوش و توجہ : ۱۸۵	تبیین و دلیل : ۱۳۲	عقل : ۴۹	تفکر : ۱۸
کرامت زن و تساوی زن و مرد در انسانیت	ایمان + عمل صالح (مرد و زن) ← حیات پاک و پاکیزہ	ضایع نشدن عمل مرد و زن	کرامت، عزت و عفاف ← تأکید ← سوء استفاده مرد	
حقوق خانوادگی و اجتماعی، استقلال در مالکیت، ہزینہ خانوادہ	✓ اعجاز محتوایی (تاثیر ناپذیری از عقاید دوران جاہلیت)	✓ ترکیبی درس ۹ دوازدهم : پایہ های استوار (خانوادہ و منزلت زن، علم و خرد)		

هدایت ، نبوت و امامت (1)

محفوظ بودن از گناه / لازمهٔ پیامبری / پیامبران معصوم در برابر همه گناهان / انسان ها معصوم در برابر بعضی از گناهان
پیامبر زمانی مسئولیت خود را به درستی انجام میدهد که معصوم باشد.
مردم زمانی گفته ها و هدایت های پیامبر را می پذیرند که مطمئن باشند او معصوم است.
فقدان عصمت: بی اعتمادی به پیامبران، عدم پیروی از پیامبران، پیغمبری
فقدان عصمت در دریافت و ابلاغ وحی: نرسیدن دین، سلب هدایت
فقدان عصمت در مرجعیت دینی: انحراف در تعلیم، بی اعتمادی دین
فقدان عصمت در ولایت ظاهری: کارهای مخالف، سرمشق، گمراهی
منشأ (عامل) عصمت: غلبه بر هوی و هوس، مشاهده حقیقت گناه و معصیت
تشخیص عصمت: فقط خدا / آشکار و نهان / «**الله اعلم** حیث يجعل رسالته»
عصمت الهی، نبوت الهی

عصمت

خارج ۱۴۰۰

۱۳۹ کدام مورد، مفهوم روایت زیر را بیان نموده است؟

« خداوند آنچه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد در کتابش آورده است . »

(۱) بیش از شش هزار آیه در یک هماهنگی بی نظیر درباره زندگی بشر و سوالات او در همه دانش ها پاسخ گفته است.

(۲) قرآن کریم با زیباترین کلمات در تمام طول عمر پیامبر و به صورت تدریجی برنامه هدایت را ارائه نموده است.

(۳) این کتاب آسمانی با بیان شیوا نکات علمی بی سابقه ای را بیان نموده و به صورت مفصل در مورد آن بحث نموده است.

(۴) قرآن فقط از امور معنوی یا آخرت و رابطه انسان سخن نمی گوید، بلکه برنامه ای جامع در اختیارش قرار می دهد.

۱۴۰ در عمل به کدام فرمان الهی، همان نتیجه مطلوب پاسخ گویی مناسب به نیازهای برتر حاصل می گردد و عدم

ریاضی ۱۴۰۰

شناخت کدام نیاز برتر، سبب تباه شدن عمر انسان می شود؟

(۱) « وَ اصْبِرْ عَلَىٰ مَا اَصَابَكَ اِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُورِ » - درک آینده خویش

(۲) « وَ اصْبِرْ عَلَىٰ مَا اَصَابَكَ اِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُورِ » - شناخت هدف زندگی

(۳) « قُلْ اِنَّمَا اَعْطُكُمْ بِوَاحِدَةٍ اَنْ تَقُومُوا لِلّٰهِ مِثْلِيَّ وَ فَرَادٰی » - درک آینده خویش

(۴) « قُلْ اِنَّمَا اَعْطُكُمْ بِوَاحِدَةٍ اَنْ تَقُومُوا لِلّٰهِ مِثْلِيَّ وَ فَرَادٰی » - شناخت هدف زندگی

۱۴۱ دستیابی به اکسیر حیات توسط انسان، وابسته به چیست و فایده حیات بخش جهان مادی، از جمله ما انسان

ریاضی ۱۴۰۰

ها کدام است؟

(۱) « جَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ » - « اِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ »

(۲) « جَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ » - « لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا »

(۳) « اسْتَجِيبُوا لِلّٰهِ وَلِلرَّسُولِ » - « اِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ »

(۴) « اسْتَجِيبُوا لِلّٰهِ وَلِلرَّسُولِ » - « لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا »

۱۴۲ گفتار کسانی که در الهی بودن قرآن کریم شک دارند و مرحله آغازین تحدی قرآن، به ترتیب در کدام مورد

ریاضی ۱۴۰۰

آمده است؟

(۱) « لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ » - « وَ مَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَ لَا تَخْطُهُ بِیَمِينِكَ ... »

(۲) « لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ » - « لَئِنْ اجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَ الْجِنُّ عَلَىٰ اَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هٰذَا ... »

(۳) « يَقُولُونَ افْتَرَاهُ » - « وَ مَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَ لَا تَخْطُهُ بِیَمِينِكَ ... »

(۴) « يَقُولُونَ افْتَرَاهُ » - « لَئِنْ اجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَ الْجِنُّ عَلَىٰ اَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هٰذَا ... »

۱۴۳ کدام مورد ، دلیلی برای عبارت قرآنی « قطعاً دین نزد خداوند ، اسلام است » بیان نموده است؟ تجربی ۱۴۰۰

- (۱) پیروان همه ادیان از حقانیت آن آگاه هستند و فقط به دلیل حسادت در راه دین مخالفت می کنند.
- (۲) محتوای اصلی دعوت همه پیامبران یکسان بوده و اندک تفاوتی در اصول و احکام فرعی آن ها وجود دارد.
- (۳) همه انسان ها در دوست داشتن فضایل اخلاقی و بیزاری از رذایل اخلاقی و عمل به احکام الهی مشترک هستند.
- (۴) ویژگی هایی که خداوند در اصل آفرینش انسان قرار داده است با سایر موجودات متفاوت و در نوع انسان مشترک است.

۱۴۴ قرآن کریم چه کسانی را به مبارزه دعوت نموده است و عجز و ناتوانی آنان در تحدی را ، با کدام سخن نشان داده است؟ انسانی ۱۴۰۰

- (۱) «يَقُولُونَ افْتَرَاهُ» - « لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَ لَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيراً »
- (۲) «يَقُولُونَ افْتَرَاهُ» - « وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافاً كَثِيراً »
- (۳) « أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ » - « لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَ لَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيراً »
- (۴) « أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ » - « وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافاً كَثِيراً »

۱۴۵ نفوذ خارق العاده قرآن کریم در افکار و قلوب کسانی که حتی زبان قرآن را نمی دانند ، بیانگر کدام وجه از اعجاز این کتاب آسمانی است؟ زبان ۱۴۰۰

- (۱) اعجاز محتوایی که نشان می دهد قرآن از قلم هیچ اندیشمندی تراوش نکرده و کلام خداوند است.
- (۲) اعجاز لفظی که نشان می دهد قرآن از قلم هیچ اندیشمندی تراوش نکرده و کلام خداوند است.
- (۳) اعجاز محتوایی که شیرینی بیان و ساختار زیبا و آهنگ موزون نشانه های آن است.
- (۴) اعجاز لفظی که شیرینی بیان و ساختار زیبا و آهنگ موزون نشانه های آن است.

۱۴۶ تاثیر توجه به ارتباط کامل ابعاد وجودی انسان در طراحی مسیر سعادت او ، کدام است؟ هنر ۱۴۰۰

- (۱) کاملاً درست بودن پاسخی که به پرسش های برتر انسان ها توسط یک وجود برتر داده شده است.
- (۲) همه جانبه بودن برنامه های ارائه شده توسط کسی که آگاهی کاملی از انسان و جهان داشته باشد.
- (۳) آگاهی دقیقی که باید انسان از خلقت ، جایگاه او در نظام هستی و زندگی پس از مرگ داشته باشد.
- (۴) قابل اعتماد بودن دستوراتی که به انسان برای رسیدن به رستگاری در زندگی ابدی داده شده است.

۱۴۷ کدام عامل ، سبب شد تعالیم الهی به فرهنگ جوامع وارد شود و جزئی از سبک زندگی مردم گردد؟ هنر ۱۴۰۰

- (۱) ایمان استوار و تلاش بی مانند پیامبران برای تبلیغ دین در طول زمان
- (۲) بیان اصول ثابت دین الهی در خور فهم و اندیشه انسان های هر دوران
- (۳) رشد تدریجی فرهنگ و دانش مردم در زمان های مختلف به وسیله پیامبران
- (۴) استمرار و پیوستگی در دعوت و تحمل سختی ها و دشواری های توسط پیامبر خاتم

۱۴۸ هر یک از عبارت هایی که در پی می آید، درصدد تشریح و توضیح کدام موضوع می باشند؟ تجربی ۹۹

- برخورداری انسان از تفکر و قدرت اختیار
- عادلانه بودن نظام هستی
- سفارش کردن به حق

- (۱) سرمایه ویژه انسان - سرمایه ویژه انسان - ویژگی کسانی که دچار خسران نمی شوند
- (۲) سرمایه ویژه انسان - ویژگی های فطری مشترک - ارزانی داشتن برنامه کلی خداوند به انسان
- (۳) ویژگی های فطری مشترک - ویژگی های فطری مشترک - ارزانی داشتن برنامه کلی خداوند به انسان
- (۴) ویژگی های فطری مشترک - ارزانی داشتن برنامه کلی خداوند به انسان - ویژگی کسانی که دچار خسران نمی شوند.

۱۴۹ عبارت های زیر به ترتیب، به کدام عنوان ارتباط دارد؟

- انسان ها به دنبال زیبایی ها، خوبی ها و کمالات نامحدودند.
- ایمان به فرستادگان الهی و راهنمایان دین از انسان خواسته می شود.
- اسلام با ضرر دیدن و ضرر رساندن مخالف است.

(۱) ویژگی های فطری مشترک - برنامه ای به نام اسلام - وجود قوانین تنظیم کننده

(۲) راه های تقویت عزت - آنچه در عرصه عمل از انسان می خواهند - وجود قوانین تنظیم کننده

(۳) راه های تقویت عزت - آنچه در عرصه عمل از انسان می خواهند - ویژگی های فطری مشترک

(۴) ویژگی های فطری مشترک - برنامه ای به نام اسلام - آنچه در عرصه عمل از انسان می خواهند

۱۵۰ کدام عبارت، از قرآن کریم علت عدم تحقق (لَارْتَابَ الْمُضِلُّونَ) را تبیین و مورد تأکید قرار می دهد؟ هنر ۹۹

(۱) «وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ يَمِينِكَ»

(۲) «وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»

(۳) «لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا»

(۴) «أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ»

۱۵۱ خداوند پاسخ به کدام نیازها را در جهان خلقت آماده کرده است و پاسخ به کدام یک از نیازها سعادت انسان را تضمین می کند؟ خارج ۹۸

(۱) طبیعی - نیازهای دنیوی و اخروی که خداوند به انسان عطا کرده است .

(۲) بنیادین - برآمده از سرمایه های ویژه ای که خداوند به انسان عطا کرده است .

(۳) طبیعی - نیازهای دنیوی و اخروی که خداوند به انسان عطا کرده است .

(۴) بنیادین - نیازهای دنیوی و اخروی که خداوند به انسان عطا کرده است .

۱۵۲ از آیه شریفه «وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِإِيدٍ وَأَنَا لَمُوسِعُونَ» کدام موضوع قابل دریافت است؟

(۱) انبساط جهان ، ستارگان به سقف آسمان چسبیده اند ، به همین علت نمی افتند و با سرعت در حال حرکتند.

(۲) نیروی جاذبه ، ستارگان به سقف آسمان چسبیده اند ، به همین علت نمی افتند و با سرعت در حال حرکتند.

(۳) انبساط جهان ، کهکشان ها با سرعت فوق العاده در حال حرکت و فاصله گرفتن از یکدیگرند.

(۴) نیروی جاذبه ، کهکشان ها با سرعت فوق العاده در حال حرکت و فاصله گرفتن از یکدیگرند.

۱۵۳ دلیل فراموش شدن تدریجی تعلیمات انبیاء چیست و نشانه تحریف تعلیمات آنان کدام است؟

(۱) ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی و عدم توسعه کتابت - تفاوت در فروع

(۲) ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی و عدم توسعه کتابت - تغییر در اصول

(۳) رشد تدریجی فکر و اندیشه و امور مربوط به آن مانند دانش و فرهنگ - تفاوت در فروع

(۴) رشد تدریجی فکر و اندیشه و امور مربوط به آن مانند دانش و فرهنگ - تغییر در اصول

۱۵۴ وجود دو یا چند دین در این زمان نشانگر چیست و قرآن کریم چه توصیه ای به آن ها می کند؟

(۱) از کتاب خود سرپیچی و از پیامبران گذشته پیروی می کنند- «وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ»

(۲) از کتاب خود سرپیچی و از پیامبران گذشته پیروی می کنند - «وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ ...»

(۳) پیروان پیامبران قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده اند - «وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ ...»

(۴) پیروان پیامبران قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده اند - «وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ ...»

تجربی ۹۸

۱۵۵ دغدغه اصلی انسان های فکور و خردمند چیست و کدام آیه شریفه پاسخگوی آن می باشد؟

- (۱) شناخت هدف زندگی - (اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفِيْ خُسْرٍ اِلَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ)
- (۲) کشف راه درست زندگی - (اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفِيْ خُسْرٍ اِلَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ)
- (۳) شناخت هدف زندگی - (لِيُمَكِّنَ لَهُمْ دِيْنَهُمُ الَّذِي ارْتَضٰ لَهُمْ وَلِيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْۢ بَعْدِ خَوْفِهِمْ اٰمَنًا)
- (۴) کشف راه درست زندگی - (لِيُمَكِّنَ لَهُمْ دِيْنَهُمُ الَّذِي ارْتَضٰ لَهُمْ وَلِيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْۢ بَعْدِ خَوْفِهِمْ اٰمَنًا)

زبان ۹۸

۱۵۶ با توجه به آیات قرآن کریم چه کسانی دچار خسارت و زیان نمی شوند؟

- (۱) (اِنَّا هَدَيْنَا السَّبِيْلَ اِمَّا شَاكِرًا وَاِمَّا كَفُوْرًا)
- (۲) (الَّذِيْنَ يَزْعُمُوْنَ اَنَّهُمْ اٰمَنُوْا بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَ مَا اُنْزِلَ مِنْۢ قَبْلِكَ)
- (۳) (اِلَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَ تَوَّصَّوْا بِالْحَقِّ وَ تَوَّصَّوْا بِالصَّبْرِ)
- (۴) (اِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللّٰهُ وَ رَسُوْلُهُ وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا الَّذِيْنَ يَقِيْمُوْنَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُوْنَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُوْنَ)

زبان ۹۸

۱۵۷ آیه شریفه (وَ هُوَ فِي الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ) احوال چه کسانی را بیان می کند؟

- (۱) خداوند معامله را حلال کرده بود ، اما آن ها ربا را انجام می دادند .
- (۲) اهل کتاب ، یهودیان و مسیحیان که در امر دین اختلاف کردند .
- (۳) انسان نمی داند که پس از مرگ چه سرنوشتی در انتظار آن هاست .
- (۴) دینی را جز اسلام اختیار کنند که اعمال ایشان پذیرفته نخواهد شد .

۱۵۸ پاسخ به سؤال های اساسی انسان چگونه مقدور است و با توجه به سخن حکیمانه امام کاظم (ع) چه کسی رتبه اش در دنیا و آخرت بالاتر است؟

هنر ۹۸

- (۱) در کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی - ایمانش بیشتر باشد
- (۲) در کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی - عقلش کامل تر باشد
- (۳) با معرفت و آگاهی کامل از سرمایه های الهی - ایمانش بیشتر باشد
- (۴) با معرفت و آگاهی کامل از سرمایه های الهی - عقلش کامل تر باشد

۱۵۹ در میان تمام ادیان الهی هیچ تضاد ذاتی وجود ندارد. اگر اختلافی بین اهل کتاب دیده می شود، ناشی از چیست و کدام آیه شریفه، مؤید آن است؟

تجربی ۹۶

- (۱) ظلم و تعصب اهل کتاب پس از آگاهی به حقایق - « ابراهیم نه یهودی بود و نه مسیحی ، بلکه ... »
- (۲) کوشش آنها برای دعوت مسلمانان به مذهب خود - « ابراهیم نه یهودی بود و نه مسیحی ، بلکه ... »
- (۳) ظلم و تعصب اهل کتاب پس از آگاهی به حقایق - « قطعاً دین نزد خداوند ، اسلام است ... »
- (۴) کوشش آنها برای دعوت مسلمانان به مذهب خود - « قطعاً دین نزد خداوند ، اسلام است ... »

۱۶۰ دل مشغولی ها و درد متعالی انسان به ترتیب معلول چیست و پاسخ صحیح به کدام نیاز است که می تواند سعادت انسان را تضمین کند ؟

تجربی ۹۵

- (۱) نیازهای برتر - شناخت هدف زندگی
- (۲) درک آینده ی خویش - شناخت هدف زندگی
- (۳) نیازهای برتر - نیازهای اساسی
- (۴) درک آینده ی خویش - نیازهای اساسی

۱۶۱ در آیه شریفه «رُسُلًا مَّبَشِّرِيْنَ وَ مُنْذِرِيْنَ لِّئَلَّا يَكُوْنَ لِلنَّاسِ عَلٰی اللّٰهِ حُجَّةٌۢ بَعْدَ الرُّسُلِ وَ كَانَ اللّٰهُ عَزِيْزًا حَكِيْمًا» به ترتیب، کدام مفاهیم به دست می آید؟

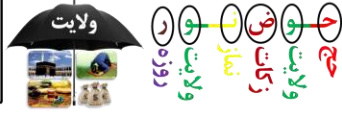
انسانی ۹۵

- (۲) ارسال حجت نهان و اختیاری بودن هدایت
- (۳) اتمام حجت بر انسان و بهره مندی از حجت الهی
- (۴) ارسال حجت نهان و بهره مندی از حجت الهی
- (۴) اتمام حجت بر انسان و اختیاری بودن هدایت

هدایت ، نبوت و امامت (2)

اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق قرآن: **گفتار و رفتار پیامبر(ص)**

اولین و بزرگترین معلم قرآن: **پیامبر(ص)**

ولایت ظاهری (حاکم)	مرجعیت دینی (معلم)	دریافت و ابلاغ وحی
مدینه ، انصار و مهاجران ، اجرای قوانین امام باقر(ع): «بنی الاسلام علی خمس...» 	گفتار و رفتار تبیین ، تعلیم ، تفسیر معارف ، جزئیات ، شیوه عمل	(۱) حفظ (۲) نوشتن (شوق) (مأمور) عبدالله بن مسعود: «آیه ، تفکر ، عمل»
ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام (آیه ، امام خمینی) زکات و خمس ، حقوق خانواده و جامعه ، امر به معروف ، جهاد ، عدالت چرا ولایت الهی؟ چرا حکومت اسلامی؟	ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت (آیه ، امام خمینی) ولی و سرپرست حقیقی انسان ها خداست	اولین و برترین کاتب و حافظ قرآن: امام علی(ع) «مذهب اسلام می گوید چگونه عبادت کن... چگونه زندگی کن هیچ حرکت و عملی از فرد و جامعه نیست مگر اینکه مذهب اسلام برای آن حکمی مقرر داشته است» یکی از اهداف ارسال پیامبران «هر نظام سیاسی غیر اسلامی شرک آمیز چون حاکمش طاغوت ما موظفیم شرک زدایی کنیم»

۱ «لقد ارسلنا رسلنا **بالبینات** و انزلنا معهم **الكتاب والميزان** لیقوم الناس بالقسط»

✓ یکی از اهداف ارسال پیامبران این بود که مردم جامعه ای بر پایه عدالت بنا کنند و روابط مردمی و زندگی اجتماعی خود را بر اساس قوانین عادلانه بنا نهند.

✓ ولایت ظاهری (ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام) ✓ معیار عدل از پایه های استوار (ترکیبی درس ۹ دوازدهم)

۲ «یا ایها الذین آمنوا **اطيعوا الله و اطيعوا الرسول و اولی الامر منکم** ...

یریدون ان **یتحاكموا الی الطاغوت و قد امروا ان یکفروا به و یرید الشیطان ان یضلهم ضلالاً بعيداً**»

✓ ولایت ظاهری (ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت) ✓ معیار پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت از پایه های استوار (ترکیبی درس ۹ دوازدهم)

ایمان واقعی **رفیق** خدا و رسول **وظیفه** اطاعت از خدا و رسول و اولی الامر
ایمان پندار **رفیق** طاغوت **وظیفه** کفر به طاغوت **شیعه** ضلالتاً بعيداً

۳ وظیفه امر به معروف و نهی از منکر
① وظیفه رهبری

مجاهده ولایت ظاهری (حاکم)	اقدامات مرجعیت دینی (معلم)
(۱) عدم تایید حاکمان اطلاع به مردم / تفاوت های اخلاقی و رفتاری (۲) معرفی خویش به عنوان امام بر حق امام صادق(ع): (عرفه / حج / حق حکومت) «ای مردم رسول خدا(ص) امام و رهبر بود پس از او علی(ع) و ... اکنون من امام هستم» (۳) انتخاب شیوه های درست مبارزه متناسب با زمان / رفتار مکمل / مقصد / مسیر تقیه : مخفی کردن مبارزات (بخش حساس) در عین ضربه زدن کمتر ضربه خوردن	(۱) تعلیم و تفسیر قرآن نتیجه : بهره مندی مشتاقان از معارف قرآن (۲) حفظ سخنان و سیره پیامبر(ص) حدیث سلسله الذهب (۳) تبیین معارف متناسب با نیازهای نو نتیجه : فراهم آمدن کتاب های بزرگ آئمه اطهار (نهج البلاغه ، صحیفه سجاده)

بقای تفکر اسلام راستین
سستی تدریجی بنای ظلم

مثال: ارتباط امامان با یاران

هدایت ، نبوت و امامت (2)

حدیث سلسله الذهب

جمع بندی نکات

توالی اسامی : سلسله الذهب

لا اله الا الله = توحید = دژ مستحکم خدا ← مأمون ماندن از عذاب مقصود امام از شرط ورود : توحید لفظ و شعار نیست ، تجلی توحید در زندگی اجتماعی با پذیرش ولایت امام که همان ولایت خداست (حدیث ثقلین ، آیه اطاعت)

سلسله الذهب از لحاظ شیوه بیان حدیث : حفظ سیره و سخنان (مرجعیت دینی)
سلسله الذهب از لحاظ شرط ورود : معرفی خویش به عنوان امام (ولایت ظاهری)

کلمه لا اله الا الله حصنی فمن دخل حصنی امن من عذابی

بشروطها
انا من شروطها

امام علی (ع) : « حجت خدا در میان مردم حضور دارد ، از معابر و خیابان ها عبور می کند و به نقاط مختلف می رود ، سخن مردم را می شنود تا اینکه زمان ظهور و وعده الهی و ندای آسمانی فرا می رسد . هان ! آن روز ، روز شادی فرزندان علی و پیروان اوست »

امام علی (ع) : « زمین از حجت خدا خالی نمی ماند ، اما خداوند ، به علت ستمگری انسان ها و زیاده روی شان در گناه ، آنان را از وجود حجت در میانشان بی بهره می سازد »

مشروعیت + مقبولیت = رهبری

« ذلک بان الله لم یک مغیراً نعمة انعمها علی قوم حتی یغیروا ما بانفسهم و ان الله سمیع علیم »

- ✓ نعمت دهی مقدم بر رفتار انسان ها ✓ تغییر رفتار مقدم بر تغییر نعمت ✓ سنت تأثیر اعمال در زندگی و سرنوشت
- ✓ زمینه ساز هلاکت یا عزت و سربلندی یک جامعه ، اعمال و رفتار افراد جامعه است .
- ✓ غیبت آن قدر ادامه می یابد که نه تنها مسلمانان بلکه جامعه انسانی شایستگی درک ظهور و بهره مندی کامل از وجود آخرین حجت الهی را پیدا کند .

(زمان شناسی)

(رویدادهای جدید) (تقلید)

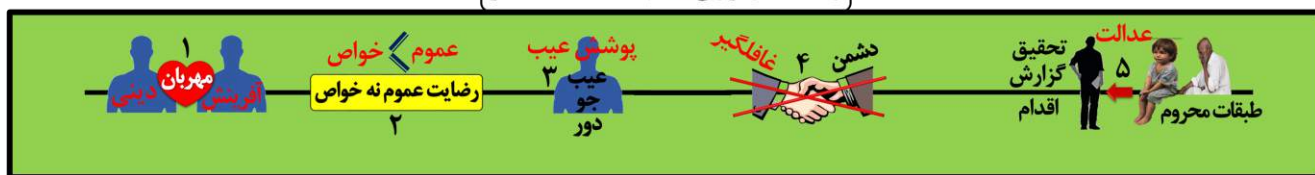
(فقه)

« و اما الحوادث الواقعة فارجعوا فیها الی رواه حدیثنا فانهم حجتی علیکم و انا حجة الله علیهم »

« و ما کان المؤمنون لیغیروا کافه فلولانفر من کل فرقه منهم طائفه لیتفقوها فی الدین و لیلندروا قومهم اذا رجعوا الیهم لعلمهم یحذرون »

- ✓ تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در عصر غیبت ✓ وجوب کفایی تفقه در دین
- ✓ قرآن کریم دستور می دهد ، گروهی از مردم ، وقت و همت خود را صرف شناخت دقیق دین کنند و به « تفقه » در دین پردازند ، تا ...
- ✓ چون همه مردم نمی توانند دانش دین را به طور عمیق و تخصصی فرا بگیرند ، باید کسانی این مسئولیت را بپذیرند ، تا ...
- ✓ تربیت دانشمندان توسط امامان و ارسال به نقاط مختلف برگرفته از این آیه است .

وظایف کارگزاران = عهد نامه مالک اشتر

روزی که جامعه بشری ناامید بشه از مکتب های غیر الهی و آماده پذیرش حق بشه

(موعود و منجی) ظهور ولی خدا و تشکیل حکومت جهانی عادلانه (الهی بودن پایان تاریخ)

حق < باطل

جامعه مهدوی (تحقق همه اهداف انبیاء)

(خلافت، جانشینی، حاکمیت)

۱ «وعد الله الذین ءامنوا منکم و عملوا الصالحات» (لیست خلفنهم فی الارض کما استخلف الذین من قبلهم و لیمکنن لهم دینهم الذی ارتضی لهم)
(استقرار دین مورد رضایت خدا = اسلام)

و (لیبدلنهم من بعد خوفهم امناً) یعدوننی لایشرکون بی شیئاً
(تبدیل ترس به ایمنی) (عبادت خالی از شرک)

۲ «و لقد کتبنا فی الزبور من بعد الذکر ان الارض یرثها عبادی الصالحون»
(جانشینی، حاکمیت)

۳ «و نرید ان نمُنّ علی الذین استضعفوا فی الارض» و نجعلهم ائمه و نجعلهم الوارثین
(پیشوایان) (جانشینی، حاکمیت)

جمع بندی توووووو

مؤمنین صالح: ۳ لام بندگان شایسته: یرثها مستضعفین: ائمه / وارثین دین حق: استقرار شرک: نمی ورزند بیم و ترس: امنیت
یرثها: بندگان صالح وارثین: مستضعفین منت: مستضعفین اراده الهی: مستضعفین عدالت اجتماعی: مستضعفین
وعده الهی در کتاب های آسمانی: بندگان صالح عدالت گستری: مستضعفین امنیت کامل: لیبدلنهم
فراهم شدن زمینه رشد و کمال: یعدوننی لایشرکون بی شیئاً

پیامبر (ص)

مشاهده عالم غیب و ماورای طبیعت و تصرف در عالم خلقت (شفای بیمار، دفع بلا، حاجات به صلاح)

هدایت معنوی

از طریق الهامات روحی و امدادهای غیبی

عامل بهره مندی انسان ها از این هدایت: ایمان و عمل

تربیت علی (ع) توسط پیامبر (ص)

امام علی (ع): ۱۰۰۰ باب

امام علی (ع): پرچمی از خوی های نیکوی

امام زمان (ع)

آگاهی از احوال انسان ها، امداد معنوی به افراد مستعد، هدایت باطنی، حل مشکلات علمی علما، خبر دادن از پاره ای رویدادها، دستگیری درماندگان، دعا برای مؤمنان، شفای بیماران، سرپرست و حافظ و یاور مسلمانان

امام زمان (ع) به شیخ مفید: ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست

حیات و ظهور

روحی و غیبی

به اذن خدا

بالاترین مقام

ولایت معنوی

عبودت و بندگی
در مسیر قرب

۱۶۲ کدام مورد بر لزوم مراجعه به فقها در عصر غیبت حضرت حجة بن الحسن (ع) استدلال نموده است؟ خارج ۱۴۰۰

- (۱) لينذروا قومهم اذا رجعوا اليهم
- (۲) ليمكنن لهم دينهم الذي ارتضى لهم
- (۳) ذلك بان الله لم يك مغيراً نعمة
- (۴) فانهم حجتى عليكم و انا حجة الله عليهم

۱۶۳ ویژگی لازم برای « منتظران مصلح » در کدام عبارت قرآنی بیان شده است؟ تجربی ۱۴۰۰

- (۱) « وَ نُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا »
- (۲) « الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ »
- (۳) « لِيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ »
- (۴) « وَ لَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ »

۱۶۴ با وجود اینکه امکان تفقه در دین برای همه مومنین فراهم نیست ، وظیفه مومنان در کدام مورد بیان شده و ثمره انجام صحیح آن برای جامعه چیست؟ تجربی ۱۴۰۰

- (۱) « وَ مَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً » - « لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ »
- (۲) « وَ مَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً » - « لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ »
- (۳) « فَلَوْ لَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ » - « لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ »
- (۴) « فَلَوْ لَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ » - « لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ »

۱۶۵ فرستادن کتاب و میزان به همراه پیامبران چه ثمره ای برای جامعه خواهد داشت؟ انسانی ۱۴۰۰

- (۱) « أَرْسَلْنَا رَسُولَنَا بِالْبَيِّنَاتِ »
- (۲) « لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ »
- (۳) « وَ قَدْ أَمَرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ »
- (۴) « يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ »

۱۶۶ وعده الهی برای نیکوکاران (الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) چیست و وظیفه مؤمنین در قبال این لطف الهی ، کدام است؟ زبان ۱۴۰۰

- (۱) « نَجْعَلُهُمْ أُئِمَّةً وَ نَجْعَلُهُمُ الْوَارِثِينَ » - « لِيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ »
- (۲) « لِيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ » - « لِيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ »
- (۳) « نَجْعَلُهُمْ أُئِمَّةً وَ نَجْعَلُهُمُ الْوَارِثِينَ » - « يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئاً »
- (۴) « لِيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ » - « يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئاً »

۱۶۷ پیامبر اکرم (ص) چه زمانی دعوت انصار را پذیرفت و مهم ترین اقدام ایشان در آنجا چه بود؟ هنر ۱۴۰۰

- (۱) پس از پذیرش اسلام - آماده سازی مقدمات انجام مسئولیت ولایت ظاهری
- (۲) بعد از هجرت به مدینه - آماده سازی مقدمات انجام مسئولیت ولایت ظاهری
- (۳) پس از پذیرش اسلام - انتخاب مسجد مدینه به عنوان مرکز انجام وظایف ولایت معنوی
- (۴) بعد از هجرت به مدینه - انتخاب مسجد مدینه به عنوان مرکز انجام وظایف ولایت معنوی

۱۶۸ مطابق فرمایش پیامبر اکرم (ص) انسان در چه صورتی از عذاب الهی در امان است و شروط آن کدام است؟

هنر ۱۴۰۰

- (۱) حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص) - توجه مسلمین به هشدارهای دلسوزان و جلوگیری از بازگشت به جاهلیت
- (۲) ورود به دژ مستحکم توحید - توجه مسلمین به هشدارهای دلسوزان و جلوگیری از بازگشت به جاهلیت
- (۳) حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص) - تجلی توحید در زندگی اجتماعی با ولایت
- (۴) ورود به دژ مستحکم توحید - تجلی توحید در زندگی اجتماعی با ولایت

هنر ۱۴۰۰

۱۶۹ از دیدگاه امیر المومنین (ع) نکته مهم در هنگام پیمان بستن با دشمنان ، کدام است؟

- (۱) غفلت نکردن از پیمان شکنی دشمن و خودداری از شکست
- (۲) توجه داشتن به نیت دشمن از عهدنامه و خودداری از شکست
- (۳) غفلت نکردن از پیمان شکنی دشمن و جلوگیری از غافلگیری
- (۴) توجه داشتن به نیت دشمن از عهدنامه و جلوگیری از غافلگیری

ریاضی ۹۹

۱۷۰ اعلم بودن در شرایط مرجع تقلید به چه معناست و راه شناخت آن چگونه است؟

- (۱) در میان فقها از همه متخصص تر باشد - در میان اهل علم آن چنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه واجد شرایط است.
- (۲) بتواند احکام دین را از نیازهای روز به دست آورد - در میان اهل علم آن چنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه واجد شرایط است.
- (۳) در میان فقها از همه متخصص تر باشد - با رجوع به رساله عملیه مجتهد و بررسی آن برای انسان اطمینان حاصل شود که نسبت به مجتهدین دیگر باتقوا تر است.
- (۴) بتواند احکام دین را از نیازهای روز به دست آورد - با رجوع به رساله عملیه مجتهد و بررسی آن برای انسان اطمینان حاصل شود که نسبت به مجتهدین دیگر باتقوا تر است.

۱۷۱ معرفی امام مهدی (ع) به عنوان آخرین امام و قیام کننده علیه ظلم و برپاکننده عدل در جهان توسط پیامبر اکرم(ص) چه پیامدی داشت؟

تجربی ۹۹

- (۱) حاکمان بنی عباس درصدد بودند موعود را به محض تولد به قتل برسانند.
- (۲) خداوند آخرین حجت خود را از نظرها پنهان و مردم را از وجودش محروم کرد.
- (۳) این غیبت آن قدر ادامه یابد تا مردم مسلمان بتوانند بهره مندی کامل از وجود ایشان پیدا کنند.
- (۴) سخت گیری حاکمان بنی عباس نسبت به امامان تا حدی شدت یافته بود تا ظهور به تأخیر بیانجامد.

۱۷۲ این سخن رهبر کبیر انقلاب اسلامی « ما موظفیم آثار شرک را از جامعه مسلمانان و از حیات آنان دور کنیم و از بین ببریم» در مقام تبیین مفهوم مندرج در کدام آیه می باشد؟

زبان ۹۹

- (۱) «أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا»
- (۲) «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا»
- (۳) «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ ...»
- (۴) «أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ وَمَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِكَ ...»

۱۷۳ امامان معصوم(ع) در مبارزه ای که با حاکمان جور داشتند از اصولی پیروی می کردند. کدام عبارت، بیانگر توضیح مناسبی برای آن می باشد؟

هنر ۹۹

- (۱) اگر حاکمی در موردی بر طبق دستور اسلام عمل می کرد، آن مورد را تأیید می کردند.
- (۲) ائمه اطهار(ع) به دور از انزوا شجاعانه و با صراحت درباره همه مسائل اظهارنظر می کردند.
- (۳) ثمره حضور سازنده امامان(ع)، فراهم آمدن کتاب های بزرگ حدیث در کنار قرآن کریم است.
- (۴) اگر حاکمی در موردی بر طبق دستور اسلام عمل می کرد، آن مورد هم مورد تأیید قرار نمی گرفت.

ریاضی ۹۸

۱۷۴ مطابق آیات سوره مبارکه نساء ، شیطان به گمراهی سخت چه کسانی امید بسته است؟

- (۱) با وجود حاکمان مسلمان ، به مشرکان امید بسته اند .
- (۲) با ادعای ایمان ، به دنبال حاکمیت طاغوت هستند .
- (۳) با توجه به تأکیدات دین ، قاعده نفی سبیل را جدی نمی گیرند .
- (۴) با توجه به وجود کتاب و میزان ، برای برپایی قسط تلاش نمی کنند .

۱۷۵ از حدیث شریف « بنی الاسلام علی خمس علی الصلاه و الزکاه و الصوم و الحج و الولایه ... » کدام مفهوم دریافت می گردد؟

تجربی ۹۸

- (۱) اجرای قوانین و احکام دین در سایه ولایت الهی دارای اهمیت است.
- (۲) اسلام یک دین کامل و دربردارنده همه ابعاد فردی و اجتماعی انسان است.
- (۳) برای رسیدن به جامعه عادلانه ، رعایت احکامی مانند نماز ، زکات ، حج و ولایت ضروری است .
- (۴) به اجرای احکام دین از جمله نماز ، زکات ، روزه ، حج و ولایت اهمیت زیادی داده شده است .

۱۷۶ خداوند نعمت هدایت را با وجود چه امری کامل کرده و عامل از دست دادن نعمت در کدام آیه شریفه ، بیان شده است؟

تجربی ۹۸

- (۱) امامان - (انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ ...)
- (۲) اعجاز - (انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ ...)
- (۳) امامان - (ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ ...)
- (۴) اعجاز - (ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ ...)

۱۷۷ کدام عبارت، وظیفه مردم برای به دست آوردن احکام رویدادهای جدید در زمان غیبت را بیان نموده است؟

تجربی ۹۸

- (۱) أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أَنزَلَ إِلَيْكَ وَمَا أَنزَلَ مِنْ قَبْلِكَ
- (۲) و ما كان المؤمنون لينفروا كافة فلولا نفر من كل فرقة منهم طائفة ليتفقهوا في الدين
- (۳) اني تارك فيكم الثقلين كتاب الله و عترتي اهل بيتي ما ان تمسكتم بهما لن تضلوا ابداً
- (۴) و اما الحوادث الواقعة فارجعوا فيها الى رواه حديثنا فانهم حجتى عليكم و انا حجه الله عليهم

۱۷۸ با توجه به اینکه « فهم عمیق و تخصص در دین ، مقدور همگان نیست » کدام آیه شریفه ، به رفع مشکل ناشی از این موضوع اشاره نموده است؟

زبان ۹۸

- (۱) (وَ مَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْ لَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ)
- (۲) (أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا)
- (۳) (وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ)
- (۴) (وَ نُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ)

زبان ۹۸

۱۷۹ طاغوت به چه کسانی گفته می شود و پذیرش حکومت او چه حکمی دارد؟

- (۱) گمان می کنند به آنچه بر پیامبر و پیش از او نازل شده ایمان دارند ، اما ایمان نیاورده اند - حرام می باشد .
- (۲) گمان می کنند به آنچه بر پیامبر و پیش از او نازل شده ایمان دارند ، اما ایمان نیاورده اند - اجتناب ناپذیر است .
- (۳) به مردم فرمان می دهند و قانون گذاری می کنند ، در حالی که فرمان و قانونشان غیرالهی است - حرام می باشد .
- (۴) به مردم فرمان می دهند و قانون گذاری می کنند ، در حالی که فرمان و قانونشان غیرالهی است - اجتناب ناپذیر است .

۱۸۰ با توجه به روایات معصومین (ع) و نامه امام زمان به شیخ مفید ، ارتباط ایشان با جامعه چگونه است؟ هنر ۹۸

- (۱) مشکلات و مصیبت ها موجب قطع شدن ریشه مسلمین شده است و امام زمان با ولایت ظاهری آن را می سازد .
- (۲) امام زمان ولایت ظاهری و ولایت معنوی را به عالمان دین واگذار کرده و خود سرپرست علمی جامعه است .
- (۳) رهبری حقیقی مسلمانان هم اکنون با امام زمان است و ایشان سرپرست ، حافظ و یاور مسلمین است .
- (۴) افراد مستعد و به ویژه شیعیان از راه های خاص تحت هدایت هستند و مرجعیت علمی ایشان ادامه دارد .

۱۸۱ در رابطه با حضرت مهدی (ع) ، به ترتیب اعتقاد به کدام مساله در میان شیعیان و اهل سنت مشترک است و کدام مورد از اعتقادات خاص شیعه است؟ خارج ۹۷

- (۱) از نسل حضرت علی (ع) و حضرت فاطمه (س) است - زنده است و در میان مردم زندگی می کند .
- (۲) دوازدهمین امام معصوم از نسل پیامبر(ص) می باشد - زنده است و در میان مردم زندگی می کند .
- (۳) از نسل حضرت علی (ع) و حضرت فاطمه (س) است - به اذن خدا حکومت جهانی تشکیل می دهد .
- (۴) دوازدهمین امام معصوم از نسل پیامبر(ص) می باشد - به اذن خدا حکومت جهانی تشکیل می دهد .

۱۸۲ چگونه می توانیم استعداد و لیاقت خود را برای دریافت هدایت های معنوی افزایش دهیم؟ تجربی ۹۷

- (۱) درجه ایمان و عمل خود را بالا ببریم .
- (۲) از طریق الهامات روحی و امدادهای غیبی اقدام نماییم .
- (۳) با عبودیت و بندگی واسطه فیض خالق به مخلوق شویم .
- (۴) علاوه بر تربیت از روش های معمولی به ولایت معنوی توجه نماییم .

۱۸۳ با توجه به روایات پیامبر(ص) در صورت عمل به دستورات کدام آیه شریفه ، یک فقیه در قیامت همنشین ایشان خواهد بود؟ ریاضی ۹۷

- (۱) « لیتفقوها فی الدین »
- (۲) « لینذروا قومهم اذا رجعوا الیهم »
- (۳) « لعلهم یحذرون »
- (۴) « لیمکنن لهم دینهم »

۱۸۴ چه زمانی جامعه انسانی عملی شدن وعده های الهی در مورد عدالت جهانی را به چشم خواهد دید؟ ریاضی ۹۷

- (۱) بشریت شایستگی درک ظهور و بهره مندی کامل از وجود آخرین حجت الهی را پیدا کند .
- (۲) نعمت هدایت و ولایت با وجود اولیای الهی کامل گردد و انسان ها در راه رستگاری قدم بردارند .
- (۳) زمین پر از ظلم و جور شده باشد و عموم جامعه مشتاق و خواهان پیشرفت علم و فرهنگ باشند .
- (۴) امامت در شکلی جدید و از پس پرده غیبت ادامه یابد و مسلمانان از ستمگری و گناه دست بردارند .

ریاضی ۹۶

۱۸۵ حدیث شریف سلسله الذهب، بیانگر کدام مسئولیت های مقام امامت است؟

- (۱) در راستای مرجعیت دینی، معرفی خویش به عنوان امام بر حق
- (۲) در راستای ولایت ظاهری، معرفی خویش به عنوان امام بر حق
- (۳) در راستای مرجعیت دینی، تبیین معارف اسلامی با نیازهای اجتماعی
- (۴) در راستای ولایت ظاهری، تبیین معارف اسلامی با نیازهای اجتماعی

۱۸۶ مجاهدات امامان معصوم (ع) در راستای ولایت ظاهری بر مبنای کدام فروع دین، پایه‌گذاری شده بود؟ **تجربی ۹۶**

(۱) تقیه و جهاد

(۲) امر به معروف و نهی از منکر

(۳) صبر و بصیرت

(۴) آگاهی بخشی و شیوه درست مبارزه

۱۸۷ با توجه به آیه شریفه « ذلک بانّ الله لم یک مغیراً نعمه انعمها علی قوم حتّی یغیروا ما بأنفسهم » کدام مفهوم به دست می آید؟ **خارج ۹۵**

(۱) ظهور امام عصر (عج)، نیازمند تحول افراد جامعه است.

(۲) حضور امام عصر (عج)، نیازمند تحول افراد جامعه است.

(۳) حضور امام عصر (عج)، نیازمند تغییر سنت های بشری در جامعه است.

(۴) ظهور امام عصر (عج)، نیازمند تغییر سنت های بشری در جامعه است.

انسانی ۹۵

۱۸۸ وعده ی قرآنی که از کتاب های آسمانی مانند زبور و تورات نقل شده است، چیست؟

(۱) «لَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ» (۲) «أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ»

(۳) «لَيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ» (۴) «لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ»

هدایت ، نبوت و امامت (3)

موارد تعیین امام

آیه تطهیر (عصمت ائمه اطهار (ع)) الهی بودن امامت

«خدا یا! اینان اهل بیت من اند، آنان را از هر پلیدی و ناپاکی حفظ کن»
«انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت و یطهرکم تطهیراً»

- ✓ عصمت اهل بیت (افراد خاصی از اهل بیت)
- ✓ عصمت اهل بیت ← وجوب پیروی از سخن و عمل آنان
- ✓ پیامبر (ص) / برای آگاهی مردم / مدت ها هر روز صبح / به هنگام رفتن به مسجد / از در خانه حضرت فاطمه (س) / اهل خانه را اهل بیت صدا / خواندن آیه تطهیر

اسوه های رهبری

«لقد کان لکم فی رسول الله اسوه حسنه لمن کان یرجو الله و الیوم الآخر و ذکر الله کثیراً»

پیامبر الگوی ایمان و امید و ذکر الله

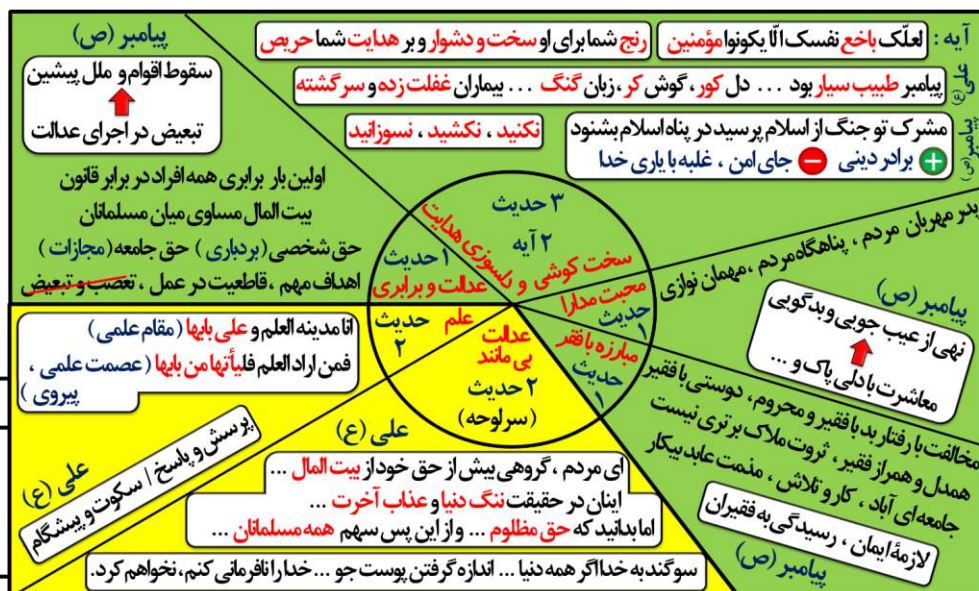
«رسول خدا برای شما نیکوترین اسوه است»

تلاش برای برقراری عدالت و برابری
سخت کوشی و دلسوزی برای هدایت
محبت و مدارا با مردم
مبارزه با فقر و محرومیت

عدالت بی مانند
علم بی کران

هدایت ، نبوت و امامت (3)

دوران کودکی علی (ع) و تربیت توسط پیامبر (ص)

در حالی که کودک بودم، همواره در کنار پیامبر بودم و پیامبر من را در کنار خود می نهاد نه هرگز دروغی در گفتار من دید و نه رفتاری ناشایست از من مشاهده کرد عصمت امام علی (ع)

من همچون بچه از شیر گرفته که به دنبال مادرش می رود، از آن بزرگوار پیروی می کردم و او هر روز پرچمی از خوی های نیکوی خود را برای من می افراشت و من را به پیروی کردن از آن فرمان می داد ولایت معنوی پیامبر (ص)

در هر سال، در غار حراء، گوشه ای برمی گزید هنگامی که وحی بر پیامبر (ص) فرود آمد، آوای اندوهگین شیطان را شنیدم. گفتم: ای پیامبر خدا، این فریاد اندوهناک چیست؟ پاسخ داد: شیطان است که از پرستش خود ناامید شده است.

بی گمان آن چه را من می شنوم تو هم می شنوی و آن چه را من می بینم، تو هم می بینی، علم و عصمت امام علی (ع)

جز این که تو پیامبر نیستی، بلکه وزیر هستی حدیث منزلت

و تو هر آینه بر راه خیر می باشی. عصمت امام علی (ع)

مقام و منزلت علی (ع) ایمان بی نظیر و عمل بی مانند

(۱) « سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد و پیروان او (شیعیان او)، رستگاران و در روز قیامت اهل نجات اند »

(۲) « اولین ایمان آورنده، وفادارترین در پیمان، راسخ ترین در فرمان، صادق ترین در داوری بهترین در مساوات، ارجمندترین نزد خدا »

(۳) « ان الذین ءامنوا و عملوا الصالحات اولئک هم خیر البریه » علی (ع) و پیروان او

« علی مع القرآن و القرآن مع علی » عصمت / ارتباط با حدیث ثقلین « علی مع الحق و الحق مع علی » عصمت (عدالت، علم)

هدایت ، نبوت و امامت (3)

تحول معنوی و فرهنگی ایجاد شده در عصر پیامبر (ص) + ثقلین

« وما محمدٌ إلا رسولٌ قد خلت من قبله الرسل

وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٠٠﴾

(نتیجہ بازگشت)

✓ خطر انحراف از مسیر الهی و دور شدن از جامعه توحیدی حتی برای جامعه‌ای که توسط پیامبر (ص) بنا شده وجود دارد.

چنان به ستمگری و حکومت ادامه دهند که (۱) حرامی حلالی (۲) گریه ۲ دسته
دین (از دست دادن)

راہ نجات :

طلب حق از اهل آن (اهل بیت) } باین مخالفت نمی کنند و در دین اختلاف ندارند

ورود جاهلیت باشکلی جدید

خارج ۱۴۰۰

۱۸۹ از دیدگاه امیرالمومنین (ع) کدام مورد موجب سلطه بنی امیه بر حکومت اسلامی می گردید؟

- (۱) سرپیچی از دستورات امام - تخلف معاویه از تعهدات داده شده به مسلمین
- (۲) کفر و نفاق ابوسفیان - تخلف معاویه از تعهدات داده شده به مسلمین
- (۳) سرپیچی از دستورات امام - اختلاف و تفرقه میان مسلمین
- (۴) کفر و نفاق ابوسفیان - اختلاف و تفرقه میان مسلمین

۱۹۰ ارتباط امام زمان (ع) با مردم از طریق نواب خاص از چه زمانی آغاز شد و این دوران چگونه پایان یافت؟
ریاضی ۱۴۰۰

- (۱) ۲۶۰ هجری - زندگی مخفی امام (ع) و ناسپاسی مردم در پیروی از رهبران آسمانی
- (۲) ۳۲۹ هجری - زندگی مخفی امام (ع) و ناسپاسی مردم در پیروی از رهبران آسمانی
- (۳) ۳۲۹ هجری - نامه امام (ع) به چهارمین نائب و اعلام آغاز مرحله دوم غیبت
- (۴) ۲۶۰ هجری - نامه امام (ع) به چهارمین نائب و اعلام آغاز مرحله دوم غیبت

۱۹۱ شرط رهایی از گمراهی (... لَنْ تَضِلُّوا اَبَدًا) در روایت نبوی کدام است و از این روایت کدام پیام دریافت می گردد؟
ریاضی ۱۴۰۰

- (۱) تمسک به دو یادگار پیامبر اکرم (ص) - اطاعت از هر یک از آن ها برای هدایت کافی است.
- (۲) تمسک به دو یادگار پیامبر اکرم (ص) - وجود معصوم در کنار معجزه جاوید همیشگی است.
- (۳) فهمیدن مصداق اولی الامر با معرفی رسول خدا (ص) - اطاعت از هر یک از آن ها برای هدایت کافی است.
- (۴) فهمیدن مصداق اولی الامر با معرفی رسول خدا (ص) - وجود معصوم در کنار معجزه جاوید همیشگی است.

۱۹۲ با توجه به احکام جهاد در بیان نبوی ، اگر یکی از مشرکان در میانه جنگ درخواست دانستن مطالبی در مورد اسلام داشت ، وظیفه مسلمین در قبال او کدام است؟
ریاضی ۱۴۰۰

- (۱) او در پناه خداست و پس از آن هیچ گاه نباید با او جنگید تا زمانی که کلام خدا را بشنود و به سوی قومش بازگردد.
- (۲) نباید جنگ ادامه یابد و او برادر دینی شماست ، او به جایی که احساس امنیت می کند بازگردد تا کلام خدا را بشنود.
- (۳) او در پناه خداست تا کلام خدا را بشنود و اگر اسلام نپذیرفت ، به جایی که احساس امنیت می کند بازگردد.
- (۴) باید جنگ را تعطیل کرد تا همه مشرکان به محل امن برسند و در محل خود کلام خدا را بشنوند.

۱۹۳ از دیدگاه پیامبر اکرم (ص) نتیجه تبعیض در اجرای عدالت کدام است و ایشان چگونه با این مسئله مبارزه نمود؟
تجربی ۱۴۰۰

- (۱) پذیرفتن تفاوت طبقاتی - ایستادگی در مقابل تعصبات قومی و قبیله ای
- (۲) پذیرفتن تفاوت طبقاتی - تقسیم اموال در میان مسلمین به تساوی
- (۳) سقوط اقوام و ملل - ایستادگی در مقابل تعصبات قومی و قبیله ای
- (۴) سقوط اقوام و ملل - تقسیم اموال در میان مسلمین به تساوی

۱۹۴ مطابق روایت نبوی ، شرط باقی ماندن بر عقیده به موعود ، کدام است و پدر بزرگوار منجی بشریت ، فرزند کدام جانشین پیامبر اکرم (ص) است؟
تجربی ۱۴۰۰

- (۱) ایمان راسخ - حسن بن علی (ع)
- (۲) قیام برای خدا - حسن بن علی (ع)
- (۳) ایمان راسخ - علی بن محمد (ع)
- (۴) قیام برای خدا - علی بن محمد (ع)

۱۹۵ شکل جدید جاهلیت که پس از رحلت رسول خدا (ص) وارد زندگی مسلمین گردید ، چه بود و چه تغییری در جامعه ایجاد نمود؟

تجربی ۱۴۰۰

- (۱) تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت - تبدیل جامعه فداکار عصر پیامبر به جامعه ای راحت طلب
- (۲) تحریف معارف اسلامی و جعل حدیث - تبدیل جامعه فداکار عصر پیامبر به جامعه ای راحت طلب
- (۳) تحریف معارف اسلامی و جعل حدیث - انزوای شخصیت های اصیل اسلامی و ظهور افراد جاه طلب
- (۴) تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت - انزوای شخصیت های اصیل اسلامی و ظهور افراد جاه طلب

۱۹۶ آیه شریفه (وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ ...) خداوند چه کسانی را سرزنش می کند و چه هشدار می دهد؟

انسانی ۱۴۰۰

- (۱) عهد و پیمانشان را با شخص پیامبر (ص) شکستند - « انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ »
- (۲) ایمانشان وابسته به حضور شخص پیامبر (ص) بود - « انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ »
- (۳) عهد و پیمانشان را با شخص پیامبر (ص) شکستند - « وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ »
- (۴) ایمانشان وابسته به حضور شخص پیامبر (ص) بود - « وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ »

۱۹۷ امیرالمؤمنین (ع) راه حل نهایی برای غلبه بر اوضاع و احوال نابسامان پس از خود و آگاه کردن مردم را چگونه ترسیم می کند؟

انسانی ۱۴۰۰

- (۱) به قرآن تمسک بجوئید و از آن یاری بطلبید ، چون قرآن کتاب هدایت همه جوامع بشری خواهد بود.
- (۲) به قرآن تمسک بجوئید و از آن یاری بطلبید ، آنگاه می توانید پیرو قرآن باشید که آن را به درستی بفهمید.
- (۳) همه این ها را از اهلش طلب کنید ، چون آنان هرگز با دین مخالفت نمی کنند و در دین اختلاف ندارند.
- (۴) همه این ها را از اهلش طلب کنید ، چون آنان تبیین کنندگان معارف اسلامی با نیازهای تو هستند.

۱۹۸ با توجه به آیات قرآن کریم ، رسول اکرم (ص) الگوی کدام گروه خواهد بود؟

زبان ۱۴۰۰

- (۱) « وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ »
- (۲) « لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا »
- (۳) « إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ »
- (۴) « الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ »

۱۹۹ نتیجه انحراف نظام حکومتی پس از رحلت پیامبر اسلام (ص) کدام است و بشریت ، عالی ترین نمونه حکومت پس از رسول خدا را چند سال بعد از رحلت ایشان مشاهده نمود؟

هنر ۱۴۰۰

- (۱) فقدان امکانات لازم برای اجرای همه جانبه مسئولیت ها توسط امامان (ع) - ۵ سال
- (۲) حکومت بنی امیه و فقدان قدرت لازم و عدم حضور امامان (ع) در جامعه - ۵ سال
- (۳) حکومت بنی امیه و فقدان قدرت لازم و عدم حضور امامان (ع) در جامعه - ۲۵ سال
- (۴) فقدان امکانات لازم برای اجرای همه جانبه مسئولیت ها توسط امامان (ع) - ۲۵ سال

۲۰۰ حضرت علی(ع) مسلمانان را از روزی بیم می دادند که بنی امیه به ستمگری حکومت می کنند تا جایی که حرامی باقی نماند جز آنکه حلال شمرده شود. در آن زمان دو دسته گریان خواهند بود، آنها چه کسانی هستند؟

خارج ۹۹

- (۱) دسته ای بر دین خود که آن را از دست داده اند و دسته ای برای دنیای خود که به آن نرسیده اند.
- (۲) دسته ای که بین مسلمانان تفرقه ایجاد کردند و دسته ای برای دنیای خود که به آن نرسیده اند.
- (۳) دسته ای بر دین خود که آن را از دست داده اند و دسته ای که با جانشینی یزید مخالف بودند.
- (۴) دسته ای که بین مسلمانان تفرقه ایجاد کردند و دسته ای که با جانشینی یزید مخالف بودند.

تجربی ۹۹

۲۰۱ کدام عناوین، با عبارت های مربوط به خود مناسبت دارند؟

- (الف) انتخاب شیوه درست مبارزه ← اقدام مربوط به مرجعیت دینی
(ب) معرفی خویش به عنوان امام برحق ← مجاهده در راستای ولایت ظاهری
(ج) تلاش برای برقراری عدالت ← اصول کلی امامان در مبارزه
(د) سخت کوشی و دلسوزی در هدایت مردم ← سیره پیامبر در رهبری جامعه

(۱) الف - ج (۲) الف - د (۳) ب - ج (۴) ب - د

۲۰۲ سه سال پس از بعثت پیامبر اکرم(ص) از سوی خداوند متعال چه فرمانی صادر شد و پیامد این دستور چه بود؟

تجربی ۹۹

(۱) « وَ أَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ » - پیامبر خویشان خود را به دین اسلام دعوت کرد و حضرت علی را به عنوان جانشین خودش معرفی نمود.

(۲) « أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ » - پیامبر خویشان خود را به دین اسلام دعوت کرد و حضرت علی را به عنوان جانشین خودش معرفی نمود.

(۳) « وَ أَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ » - خداوند به پیامبر فرمود خویشان خود را انذار بده و به آن ها ابلاغ کن که از خداوند و رسولش اطاعت کنند.

(۴) « أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ » - خداوند به پیامبر فرمود خویشان خود را انذار بده و به آن ها ابلاغ کن که از خداوند و رسولش اطاعت کنند.

۲۰۳ بی بهره ماندن بسیاری از مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت و دخالت دادن سلیقه شخصی در احکام دین، نتیجه نامطلوب کدام حادثه در تاریخ اسلام است؟

تجربی ۹۹

(۱) تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث و اقدامات مربوط به مرجعیت دینی

(۲) تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث و مهم ترین چالش عصر ائمه (ع)

(۳) ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر(ص) و اقدامات مربوط به مرجعیت دینی

(۴) ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر(ص) و مهم ترین چالش عصر ائمه (ع)

۲۰۴ آیه شریفه « إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ » در کدام محل بر پیامبر خدا(ص) نازل شد و «خَيْرُ الْبَرِيَّةِ» اشاره به چه کسانی دارد؟

انسانی ۹۹

(۱) کنار خانه خدا - امام علی(ع) و یاران پیامبر خدا(ص) (۲) در مسجد پیامبر - امام علی(ع) و یاران پیامبر خدا(ص)

(۳) کنار خانه خدا - شیعیان و پیروان برادر رسول خدا(ص) (۴) در مسجد پیامبر - شیعیان و پیروان برادر رسول خدا(ص)

۲۰۵ کدام مورد، مفهوم مناسبی برای آیه تطهیر بیان نموده است؟

انسانی ۹۹

(۱) آنچه از سوی پروردگارت بر تو نازل شده به مردم برسان و خداوند تو را از مردمان حفظ می کند.

(۲) آنچه به سوی تو از طرف پروردگارت فرستاده شد برسان و خداوند تو را از آسیب مردمان مراقبت می کند.

(۳) همانا خدا اراده کرده که دور گرداند از شما اهل بیت پلیدی و ناپاکی را و شما را کاملاً پاک و طاهر قرار داد.

(۴) به درستی خداوند اراده کرده است که از اهل بیت پلیدی و ناپاکی را دور گرداند، و شما تطهیر کننده ایشان می باشید.

۲۰۶ باتوجه به آیه ۵۹ سوره نساء (آیه اطاعت) و حدیث جابر کدام مورد را می توان به عنوان پیام این آیه استنباط نمود؟

هنر ۹۹

(۱) حضرت فاطمه زهرا(س) جزو اهل بیت است و اگرچه عهده دار امامت نبوده، اما علم و عصمت کامل دارد و پیروی از ایشان سرچشمه هدایت و رستگاری است

(۲) همان طور که قرآن و پیامبر از هم جدا نمی شوند، قرآن و اهل بیت نیز همواره با هم اند و وجود حضرات معصومین(ع) نیز در کنار قرآن همیشگی است.

(۳) از آنجا که مصداق اولی الامر در آیه شریفه مشخص نشده، برای آگاهی مردم و اشتباه نکردن آنها لازم است که رسول خدا مصداق آن را مشخص نمایند و جزئیات آن را بیان کنند.

(۴) در صورتی مسلمانان گمراه نمی شوند که از هر دو میراث پیامبر پیروی کنند و به آن دو تمسک جویند و برای هدایت و سعادت اخروی نمی توان فقط از یکی از دو یادگار پیامبر(ص) پیروی کرد.

۲۰۷ عبارت های زیر به ترتیب پیرامون کدام سیره پیامبر اکرم(ص) در رهبری جامعه می باشد؟
 - در جنگ ها سفارش می کرد که پیران و زنان را نکشند.
 - به مردم می گفت بدی های یکدیگر را پیش من بازگو نکنید.
 - او با داروهای خویش بیماران سرگشته را درمان می کرد.

- (۱) تلاش برای برقراری برابری - مبارزه با فقر و محرومیت - محبت و مدارا با مردم
- (۲) تلاش برای برقراری برابری - سخت کوشی در هدایت - مبارزه با فقر و محرومیت
- (۳) سخت کوشی در هدایت - تلاش برای برقراری برابری - مبارزه با فقر و محرومیت
- (۴) سخت کوشی در هدایت - محبت و مدارا با مردم - سخت کوشی در هدایت

۲۰۸ کدام آیه شریفه ، هنگامی که امیرالمومنین (ع) در حال رکوع بود ، نازل شد و پیام آن آیه کدام است؟ **خارج ۹۸**

- (۱) (إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ) - تاکید بر اقامه نماز
- (۲) (يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ) - تاکید بر اقامه نماز
- (۳) (إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ) - معرفی جانشین پیامبر (ص)
- (۴) (يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ) - معرفی جانشین پیامبر (ص)

۲۰۹ آیه شریفه (اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ اُولٰٓئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ) چه زمانی بر پیامبر (ص) نازل شد و ایشان در مورد آن چه فرمودند؟ **خارج ۹۸**

- (۱) جابر در کنارخانه خدا ، در حضور رسول خدا (ص) بود که حضرت علی (ع) وارد شد - این مرد و شیعیان و پیروان او رستگارانند
- (۲) پیامبر (ص) در خانه استراحت می نمود که حضرت علی (ع) و فاطمه زهرا (س) وارد شدند - این مرد و شیعیان و پیروان او رستگارانند .
- (۳) جابر در کنارخانه خدا ، در حضور رسول خدا (ص) بود که حضرت علی (ع) وارد شد - این مرد یک طبیب سیار است و برای هدایت ، خود به سراغ مردم می رود .
- (۴) پیامبر (ص) در خانه استراحت می نمود که حضرت علی (ع) و فاطمه زهرا (س) وارد شدند - این مرد یک طبیب سیار است و برای هدایت ، خود به سراغ مردم می رود .

۲۱۰ کدام مورد ، بیانگر سخت کوشی پیامبر اکرم (ص) و دلسوزی فراوان او در هدایت مردم است و مطابق توصیف امیرالمؤمنین (ع) ایشان در پی درمان چه کسانی بود؟ **سراسری ۹۸**

- (۱) « لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ » - بیماران غفلت زده و سرگشته
- (۲) « لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ » - دل های کور و خالی از کدورت
- (۳) « لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ » - بیماران غفلت زده و سرگشته
- (۴) « لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ » - دل های کور و خالی از کدورت

۲۱۱ هدف پیامبر (ص) از حضور مکرر و مرور روزانه از منزل حضرت زهرا (س) بیان چه مطلبی بود و برای تبیین آن ، کدام آیه شریفه را تلاوت می کردند؟ **تجربی ۹۸**

- (۱) معرفت اهل بیت (ع) - (اَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ ...)
- (۲) عصمت اهل بیت (ع) - (اَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ ...)
- (۳) عصمت اهل بیت (ع) - (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ ...)
- (۴) معرفت اهل بیت (ع) - (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ ...)

هدایت ، نبوت و امامت (3)

۲۱۲ حضرت علی (ع) پس از رحلت پیامبر اکرم (ص) مسلمانان را نسبت به عاقبت رفتارشان بیم داده و راجع به قرآن می فرمود: « کالایی کم بهاتر از قرآن نیست ، وقتی که بخواهد و کالایی رایج تر از آن نیست آن گاه که » **تجربی ۹۸**

- (۱) به درستی خوانده شود - به صورت وارونه و به نفع دنیا طلبان معنایش کنند.
- (۲) به دلخواه افراد تفسیر شود - به صورت وارونه و به نفع دنیا طلبان معنایش کنند.
- (۳) به درستی خوانده شود - آن را راهنمای خود بدانند اما در عمل پایبند آن نباشند .
- (۴) به دلخواه افراد تفسیر شود - آن را راهنمای خود بدانند اما در عمل پایبند آن نباشند .

۲۱۳ پیامبر گرامی اسلام (ص) در تبیین کدام آیه شریفه ، حضرت مهدی را به مسلمانان معرفی کرده بودند ؟ **تجربی ۹۷**

- (۱) اِنَّمَا وَلِيَّكُمْ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
- (۲) ذَلِكَ بَانَ اللَّهُ لَمْ يَكُنْ مَغْيِرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يَغْيِرُوا مَا بَانَفْسَهُمْ
- (۳) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِيعُوا اللَّهَ وَ اطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ
- (۴) اِنَّمَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يَطَهِّرَ كُمْ تَطْهِيرًا

یکی خط است ز اول تا به آخر در این ره انبیا چون ساریان اند و ز ایشان سید ما گشته سالار بر او ختم آمده پایان این راه شده او پیش و دل ها جمله در پی	بر او خلق جهان گشته مسافر (دین واحد) دلیل و رهنمای کاروان اند (انبیاء، راهنمای کاروان) هم او اول هم او آخر در این کار (ختم نبوت) بر او نازل شده «ادعوا الی الله» (ختم نبوت) گرفته دست جان ها دامن وی (ولایت معنوی)	عمری است که از حضور او جا ماندیم او منتظر است تا که ما برگردیم قطعه گمشده ای از پر پرواز کم است این همه آب که جاری است نه اقیانوس است عدم آمادگی خود و جامعه برای ظهور	در غربت سرد خویش تنها ماندیم ماییم که در غیبت کبری ماندیم یازده بار شمردیم و یکی باز کم است عرق شرم زمین است که سرباز کم است
--	--	---	---

امام صادق (ع) خطاب به شیعیان :

« مایه زینت و زیبایی ما باشید ، نه مایه زشتی و عیب »

شیعه بدون عمل
(فقط اسم)

بدبینی دیگران به تشیع

شیعه حقیقی
(اسم با عمل)

علاقه دیگران به تشیع

پیامبر (ص) : « هر کس فریاد داد خواهی مظلومی را که از مسلمانان یاری می طلبد بشنود ، اما به یاری آن مظلوم برنخیزد ، مسلمان نیست »

امام خمینی (ره)

« ای مسلمانان جهان که به حقیقت اسلام ایمان دارید ، به پا خیزید و در زیر پرچم توحید و در سایه تعلیمات اسلام مجتمع شوید و دست خیانت ابر قدرت ها را از ممالک خود و خزائن سرشار آن کوتاه کنید . دست از اختلافات و هواهای نفسانی بردارید که شما دارای همه چیز هستید . بر فرهنگ اسلام تکیه کنید و با غرب و غرب زدگی مبارزه نمایید و روی پای خودتان بایستید »

سفر ، عشق ، تقوا ، عزت و ذلت

امام کاظم (ع):

« بهترین توشه مسافر کوی تو عزم و اراده ای است که با آن خواستار تو شده باشد »

- (۱) سرنوشت ابدی انسان ها براساس اعمال و رفتار آنان در دنیا تعیین می شود لازم است
 - (۲) حرکت در مسیر این هدف **عزم** زندگی لذت بخش و مطمئن در دنیا + رستگاری ابدی در آخرت
 - (۳) برای رسیدن به این هدف **لازم برنامه ریزی** / برای موفقیت در برنامه ریزی باید اقدامات ۴ گانه
 - (۴) برای گام گذاشتن در مسیر هدف (قرب الهی) و ثابت قدم ماندن در این راه باید اقدامات ۴ گانه
 - (۵) برای حرکت در مسیر هدف وجود اسوه و الگوی موفق بسیار ضروری ، چرا ؟؟؟
- اولاً: اثبات موفقیت آمیز **ثانیاً: تجربه و عمل** **ثالثاً: کمک** و دنباله روی و سریع تر به هدف
- قرآن ، پیامبر الگو معرفی میکند « **رسول خدا** برای شما **نیکوترین اسوه** است »

پیامبر ، اهل بیت الگو معرفی می کند (**اهل بیت ، انسان هایی برتر و موفق ، پیروی از آنان = رستگاری و نجات انسان**)

(۶) چگونه می شود انسان های بزرگی را که ۱۴۰۰ سال قبل زندگی کرده اند ، اسوه قرار داد ؟

اموری که به طور طبیعی و با تحولات صنعتی تغییر می کند X

اموری که همواره خوب و با ارزش و با گذشت زمان بهتر درک میشه ✓

✓ برنامه ریزی و تقسیم زمان الگوی همیشگی

عبادت	اهل خانه	شخصی
خود	مردم	خود

(۷) چگونه می شود که پیامبر را که یک انسان معصوم است ، اسوه قرار داد و مثل او عمل کرد ؟

پیامبر اسوه کامل (**زیرا: تمام کارهای پیامبر درست و مطابق با دستور خداست**)

عین او بودن و در همان حد عمل کردن X

پیروی از ایشان در حد توان و نزدیک تر شدن به راه و روش ایشان ✓

امام علی (ع): آگاه باش برای هر پیرو کننده ای ، امام و پیشوایی است که باید از او تبعیت کند و از علم او کسب نور کند
هشیار باش ، امام شما از دنیایش به دو لباس کهنه و از خوراکش به دو قرص نان کفایت کرده است ، اما شما قطعاً توانایی این قناعت را ندارید ، ولی با پرهیزکاری و کوشش در راه خدا وعفت و درستکاری مرا یاری کنید.

وفای به عهد با خدا **عزم** به زودی پاداش عظیم
وفای به عهد با خدا **عزم** وفای خدا به عهدش
شکستن عهد با خدا + سوگند دروغ
بی پهره در آخرت ، نمیکه ، نمیبینه
پاک نمی کنه ، عذاب دردناک

(۲) عهد بستن با خدا
راه رستگاری و سعادت ما **قربین رضایت خدا**
ظلم خود و هلاکت ما **قربین ناخشنودی خدا**
عهد بستن (بهترین): نماز ، جمعه ، قدر
تکرار عهد (معین): هفته ، ماه ، قدر
استحکام ، فراوانی

(۱) عزم و تصمیم (اراده و قصد)
عملی کردن انتخاب ها ، عزم انسان ها متفاوت
(**قدرت ، استوار و شکیبایی ، حوصله ، آسان تر**)
(**تندباد حوادث ، عقب نشینی در برابر مشکل**)
واصبر علی ما اصابک ان ذلک من عزم الامور

لقمان به فرزند

(۴) محاسبه و ارزیابی
میزان موفقیت و شناخت عوامل آن
محاسبه روزانه : هر شب
محاسبه هفتگی : پایان هفته
محاسبه سالیانه : سالی ۱ بار (بهترین : قدر)

(۳) مراقبت
وفای (عمل ، باقی ماندن) بر عهد و پیمان
عهد و نوزاد و مراقبت هر روز ۱ صفحه قرآن
گذشت ایام **عزم** از هم گسیختگی تصمیم ها
و کارها

امام علی (ع)

زیرک ترین انسان :
از خود و عمل خود برای بعد مرگ حساب بکشد
چگونه :
ای نفس ... چه کردی ؟ یاد و سپاس کردی ؟
گره مؤمنی گشودی ؟ گرد غم زدودی ؟

امام علی (ع)

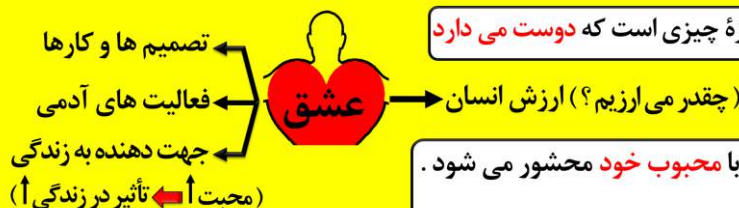
پیامبر (ص) **حاسبوا** انفسکم قبل ان تحاسبوا
من حاسب نفسه **عزم** سعد
من حاسب نفسه **عزم** (عیوب)
من حاسب نفسه **عزم** (احاط و استقال ذنوب)
نمره المحاسبه **عزم** صلاح النفس

پیامبر (ص)

امام علی (ع)

تا در طلب گوهر کانی ، کانی این نکته رمز اگر بدانی ، دانی

امام علی (ع): **ارزش هر انسانی** به اندازه چیزی است که دوست می دارد

پیامبر (ص): هر کس در روز قیامت با **محبوب خود** محشور می شود.
چرا ؟؟؟

✓ از ویژگی های مؤمنان، دوستی و محبت شدید آنان نسبت به خدا

تَفَكُّيكَ طَالِيٍّ : الناس با ایمان عاشقِ خدا

«وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ»

امام صادق (ع): **قلب انسان حرم خدا** را جانشیند.

نتایج عشق به خدا: **الأسیر** (← →)، رنگ و بوی الهی، یقین زندگی، اعلیٰ زندگی حقیقی...

عاشق روشنائی از تاریکی بیزار،
عاشق خدا از ضد خدا بیزار،
عاشق حق دشمن باطل

✓ اگر کسی بخواهد قلبش را خانه خدا کند باید شیطان را از آن بیرون کند

عشق و بیزاری

بیزاری

عشق

غیر خدا

مبارزه

عشق و مبارزه

عشق خدا

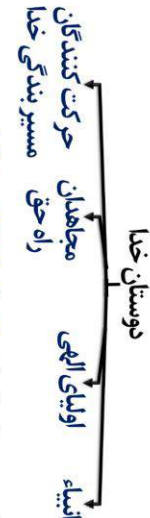

دوستی با دوستان

خدا

پیروی

عشق و اطاعت

برترین دوستان خدا: پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)
✓ اگر بخواهیم محبت خداوند در دل مان خانه کند، باید محبت کسانی را که رنگ و نشانی از او دارند و خداوند محبت به آنان را توصیه کرده در دل جای دهیم.

قل ان کتبت تحبب الله لا تبونی بحبکم الله و یقر لکم نوحکم
امام صادق (ع): ما احب الله من عساة

کراهتی که خدا دوست دارد
«خداوند، زیبایی و آراستگی را دوست دارد»
«خداوند، بندگی نامحکراته کننده را دوست دارد»
«خداوند، بندگی به دسوسختگی و دروغداری را دوست دارد»
«خداوند، کسی که جفاشی را در اطاعت از او نکند، دوست دارد»
«خداوند، انسان با خبی برادر با عفتی را که با کلمتی می وازد، دوست دارد»

✓ نمی شود انسان از صمیم دل کسی را دوست داشته باشد اما از فرمایش سرپیچی کند.

✓ قلب انسان با خدا باشد عمل به دستورات ضرورتی ندارد، باطن مهم است نه ظاهر (این توجیه با آیه فوق سازگار نیست)
✓ شرط اصلی دوستی با خدا عمل به دستورات خداست که توسط پیامبر ارسال شده است.

(دوستی با خدا و دوستان او) **تولی و تبی** (بیزاری از باطل و پیروان او)

پایه های استوار دینداری: **تولی و تبی** پایه و اساس بنای اسلام: **لا اله الا الله** رابطه مستقیم

امام خمینی: باید مسلمانان فضای سراسر عالم را از محبت و عشق نسبت به ذات حق و نفرت و بغض عملی نسبت به دشمنان خدا لبریز کنند.

امام سجاد (ع): «بارالها خوب می دانم هر کس لذت دوستی ات را چشیده باشد، غیر تو را اختیار نکند و آن کس که با تو انس گیرد، لطمه ای از تو روی گردان نشود بارالها! ای آرمان دل مشتاقان و ای نهایت آرزوی عاشقان دوست داشتنت را از خودت بخواهیم»

خارج ۱۴۰۰

۲۱۴ لقمان حکیم به فرزندش در مورد راه و رسم زندگی چه سفارشی کرده است؟

- (۱) « قُلْ إِنَّمَا أَعْطُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلِي وَفَرَادَى »
- (۲) « وَاصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ »
- (۳) « قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ »
- (۴) « أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ »

۲۱۵ برخی می گویند « اگر قلب انسان با خدا باشد ، کافی است و عمل به دستورات او ضرورتی ندارد. » این افراد ، مدعی هستند چه چیزی اهمیت دارد و این توجیه با کدام کلام الهی ناسازگار است؟

خارج ۱۴۰۰

- (۱) درون و باطن انسان - « وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ »
- (۲) ایثار و از خودگذشتگی - « وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ »
- (۳) درون و باطن انسان - « إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ »
- (۴) ایثار و از خودگذشتگی - « إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ »

۲۱۶ با توجه به سخن امیرالمومنین (ع)، گذشت ایام چه آفتی را در پی دارد و کدام اقدام، آن را از سر راه بر می دارد؟

ریاضی ۱۴۰۰

- (۱) از هم گسیختگی تصمیم ها و کارها - باقی ماندن بر پیمان خود با خدا و وفای بر عهد
- (۲) تاب نیاوردن در برابر تندباد حوادث - باقی ماندن بر پیمان خود با خدا و وفای بر عهد
- (۳) از هم گسیختگی تصمیم ها و کارها - انتخاب بهترین زمان ها برای عهد بستن با خدا
- (۴) تاب نیاوردن در برابر تندباد حوادث - انتخاب بهترین زمان ها برای عهد بستن با خدا

۲۱۷ سرنوشت ابدی انسان ها بر چه اساسی تعیین می شود و وظیفه ما پس از دریافت این حقیقت ، کدام است؟

تجربی ۱۴۰۰

- (۱) اعمال آنان در دنیا - قدم در مسیری بگذاریم که موفقیت آن حتمی باشد.
- (۲) اعمال آنان در دنیا - با عزم خویش ، آنچه را که انتخاب کرده ایم عملی سازیم.
- (۳) شناخت اهداف متعالی - قدم در مسیری بگذاریم که موفقیت آن حتمی باشد.
- (۴) شناخت اهداف متعالی - با عزم خویش ، آنچه را که انتخاب کرده ایم عملی سازیم.

۲۱۸ زیرک ترین انسان ها از دیدگاه امیر المومنین (ع) به کدام دستور پیامبر گرامی اسلامی (ص) عمل می کنند؟

تجربی ۱۴۰۰

- (۱) سنت نیکي را در جامعه جاری سازد تا مردم به آن عمل کنند.
- (۲) به حساب خود رسیدگی کنید ، قبل از اینکه به حساب شما برسند.
- (۳) هم نشینی که انتخاب می کنی ، نیک باشد ، زیرا او مایه انس تو خواهد بود.
- (۴) فراوان به یاد خداوند هستند و بهتر از دیگران خود را برای دیدار او آماده می کنند.

۲۱۹ عمل به فرمان امام خمینی مبنی بر لبریز نمودن عالم از محبت و عشق نسبت به ذات حق و نفرت و بغض عملی نسبت به دشمنان خدا، مبتنی بر دستور کدام آیه شریفه است؟

ریاضی ۹۹

- (۱) « وَ مَنْ يَبْغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَ هُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ »
- (۲) « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ »
- (۳) « قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ »
- (۴) « أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ »

تجربی ۹۹

۲۲۰ کدام مورد، ثمره رعایت دستور «حاسبوا قبل ان تحاسبوا» را بیان نموده است؟

- (۱) «ادمان التفكير في الله و في قدرته»
- (۲) «الناس نيام فاذا ماتوا انتبهوا»
- (۳) «انهما لن يفترقا حتى يردا على الحوض»
- (۴) «استقال الذنوب و اصلح العيوب»

۲۲۱ شرط رسیدن به سعادت در کدام عبارت بیان شده و ثمره آن قرار گرفتن در پناه کدام صفات الهی است؟

تجربی ۹۹

- (۱) «فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ» - «يُطَهِّرْكُمْ تَطْهِيراً»
- (۲) «فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ» - «غُفُورٌ رَحِيمٌ»
- (۳) «لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ» - «يُطَهِّرْكُمْ تَطْهِيراً»
- (۴) «لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ» - «غُفُورٌ رَحِيمٌ»

۲۲۲ مخاطب عبارت شریفه «... خداوند با آنها سخن نمی گوید و به آنان در قیامت نمی نگرد و آنها را پاک نمی سازد

هنر ۹۹

... کدام گروه از افراد هستند؟

- (۱) اموال یتیمان را به ناحق تصاحب می کنند و ربا می خورند.
- (۲) پیمان الهی و سوگندهای خود را به بهای ناچیزی می فروشند.
- (۳) گذشت ایام موجب از هم گسیختگی کارها و تصمیم های آنان می شود.
- (۴) کسانی که زر و سیم می اندوزند و در حق دیگران ظلم و ستم روا می دارند.

۲۲۳ فعالیت هایی که آدمی در طول زندگی انجام می دهد ، ریشه در چه عواملی دارد و کدام آیه شریفه ، به کمال

ریاضی ۹۸

آن اشاره نموده است؟

- (۱) اعتقادات و معرفت ها - (وَ الَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا ...)
- (۲) دل بستگی ها و محبت ها - (وَ الَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا ...)
- (۳) اعتقادات و معرفت ها - (وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَاداً ...)
- (۴) دل بستگی ها و محبت ها - (وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَاداً ...)

۲۲۴ کدام عبارت ، رابطه میان نافرمانی خداوند را با دوستی و محبت او بیان می کند و این عبارت ، مفهوم کدام آیه

تجربی ۹۸

را تبیین و تأکید می نماید؟

- (۱) (أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ) - (قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ)
- (۲) (مَا أَحَبَّ اللَّهُ مِنْ عَصَا) - (قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ)
- (۳) (أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ) - (يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ)
- (۴) (مَا أَحَبَّ اللَّهُ مِنْ عَصَا) - (يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ)

سراسری ۹۷

۲۲۵ امام خمینی(ره) برای تحقق دیانت حقیقی به مسلمانان جهان چه سفارشی فرمودند؟

- (۱) به تبیین دقیق مرزهای دوستی و بیزاری در جامعه اسلامی بپردازند .
- (۲) به اعلام محبت و وفاداری نسبت به حق و اظهار خشم نسبت به باطل بپردازند .
- (۳) فضای عالم را از محبت و عشق به یکدیگر و نفرت و بغض عملی نسبت به دشمنان لبریز سازند .
- (۴) فضای عالم را از محبت و عشق نسبت به ذات حق و نفرت و بغض عملی نسبت به دشمنان خدا لبریز سازند .

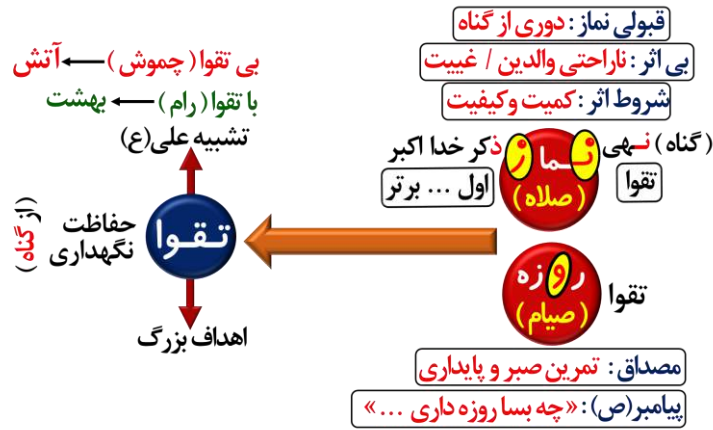
۲۲۶ با توجه به آیات سوره ی مبارکه ی آل عمران، ثمره ی محبت راستین به خداوند چیست و چه نتیجه ای در بر

ریاضی ۹۵

دارد؟

- (۱) «فَاتَّبِعُونِي - يُؤَدُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ»
- (۲) «تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ - يُؤَدُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ»
- (۳) «فَاتَّبِعُونِي - يُحِبِّبْكُمْ اللَّهُ وَ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ»
- (۴) «تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ - يُحِبِّبْكُمْ اللَّهُ وَ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ»

سفر ، عشق ، تقوا ، عزت و ذلت

« و اقم الصلاه ان الصلاه تنهى عن الفحشاء والمنكر ولذكر الله اكبر والله يعلم ما تصنعون »

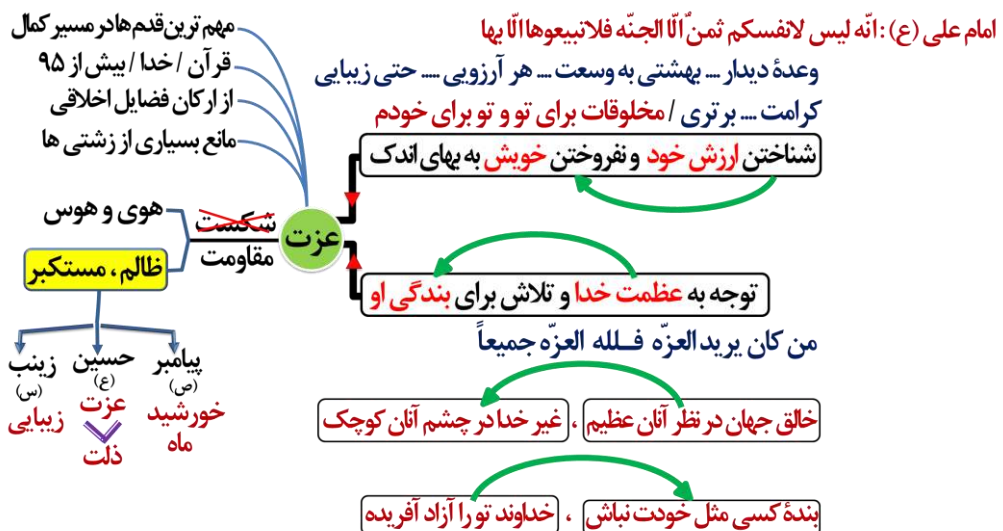
« يا ايها الذين آمنوا كتب عليكم الصيام كما كتب على الذين من قبلكم لعلكم تتقون »

امام صادق(ع): فرزندی که از روی **خشم به پدر و مادر** خود نگاه کند ، هر چند والدین در حق او کوتاهی و ظلم کرده باشند ، **نمازش از سوی خدا پذیرفته نیست** .

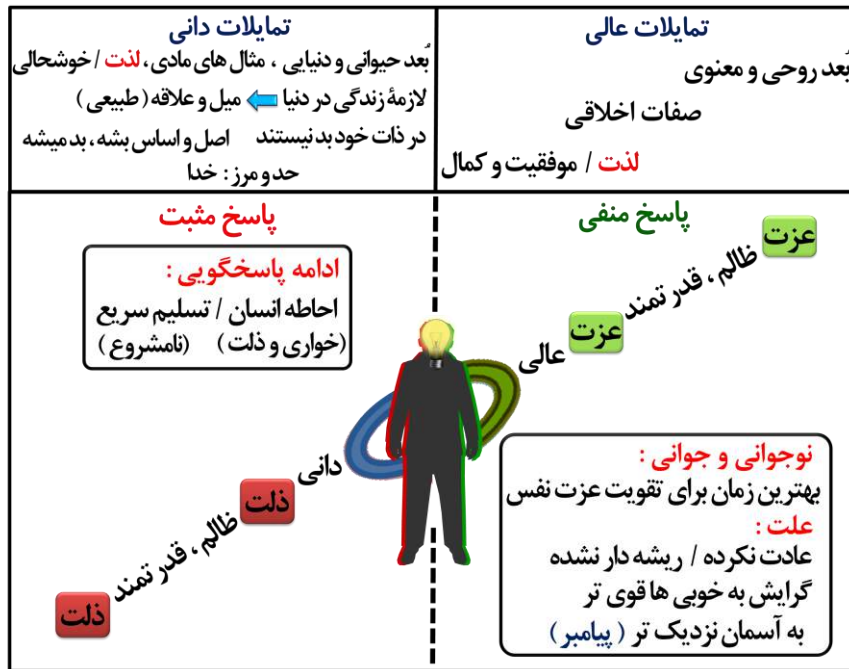
پیامبر(ص) به ابوذر : هر کس **غیبت** مسلمانی را کند ، تا **۴۰ روز نماز و روزه اش قبول** نمی شود مگر این که فرد **غیبت** شده او را ببخشد .

امام صادق(ع): هر کس می خواهد بداند آیا نمازش پذیرفته شده یا نه ، باید ببیند که نماز او را از گناه و زشتی بازداشته است یا نه . به هر مقدار که نمازش سبب **دوری او از گناه و منکر** شود ، این **نماز قبول شده** است

- ✓ کوچک نشمردن نماز + درک صحیح به آداب نماز ← ~~بخاه~~ ، برخی مکروهات ✓ نماز به موقع ← ~~بی نظمی~~ ✓ لباس و بدن پاکیزه ← ~~آلودگی ظاهری~~
- ✓ غصبی نبودن لباس و مکان ← ~~دیرآمدن~~ ✓ تکبیر (بزرگی خدا) ← ~~غیر خدا~~
- ✓ رکوع و سجده (عظمت خدا) ← ~~خضوع و خشوع در برابر مستکبران~~ ✓ اهدنا الصراط المستقیم (صادقانه) ← ~~راه های انحرافی~~
- ✓ غیر المغضوب علیهم ولا الضالین (توجه) ← ~~خشم خدا~~ ، راه را گم کردن
- ✓ تکرار درست آنچه در نماز می گوئیم و انجام می دهیم ← ~~تسلط~~ ، ایستادگی منکرات
- ✓ یاد خدا و توجه به حضور خدا در زندگی و نظارت او بر اعمال ← ~~دوری از گناهان~~
- ✓ روزه به درستی انجام شود ← ~~تسلط بر خود~~ ، غلبه بر موانع درونی ، به سوی هدف

سفر ، عشق ، تقوا ، عزت و ذلت

«لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَ زِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ»

«وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ»

خارج ۱۴۰۰

۲۲۷ کدام مورد ، مفهوم مشابه عبارت شریف (لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَ زِيَادَةٌ) است؟

- (۱) «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ امْتَالِهَا»
- (۲) «مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا»
- (۳) «وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ»
- (۴) «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ»

۲۲۸ دستیابی به اهداف بزرگ و موفقیت انسان در گرو بهره‌مندی از ثمرات کدام دستور الهی می‌باشد؟ ریاضی ۱۴۰۰

- (۱) «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ»
- (۲) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ»
- (۳) «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً»
- (۴) «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ»

۲۲۹ اکنون که فهمیدیم به فرمایش امیرالمومنین (ع) «قدر و ارزش جان انسان ، بهشتی به وسعت همه آسمان ها و زمین است» چه وظیفه ای داریم و چرا انسان عزیز ، غیر خدا را کوچک می بیند؟ ریاضی ۱۴۰۰

- (۱) فلا تبيعوها الا بها - خالق جهان در نظر ایشان بزرگ است.
- (۲) ليس لانفسكم ثمن الا الجنة - خالق جهان در نظر ایشان بزرگ است.
- (۳) فلا تبيعوها الا بها - خداوند فرزندان آدم را بر بسیاری مخلوقات برتری داده است.
- (۴) ليس لانفسكم ثمن الا الجنة - خداوند فرزندان آدم را بر بسیاری مخلوقات برتری داده است.

۲۳۰ از مفهوم مندرج در کدام آیه شریفه ، می توان برای آزمایش اخلاص مردم بهره جست؟

- (۱) «لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسِكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ»
- (۲) «يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ»
- (۳) «وَاصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ»
- (۴) «كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ»

خارج ۹۹

۲۳۱ کدام مورد، به ترتیب خواسته نفس لواحه و نفس اماره را از انسان نشان می دهد؟

- (۱) فقط به تمایلات عالی و برتر توجه شود - غفلت از تمایلات برتر
- (۲) فقط به تمایلات عالی و برتر توجه شود - پاسخ دهی به تمایلات فروتر
- (۳) در حد نیاز به تمایلات فروتر پاسخ داده شود - غفلت از تمایلات برتر
- (۴) در حد نیاز به تمایلات فروتر پاسخ داده شود - سرگرم شدن به تمایلات فراتر

۲۳۲ کدام سخن از پیشوایان دین، مفهوم خطاب خداوند متعال را که فرمود: «ای فرزند آدم ، این مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم» مورد تاکید قرار می دهد؟

خارج ۹۹

- (۱) امام صادق(ع): مایه زینت و زیبایی ما باشید ، نه مایه زشتی و عیب ما.
- (۲) امام علی(ع): بنده کسی مثل خودت نباش ، زیرا خداوند تو را آزاده آفریده است.
- (۳) پیامبر اکرم(ص): خدایا، اینان اهل بیت من اند، آنان را از هر پلیدی و ناپاکی حفظ کن.
- (۴) امام علی (ع): همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست ، پس خود را به کمتر از آن نفروشید.

تجربی ۹۹

۲۳۳ کدام عبارت توضیح مناسبی درباره ریشه تمایلات عالی و دانی در وجود انسان می باشد؟

- (۱) با رسیدن به تمایل به ایثار و حیا که مربوط به روح معنوی انسان است ، از آنها لذت نمی بریم و فقط خوشحال می شویم .
- (۲) با رسیدن به تمایل به ایثار و حیا که مربوط به روح معنوی انسان است ، از آنها لذت نمی بریم و احساس موفقیت نمی کنیم .
- (۳) هنگامی که به تمایل ثروت و شهرت که مربوط به بعد حیوانی انسان است دست می یابیم ، از آنها لذت نمی بریم و خوشحال نمی شویم .
- (۴) هنگامی که به تمایل ثروت و شهرت که مربوط به بعد حیوانی انسان است دست می یابیم ، از آنها لذت نمی بریم و خوشحال می شویم .

۲۳۴ ثمره درخواست صادقانه «اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ» از خداوند متعال، رهایی از انحراف بیان شده در کدام عبارت شریفه خواهد بود؟

انسانی ۹۹

- (۱) «وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ»
- (۲) «ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ»
- (۳) «أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يَرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ»
- (۴) «قُلْ لِّئِنْ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا»

۲۳۵ کدام مورد، عبارت «کسی نمی تواند در اراده خداوند نفوذ نماید و او را تسلیم خود کند.» را تبیین می کند و معنا می بخشد؟

هنر ۹۹

- (۱) «اللَّهُ أَعْلَمُ»
- (۲) «فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا»
- (۳) «أَنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ»
- (۴) «فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا»

۲۳۶ غبار ذلت چه موقعی بر چهره انسان می نشیند و پیام کدام آیه شریفه حاکی از آن است؟

- (۱) جایگاه خود را نشناسد - (وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا)
- (۲) تسلیم هوی و هوس شود - (وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا)
- (۳) جایگاه خود را نشناسد - (وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا)
- (۴) تسلیم هوی و هوس شود - (وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا)

۲۳۷ پاسخ حضرت زینب (س) پس از تحمل مشقات بسیار به حاکم کوفه فرمود ، « چیزی جز زیبایی ندیدم » به دلیل ایمان و اعتقاد به چیست؟

ریاضی ۹۸

- (۱) « مایه زینت و زیبایی ما باشید نه مایه زشتی و عیب »
- (۲) « فانهم حجتی علیکم و انا حجه الله علیهم »
- (۳) « خالق جهان در نظر آنان عظیم است ، از این جهت غیر خدا در نظرشان کوچک است »
- (۴) « و ما كان المؤمنون لينفروا كافة فلو لانفر من كل فرقه »

انسانی ۹۸

۲۳۸ چگونه انسان می تواند بازدارندگی از گناه را در نماز خود مشاهده نماید؟

- (۱) همه نمی توانند از بازدارندگی نماز بهره مند شوند و باید از روش های دیگر استفاده نمایند .
- (۲) بی توجهی به رکوع و سجود و مفهوم آن ها موجب عدم توجه ما به اثرات نماز شده است .
- (۳) فقط نماز خواندن به موقع و به دور از بی نظمی می تواند ما را به بازدارندگی برساند .
- (۴) اثر نماز به تداوم و پیوستگی آن و نیز به میزان دقت و توجه ما بستگی دارد .

ریاضی ۹۶

۲۳۹ علت و معلول رسیدن انسان ها به عزت نفس به ترتیب چیست؟

- (۱) بندگی خالصانه برای خدا - سرکوب تمایلات دانی
- (۲) بندگی خالصانه برای خدا - حفظ پیمان با خدا و رسولش
- (۳) توانایی کنترل بر هوس ها و تمایلات - سرکوب تمایلات دانی
- (۴) توانایی کنترل بر هوس ها و تمایلات - حفظ پیمان با خدا و رسولش

۲۴۰ با توجه به فرمایش امام صادق (ع): «فرزندی که از روی خشم به پدر و مادر نگاه کند، هر چند والدین در حق او کوتاهی و ظلم کرده باشند.» چه مجازاتی دارد؟

زبان ۹۴

- (۱) مورد غضب خداوند قرار می گیرد.
- (۲) نمازش از سوی خدا پذیرفته نیست.
- (۳) از رحمانیت و رحیمیت الهی محروم می شود.
- (۴) تا چهل روز نماز و روزه اش قبول نمی شود.

مقبولیت ، عفاف ، پوشش ، ازدواج ، تمدن جدید

عفاف
(روحی)

کنترل در برابر تندروری و کندروری / اعتدال و میانه روی / رفع نیاز در حد مطلوب و صحیح

افراط و تفريط / غرق و غفلت / زیاده روی و کوتاهی

مقبولیت
(طبیعی)

توجه ، تحسین ، مفید / نوجوانی و جوانی / کشف ، شکوفایی و نشان دادن توانایی و استعداد
(۱) پاسخ درست
(۲) پاسخ نادرست (ضعف روحی و ناتوانی)

رابطه عفاف با آراستگی و مقبولیت

(۱) عفت ↓ مقبولیت با ظاهر و اندام
زیاده روی (تندروری، افراط) در آراستگی = خودنمایی = تبرج
کارى جاهلانه
نتیجه: غفلت انسان از هدف اصلی و مشغول به کارهایی که نتیجه آن دور شدن از خداست

امام علی (ع): خود آرای برای دیگران (گناه) ← جنگ با خدا
امام صادق (ع): لباس نازک و بدن نما نبوشید زیرا نشانه سستی و ضعف دین

(۲) عفت ↑ مقبولیت با ظاهر و اندام + مقبولیت با ارزش های والا + تبرج

تناسب آراستگی باطن و ظاهر (ظاهر در کنار باطن) ← مسلمانان (آراسته ترین و پاکیزه ترین ملت ها + الگو و سرمشق سایر ملت ها)

آراستگی
(طبیعی)

پیامبر (ص): خدای تعالی دوست دارد ... آماده و آراسته ... به سوی دوستان
سبیل و موهای بینی خود را کوتاه کنید و به خودتان برسید (مرد)
ناخن مقداری بلند (زن) / ناخن کوتاه (مرد)

امام صادق (ع): در آن زمان مردم در سختی ... امروز مردم در شرایط بهتر
عموم مردم توانایی پوشیدن چنین لباسی دارند. (پاسخ به مدعی زهد)
خداوند زیبایی و آراستگی را دوست ... و نپرداختن به خود و زوایده را بد
۲ رکعت نماز با بوی خوش بهتر از ۷۰ رکعت نماز بدون بوی خوش

امام علی (ع): آراستگی از اخلاق مؤمنان است

تکنیک طلایی: جلب تدریک پشه ، موزی جلبت همیشه

«یا ایها النبی قل لا زواج و بناتک و نساء المؤمنین
یبدن علیهن من جلابیبهن ذلک ادنی ان یعرفن فلا یؤذین
و کان الله غفوراً رحیماً»

مردان (قرآن): (۱) کنترل نگاه (۲) کنترل دامان از گناه
زنان
قرآن: (۱) کنترل نگاه (۲) کنترل دامان از گناه
(۳) حرمت جلب توجه نامحرم با زینت
(۴) پوشاندن موی سر و گریبان و گردن

پوشش و حجاب

احادیث:
امام صادق (ع): به فضیل بن یسار: ساعد؟؟ (زیر روسری، مچ به بالا)
امام کاظم (ع): به برادرش: بدن زن نامحرم؟؟ (چهره و دست تا مچ)

✓ حدود (شروط، کیفیت، میزان) پوشش: اسلام (ثابت) ✓ چگونگی (نوع، شکل، نحوه) پوشش: آداب و رسوم ملت ها (متغیر)

✓ شروط پوشش مردان: حفظ وقار و احترام / هماهنگ با ارزش های اخلاقی جامعه / نباید انگشت نما / نباید جلب توجه زن نامحرم

✓ شروط پوشش زنان: نباید جز (صورت و دست تا مچ) آشکار / نباید چسبان و تحریک

✓ علل اولویت چادر: حفظ بیشتر کرامت و منزلت زن / به حداقل رساندن توجه مردان نامحرم

✓ حجاب زنان، سلب آزادی و کاهش حضور در جامعه نیست بلکه حضور مطمئن و ایمن در جامعه، توجه بیشتر به شخصیت، استعداد و کرامت ذاتی زنان، بالا رفتن سلامت اخلاقی حفظ حریم و حرمت زن، و افزایش آرامش روانی را به دنبال دارد.

✓ قرآن کریم: عفت حضرت مریم (س): در معبد می ستاید.
عفت دختران حضرت شعیب (ع): در چوپانی مثال می زند.

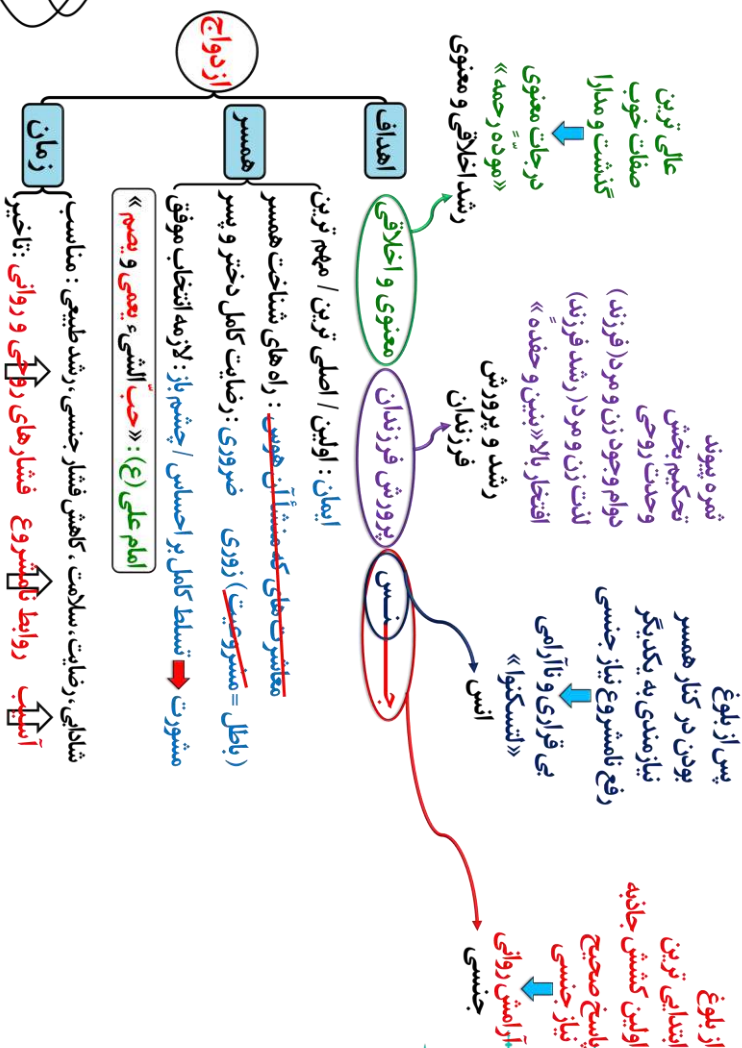
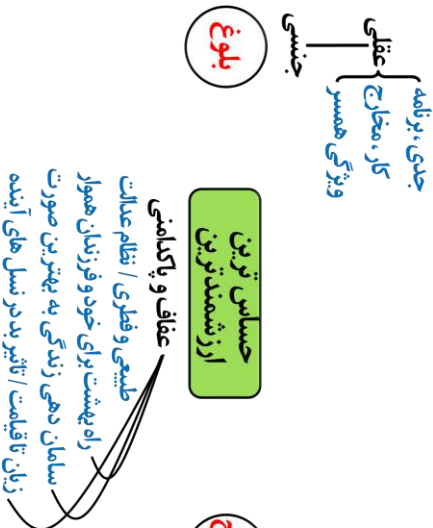
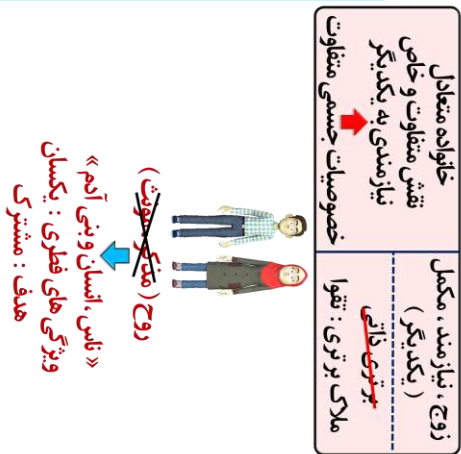
✓ تاریخ و حضرت فاطمه (س) و زنان مسلمان: پرستاری و کمک در جبهه های جنگ

پوشش موی سر و حجاب
پوشش لازمه دینداری در ادیان
یهود: پوشش موی سر و حجاب
مسیحیت: تصویر حضرت مریم (س) در نقاشی ها با حجاب کامل
زنان راهبه و قدیس کامل ترین حجاب ها (داشتن حجاب به دینداری نزدیک تر و در پیشگاه خدا پسندیده تر)

ایران باستان (زرتشت): پوشش کامل، منشأ اصلی گسترش حجاب در جهان (به عقیده مورخان غربی)

ادیان و عموم فرهنگ ها: عموماً پوشش اصل پسندیده بوده / تفاوت در چگونگی و حدود

بی حجابی زنان غرب در جهان امروز: بازگشتی به سنت های مشرکانه قبل از مسیح (ع)

(حکمت) (یکسانی مقام و منزلت زن و مرد) (انس با همسر) (معنوی و اخلاقی)

«و من و یاتنه ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً لتسکنوا الیها و جعل بینکم موده و رحمه ان فی ذلک آیات لقوم یتفکرون»
(نشانه های اهل تفکر)

(یکسانی مقام و منزلت زن و مرد) (پرویش فرزندان)

«و الله جعل لکم من انفسکم ازواجاً و جعل لکم من ازواجکم بنین و حفده و رزقکم من الطیبات افی اباطیل یومنون و بنعمه الله هم یکفرون»
(رزق پاک)

(پیامبر ص)

«در اسلام هیچ بنایی نزد خدا محبوب تر از ازدواج نیست»
«کسی که ازدواج کند ، نصف دین خود را حفظ کرده است ، پس باید برای نصف دیگر از خدا پروا داشته باشد»
«برای دختران و پسران خود امکان ازدواج فراهم کنی تا خداوند اخلاقشان را نیکو کند و رزق و روزی آن ها را توسعه دهد و عفاف و غیرت آن ها را زیاد گرداند»

(امام صادق ع)

«حب الشیء یعنی و بصم»
«دو رکعت نماز شخص متاهل ، برتر از هفتاد رکعت نماز شخص مجرد»

۲۴۱ آرامش یافتن در کانون گرم خانواده که با آمدن فرزندان کامل می شود ، ثمره کدام لطف الهی است؟ خارج ۱۴۰۰

- (۱) « خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا »
- (۲) « إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ »
- (۳) « رَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ أَلْفَاظًا يُمْنُونَ »
- (۴) « جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً »

۲۴۲ آراستگی و مقبولیت مربوط به کدام مورد است و « تبرج » در قرآن به چه معنا است؟ تجربی ۱۴۰۰

- (۱) علت عفاف در زنان و مردان است - زیاده روی در آراسته کردن و خودنمایی
- (۲) یکی از جلوه های عفاف است - زیاده روی در آراسته کردن و خودنمایی
- (۳) علت عفاف در زنان و مردان است - تحسین و تمجید از آراستگی ظاهری
- (۴) یکی از جلوه های عفاف است - تحسین و تمجید از آراستگی ظاهری

۲۴۳ کدام مورد ، توصیف عفاف حضرت مریم (ع) در قرآن و حضور زنان مسلمان در زمان پیامبر اکرم (ص) در تاریخ را بیان نموده است؟ تجربی ۱۴۰۰

- (۱) با پوشش و حجاب کامل مردم را به دین مسیح (ع) دعوت می کرد - در پشت جبهه های جنگ برای پرستاری و مجروحان حاضر می شدند.
- (۲) با پوشش و حجاب کامل مردم را به دین مسیح (ع) دعوت می کرد - همه جا در کنار مردان برای یاری رساندن به اسلام با حجاب کامل حضور داشتند.
- (۳) حضور او در معبدی که همگان چه زن و مرد ، به پرستش می آیند را می ستاید - در پشت جبهه های جنگ برای پرستاری و کمک به مجروحان حاضر می شدند.
- (۴) حضور او در معبدی که همگان چه زن و مرد ، به پرستش می آیند را می ستاید - همه جا در کنار مردان برای یاری رساندن به اسلام با حجاب کامل حضور داشتند.

۲۴۴ « مدارا و تحمل سختی ها » و « نیازمندی به زندگی با دیگران » از مصادیق کدام اهداف ازدواج می باشد؟ تجربی ۱۴۰۰

- (۱) رشد اخلاقی - پاسخ به نیاز جنسی
- (۲) رشد اخلاقی - انس با همسر
- (۳) رشد و پرورش فرزندان - انس با همسر
- (۴) رشد و پرورش فرزندان - پاسخ به نیاز جنسی

۲۴۵ امام صادق (ع) استفاده از کدام پوشش را نهی کردند و در همان روایت علت آن را چگونه بیان نموده اند؟ زبان ۱۴۰۰

- (۱) پوشیدن لباس نازک و بدن نما - با انجام آن به جنگ با خدا می رود.
- (۲) پوشیدن لباس چسبان و نا مناسب - با انجام آن به جنگ با خدا می رود.
- (۳) پوشیدن لباس نازک و بدن نما - نشانه سستی و ضعف دینداری فرد است.
- (۴) پوشیدن لباس چسبان و نا مناسب - نشانه سستی و ضعف دینداری فرد است.

۲۴۶ حدیث شریف (حب الشیء یعمی و یصم) به کدام موضوع در ازدواج اشاره دارد و راه در امان ماندن از عواقب آن چیست؟ هنر ۱۴۰۰

- (۱) علاقه و محبت به یک شخص ، عقل را به حاشیه می راند - توکل بر خدا
- (۲) محبت و علاقه سرچشمه اصلی همه کارهای انسان است - توکل بر خدا
- (۳) علاقه و محبت به یک شخص ، عقل را به حاشیه می راند - مشورت با پدر و مادر
- (۴) محبت و علاقه سرچشمه اصلی همه کارهای انسان است - مشورت با پدر و مادر

- (۱) آشکار نساختن بدن و موی سر
- (۲) پوشاندن گریبان و گردن
- (۳) نزدیک تر کردن پوشش ها به خود
- (۴) آشکار نساختن زینت و زیور آلات

۲۴۸ نیاز به مقبولیت در کدام دوران نمود بیشتری دارد و پاسخ گویی صحیح به این نیاز چه نتیجه ای در پی دارد؟
خارج ۹۹

- (۱) تشکیل خانواده - تحسین دیگران و خلق آثار گوناگون هنری همراه با تبرج
- (۲) نوجوانی و جوانی - تحسین دیگران و خلق آثار گوناگون هنری همراه با تبرج
- (۳) تشکیل خانواده - کشف و شکوفایی استعدادها و توانایی ها و عرضه آن به جامعه
- (۴) نوجوانی و جوانی - کشف و شکوفایی استعدادها و توانایی ها و عرضه آن به جامعه

۲۴۹ با توجه به اینکه قرآن کریم در آیه « لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ » پیامبر اکرم را الگوی همگان معرفی نموده است، کدام مورد به سخنی از اهل بیت ایشان در مورد مهم ترین زمان برای آراستگی اشاره می کند؟

- (۱) خداوند ، آراستگی و زیبایی را دوست دارد و از نپرداختن به خود و خود را ژولیده نشان دادن بدش می آید . ریاضی ۹۹
- (۲) دو رکعت نماز که با بوی خوش گزارده شود ، بهتر از هفتاد رکعت نماز بدون بوی خوش است .
- (۳) خدای تعالی دوست دارد وقتی بنده اش به سوی دوستان خود می رود آماده و آراسته باشد .
- (۴) ناخن های خود را مقداری بلند بگذارید چون برای شما زیباتر است .

۲۵۰ کدام مورد، توانمندی عاطفی بالای زنان و قدرت جسمی بیشتر مردان را توضیح می دهند؟ ریاضی ۹۹

- (۱) این تفاوت ها ناشی از ویژگی های انسانی است تا یک خانواده متعادل پدید آید.
- (۲) این تفاوت ها به جهت بر عهده گرفتن وظایف مختلف است تا یک خانواده متعادل پدید آید.
- (۳) هدف واحدی که خداوند برای زن و مرد معین کرده است، سبب تفاوت در ویژگی های انسانی آن ها می شود.
- (۴) هدف واحدی که خداوند برای زن و مرد معین کرده است، ناشی از ویژگی مشترک و خصوصیت جسمی آن ها می باشد .

۲۵۱ از آیه شریفه « وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً » کدام مفهوم دریافت می شود؟

- (۱) دوستی و رحمت عامل پیوند و ارتباط همه افراد جامعه و خانواده است و کمبود آن ها مایه اضطراب ها و ناراحتی هاست.
- (۲) هدف ازدواج آرامش خانواده و تأمین روانی همسر و ایجاد دوستی و رحمت که عامل پیوند آنهاست ، می باشد.
- (۳) از نشانه های خداوند آفرینش همسران از جنس خودتان است ، در آن اندیشه کنید تا خدا را بهتر بشناسید.
- (۴) همسر خوب مایه آرامش روحی ، جسمی و روانی انسان است ، هر انسان بدون همسر موجودی ناقص است.

۲۵۲ دلیل توجه ویژه نسبت به پوشش زنان در دین مبین اسلام کدام است و کدام وظیفه به صورت یکسان برای مردان و زنان وجود دارد؟ هنر ۹۹

- (۱) بهره مندی از جمال - جلوگیری از جلب توجه نامحرم
- (۲) بهره مندی از جمال - پوشاندن گریبان از دید نامحرم
- (۳) نعمت جلال و زیبایی - پوشاندن گریبان از دید نامحرم
- (۴) نعمت جلال و زیبایی - جلوگیری از جلب توجه نامحرم

۲۵۳ ایمن سازی محیط برای حضور بانوان در جامعه توسط کدام عنصر ، انجام می پذیرد و این موضوع از مفهوم کدام آیه شریفه قابل دریافت است؟

خارج ۹۸

- (۱) حجاب - (يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَ بَنَاتِكَ وَ نِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ)
- (۲) فرهنگ - (يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَ بَنَاتِكَ وَ نِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ)
- (۳) فرهنگ - (وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً)
- (۴) حجاب - (وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً)

ریاضی ۹۸

۲۵۴ قرآن کریم چه توصیه ای برای دختران و پسران ، قبل از ازدواج ، بیان نموده است؟

- (۱) ایمان داشته باشند تا خداوند به بهترین صورت ، زندگی آنان را سامان دهد .
- (۲) عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت ، زندگی آنان را سامان دهد .
- (۳) عفاف پیشه کنند تا خداوند رزق و روزی آنان را به بهترین شکل توسعه دهد .
- (۴) ایمان داشته باشند تا خداوند رزق و روزی آنان را بهترین شکل توسعه دهد .

۲۵۵ رفتار افرادی که با پوشیدن لباس نامناسب ، می خواهند وجود خود را برای دیگران اثبات کنند ، چگونه قابل تحلیل است؟

تجربی ۹۸

- (۱) با کسب مقبولیت از این روش خود را در جامعه آراسته نشان می دهند .
- (۲) با آراستگی ظاهری ، نیاز به مقبولیت در وجود خود را پاسخ می دهند .
- (۳) از ضعف روحی دیگران برای اثبات خود بهره می برند .
- (۴) به نیاز طبیعی مقبولیت ، پاسخ نادرست می دهند .

۲۵۶ از دیدگاه مورخان ، منشاء اصلی گسترش حجاب در جهان چیست و تفاوت موجود میان حجاب پیروان صادق ادیان الهی ، ریشه در کدام مطلب دارد؟

انسانی ۹۸

- (۱) دستورات دینی همه پیامبران - دستورات دینی متناقض
- (۲) دستورات دینی همه پیامبران - چگونگی و حدود پوشش
- (۳) پوشش و حجاب زنان در ایران باستان - دستورات دینی متناقض
- (۴) پوشش و حجاب زنان در ایران باستان - چگونگی و حدود پوشش

۲۵۷ از آیه شریفه (وَ اللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ ...) کدام مفهوم ، دریافت می شود؟

زبان ۹۸

- (۱) خانواده بستر رشد و بالندگی فرزندان است و فرزند ، ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم بخش وحدت روحی آن هاست .
- (۲) خانواده بستر رشد و بالندگی فرزندان است و با مهر و عشق به همسر و فرزندان مسئولیت پذیری را تجربه می نمایند .
- (۳) خانواده عامل آرامش و انس روحی با همسر است و با مهر و عشق به همسر و فرزندان مسئولیت پذیری را تجربه می نمایند .
- (۴) خانواده عامل آرامش و انس روحی با همسر است و ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم بخش وحدت روحی آن هاست .

خارج ۹۵

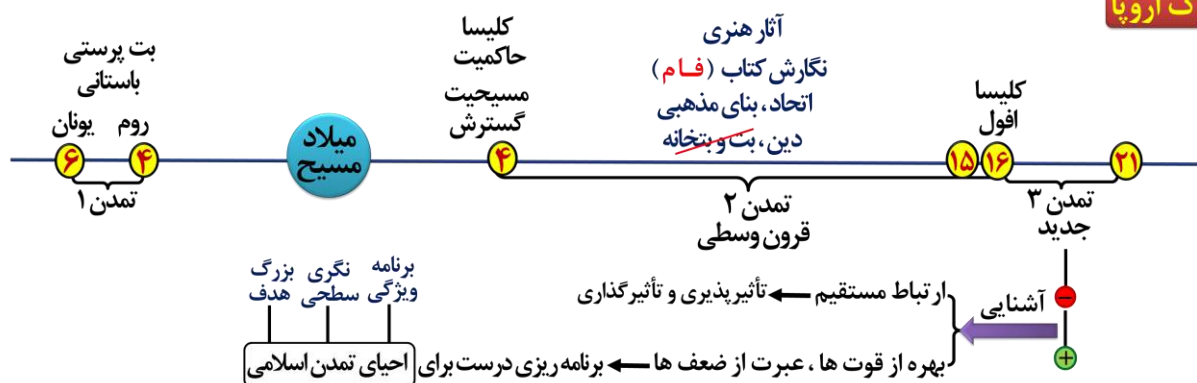
۲۵۸ پیامبر اکرم (ص) برای حفظ دین ، چه توصیه ای به افراد فرموده اند؟

- (۱) عبادت کردن در حال تأهل
- (۲) ازدواج و پروا از خداوند
- (۳) اخلاق نیکو و زیادی عفاف
- (۴) توجه به کور شدن ناشی از علاقه

۲۵۹ زنان مسلمان از همان ابتدا موی سر خود را و با حدود آن آشنا ، ولی خداوند در آیه ی شریفه ی به آنان دستور می دهد که این عمل را انجام بدهند تا به عفاف و پاکی شناخته شوند.

خارج ۹۴

- (۱) نمی پوشانند - بودند - « وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا »
- (۲) می پوشانند - بودند - « وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا »
- (۳) نمی پوشانند - نبودند - « يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ »
- (۴) می پوشانند - نبودند - « يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ »

- ✓ تولد با گناه اولیه (غسل ویژه = غسل تعمید) ✓ مسیح، تاوان گناهان بشریت
- ✓ اعتراف به گناه و توبه و عفو ابدی (کلیسا، اتاق ویژه، کشیش) ← سستی ارتباط شخصی و پیوسته با خدا واسطه شدن کشیش
- ✓ عبادت و راز و نیاز با خدا (کلیسا، روز معین، کشیش)
- ✓ فروختن بهشت و بخشش گناه با پول
- ✓ ازدواج ابدی، مالکیت زن، تغییر فامیلی زن، کشیش (مجرد ابدی)، ازدواج = دنیایی و پست
- ✓ مخالفت با عقاید رهبران کلیسا = کفر ← ممنوعیت نشر نظریات جدید
- ✓ کم توجهی به عقل و عقلانیت و ناسازگاری تعقل با ایمان و سبب تزلزل ایمان

- ✓ بهره گیری اروپا از ثمرات تمدن اسلامی (۷ و ۸ و ۹ و ۱۰) برای تحول در جامعه خود
- ✓ ترجمه سریع کتاب های دانشمندان مسلمان / افزایش علاقه به پژوهش، آزمایش و تجربه
- ✓ نقد رهبران کلیسا، توجه به حقوق و قانون، خردورزی
- ✓ مونتگمری وات، ویل دورانت

هنر و فنون اروپا (اسلحه سازی، معماری) مدیون صنعتگران مسلمان

« علم و فلسفه اروپا بدون کمک از فرهنگ اسلام توسعه نمی یافت ... اسلام نه تنها در تولیدات مادی و اختراعات اروپا شریک است بلکه اروپا را واداشت تا تصویر جدیدی از خود داشته باشد ... وظیفه اروپا بیان اصلاح اشتباه و اعتراف به مدیون بودن عمیق به اسلام »

جدی ترین آسیب

تفسیر الگوی زندگی	دانشجویی دانشی مردم	غفلت از بعد معنوی
-------------------	---------------------	-------------------

رشد سریع علم (جهش فوق العاده) / دوران جدید (دوران علم) / اختراعات و نظریات و کشفیات ➡ تحول زندگی در جهان امروز

بهره مندی بیشتر از طبیعت ➡ تصرف و تغییر در طبیعت (فتت، کوه، آب، معادن) / قدرت نهایی در برابر طبیعت

مصرف زندگی ➡ ماشین صنعتی ➡ تولید انبوه ➡ رفع نیاز ➡ بیش از نیاز ➡ تبلیغات ➡ نیاز کاذب ➡ تنوع ➡ مصرف ➡ علم زندگی

تأییدی طبیعت ➡ ابزارهای نوین ➡ افزایش سریع بهره برداری از منابع طبیعی ➡ تخریب ساختار طبیعی محیط زیست

علم زندگی ➡ قرن ۱۸ ➡ علم تجربی ➡ تنها رمز موفقیت و سعادت

فرقه ها و مکاتب ➡ سر در گمی عرقانی و معنوی ➡ هدف: مقام و شهرت ➡ ادعا: پاسخ به نیازهای معنوی ➡ علت نبودن: حیاتی نبودن

هدف: مقام و شهرت

ادعا: پاسخ به نیازهای معنوی

علت نبودن: حیاتی نبودن

آشنایی مردم با حقوق خود در مقابل دولت ها و یکدیگر ➡ قانون ➡ توجه به حقوق، قانون ➡ حکومت و دولت ➡ حاکمیت نامطلوب کلیسا ➡ ترجمه آثار اسلامی ➡ مشارکت مردم در تشکیل حکومت ➡ حق تعیین سرنوشت و دخالت مردم در امور خود / خداحافظی با حکومت های استبدادی و موروثی

تدوین قوانین حقوقی / تأسیس سازمان های حافظ حقوق

رسمیت حق (کارگر، کودک، تعلیم، شغل، حقوق متقابل زن و مرد و حق مردم در مقابل دولت)

توجه به قانون ➡ مشارکت مردم در تشکیل حکومت ➡ حق تعیین سرنوشت و دخالت مردم در امور خود / خداحافظی با حکومت های استبدادی و موروثی

پایه های اصلی قدرت اقتصادی غرب

استعمار غنی (دوره استعمار = غارت غنی = از سیاه ترین دوران های بشر / قرن ۱۹ تا اواخر قرن ۲۰)

ظهور ظلم و استعمار ➡ تولید انبوه کالا و نیاز به بازار کشورها ➡ تصرف و غارت کشورها ➡ به پلانه استعمار ➡ نیاز به منابع طبیعی دیگر کشورها ➡ فزون خواهی حاکمان غربی ➡ افزایش فاصله فقیر و غنی ➡ نظام سیاسی بر پایه قدرت سرمایه داران و قطع طلبی فزاینده ➡ تاراج با خرید منابع طبیعی به پهای اندک / فروش کالای خود به قیمت سنگین غنی (بخش کوچک) / فقیر (بخش اعظم)

فروپاشی خانواده ➡ خانواده هسته ای (از هم گسیخته) / خانواده گسترده (متلاشی) / وزارت تنهایی ➡ بی بند و باری جنسی ➡ ناتوانی در اصلاح و مبارزه با آن ➡ تغییر ضوابط و معیارهای اخلاقی ➡ استفاده انبوهی از زنان ➡ تبلیغ کالا، کالای جنسی (تجارت فحشا)، تشویق به پوشیدن لباس نامناسب، عادی شدن روابط نامشروع ➡ اگر بعد معنوی و الهی انسان دارای اهمیت بود + اگر به زن مثل اسلام پهای داد ➡ وضع دیگری بود

خانواده ➡ عدل و قسط ➡ علم ➡ رشد سریع علم ➡ بهره مندی بیشتر از طبیعت ➡ مصرف زندگی ➡ ماشین صنعتی ➡ تولید انبوه ➡ رفع نیاز ➡ بیش از نیاز ➡ تبلیغات ➡ نیاز کاذب ➡ تنوع ➡ مصرف ➡ علم زندگی ➡ تأییدی طبیعت ➡ ابزارهای نوین ➡ افزایش سریع بهره برداری از منابع طبیعی ➡ تخریب ساختار طبیعی محیط زیست ➡ قرن ۱۸ ➡ علم تجربی ➡ تنها رمز موفقیت و سعادت ➡ علم زندگی ➡ امروزه (شکست غرب در اخلاق و ظهور بحران اخلاقی) ➡ علم تجربی ➡ ناتوان در پاسخگویی به همه نیازها (معنوی) ➡ فرقه ها و مکاتب ➡ سر در گمی عرقانی و معنوی ➡ هدف: مقام و شهرت ➡ ادعا: پاسخ به نیازهای معنوی ➡ علت نبودن: حیاتی نبودن ➡ تفسیر الگوی زندگی ➡ دانشجویی دانشی مردم ➡ غفلت از بعد معنوی ➡ تمدن جدید

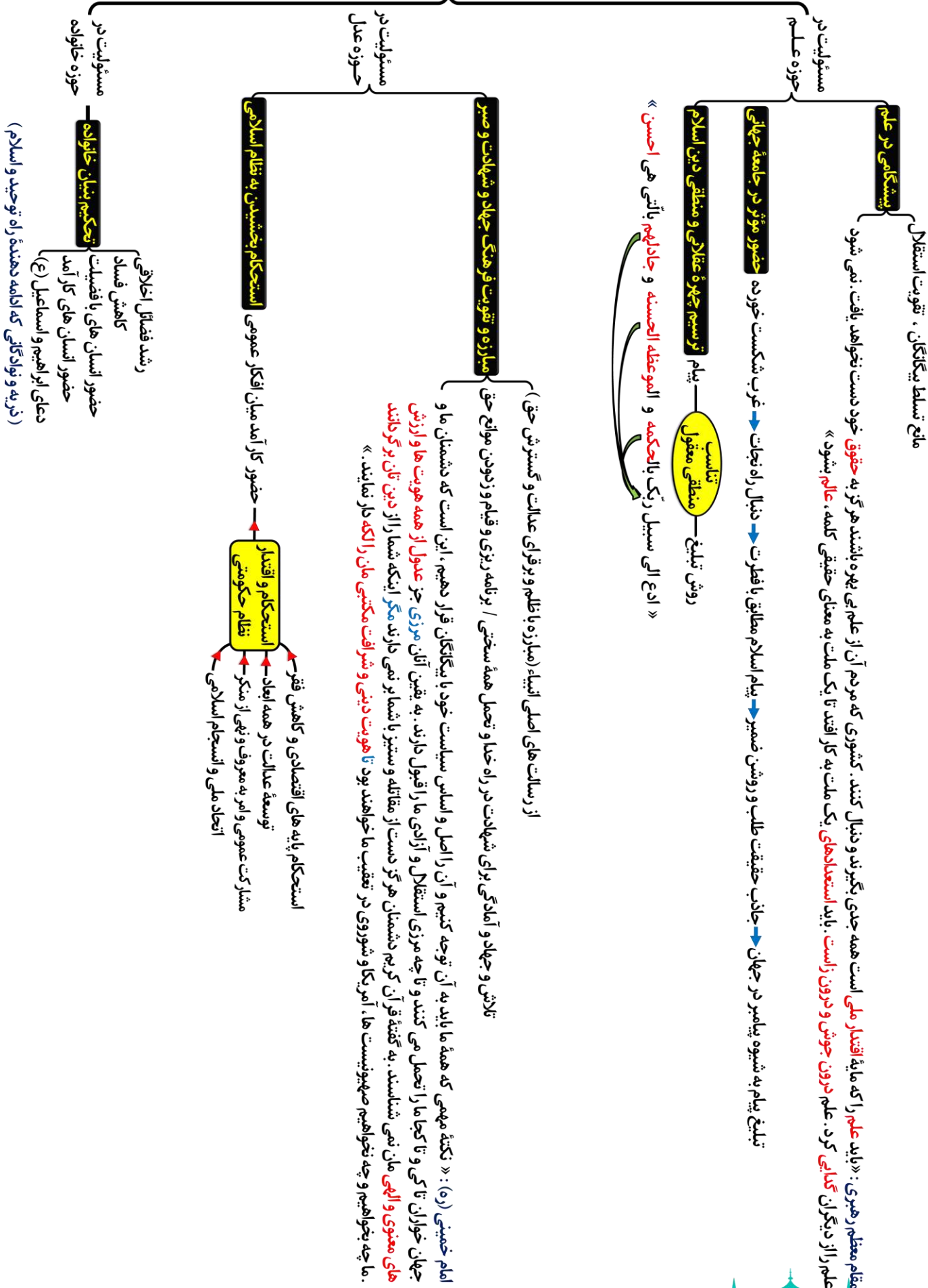
خانواده

عدل و قسط

علم

تمدن جدید

تمدن جدید

« قد اَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا » ✓ رمز سعادت و رستگاری ، ترکیه نفس — آغاز : توبه از گناهان
تداوم : عمل به دستورات (احکام)

« هیچ کس نمی داند چه پاداش هایی که مایهٔ روشنی چشم هاست برای آن ها نهفته شده ، این پاداش کارهایی است که انجام می دادند »
« برای بندگان نیکوکارم چیزهایی ذخیره کرده ام که نه چشمی دیده نه گوشی شنیده و نه به ذهن کسی خطور کرده است »
« اَفْمَنْ اَسَّسَ بَنِيَانَهُ عَلٰى تَقْوٰى مِنَ اللّٰهِ وَ رِضْوَانٍ خَيْرٌ اَمْ مَنْ اَسَّسَ بَنِيَانَهُ عَلٰى شَفَا جُرْفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِى نَارِ جَهَنَّمَ وَ اللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ »

مؤمنین — عمل به احکام و دستورات خدا (تقواى الهى و خشنودى خدا)
گناهکاران (ظالمين) — سهل انگارى و بى توجهى به دستورات خدا (لبهٔ پرتگاه سست) — آتش جهنم

« يَسْئَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَ الْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا اِثْمٌ كَبِيرٌ وَ مَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَ اِثْمُهُمَا اَكْبَرُ مِنْ نَّفْعِهِمَا »

« وَ لَا تَقْرَبُوا الزِّنٰى اِنَّهٗ كَانَ فَاحِشَةً وَ سَاءَ سَبِيْلًا »

« ... و بسا چیزی را خوش نمی دارید و آن برای شما خوب است و بسا چیزی را دوست می دارید و آن برای شما بد است و خدا می داند و شما نمی دانید »

پیامبر (ص) : « عبادت ۱۰ جزء دارد که ۹ جزء آن کسب و کار حلال است » امام علی (ع) : « يا معشر التجّار الفقه ثمّ المتجر »

۲۶۰ عمل به مفهوم کدام مورد ، آغازی برای تحقق آیه شریفه (قَدْ اَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا) می باشد و عبارت قرآنی « هیچ کس نمی داند چه پاداش هایی که مایه روشنی چشم هاست برای آن ها نهفته شده » مصداق روشنی برای کدام عنوان است ؟

خارج ۱۴۰۰

(۱) التَّوْبَةُ تَطْهَرُ الْقُلُوبَ وَ تُغْسِلُ الذَّنُوبَ - راه های تقویت اخلاص

(۲) التَّوْبَةُ تَطْهَرُ الْقُلُوبَ وَ تُغْسِلُ الذَّنُوبَ - میوه های درخت اخلاص

(۳) اَقِمِ الصَّلَاةَ اِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَآءِ وَ الْمُنْكَرِ - راه های تقویت اخلاص

(۴) اَقِمِ الصَّلَاةَ اِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَآءِ وَ الْمُنْكَرِ - میوه های درخت اخلاص

۲۶۱ با توجه به دیدگاه بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران ، بیگانگان و جهان خواران تا کی و تا کجا ما را تحمل می کنند؟

خارج ۱۴۰۰

(۱) بیگانگان در حفظ منافع خود کوتاه نمی آیند و حفظ هویت و ارزش های معنوی ما برای آن ها اهمیتی ندارد.

(۲) دشمنان هرگز دست از مقاتله و ستیز بر نمی دارند . حتی زمانی که شما از دینتان دست بردارید.

(۳) تمامی پیروان جبهه باطل نه تنها زیر بار حق نمی روند ، بلکه سد را حق جویی می شوند.

(۴) آنان مرزی جز عدول از همه هویت ها و ارزش های معنوی و الهی مان نمی شناسند.

۲۶۲ عبارت قرآنی (اَفْمَنْ اَسَّسَ بَنِيَانَهُ عَلٰى تَقْوٰى مِنَ اللّٰهِ وَ رِضْوَانٍ خَيْرٌ) گویای کدام یک از اقسام حسن عمل می باشد و کدام مورد یکی از راه های تقویت اخلاص را معرفی نموده است؟

تجربی ۱۴۰۰

(۱) فعلی - دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات

(۲) فعلی - نفوذناپذیری در برابر وسوسه های شیطان

(۳) فاعلی - نفوذناپذیری در برابر وسوسه های شیطان

(۴) فاعلی - دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات

۲۶۳ به ترتیب « علم تجربی تنها رمز سعادت ملت هاست » و « غسل تعمید » مرتبط با کدام موضوع در رابطه با تمدن جدید اروپایی ارائه شده است؟

هنر ۱۴۰۰

(۱) آثار و پیامدهای تمدن جدید اروپا - ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین

(۲) آثار و پیامدهای تمدن جدید اروپا - زمینه های پیدایش تمدن جدید اروپا

(۳) تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری - ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین

(۴) تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری - زمینه های پیدایش تمدن جدید اروپا

۲۶۴ با روی کار آمدن بنی امیه و بنی عباس بار دیگر شراب و قمار در دربار آنها رواج پیدا کرد و برخی از مردم نیز مرتکب این دو عمل شدند. کدام آیه شریفه، این عمل را نکوهش می کند و انجام این دو عمل ناشی از فراموشی کدام سخن خداوند می باشد؟

خارج ۹۹

(۱) « أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ شَفَا جُرْفٍ هَارٍ فَأَنْهَارَ بِهِ فِي نَارٍ جَهَنَّمَ » - « قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ »

(۲) « أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ شَفَا جُرْفٍ هَارٍ فَأَنْهَارَ بِهِ فِي نَارٍ جَهَنَّمَ » - « إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا »

(۳) « وَ مَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا » - « قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ »

(۴) « وَ مَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا » - « إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا »

۲۶۵ با فهم کدام آیه شریفه، در می یابیم که تکیه بر خداوند و اعتماد به دستورات او، هرگونه نگرانی نسبت به آینده را از بین می برد؟

هنر ۹۹

(۱) « قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا ... »

(۲) « أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانٍ خَيْرٍ أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ شَفَا جُرْفٍ هَارٍ ... »

(۳) « مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ ... »

(۴) « وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ ... »

۲۶۶ دستور امیر المؤمنین (ع) که فرمود: « یا معشر التجار الفقه ثم المتجر » لزوم کدام مورد را بیان نموده است؟

ریاضی ۹۸

(۱) آشنایی با قوانین دینی کسب و کار قبل از ورود به عرصه معاملات برای جلوگیری از کسب حرام

(۲) جلوگیری از بی اعتمادی عمومی به تجار برای پیشگیری از آلوده شدن اقتصاد جامعه به ربا

(۳) اجتناب از مصرف گرایی برای آشنایی مردم با احکام دین در مورد خرید و فروش کالا

(۴) آشنایی با احکام تجارت برای جلوگیری از ایجاد مشاغل کاذب مانند واسطه گری

تجربی ۹۸

۲۶۷ کدام مورد ، مهم ترین عامل برای حضور کار آمد در افکار عمومی جهان است؟

(۱) حقیقت طلبی و روشن ضمیری در مواجهه با تبلیغات جبهه باطل

(۲) استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور و پیشرفت و تعالی

(۳) تقویت عزت نفس عمومی و تلاش برای خودباوری در جامعه

(۴) تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری با همت بلند

هنر ۹۸

۲۶۸ آسیب جدی تنوع طلبی و مصرف گرایی برای مردم در تمدن جدید ، کدام است؟

(۱) بحران های اخلاقی ظهور کرد و برخی افراد با هدف کسب مقام و شهرت ، ادعای پاسخ به نیازهای معنوی بشر نمودند .

(۲) دستیابی به ابزارهای نوین افزایش یافت و در نتیجه با افزایش بهره برداری از منابع طبیعی ، محیط زیست تخریب شد .

(۳) مردم از فطرت دور شدند ، و دیدگاه حاکم که انسان را موجود زنده طبیعی و معنوی می داند ، شکست خورد .

(۴) انسان را از اساسی ترین نیاز خود یعنی پرورش و تکامل بعد معنوی و متعالی خویش غافل می سازد .

۲۶۹ کاربرد اجتماعی اندرز و دانش در چه زمینه‌ای به پیامبر گرامی اسلام (ص) دستور داده شده است؟ **خارج ۹۶**

- (۱) ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ
(۲) جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
(۳) اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا
(۴) يَكُونِ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيداً

۲۷۰ بنا به سخنان مقام معظم رهبری مایه ی اقتدار ملی چیست و چه خصوصیتی دارد؟ **سراسری ۹۵**

- (۱) عزّت- در گرو وجود استعداد در یک ملت است.
(۲) علم- درون جوش و درون زاست.
(۳) علم- در گرو وجود استعداد در یک ملت است.
(۴) عزّت- درون جوش و درون زاست.

توحید شناسی ، قضا و قدر

- ✓ توحید به معنای اعتقاد به خدای یگانه است ، یعنی خدا بی همتاست و شریکی ندارد و این بیانگر اصل و حقیقت توحید است .
- ✓ مهم ترین اعتقاد دینی ، « توحید و یکتاپرستی » است .
- ✓ در اسلام بدون اعتقاد به توحید ، هیچ اعتقاد دیگری اعتبار ندارد .
- ✓ اسلام دین توحید و قرآن کتاب توحید است .
- ✓ توحید مانند روحی در پیکره معارف و احکام دین حضور دارد و به آن حیات و معنا می بخشد .
- ✓ قرآن کریم اخلاق ، احکام و همه اعمال فردی و اجتماعی مؤمنان را بر مدار توحید قرار داده است .
- ✓ پیامبر(ص) از همان آغاز رسالت خود ، از مشرکان می خواست با گفتن « لا اله الا الله » دست از شرک بردارند و به خدای یگانه ایمان آورند .
- ✓ توحید سرلوحه دعوت همه پیامبران بوده است .
- ✓ با گفتن « لا اله الا الله » تمام احکام و حقوق اسلامی فرد به رسمیت شناخته می شد و دفاع از حقوق او بر دیگر مسلمانان واجب می گشت و در زمره برادران و خواهران دینی قرار می گرفت ، بنابراین « لا اله الا الله » فقط یک شعار نبود ، بلکه التزام به آن ، همه زندگی فرد تازه مسلمان را در رابطه با خدا ، خویشتن ، خانواده ، اجتماع و دیگر مخلوقات تغییر می داد .
- ✓ خداوند تنها مبدأ و خالق جهان است ، موجودات همه مخلوق او هستند و در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد .
- ✓ هرکس که چیزی را پدید می آورد (خالقیت) مالک آن (مالکیت) است . از آنجا که خداوند تنها خالق جهان است پس مالک آن نیز هست .
- ✓ مخلوقات ، جز به اذن و اجازه او نمی توانند در جهان تصرف کنند . چنین اذنی به معنی واگذاری ولایت خداوند به دیگری نیست ، بلکه بدین معناست که خداوند آن شخص را در مسیر و مجرای ولایت خود قرار داده است . اگر خداوند پیامبر(ص) را ولی انسان ها معرفی می کند ، بدین معناست که ایشان را واسطه ولایت خود و رساننده فرمان هایش قرار داده است .
- ✓ هرکس مالک چیزی باشد (مالکیت) حق تصرف و تغییر در آن چیز را دارد (ولایت) ، اما دیگران بدون اجازه وی نمی توانند در آن تصرف یا از آن استفاده کنند . از آنجا که خداوند تنها مالک جهان است تنها ولی و سرپرست جهان نیز هست .
- ✓ رب به معنای مالک و صاحب اختیاری است که تدبیر و پرورش مخلوق به دست اوست .
- ✓ هر کس که خالق (خالقیت) و مالک (مالکیت) و ولی (ولایت) چیزی باشد می تواند آن را تدبیر کرده و پرورش دهد (ربوبیت) از آنجا که خداوند تنها خالق ، مالک و ولی جهان است ، تنها رب هستی نیز می باشد .
- ✓ خداوند جهان را اداره می کند و آن را به سوی مقصدی که برایش معین فرموده هدایت می نماید و به پیش می برد . (ت ربوبیت)
- ✓ توحید در ربوبیت بدان معنا نیست که موجودات به خصوص انسان تدبیر ندارند ، باغبانی که زحمت می کشد و به پرورش درختان اقدام می کند ، رشد این درختان نتیجه تدبیر اوست . توحید در ربوبیت بدین معناست که باغبان و تدبیرش همه از آن خدا و تحت تدبیر اوست .
- ✓ کشاورز وقتی خود را با دیگران مقایسه می کند می بیند که زراعت حاصل دسترنج خودش است ، اما وقتی رابطه خود را با خدا بررسی می کند ، می بیند که هم خودش و هم نیرو و توانش از آن خداست و کشت و زرع او براساس استعدادی که خداوند در آن قرار داده رشد کرده و محصول داده است .
- ✓ زارع حقیقی و پرورش دهنده اصلی خداست (ربوبیت) و باید شکرگزار او باشیم . (عملی)
- ✓ اگر کسی معتقد به شرک در خالقیت باشد ، معتقد به شرک در مالکیت نیز خواهد بود .
- ✓ شرک به معنای شریک قرار دادن برای خداست ، هر کس که معتقد باشد خداوند شریک دارد مشرک به حساب می آید .
- ✓ تصور چند خدایی (چند خالق) به معنای آن است که هر کدام از آن ها محدود و ناقص هستند و به تنهایی نمی توانند کل جهان را خلق کنند و به معنای آن است که هریک از خدایان مذکور کمالاتی دارد که دیگری آن کمالات را ندارد و گر نه عین همدیگر می شوند و دیگر چند خدا نیستند . چنین خدایان ناقصی ، خود نیازمند هستند و هر یک از آن ها به خالق کامل و بی نیازی احتیاج دارد که نیازش را برطرف نماید .

- ✓ اگر کسی **در کنار ربوبیت الهی**، برای خود یا سایر مخلوقات **حساب جداگانه** باز کند و گمان کند که کسی می تواند **مستقل** از خداوند، امور را **تدبیر** کند گرفتار شرک شده است. (ش ربوبیت)
- ✓ **روابط علیّت** توسط **خود خداوند طراحی** شده و به **اذن و اراده او** صورت می گیرد. بنابراین کسی که برای آموختن نزد معلم می رود، یا برای درمان به پزشک مراجعه می کند، نه تنها معلم و پزشک را شریک خداوند قرار نداده، بلکه به **قانون الهی عمل** کرده است.
- ✓ عقیده به توانایی پیامبر(ص) و اولیای دین در برآوردن حاجات انسان وقتی موجب شرک است که این توانایی را **از خود آن ها و مستقل از خدا** بدانیم. اگر این توانایی را **صرفاً از خدا و انجام آن را با درخواست اولیاء از خداوند و به اذن خدا** بدانیم عین توحید است. (مانند اثر شفا بخشی دارو)
- ✓ همان گونه که **درخواست از پزشک** برای درمان بیمار با **توحید منافاتی ندارد**، درخواست از **اولیای الهی** برای اجابت خواسته ها نیز **منافاتی با توحید ندارد**، زیرا پزشک به واسطه استفاده از **اسباب مادی و اولیای الهی** به واسطه **اسباب غیرمادی و با اذن خداوند** این کار را انجام می دهد.
- ✓ **حیات دنیوی اختصاص ندارد و پس از رحلت** ایشان نیز **استمرار** دارد، اگر از پیامبر(ص) چیزی درخواست کنیم، درخواست از **جسم** ایشان **نیست** بلکه از **حقیقت روحانی و معنوی** ایشان است.
- ✓ تکفیری ها، هر **مسلمانی را که مانند آن ها نمی اندیشد**، **مشرک و کافر** می خوانند و گاه **کشتن او را واجب** می شمارند.
- ✓ انتخاب سبک زندگی باید براساس **فکر** و به **دور از احساسات** باشد و **دلیلی محکم و عقل پسند** از آن حمایت کند.
- ✓ هر سبکی از زندگی، ریشه در **اندیشه های خاصی** دارد و از **جهان بینی ویژه ای** سرچشمه می گیرد. **شناخت ریشه ها** به **تصمیم گیری درست** ما کمک فراوان می کند.
- ✓ «**زندگی توحیدی**» شیوه ای از زندگی است که ریشه در **جهان بینی توحیدی** دارد.
- ✓ **افکار و اعتقادات** هر فرد مهم ترین عامل در **تعیین هدف ها و رفتارهای** اوست.
- ✓ هر فردی متناسب با **اعتقادات خویش**، **مسیر زندگی خود را انتخاب** و برهمان اساس رفتار خواهد کرد.
- ✓ انسانی که خداوند را به عنوان **خالق پذیرفته** است (خالقیت) و **ایمان** دارد که او **پروردگار** هستی است (ربوبیت)، رفتاری متناسب با این **اعتقاد** خواهد داشت و جهت زندگی خود را خدا قرار خواهد داد، چنین انسانی در مسیر **توحید عملی** حرکت می کند.
- ✓ از آنجا که **ایمان همه افراد یکسان نیست** و دارای **شدت و ضعف** است، میزان تاثیرگذاری این اعتقاد، بستگی به **درجه ایمان افراد** به توحید و یکتاپرستی دارد.
- ✓ هر چه **ایمان قوی تر** باشد **تأثیر عملی آن در زندگی بیشتر** و هر چه **ضعیف تر** باشد **تأثیر آن کمتر** خواهد بود. با این معیار، هر کس می تواند **درجه ایمان خود و تأثیر آن را در زندگی خویش** بررسی کند.
- ✓ برای انسان موحد **جهان معنای خاص** خود را دارد. از نظر او **هیچ حادثه ای در عالم بی حکمت نیست**، گرچه حکمت آن را نداند از همین رو موحد واقعی همواره انسانی **امیدوار** است. در مقابل سختی ها و مشکلات، **صبور و استوار** است و آنها را زمینه موفقیت های آینده اش قرار می دهد. باور دارد که دشواری های زندگی نشانه **بی مهری خداوند نیست**، بلکه **بستری برای رشد و شکوفایی اوست**.
- ✓ انسان موحد، چون زندگی خود را براساس **رضایت خداوند** تنظیم کرده و **پیرو فرمان های اوست**، **شخصیتی ثابت و پایدار** دارد و برخوردار از **آرامش روحی** است.
- ✓ اگر کسی **دل** به **هوای نفس (بت درون)** سپرده و او را **معبود** خود قرار دهد و **اوامرش را به فرمان های خداوند ترجیح** دهد یا در پی **کسب رضایت قدرت های مادی و طاغوت ها (بت های بیرون)** برآید. گرفتار شرک عملی شده است.
- ✓ **تسلیم بودن** در برابر **امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت** باعث می شود شخص، **درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار** داشته باشد. زیرا از یک سو **هوای نفس وی هر روز خواسته جدیدی** جلوی روی او قرار می دهد و از سوی دیگر، **قدرت های مادی که هر روز رنگ عوض می کنند** او را به **بردگی جدید** می کشانند.
- ✓ **بعد اجتماعی توحید** به معنای قرار گرفتن همه نهادها و ارکان یک جامعه یا نظام اجتماعی در **جهت خداوند و اطاعت همه جانبه از اوست**.

- ✓ وقتی یک نظام اجتماعی توحیدی است که حاکم و زمامدار آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد و بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا درآورد.
- ✓ وحدت و هماهنگی را با تمسک به توحید و یکتاپرستی و قرار گرفتن در سایه حکومت الهی می توان به دست آورد، نه با تمسک به ظالمان و حکومت های غیر الهی.
- ✓ میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید رابطه متقابل (دوسویه) وجود دارد. هر قدر مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند ارکان جامعه نیز بیشتر رنگ توحیدی به خود می گیرد، همان طور که هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، زمینه برای رشد انسان ها و حرکت به سوی خداوند و زندگی موحدانه آسان تر می گردد.
- ✓ از این رو اگر قرار باشد همه فقط خواسته ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند و تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند و اهل ایثار و تعاون و خیررساندن به دیگران نباشند، تفرقه و تضاد جامعه را فرا می گیرد و امکان رشد و تعالی از بین می رود. در چنین جامعه ای روزبه روز انسان های ستمگر قدرت بیشتری پیدا می کنند و دیگران را در خدمت امیال خود به کار می گیرند. در نتیجه دیگر سخنی از حاکمیت خدا و فرمان های او نیست بلکه سخن از حاکمیت طاغوت و دستورهای اوست.
- ✓ توحید، روح و محور زندگی دینی و شرک روح و محور زندگی ضد دینی است.
- ✓ بسیاری از انسان ها چنان به امور دنیوی سرگرم شده اند (علت) که خدا را فراموش کرده و خداوند در قلب آن ها جایگاهی ندارد. (معلول)
- ✓ زینت دنیا و لذات و شهوات چنان در دلشان فزونی یافته (علت) که جایی برای خلوت انس با خدا و درک معنویت نیایش با پروردگار باقی نگذاشته است. (معلول)
- ✓ بسیاری هوی و هوس و آنچه و آن کس که آنان را به هوس هایشان می رساند، بت و معبودشان شده و آنها را همچون خدا می پرستند و از ابزارهای جدید مانند سینما، تلویزیون و... بهره می گیرند (علت) و یکسره از خدا و آخرت غافل شده اند. (معلول)
- ✓ مخلوقات جهان، از آن جهت که خدای متعال با علم خود، اندازه، حدود، ویژگی موقعیت مکانی و زمانی آن ها را تعیین می کند. مقدر به تقدیر الهی هستند. از آن جهت که با حکم و فرمان و اراده الهی ایجاد می شوند به قضای الهی وابسته اند.
- ✓ موجودات و ریزه کاری ها و ویژگی ها و قانون هایش از آن خدا و از علم خداست و اجرا و پیاده کردن آن نیز به اراده خداست. به همین دلیل، نه در نقشه جهان نقصی هست و نه در اجرا و پیاده کردن آن.
- ✓ قدر و قضای الهی به این معناست که هر چیزی مهندسی و قاعده خاص خود را دارد و تمام جهان بر آن قواعد بنا شده است و این قواعد، توسط انسان قابل یافتن و بهره گیری است.
- ✓ یکی از تقدیرات الهی برای انسان این است که او دارای اختیار باشد و به انسان نیز ویژگی مختار بودن را عطا کرده است.
- ✓ خداوند تعیین (تقدیر) کرده است که انسان کارهایش را با اختیار انجام دهد و کسی نمی تواند از اختیار که ویژگی ذاتی اوست، فرار کند، حتی اگر بخواهد فرار کند، باز هم این یک کار اختیاری بوده، چون همین کار را با خواست و اراده خود انجام داده است.
- ✓ وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست، به عبارت دیگر، خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد.
- ✓ در فعل اختیاری، تا زمانی که ما به انجام فعلی اراده نکرده ایم، آن فعل انجام نمی گیرد، در عین حال، وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته به اراده خداست. یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد.

جمع بندی توووووپ توحید

جمع بندی تکفیری ها

جریان تکفیری

- جریان فکری خشک و غیر عقلانی، تفکر غلط درباره توحید و شرک
- بزرگترین ضربه به اسلام، تنفر برخی مردم جهان از اسلام
- هر مسلمانی را که مانند آن ها نمی اندیشند، **مشرک و کافر** می خوانند و گاه کشتن او را **واجب** می شمارند.
- توسل به پیامبران و معصومین = **شرک**
- طلب دعا و شفیع قرار دادن دیگران = **شرک**

توصیف دوران قبل از بعثت پیامبر(ص)

جاهل، بت، مردار، مرتکب زشتی، قطع رحم
پناه ندادن به بی پناه، بلعیدن ضعیف توسط قوی

پیامبری مبعوث شد که خانواده اش را می شناسیم
و به **صداقت و امانت داری** و **عفتش** ایمان داریم

جعفر بن ابی طالب در حضور نجاشی

پیامبر ما را

- فراخواند: یگانگی خدا و عبادت خدا، کنار گذاشتن پرستش بت و شرک قرار ندادن برای خدا
- دعوت کرد: عدل، احسان، راستی، درستی، امانت داری و نیکی به خویشان و همسایگان
- نهی کرد: خوردن مال یتیم، فحشا و منکر و دروغ
- دستور داد: نماز، زکات و روزه

ما نیز پیامبر را تصدیق کرده، ایمان آورده و پیروی کردیم.

شرک در جهان امروز

انسان عصر حاضر (جو حاکم پراکثرت افراد، تک تک افراد)

- قدیم: شرک در قالب بت (سنگ و چوب)، ۳۶۰ نوع بت در عصر جاهلیت
- جدید: شرک بسیار پیچیده تر از قدیم
- بسیاری خود را **مالک و ولی و پرورش دهنده** جهان می پندارند
- فرعون: «انا ربکم الاعلی»
- بسیاری سرگرم امور دنیوی (زرق و برق و زینت و...) ← **غفلت از خدا و آخرت**
- تخریب محیط زیست
- آلوده شدن طبیعت
- پیدایش جوامع فقیر و ثروتمند

هدف شناسی، انسان شناسی

- ✓ حق تعالی نیز تو را **ارزش بسیار** داده است، پس ببین که **برای چه تو را خلق کرده** و برای چه کار فرستاده است.
- ✓ در پس خلقت تک تک موجودات جهان **هدفی** وجود دارد، زیرا خالق آن ها خدایی **حکیم** است، یعنی خدایی که هیچ کاری را **بیهوده** انجام نمی دهد.
- ✓ قرآن کریم در آیات گوناگون، آفرینش جهان را **حق** می داند.
- ✓ **حق بودن** آفرینش آسمان ها و زمین به **معنای هدفدار بودن** خلقت آن هاست
- ✓ هر موجودی براساس **برنامه حساب شده ای** به این جهان گام نهاده است و به سوی **هدف حکیمانه ای** در حرکت است.
- ✓ انسان مانند سایر موجودات دیگر، از این **قاعده کلی جدا نیست** و قطعاً **هدفی** از آفرینش او وجود داشته است و **گام نهادن او در این دنیا**، فرصتی است که برای رسیدن به آن **هدف** به او داده شده است.
- ✓ میان هدف انسان و موجوداتی همچون حیوانات و گیاهان، **تفاوت هایی** وجود دارد. تفاوت هایی که به **ویژگی های خاص انسان و تمایز او از سایر موجودات** باز می گردد.
- ✓ انسان باید هدف از خلقت خود را **بشناسد** و آن را **انتخاب** کند و به سوی آن **گام بردارد**، گیاهان به صورت **طبیعی** و حیوانات به صورت **غریزی** به سوی هدف خود حرکت می کنند.
- ✓ انسان دارای **استعدادهای فراوان و گوناگون مادی و معنوی** است، به همین **دلیل** به دنبال **انتخاب هدف هایی** است که از طریق آن **استعدادهای خود را به کمال رساند**.

- ✓ انسان بی نهایت طلب در نتیجه عطش او در دستیابی به خواسته هایش نه تنها کم نمی شود بلکه روز به روز افزون می گردد .
- ✓ انسان بی نهایت طلب در نتیجه در زندگی خود همواره در حال انتخاب هدف است ، هدف هایی پایان ناپذیر و تمام نشدنی .
- ✓ حیوانات و گیاهان هدف های محدودی دارند و هنگامی که به سرحدی از رشد و کمال می رسند ، متوقف می شوند ، چنان چه گویی راهشان پایان یافته است .
- ✓ اختلاف در هدف ها ، ریشه در نوع نگاه و اندیشه انسان دارد .
- ✓ برای انتخاب صحیح هدف ها و دل بستن به آن ها نیازمند معیار و ملاک هستیم معیاری که بتوانیم به وسیله آن هدف های همسو با میل بی نهایت طلب و استعداد های متنوع انسان را مشخص کنیم .
- ✓ وقتی به دنیای انسان ها می نگریم با دنیای حیرت انگیزی مواجه می شویم ، چنان اختلافی در انتخاب هدف ها وجود دارد که ابتدا سردرگم می شویم .
- ✓ هر کس با بینش و نگرش خاص خود به سراغ هدفی می رود .
- ✓ در خدای رحیم و مهربان که از همه به ما مهربان تر و از خود ما به نیازهای ما آگاه تر است ، در این مورد ما را هدایت و راهنمایی کرده و معیار انتخاب هدف را مشخص فرموده و آثار و نتایج آن را نیز یادآور شده است .
- ✓ برنامه انسان باید دربرگیرنده اهداف اخروی و دنیوی باشد و به گونه ای تنظیم شود که اهداف اخروی اصل قرار گیرند و هدف های دنیوی فرع و تابع آن ها باشند .
- ✓ برخی از هدف ها دربردارنده هدف های دیگر نیز هستند و رسیدن به آن ها برابر با دستیابی به سایر اهداف نیز هست به میزانی که هدف ها برتر و جامع تر باشند ، هدف های بیشتری را در درون خود جای می دهند .
- ✓ برترین هدف اصلی ما آن هدفی است که همه استعداد های متنوع ما را دربرگیرد و در جایی متوقف نشود و نهال وجود ما را به درختی پربار و زیبا تبدیل کند به طوری که سراسر وجود ما را شادابی ، بالندگی و شور و نشاط فراگیرد .
- ✓ با توجه به دو ویژگی « متنوع بودن استعداد های انسان » و « بی نهایت طلبی او » اگر هدفی را که انتخاب می کنیم ، بهتر بتواند پاسخگوی این دو ویژگی باشد ، آن هدف کامل تر است »
- ✓ امام علی (ع) ، رشد و تکامل خود را زیر نظر و با تربیت پیامبر (ص) آغاز کرد و جلوه گاه همه کمالات و زیبایی ها شد .
- ✓ هر کس اندکی تأمل کند ، می بیند که در ذات خود در جست و جوی سرچشمه خوبی ها و زیبایی هاست و تا به آن منبع و مبدأ نرسد ، آرامش نیافته و از پای نخواهد نشست .
- ✓ اگر روح انسان بی نهایت طلب است و خوبی ها را به صورت بی پایان می خواهد ، شایسته است که تنها تقرب و نزدیکی به خدای بزرگ مقصد نهایی او باشد .
- ✓ نزدیکی به خدا یک نزدیکی حقیقی است ، همان طور که دوری از او هم بدترین نوع دوری است .
- ✓ خدا سرچشمه خوبی ها و زیبایی هاست و انسان ها به میزانی که زیبایی ها و خوبی ها را کسب کنند به خدا نزدیک تر می شوند .
- ✓ افراد زیرک با انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی خود هم از بهره های مادی زندگی استفاده می کنند و هم از آن جایی که تمام کارهای دنیوی خود را در جهت رضای خدا انجام می دهند ، جان و دل خود را به خداوند نزدیک تر می کنند و سرای آخرت خویش را نیز آباد می سازند .
- ✓ تقرب به خدا ، به همان میزان که بزرگ و ضامن خوشبختی ماست ، همت بزرگ و اراده محکم می طلبد ، همان طور که دستیابی به گوهرهای گران قدر دریاها ، پشتکاری شگرف می خواهد .
- ✓ جامع ترین و اصلی ترین هدف زندگی انسان ، نزدیکی و تقرب به خداست . رشد و کمال انسان و در نتیجه رستگاری او فقط با گام برداشتن به سوی این هدف میسر می شود .
- ✓ خداوند آنچه در آسمان ها و زمین است ، برای انسان آفریده و توانایی بهره مندی از آنها را در وجود ما قرار داده است ، اینها نشان می دهد خداوند متعال انسان را گرامی داشته و برای انسان در نظام هستی جایگاه ویژه ای قائل شده است .
- ✓ خداوند متعال برای اینکه انسان بتواند در مسیر رشد و کمال خود حرکت کند و به هدف خلقت یعنی تقرب به خدا دست یابد ، سرمایه هایی در اختیارش قرار داده است
- ✓ پروردگارا ، به ما نیرویی عنایت کرده تا با آن بیندیشیم و مسیر درست زندگی را از راه های غلط تشخیص دهیم ، حقایق را دریابیم و از جهل و نادانی دور شویم .

زیر ذره بین (نکات خطی)

- ✓ خداوند ما را صاحب اراده و اختیار آفرید و مسئول سرنوشت خویش قرار داد ، سپس راه رستگاری و راه شقاوت را به ما نشان داد تا با استفاده از سرمایه عقل راه رستگاری را برگزینیم و از شقاوت دوری کنیم .
- ✓ خداوند سرشت ما را با خود آشنا و گرایش به خود را در وجود ما قرار داد . از این رو هر کس در خود می نگرد یا به تماشای جهان می نشیند ، خدا را می یابد و محبتش را در دل احساس می کند .
- ✓ گاهی غفلت ها سبب دوری ما از او و فراموشی یاد او می شود ، ولی باز که به خود باز می گردیم ، او را در کنار خود می یابیم .
- ✓ خدای متعال ، شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و زشتی و بیزاری از آن را در وجود ما قرار داد ، تا به خیر و نیکی روآوریم و از گناه و زشتی بپرهیزیم . از این روست که همه ما فضائی چون ، عزت نفس و عدالت دوست داریم و از دورویی ، حقارت نفس ، ریا و ظلم بیزاریم .
- ✓ گرایش انسان به نیکی ها و زیبایی ها سبب می شود که در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان دهد و آنگاه که به گناه آلوده شد ، خود را سرزنش و ملامت کند و در اندیشه جبران آن برآید .
- ✓ خداوند ، پیامبران و پیشوایان پاک و دلسوز را همراه با کتاب راهنما برای ما فرستاد تا راه سعادت را به ما نشان دهند و در پیمودن راه حق به ما کمک کنند .
- ✓ عقلی که با دوراندیشی ، ما را از خوشی های زودگذر منع می کند و وجدانی که با محکمه هایش ، ما را از راحت طلبی باز می دارد .
- ✓ هدف و مسیر حرکت هر کس با توانایی ها و سرمایه هایش هماهنگی دارد ، هدف ما باید به وسعت سرمایه هایمان باشد .
- ✓ اگر هدف از خلقت ما خوردن ، خوابیدن باشد ، به سرمایه هایی چون عقل ، وجدان و ... نیاز نداشتیم .
- ✓ اگر هدف از خلقت ما خوردن ، خوابیدن باشد ، حیوانات از ما خوش تر زندگی می کنند ، چون نه عقل دارند که مانع آنان باشد و نه وجدان که سرزنش کند .

جمع بندی نکات خطی اختیار

توانایی بر انجام یک کار و یا ترک آن / حقیقت وجدانی و مشهود عقلی
 انکار در سخن یا بحث ، بهره در عمل و اثبات آن (انکار ناپذیر ، قرار ناپذیر)
 بسیاری از امور اختیاری نیست (طبیعی) (دستگاه بدن ، قوانین طبیعت)
 اختیار محدود ، مبنای تصمیم های ما ، تعیین کننده عاقبت و سرنوشت ما

تفکر و تصمیم : اندیشه ، سنجش ، تردید ، چندراهی (بیت : این که فردا این کنم یا آن کنم خود دلیل اختیار است ای صنم)
 شواهد وجود اختیار : رضایت و پشیمانی : موفق (رضایت) ، اشتباه (پشیمانی) (بیت : گزینودی اختیار این شرم چیست این دریغ و خجلت و آرم چیست / وان پشیمانی که خوردی زان بدی ز اختیار خویش گشتی مهتدی)
 مسئولیت پذیری : نتیجه عمل (پاداش ، مجازات عهد) (بیت : هیچ گویی سنگ را فردا بیا ورنه نیایی من دهم بد را سزا / هیچ عاقل مرگ خوشی را زند هیچ با سنگ عتلی کس کند)

- ✓ احساس رضایت پس از موفقیت نشانه آن است که آن کار را از خود و نتیجه اراده و تصمیم عاقلانه خود می دانیم .
- ✓ احساس ندامت و پشیمانی پس از اشتباه نشانگر آن است که توانایی ترک آن کار را داشته ایم .
- ✓ خودمان را مسئول کارهای خود می دانیم به همین جهت آثار و عواقب عمل خود را می پذیریم و اگر به کسی زبان رسانده ایم ، آن را جبران می کنیم .
- ✓ خدای متعال ، متناسب با همین قوه اختیار ، بشر را راهنمایی کرده و او را مختار گذاشته است که از راهنمایی خداوند استفاده کند و سپاسگزار باشد ، یا ناسپاسی کند و از هدایت و لطف الهی بهره نبرد و مسیر شقاوت را بپیماید . (آیه : اَمَّا شَاكِرًا وَاَمَّا كَفُورًا)

معاد شناسی

- ✓ ما برای استفاده از این سرمایه ها فرصت محدودی داریم . فرصتی که با مرگ انسان پایان می یابد .
- ✓ چیرستی مرگ و آینده پس از آن ، از پرسش های فراگیری است که در طول تاریخ ذهن عموم انسان ها را به خود مشغول کرده است .
- ✓ دقت در آیات مربوط به آفرینش انسان ، نشان می دهد که انسان دارای دو بعد جسمانی و روحانی است .
- ✓ پیامبران الهی و پیروان آنان مرگ را غروبی برای جسم و تن انسان و طلوعی درخشان تر برای روح انسان می دانند یا مرگ را پلی به حساب می آورند که آدمی را از یک مرحله هستی (دنیا) به هستی بالاتر (آخرت) منتقل می کند .

- ✓ **شور و نشاط** الهیون (پیامد اول الهیون) به این دلیل است که وی می داند هیچ یک از کارهای نیک او در جهان بی پاداش نمی ماند، حتی اگر آن کارها به چشم کسی نیاید و نیز اطمینان دارد که اگر در این مسیر ظلمی به او بشود و نتواند داد خود را از ظالمان بستاند، قطعاً در جهان دیگری خداوند آن ها را به سزای اعمالشان خواهد رساند.
- ✓ چنین انسانی دارای انرژی فوق العاده و همتی خستگی ناپذیر می شود و از کار خود لذت می برد. او با تلاش و توان بسیار در انجام کارهای نیک و خدمت به خلق خدا می کوشد و می داند که هر چه بیشتر در این راه گام بردارد، آخرت او زیباتر خواهد بود.
- ✓ خداپرستان حقیقی گرچه در دنیا زندگی می کنند و زیبا هم زندگی می کنند اما به آن دل نمی سپارند، از این رو مرگ را ناگوار نمی دانند.
- ✓ آنان معتقدند مرگ برای کسانی ناگوار و هولناک است که زندگی را محدود به دنیا می بینند یا با کوله باری از گناه با آن مواجه می شوند.
- ✓ نترسیدن خداپرستان از مرگ به این معنا نیست که آنان آرزوی مرگ می کنند بلکه از خداوند عمر طولانی می خواهند تا بتوانند در این جهان با تلاش در راه خدا و خدمت به انسان ها، زمینه رشد خود را فراهم آورند تا بتوانند با اندوخته ای کامل تر خدا را ملاقات کنند و به درجات برتر بهشت نائل شوند.
- ✓ نهرا سیدن از مرگ سبب می شود که دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان تر شود و شجاعت به مرحله عالی آن برسد و آن گاه که حیات این دنیا چیزی جز ننگ و ذلت نباشد و فداکاری در راه خدا ضروری باشد انسان ها به استقبال شهادت می روند و با شهادت خود راه آزادی انسان ها را هموار می کنند.
- ✓ از پیامدهای مهم انکار معاد برای انسانی که بی نهایت طلب است و میل به جاودانگی دارد. این است که می کوشد راه فراموش کردن و غفلت از مرگ را پیش بگیرد و خود را به هر کاری سرگرم سازد تا آینده تلخی را که در انتظار دارد، فراموش کند، این شیوه، عاقبتی جز فرو رفتن در گرداب آلودگی ها نخواهد داشت
- اما گروهی دیگر که نمی توانند فکر مرگ را از ذهن خود بیرون برانند، همین زندگی چند روزه نیز برایشان بی ارزش می شود در نتیجه به یاس و ناامیدی دچار می شوند و شادابی و نشاط را از دست می دهند از دیگران کناره می گیرند و به انواع بیماری های روحی دچار می شوند گاهی نیز برای تسکین خود قدم در راه هایی می گذارند که روزه روز بر سرگردانی و یأس آنان می افزاید.
- ✓ آثار انکار معاد گریبان کسانی را که معاد را قبول دارند، اما این قبول داشتن به ایمان و باور قلبی تبدیل نشده است، می گیرد. این افراد به دلیل فرو رفتن در هوس ها، دنیا را معبود و هدف خود قرار می دهند و از یاد آخرت غافل می شوند، از این رو، زندگی و رفتار آنان به گونه ای است که تفاوتی با منکران معاد ندارد.
- ✓ پیامبران الهی، مرگ را گذرگاهی به سوی حیات برتر در جهان آخرت می دانند و ایمان به زندگی در جهان دیگر را، در کنار توحید و یکتاپرستی سر لوحه دعوت خود قرار داده اند.
- ✓ در مقابل دعوت پیامبران برای ایمان به جهان آخرت، گروهی به آن ایمان آورده و گروهی آن را بعید دانسته و انکار کرده اند.
- ✓ همه آنان پس از ایمان به خدا، ایمان به آخرت را مطرح کرده اند و آن را لازمه ایمان به خدا دانسته اند.
- ✓ پیامبران عاقل ترین و راستگوترین مردمان در طول تاریخ بوده اند، آنان با قاطعیت کامل از وقوع معاد خبر و نسبت به آن هشدار داده اند.
- ✓ در قرآن کریم نیز بعد از یکتاپرستی، درباره هیچ موضوعی به اندازه معاد سخن گفته نشده است، قرآن گاهی مانند پیامبران از معاد خبر می دهد و گاهی استدلال می آورد.
- ✓ سخن گفتن از معاد، در حقیقت سخن گفتن از زندگی است، زیرا معاد بخشی قطعی از زندگی آینده ماست، زندگی ای که بر خلاف زندگانی دنیا که کوتاه و گذراست، جاوید و ابدی خواهد بود.
- ✓ یکی از دلایلی که سبب می شود عده ای معاد را انکار کنند، این است که چنان واقعه بزرگ و با عظمتی را با قدرت محدود خود می سنجند و هنگامی که تحقق آن را با قدرت بشری ناممکن می بینند، به انکار آن می پردازند. حال آنکه بعید بودن چیزی برای انسان هرگز دلیل بر غیر ممکن بودن آن نیست، از این رو، قرآن کریم یکی از انگیزه های انکار معاد را نشناختن قدرت خدا معرفی می کند.
- ✓ کسانی که با ناباوری به معاد نگاه می کنند می خواهند تا به مطالعه جریان همیشگی مرگ و زندگی در طبیعت بپردازند تا مسئله معاد را بهتر درک کنند، فرا رسیدن بهار، رستاخیز طبیعت که نمونه ای از رستاخیز عظیم هست
- قرآن نه تنها معاد را امری ممکن می داند، بلکه وقوع آن را نیز امری ضروری و واقع نشدن آن را امری محال و ناروا معرفی می کند.
- ✓ اگر خداوند تمایلات و گرایش هایی را در موجودات قرار داده امکانات پاسخگویی به آن تمایلات و نیازها را نیز در درون موجودات قرار داده است.
- ✓ عدل یکی از صفات الهی است. خداوند عادل است و نیکوکاران را با بدکاران برابر قرار نمی دهد، از این رو، خداوند وعده داده است که هر کس را به آنچه استحقاق دارد برساند و حق کسی را ضایع نکند.

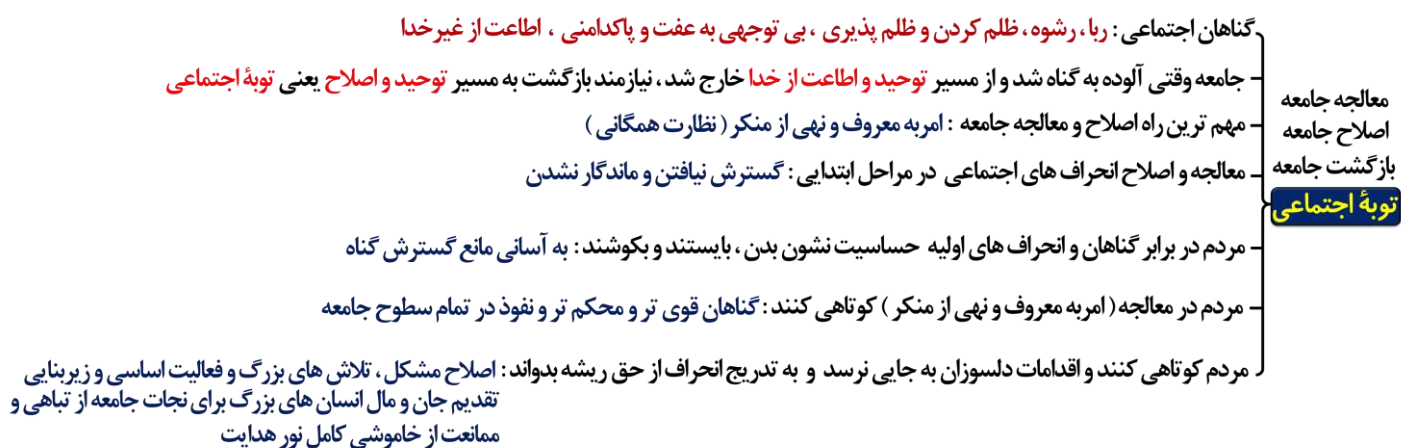
✓ آنچه در روز قیامت به عنوان پاداش یا کیفر به ما داده می شود ، عین عمل ماست .

هستی بخش ، اخلاص و توبه

- ✓ آیا هرگز درباره آغاز و پایان این هستی پهناور فکر کرده اید ؟ به راستی این میلیاردها میلیارد کهکشان و ستاره و سیاره ، از کجا آمده اند ؟ موجودات جهان ، **هستی خود را وامدار** چه کسی هستند ؟
- ✓ ما براساس **فطرت خویش** ، **خدا را می یابیم** و **حضورش را درک** می کنیم . به روشنی می دانیم در جهانی زندگی می کنیم که **آفریننده ای حکیم** آن را **هدایت و پشتیبانی** می کند و به **موجودات و مخلوقات** مدد می رساند .
- ✓ **قرآن کریم** ما را به **معرفت عمیق تر درباره خدا** فرا می خواند و **راه های گوناگونی** را برای **درک وجود او** و **شناخت صفات و افعال او** به ما نشان می دهد . یکی از این راه ها **تفکر درباره نیازمند بودن جهان** ، در **پیدایش خود** ، به **آفریننده و خالق** است .
- ✓ **پدیده هایی که وجودشان از خودشان نیست** ، برای **موجود شدن نیازمند** به **پدیدآورنده ای** هستند که **خودش پدیده نباشد** ، بلکه **وجودش از خودش باشد** .
- ✓ یک **موجود** فقط در صورتی در وجود خود **نیازمند** به دیگری نیست که **خودش ذاتاً موجود** باشد . در این صورت چنین چیزی دیگر **پدیده نیست** و **نیاز** به **پدیدآورنده** نخواهد داشت . **همواره** بوده است و **خواهد بود** .
- ✓ ما و همه پدیده های جهان ، در **پدیدآمدن و هست شدن** خود به **آفریننده ای نیازمندیم** که **خودش پدیده نباشد** و **سرچشمه هستی** باشد . این **موجود برتر و متعالی « خدا »** نامیده می شود .
- ✓ رابطه **جهان با خدا** مانند رابطه **بنا با مسجد نیست** یا **ساعت ساز با ساعت نیست** .
- ✓ بنا نه اجزای ساختمان را به وجود آورده و نه خواص آن اجزا را ، کار **بنا فقط جا به جا کردن مواد و چینش** آن هاست .
- ✓ رابطه **خداوند با جهان** ، **تا حدی شبیه** رابطه **مولد برق با جریان برق** است .
- ✓ **خداوند** ، **خالق سنگ و گچ و چوب و خواص آن ها** و حتی **خالق خود بنا** است ، بر این اساس **وجود و هستی بنا و نیز وجود مصالح و خواص آن ها** ، همه وابسته به خداست و **خداوند هر لحظه اراده** کند ، آن ها **از بین می روند** و ساختمان **متلاشی** می گردد . به همین جهت ، **جهان همواره و در هر « آن »** به **خداوند نیازمند** است و این **نیاز هیچ گاه قطع و یا کم** نمی شود .
- ✓ **لازمه شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی** به آن است .
- ✓ به دلیل **محدود بودن ذهن** خود نمی توانیم **ذات امور نامحدود** را تصور کنیم و **چگونگی وجودشان** را دریابیم .
- ✓ **خداوند حقیقتی نامحدود** دارد ، در نتیجه ذهن ما نمی تواند به **حقیقت** او احاطه پیدا کند و **ذاتش** را شناسایی نماید .
- ✓ ما به **وجود** خداوند به عنوان **آفریدگار جهان پی** می بریم و **صفات و اسماء** او را می توانیم بشناسیم ، اما نمی توانیم **ذات و چیستی** او را دریابیم .
- ✓ **قرآن کریم** رابطه میان خداوند و جهان هستی را با کلمه **نور** بیان می کند که در نظر اول برای ما **شگفت انگیز** می نماید .
- ✓ **خداوند نور** هستی است ، یعنی تمام موجودات ، « **وجود** » خود را از او می گیرند و به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می گذارند (**نیازمندی در پیدایش**) و وجودشان به وجود او وابسته است (**نیازمندی در بقا**) به همین جهت هر چیزی در این جهان ، **بیانگر وجود خالق و آیه ای از آیات الهی** محسوب می شود در واقع هر موجودی در حد خود **بخش خداوند و نشانگر حکمت ، قدرت ، رحمت و سایر صفات الهی** است . از همین رو آنان که با دقت و اندیشه در جهان هستی می نگرند ، در هر چیزی **خدا را مشاهده** می کنند و **علم و قدرت او را می بینند** . (**دیدن خدا**)
- ✓ انسان بتواند با هر چیزی **خدا را ببیند** ، **معرفتی عمیق و والاست** که در نگاه نخست **مشکل** به نظر می آید ، اما **هدفی قابل دسترس** است ، به **خصوص برای جوانان و نوجوانان** که **پاکی و صفای قلب** دارند ، اگر قدم پیش گذاریم و با **عزم و تصمیم قوی** حرکت کنیم ، به یقین **خدا** نیز کمک خواهد کرد و **لذت چنین معرفتی** را به ما خواهد چشاند .
- ✓ چگونه می توان به **سوی پرستش خالصانه** **خدای بی همتا** گام نهاد و یک **زندگی توحیدی** را تجربه نمود و **اندیشه و قلب و عمل را برای او قرار داد** و **آن گونه که خداوند می پسندد زندگی کرد** . (**اخلاص در بندگی**)
- ✓ **هدف خلقت انسان تقرب به خداست** و این **تقرب جز با سعی و تلاش خود انسان** به دست نمی آید . (**درس ۱ سال دهم**)
- ✓ انسان همواره بر سر دوراهی **بندگی خدا و بندگی هوای نفس و شیطان** قرار دارد و **زندگی** ، **صحنه انتخاب** یکی از این دو راه است . (**الم اعهد الیکم**)
- ✓ کسی که **راه توحید را برمی گزیند** و در پی آن **اندیشه و دل و عمل خویش را برای رضای خدا** قرار می دهد ، **خطراتی او را تهدید** می کند و **احتمال انحراف از توحید** برای او هست . (**حدیث پیامبر : راهیابی شرک پنهان تر**)
- ✓ چگونه از **حریم اندیشه و دل پاسبانی** کنیم تا **آفت شرک** به آن **راه نیابد** و **عمل ما خالص برای خداوند** انجام شود . (**شعر : پاسبان حرم دل شده ام ...**)
- ✓ **اخلاص** به معنی **خالص کردن و پاک کردن** یک چیز از غیر آن است .

- ✓ **اخلاص در کاربرد دینی** بدین معناست که شخص **عملش را فقط برای رضای خداوند و همان گونه که او دستور داده است**، انجام دهد.
- ✓ در **اسلام اخلاص شرط قبولی تمامی اعمالی** است که فرد به درگاه خداوند عرضه می دارد.
- ✓ اخلاص مانند دوست داشتن، سخاوت و هر عمل **قلبی** دیگر، **درجات و مراتبی** دارد. اعمال انسان هر چه با **اخلاص بالاتری** همراه باشد، **ارزش بیشتری** دارد.
- ✓ انسان مؤمن، علاوه بر اینکه می کوشد **نیت خود را خالص کند و عمل را به خاطر خدا** انجام دهد. (حسن فاعلی)
- ✓ تلاش می کند **عمل را همان گونه که خداوند دستور داده است** انجام دهد، یعنی عمل را از جهت کمیت، کیفیت، زمان، مکان و شیوه همان طوری انجام دهد که **خداوند می خواهد** (حسن فعلی)
- ✓ **حسن فاعلی** بدین معناست که **انجام دهنده کار**، دارای **معرفت درست و نیت الهی** باشد.
- ✓ **حسن فعلی** بدین معناست که **کار به درستی و به همان صورت که خدا فرمان داده است** انجام شود.
- ✓ **پیوند محکمی** میان **معرفت به خدا و ایمان به او** وجود دارد.
- ✓ **ارتباط دقیقی** میان **ایمان به خدا و اخلاص برقرار است**.
- ✓ هر چقدر که **معرفت ما به خدا بیشتر** شود به **افزایش درجه اخلاص** کمک خواهد کرد پس **خوب است ساعاتی را صرف تفکر در آیات و نشانه های الهی کنیم**.
- ✓ اگر کسی **گرفتار غفلت** شد و **چشم اندیشه را به روی جهان بست**، **آیات الهی را نخواهد یافت و دل به مهر او نخواهد داد**.
- ✓ **عمل براساس معرفت و آگاهی بسیار ارزشمندتر و مقدس تر** از عملی است که در آن **معرفتی نیست و یا با معرفت اندکی صورت می گیرد**.
- ✓ گاه پیش می آید که **انسان نادان به تصور اینکه کار خیر می کنند، مرتکب گناهان بزرگ می شوند**.
- ✓ **ترک گناه و توجه به واجبات و اطاعت از خداوند، درخت اخلاص را آبیاری می کند و رشد می دهد**.
- ✓ **حکمت به معنای علم محکم و استوار و به دور از خطاست که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می دهد و مانع لغزش ها و تباهی ها می شود**.
- ✓ خداوند در قرآن، **لقمان را به داشتن حکمت** توصیف کرده، **سفارش های ارزنده و حکیمانه ای** از ایشان نقل کرده است.
- ✓ انسان **حکیم** به درجاتی از **بصیرت و روشن بینی** می رسد که می تواند در شرایط سخت و پیچیده، **حق را از باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود**.
- ✓ خداوند در قرآن، **یوسف (ع) را به داشتن اخلاص و رسیدن به مقام مخلصین** توصیف کرده است.
- ✓ شیطان **دام هایی به صورت گوناگون** برای انسان پهن کرده است تا **هوس زودگذر آن ها را تحریک کند و به گناه بکشاند و آنان را از بهشت جاویدان محروم سازد**.
- ✓ **مقاومت در برابر دام های شیطان نیازمند روی آوردن به پیشگاه خدا و پذیرش خالصانه فرمان های اوست**.
- ✓ کسی که در **دام های شیطان گرفتار** شود، **هم زندگی پاک و با نشاط دنیا را از دست خواهد داد و هم حیات سرشار از شادکامی آخرت را**.
- ✓ کافی است به **زندگی زیبای پیامبر(ص)**، **امام علی (ع)** و **فاطمه زهرا(س)** و دیگر پیشوایان خود نظر بیفکنیم و ببینیم که چگونه از **راه بندگی خالصانه** خدا، این همه **خوبی و زیبایی و آن مقام قرب و نزدیکی به محبوب را به دست آورده اند**.
- ✓ **تصمیم های جدید همواره برای تکمیل پیمان های قبلی و پیمودن ادامه راه نیست، بلکه گاه برای بازگشت از مسیری است که چندی به غلط پیموده شده و آثار زیان باری بر جای گذاشته است**.
- ✓ **انقلاب علیه خود** بدین معناست که انسان هم می تواند با **پیروی از عقل**، **علیه تمایلات ناپسند خود قیام کند و هم می تواند با پیروی از نفس اماره و انجام گناه، از فرمان های خدا سرپیچی کرده و به خود ستم روا دارد**.
- ✓ **توبه در لغت به معنای بازگشت است**.
- ✓ **توبه بندگان**، وقتی رخ می دهد که انسان از **گناه پشیمان شده و قصد انجام آن را نداشته باشد**.
- ✓ **حقیقت توبه**، همان **حالت پشیمانی و تصمیم بر ترک گناه** است.
- ✓ اگر انسان بعد از انجام گناه، در **دل احساس پشیمانی** کند و **زبان حالش این باشد: «چقدر بد شد! چرا به فرمان خدا بی توجهی کردم؟ دیگر این کار را انجام نمی دهم»** توبه انجام شده و گناه بخشیده می شود.
- ✓ اگر انسانی **واقعاً در دل «استغفرالله»** را گفته باشد، **گرچه آن را بر زبان جاری نکرده باشد، توبه انجام شده است**.
- ✓ اگر انسانی با **زبان «استغفرالله»** بگوید اما در **قلبش پشیمان نباشد، و قصد انجام دوباره آن گناه را داشته باشد توبه انجام نشده است**.

- ✓ خداوند ، توبهٔ **جوانان** را بسیار دوست دارد.
- ✓ **توبه** نه تنها گناه را پاک می کند ، بلکه اگر **ایمان و عمل صالح** نیز به دنبال آن بیاید ، گناهان را به حسنات تبدیل می کند .
- ✓ در توبه همیشه **باز** است ، اما توفیق توبه **همواره میسر نیست** ، باید لحظه های توفیق را شکار کرد و خود را در دامن مهر خداوند انداخت .
- ✓ اگر کسی **گناهی** مرتکب شد و **توبه** کرد ، اما **توبه اش را شکست** و دوباره مرتکب **گناه** شد ، هیچ مانعی ندارد که باز هم توبه کند و از خداوند عذرخواهی نماید ، چرا که خداوند کسی را که فوراً از **گناه خود ناراحت** شود و بسیار توبه کند ، دوست می دارد ، زیرا می بیند چنین فردی ، با اینکه در دام گناه افتاده ، اما **قلبش نزد اوست** و به سرعت از عمل خود پشیمان می شود
- ✓ آدمی ، هر چقدر هم که بد باشد ، اگر واقعاً توبه کند و نادم و پشیمان شود ، حتماً خداوند توبه اش را می پذیرد .
- ✓ شیطان انسان را با این وعده که « **گناه کن و بعد توبه کن** » به سوی گناه می کشاند و وقتی که او آلوده شد ، از رحمت الهی مأیوسش می سازد
- ✓ شیطان برای کشاندن انسان به شقاوت ، او را گام به گام و آهسته به سمت گناه می کشاند تا در این فرایند تدریجی ، متوجه زشتی و قبح آن نشود و اقدام به توبه نکند .
- ✓ فرد گناهکار دائماً به خود می گوید « **به زودی توبه می کنم** » و این گفته را آن قدر تکرار می کند ، تا اینکه دیگر میل به توبه در او خاموش می شود .
- ✓ درست است که هر وقت برگردیم خدا قبولمان می کند ، اما اگر انسانی غرق گناه شود ، دیگر معلوم نیست که میل به توبه پیدا کند .
- ✓ شاید گناه به قدری بر روح انسان غلبه کند که هیچ وقت نتواند قلباً پشیمان شود و وقتی که پشیمانی قلبی نباشد ، توبه ای صورت نگرفته است .
- ✓ توبه کننده تلاش می کند که دیگر به سراغ گناهی که از آن پشیمان شده است نرود ، زیرا انجام گناه مساوی با شکستن توبه است که در آن صورت باز هم باید توبه کند .
- ✓ اگر توبه کننده حقیقتاً توبه کرده باشد ، گرچه ممکن است به آن گناه علاقه ای هم داشته باشد ، سعی خواهد کرد در عمل از آن دوری نماید ، یعنی از افراد ، مکان ها و موقعیت هایی که می توانند زمینه ساز شکل گیری گناه باشند ، دوری می کند .
- ✓ خداوند نسبت به بندگان خود مهربان است و اگر ببیند که شخص توبه کار تلاش خود را کرده و نتوانسته همه گناهان را جبران کند ، بقیهٔ موارد را خود جبران نموده و او را عفو می کند .

رابطه قانونمندی با اختیار ، سنت ، تمدن اسلامی

- ✓ همه رخدادهای جهان تحت **اراده** خداوند است ، نقش **اختیار** انسان در این نظام جهانی چیست ؟ (اراده انسان در طول اراده الهی)
- ✓ آیا نظام جهانی که با **علم** و **اراده الهی** اداره می شود مانع **اختیار** انسان است یا بستری مناسب برای آن ؟ (قضا و قدر زمینه ساز شکوفایی اختیار)
- ✓ خداوند **قدرت اختیار و اراده** را به ما عطا کرده و از ما خواسته است با استفاده از آن ، برای زندگی خود **برنامه ریزی** کنیم و به **قله های کمال** برسیم و تا آنجا **پیش برویم** که جز خداوند عظمت آن را نمی داند .
- ✓ **مشیت خداوند و قوانین حاکم بر هستی** مانع **اختیار انسان** نیست ، بلکه زمینه ساز **شکوفایی اختیار** و بستری برای بهره مندی از آن .
- ✓ اگر جهان تحت **نظام قدر و قضای الهی** قرار نداشت ، علمی همچون فیزیک ، شیمی ، زیست و معنا نداشت و انسان نمی توانست دست به انتخاب بزند و در این جهان کار و فعالیت کند .
- ✓ **آبی که برای رفع تشنگی می نوشیم** ، به سبب اعتماد به همین **تقدیر و قضا**ست یعنی می دانیم که خداوند آب را با این ویژگی ها و اندازه ها **آفریده** که سبب رفع تشنگی می شود .
- ✓ **برخی چنین پنداشته اند که قضا و قدر الهی با اختیار انسان ناسازگار است و تصور می کنند تقدیر ، چیزی و رای قانونمندی جهان و نظم در آن است .**
- ✓ **بدون پذیرش قدر و قضای الهی هیچ نظامی برقرار نمی شود و هیچ زمینه ای برای کار اختیاری** پدید نمی آید .
- ✓ امام علی (ع) با **رفتار** و سپس **گفتار خود** ، نگرش صحیح خود از **قضا و قدر** را نشان داد و به آن شخص و دیگران آموخت که **اعتقاد** به **قضا و قدر** ، نه تنها مانع **تحرك و عمل** انسان نیست ، بلکه **عامل و زمینه ساز** آن است .
- ✓ وجود **اختیار و اراده در انسان** ناشی از **اراده الهی و خواست خداست** ، به عبارت دیگر ، خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد .
- ✓ در **فعل اختیاری** ، تا زمانی که ما به انجام فعلی اراده نکرده ایم ، آن فعل انجام نمی گیرد ، در عین حال ، **وجود ما ، اراده ما و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته به اراده خداست** . یعنی **اراده انسان در طول اراده خداست** و با آن منافات ندارد .
- ✓ **قانونمندی حاکم بر جهان** ، تجلی **تقدیر الهی** و زمینه ساز **حرکت و پویایی انسان و به کارگیری اراده و اختیار** اوست .
- ✓ **آشنایی با قوانین و سنت های الهی** موجب می شود تا بتوانیم با توجه به آن ها بهتر **برنامه ریزی** کنیم و **راه موفقیت را هموارتر** سازیم .
- ✓ براساس **تقدیر الهی** ، جهان خلقت **قانونمند** است و پدیده های آن در **دایره قوانین خاصی** مسیر تکاملی خود را می پیمایند . این قانونمندی اختصاص به **پدیده های طبیعی** ندارد و **زندگی فردی و اجتماعی انسان ها** را هم دربرمی گیرد .
- ✓ **ابتلاء** در لغت به معنای **امتحان** است و در اصطلاح دینی به معنای قرار دادن فرد در شرایط و موقعیتی است که **صفات درونی** خود را **بروز** دهد و **درستی یا نادرستی** آنچه را که ادعا کرده مشخص سازد .
- ✓ امتحان خداوند علیم برای **آگاه شدن از درون افراد نیست** ، بلکه برای **رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی** افراد است .
- ✓ **سنت ابتلاء عام ترین و فراگیرترین قانون خداست که ثابت و همیشگی و شامل همه انسان ها در همه دوران هاست .**
- ✓ **زندگی هر انسانی ، صحنه انواع امتحان ها و آزمایش هاست .**
- ✓ **هویت و شخصیت انسان ها** با این **ابتلائات** ساخته می شود و **شناخته** می گردد، از این رو کوچکترین حادثه ای که پیرامون ما رخ می دهد ، امتحانی برای ماست تا روشن شود که ما نسبت به آن حادثه **چه تصمیمی** می گیریم و **چگونه عمل** می کنیم . **عمل درست ، رشد و کمال و عمل غلط ، عقب ماندگی و خسران** را به دنبال دارد .
- ✓ خداوند با هر امر **خیر** یا **شری** ما را می آزماید ، **بیماری یا سلامت ، فقر یا ثروت ، از دست دادن پدر و مادر یا داشتن پدر و مادر ، باران یا خشکسالی ، به طور کلی هر حادثه تلخ یا شیرینی ، مواد امتحانی ما به حساب می آیند و نحوه مواجهه ما با آن ها پیروزی یا شکست** ما را رقم می زند و **مهیای امتحانی دیگر** می سازد .
- ✓ اگر انسان **ایمان به خدا و بندگی او** را اعلام کند ، بنا به **سنت ابتلاء** ، وارد **امتحان ها و آزمایش های خاص** می شود و به میزانی که در آزمون های اولیه سربلند بیرون آید ، قدم در **آزمون های بعدی** می گذارد و برای **کسب کمالات برتر** آماده می شود .

- ✓ مردم در برابر دعوت انبیاء دو دسته اند :
دسته ای به ندای حقیقت پاسخ مثبت می دهند و هدایت الهی را می پذیرند .
دسته ای لجاجت ورزیده و در مقابل حق می ایستند .
- ✓ خداوند ، سنت و قانون خود را بر این قرار داده که هر کس ، هر کدام از این دو راه حق یا باطل را برگزیند ، بتواند از همین امکاناتی که خدا در اختیارش قرار داده ، استفاده کند تا در همان مسیری که انتخاب کرده است به پیش رود و باطن خود را آشکار کند .
- ✓ کسی که فقط دنیا را انتخاب کرده و برای آن تلاش می کند همان را به دست می آورد ، البته اینان عواقب زیان بار تصمیم غلط خود را در آخرت مشاهده خواهند کرد. بنابراین روی آوردن دنیا و لذت های دنیوی به برخی انسان های گناهکار نشانه لطف خداوند به آنان نیست .
- ✓ در فرهنگ قرآن ، توفیق به معنای آسان نمودن است ، یعنی همراه با سعی و تلاشی که انسان از خود نشان می دهد ، خداوند نیز شرایط و اسباب را چنان فراهم می سازد که وی بتواند آسان تر به مقصد برسد .
- ✓ از آنجا که خداوند به بندگان خود محبت دارد ، با همه آنان چه نیکوکار و چه گناهکار ، به لطف و مهربانی رفتار می کند .
- ✓ آنجا که خداوند بر کسی غضب می کند ، باز هم از دریچه لطف و رحمت است ، مانند مادری که بر فرزندش سخت می گیرد از همین جهت است که راه بازگشت گناهکار به خدا همیشه باز است .
- ✓ انسانی که به دام گناه می افتد ، خداوند برای او شرایطی فراهم می کند که بتواند توبه کند و از گناه دوری نماید ، حتی اگر بارها گناه کرد و توبه نمود ، باز هم خداوند از گناه او می گذرد .
- ✓ اگر کسانی چنان در گناه و باطل پیش روند و از کار خود خرسند باشند و با حق دشمنی و لجاجت ورزند ، خداوند به آن ها فرصتی می دهد و بر امکانات و نعمت های آنان می افزاید و آنها این فرصت ها و نعمت ها را وسیله غوطه ورشدن در گناهان قرار می دهند .
- ✓ مهلت ها و امکانات ، با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه گر شده و باعث می شود که بار گناهان آنان هر روز سنگین و سنگین تر شود و به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک تر شوند .
- ✓ قرار گرفتن در دایره سنت املاء و استدراج نتیجه عمل خود انسان هاست . بنابراین باید بکوشیم که در دایره این سنت ها قرار نگیریم تا به هلاکت ابدی گرفتار نشویم .
- ✓ از جمله برنامه های یک مسلمان ، مشارکت و تلاش در ایجاد جامعه ای براساس معیارهای اسلامی است . از این رو ، لازم است ابتدا معیارهای یک تمدن اسلامی را که قرآن کریم و پیشوایان معرفی کرده اند ، بشناسیم و برای تحقق هر چه بهتر آن ها ، برنامه ریزی و تلاش کنیم .
- ✓ گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند تغییر در نگرش انسان ها و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود . پیامبر(ص) این رسالت بزرگ را از شهر مکه آغاز کرد و سپس با هجرت به مدینه و با کمک یاران خود پایه های جامعه دینی را بنا نهاد و حرکت به سوی تمدن اسلامی را آغاز کرد .
- ✓ پیامبر(ص) به رسالت برانگیخته شده بود تا جامعه ای بنا کند که در آن جامعه ، به جای حکومت ستمگران و طاغوتیان ، ولایت الهی حاکمیت داشته باشد و نظام اجتماعی بر پایه قوانین و دستورات الهی استوار گردد .
- ✓ یکی از مهم ترین اهداف پیامبر(ص) ، برپایی جامعه ای عدالت محور بود به طوری که در آن مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همه انسان ها فراهم باشد .
- ✓ رفتار پیامبر(ص) و بیانات قرآن فضایی به وجود آورد که در آن فاصله طبقاتی و فقر و بی توجهی به محرومان زشت شمرده می شد و مساوات و قسط ، ارزش والایی تلقی می گردید .
- ✓ پیامبر از هر فرصتی برای رفع تبعیض های طبقاتی حاکم بر نظام جاهلی و برقراری فرهنگ برابری و مساوات در جامعه کمال استفاده را نمود و از هیچ تلاشی در این راه فروگذار نمی کرد .
- ✓ یکی از اهداف مهم پیامبر اکرم (ص) ، ارتقای جایگاه خانواده به عنوان کانون رشد و تربیت انسان ها و مانع اصلی فساد و تباهی بود.
- ✓ احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او از عناصر اصلی این برنامه به شمار می رفت .

✓ پیامبر(ص) با **گفتار و رفتار خویش** انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد.

✓ زنان تاریخ ساز خانواده پیامبر :

حضرت خدیجه (س) ← حامی پیامبر(ص) در دوران بعثت
حضرت فاطمه (س) ← حامی علی (ع) و همراه پیامبر(ص)
حضرت زینب (س) ← پیام رسان نهضت عاشورا

✓ پیامبر(ص) آمد تا **جامعه جاهلی** را **متحول** کند و مردم را به سوی **زندگی مبتنی بر تفکر و علم** سوق دهد. اولین آیاتی که بر پیامبر(ص) نازل شد و **آغازگر رسالت** وی بود، درباره **دانش و آموختن** بود.

✓ **نزول تدریجی آیات قرآن و دعوت مکرر** این کتاب به خردورزی و دانش و **تشویق های دائمی پیامبر(ص)**، **سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست** و یکی از **جاهل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم** ساخت.

وضعیت معیارها در دوره تمدن اسلامی پس از پیامبر(ص)

ولایت الهی (طاغوت) ← خلفای بنی امیه و بنی عباس
خروج از دایره ولایت الهی و حکومت بر اساس امیال خود

عدل ← تا مدتی پس از پیامبر مورد توجه بود

فرمانده ساسانیان (رستم فرخ زاد) : فرمانده مسلمانان (زهره بن عبدالله) :

✓ **درباره دین خود سخن بگو** ✓ **یگانگی خدا و رسالت محمد(ص)** ✓ **بندگی خدا به جای بندگی انسان ها** ✓ همه از یک پدر و مادر و همه برادر و خواهر
✓ **سنت ناسازگار ایرانیان با دین شما** ✓ **ما برای مردم بهتر از دیگر حکومت ها هستیم**، رعایت امر خدا در مورد همه طبقات، همه از یک پدر و مادر، همه برادر و برابر
(نابرابری کشاورز و پیشه ور با اشراف و اعیان)

خانواده (منزلت زن)
حاکمان بنی امیه و بنی عباس ← رفتارهای جاهلی نسبت به زن / حرمسرا / نادیده گرفتن حقوق الهی زنان
موقعیت زن و خانواده در تمدن اسلام بسیار برتر از موقعیت زن در اروپا و جهان بود
زن حق مالکیت و کار (وقف) / زن حق تحصیل آزاد (دانشمندان بزرگ زن در جهان اسلام)
بر اساس قرآن : نفی تلقی درجه دوم بودن زن در اسلام
بر اساس تورات : تلقی زن به عنوان موجود درجه دوم در اروپا تا دوره های اخیر

بنای مدرسه در کنار مسجد
توسعه زیاد علم (شاخه شاخه، تخصصی)

علاقه مسلمانان به علم و دانش / توجه نیاکان به اندیشه و تفکر و علم

دانشجویان اروپایی → دانشگاه های اسلامی → پادشاهان → بیمارستان های مسلمانان

قرون اولیه → بهداشت و سلامتی → وضع بسیار درخشان

وضو، غسل، طهارت، نجاست و ... تحول دنیای اسلام

علم و خرد ← از ویژگی های فرهنگ علمی دوره اسلامی → منحصر نبودن تحصیل علم به طبقه یا قشر خاصی

مراجعة زنان به پیامبر
کلاس حضرت فاطمه
همسران پیامبر = راویان

تحول اندیشه در اروپا

توجه اروپا به تفکر فلسفی و دانش طبیعی

کتاب شفا (منطق، ریاضیات، علوم طبیعی، فلسفی)

همانگی میان دین و تفکر عقلی

نمی شود قوانین این دین بر حق الهی که چون خورشید روشن و درخشان است با دانش استدلالی یقینی مخالفت داشته باشد، نیست
با آن فلسفه ای که قوانینش با کتاب قرآن و سنت رسول خدا(ص) و ائمه اطهار (ع) مطابقت نداشته باشد.

هدایت ، نبوت و امامت (۱)

- ✓ انسان **نیازهای برتری** دارد که او را از سایر موجودات **متمایز** می کند .
- ✓ نیازهای انسان ، **منحصر** در نیازهای **طبیعی و غریزی** نیست .
- ✓ انسان ، اندکی که از **سطح زندگی روزمره و نیازهای طبیعی** فراتر رود و در **افق بالاتری** بیندیشد (علت) ، خود را با **نیازهایی مهم تر (نیازهای برتر)** روبرو می بیند (معلول) ، **نیازهای برتر** برآمده از **سرمایه های ویژه ای** است که خداوند به انسان عطا کرده است و پاسخ صحیح به این **نیازهای**
- ✓ **اساسی** است (علت) که **سعادت انسان را تضمین** می کند (معلول)
- ✓ **نیازهای برتر (علت)** به تدریج به **دلمشغولی** ، **دغدغه و بالاخره به سوال هایی** تبدیل می شوند که تا انسان پاسخ آن ها را نیابد ، آرام نمی گیرد
- ✓ انسان اگر **هدف** حقیقی خود را نشناسد یا در شناخت آن دچار **خطا** شود ، **عمر** خود را از دست داده است .
- ✓ **کشف راه درست زندگی** از آن رو **دغدغه ای جدی** است که انسان فقط **یک بار** به دنیا می آید و **یک بار** زندگی در دنیا را **تجربه** می کند . بنابراین در این فرصت تکرارنشدنی ، باید از بین همه راه هایی که پیش روی اوست ، راهی را برای زندگی **انتخاب** کند که به آن **مطمئن** باشد و بتواند از **همه سرمایه هایی** که خدا به او داده است به خوبی بهره مند شود و به آن **هدف برتری** که خداوند در خلقت او قرار داده است ، برسد .
- ✓ **راه زندگی** یا « **چگونه زیستن** » که ارتباط دقیقی با دو نیاز دیگر دارد ، **دغدغه اصلی** انسان های **فکور و خردمند** بوده است .
- ✓ پاسخ به نیازهای برتر باید حداقل دو ویژگی زیر را داشته باشد :
- (۱) **کاملاً درست و قابل اعتماد** باشد ، زیرا هر پاسخ **احتمالی و مشکوک** نیازمند **تجربه و آزمون** است . در حالی که **عمر محدود** آدمی برای چنین تجربه ای کافی نیست ، به خصوص که **راه های پیشنهادی** هم بسیار **زیاد و گوناگون** است .
- (۲) **همه جانبه** باشد ، به طوری که به **نیازهای مختلف** انسان به صورت **هماهنگ** پاسخ بدهد ، زیرا **ابعاد جسمی و روحی** ، فردی و اجتماعی و دنیوی و اخروی انسان **پیوند و ارتباط** کامل و تنگاتنگی با هم دارند و نمی توان برای هر بعدی **برنامه ریزی جداگانه** کرد .
- ✓ کسی می تواند پاسخ صحیحی به **نیازهای برتر** بدهد که :
- (۱) **آگاهی کامل** از **خلقت انسان** ، **جایگاه او در نظام هستی** ، **ابعاد دقیق و ظریف روحی و جسمی** و نیز **فردی و اجتماعی** او داشته باشد .
- (۲) همچنین **بداند** که انسان ها ، **پس از مرگ** ، چه سرنوشتی دارند و چه عاقبتی در انتظار آنهاست .
- ✓ خداوند هر مخلوقی را متناسب با ویژگی هایی که در وجودش قرار داده است هدایت می کند (هدایت خاص)
- ✓ انسان **ویژگی هایی** دارد که او را از سایر مخلوقات **متمایز** می کند (عقل و اختیار) (علت) آن سبب شده **شیوه هدایت** او با سایر مخلوقات **متفاوت** باشد (معلول)
- ✓ انسان ، ابتدا با **عقل** خود درباره **هر کاری** که می خواهد انجام دهد ، **تفکر** می کند و اگر **تشخیص** دهد که آن کار **مفید** است و او را به **هدفش** می رساند ، با **اختیار** خود آن را **انتخاب** می کند و **انجام** می دهد .
- ✓ انسان ها باید ، با **عقل** خود در برنامه الهی **تفکر** کنند و با **پی بردن به ویژگی ها و امتیازات آن** ، با **اختیار** خود این برنامه را **انتخاب** کنند و در زندگی به کار بندند و به **هدفی** که خداوند در خلقت آن ها قرار داده برسند
- ✓ انسان با **عقل** خود در پیام الهی **تفکر** می کند و با **کسب معرفت و تشخیص بایدها و نبایدها** ، **راه صحیح** زندگی را **می یابد** و پیش می رود .
- ✓ با کنار هم قرار گرفتن **عقل و وحی** می توان به **پاسخ سوال های اساسی** دست یافت . البته انسان به **علت** دارا بودن **اختیار** می تواند راه های دیگری را نیز **برگزیند** ، اما چون هر برنامه دیگری غیر از برنامه خداوند نمی تواند پاسخ درستی به آن نیازها بدهد ، انسان **زبان** خواهد کرد و با **دست خالی دنیا** را ترک گفته و به **دیار آخرت** خواهد شتافت .
- ✓ **احتیاج دائمی انسان** به داشتن **برنامه ای** که بتواند **پاسخگوی نیازهای** او باشد و **سعادت بشر** را تضمین کند ، سبب شده است که در **طول تاریخ** همواره شاهد ارائه **برنامه های متفاوت** و **گاه متضاد** از جانب **مکاتب بشری** باشیم .
- ✓ هدایت خداوند از مسیر دو ویژگی (**تعقل و اختیار**) می گذرد یعنی خداوند **برنامه هدایت** انسان که در **برگیرنده پاسخ سوالات بنیادین بشر** است از طریق **پیامبران** می فرستد تا انسان با **تفکر** در این برنامه و پی بردن به ویژگی ها و امتیازات آن ، با **اختیار** خود این برنامه را انتخاب کند و در زندگی به کار ببرد و به **هدفی** که خداوند در خلقت او قرار داده است ، برسد .

- ✓ خداوند با **لطف و رحمت** خود ، ما انسان ها را تنها نگذاشت و **هدایت** ما را برعهده گرفت و **راهی** را در اختیارمان قرار داد که همان **راه مستقیم خوشبختی** است .
- ✓ **دین** به معنای **راه و روش** است ، راه و روشی که خداوند برای زندگی انسان ها برگزیده ، همان **دین الهی** است که بدان **اسلام** می گویند ، **اسلام** به معنای **تسلیم بودن در برابر خداوند** است .
- ✓ براساس **آیات قرآن کریم** ، خداوند **یک دین** برای انسان ها فرستاده و به همهٔ پیامبران **فرمان** داده است تا همان **دین** را در میان مردم **تبلیغ** کنند و راه **تفرقه** در پیش نگیرند .
- ✓ **فطرت** به معنای **نوع خاص آفرینش** است . وقتی از **فطرت انسان** سخن می گوئیم ، منظور **آفرینش خاص انسان و ویژگی هایی** است که خداوند در **اصل آفرینش** وی قرار داده است .
- ✓ به سبب **ویژگی های فطری مشترک** (علت) ، خداوند **یک برنامهٔ کلی** به انسان ها ارزانی داشته (معلول) ، تا آنان را به **هدف مشترکی** که در خلقتشان قرار داده است ، برساند . (تقرب به خدا)
- ✓ همهٔ پیامبران الهی ، مردم را به **محورهای اصلی** دین فراخوانده اند (علت) به همین دلیل ، **محتوای اصلی** دعوت پیامبران **یکسان** است و همهٔ آن ها **یک دین** آورده اند (معلول)
- ✓ تعالیم انبیاء در **برخی احکام فرعی** ، متناسب با **زمان و سطح آگاهی مردم و نیازهای هر دوره** با دوره ای دیگر تفاوت داشته است .
- ✓ همهٔ پیامبران ، امت های خود را به **نماز** دعوت کرده اند ، اما در **شکل و تعداد آن تفاوت هایی** بوده است ، این تفاوت ها سبب تفاوت در **اصل دین** نشده است .
- ✓ لازمهٔ **ماندگاری** یک پیام ، **تبلیغ دائمی و مستمر** آن است .
- ✓ **پایین بودن سطح درک انسان ها و عدم توانایی آنان در گرفتن برنامهٔ کامل زندگی** از عوامل تجدید نبوت ها بود .
- ✓ پیامبران الهی با **ایمان استوار و تلاش بی مانند** ، در طول زمان های مختلف دین الهی را **تبلیغ** می کردند . آنان سختی ها را تحمل می کردند تا خداپرستی عدالت طلبی و کرامت های اخلاقی میان انسان ها **جاودان بماند** و گسترش یابد و شرک و ظلم و رذائل اخلاقی از بین برود . این تداوم سبب شد تا تعالیم الهی جزء **سبک زندگی و آداب و فرهنگ** مردم شود و دشمنان دین **نتوانند** آن را به راحتی **کنار بگذارند** .
- ✓ از آن جا که خداوند پیامبران را می فرستد ، و اوست که نیاز یا عدم نیاز به پیامبر را در هر زمان تشخیص می دهد ، **تعیین زمان ختم نبوت نیز با خداست** . زیرا اوست که دقیقاً می داند عوامل ختم نبوت فراهم شده یا نه .
- ✓ **تعیین امام معصوم از طرف خداوند** سبب شد که مسئولیت های پیامبر ، به **جز دریافت وحی** ادامه یابد و جامعه کمبودی از جهت **رهبری و هدایت** نداشته باشد .
- ✓ **در عصر نزول قرآن** ، **آمادگی فکری و فرهنگی** جوامع مختلف به میزانی بود که می توانست **کامل ترین برنامهٔ زندگی** را دریافت و حفظ کند و به کمک آن ، پاسخ **نیازهای فردی و اجتماعی** خود را به دست آورد .
- ✓ به همین جهت می بینیم که با **ورود اسلام** به سرزمین های دیگری مانند ایران ، عراق ، مصر و شام **نهضت علمی و فرهنگی** بزرگی آغاز شد و **دانشمندان و عالمان** فراوانی ظهور کردند .
- ✓ قرآن کریم ، **آخرین کتاب الهی** است که بر **خاتم پیامبران** نازل شده و **گواه و دلیل نبوت** ایشان است .
- ✓ پیامبران ، برای اینکه مردم دریابند که آن ها با **خداوند** ارتباط دارند و از طرف او **مأمور** به پیامبری شده اند ، **کارهای خارق العاده** انجام می دادند که هیچ کس بدون **تأیید و اذن خدا** قادر به انجام آن ها نبود ، **قرآن کریم** آن را (**آیت**) یعنی **نشانه و علامت نبوت** و **اندیشمندان اسلامی** آن را (**معجزه**) می نامند زیرا **عجز و ناتوانی سایر افراد را آشکار** می سازد .
- ✓ **معجزات پیامبران گذشته** ، فقط برای مردم آن زمان قابل مشاهده بود و **امروز اثری** از آن ها باقی نمانده است .
- ✓ **معجزهٔ آخرین پیامبر الهی** باید به گونه ای باشد که **مردم زمان خودش** به معجزه بودن آن **اعتراف** بکنند و آن را **فوق توان بشری** بدانند و **آیندگان** هم معجزه بودن آن را **تایید** کنند .
- ✓ **آسان ترین راه برای غیرالهی نشان دادن اسلام و قرآن کریم** ، آوردن **سوره ای** مشابه یکی از سوره های این کتاب الهی است .

- ✓ خداوند به کسانی که در **الهی بودن قرآن کریم شک** دارند ، پیشنهاد کرده است تا **کتابی** همانند آن را بیاورند و برای اینکه **عجز و ناتوانی** آن ها را نشان دهد ، این پیشنهاد را به **۱۰ سوره** کاهش داده است و برای اثبات **نهایت عجز و ناتوانی** آنان ، پیشنهاد آوردن حتی **۱ سوره** مانند سوره های قرآن را هم به آن ها داده است .
- ✓ مخالفان سرسخت اسلام از همان **ابتدای نزول** قرآن کریم تاکنون ، در این باره **تلاش بسیاری** کرده اند تا **عظمت قرآن** را زیر سؤال ببرند .
- ✓ خداوند برای **بیان معارف** ژرف و عمیق قرآن ، **زیباترین و مناسب ترین کلمات و عبارات** ها را انتخاب کرده است تا به **بهترین وجه** ، **معنای** مورد نظر را برساند و **دل های آماده** را به سوی **حق جذب** کند .
- ✓ **ساختار زیبا و آهنگ موزون و دلنشین** کلمه ها و جمله ها ، **شیرینی بیان و رسایی تعبیرات** با وجود اختصار سبب شده بود که **سران مشرکان** ، مردم را از **شنیدن قرآن منع** کنند و اگر کسی برای **شنیدن** قرآن نزد پیامبر می رفت یا از پشت دیوار خانه پیامبر ، به قرآن خواندن ایشان گوش فرا می داد ، او را **مجازات** می کردند .
- ✓ **زیبایی های لفظی** قرآن کریم ، سبب **نفوذ خارق العاده** این کتاب آسمانی در **افکار و قلوب** در طول تاریخ شده است و **بسیاری از مردم** به خصوص **ادیبان و دانشمندان** تحت تأثیر آن **مسلمان** شده اند .
- ✓ **جنبه محتوایی اعجاز** ، برای کسانی که **زبان قرآن** را نمی دانند و فقط از **ترجمه ها** استفاده می کنند نیز **قابل فهم و ادراک** است .
- ✓ قرآن کریم از نظر **محتوا و مطالب** ، ویژگی هایی دارد که نشان می دهد از قلم هیچ دانشمندی تراوش نکرده است ، چه رسد به شخصی که قبل از آن **چیزی ننوشته و آموزشی ندیده** است . (**امی بودن پیامبر**)
- ✓ آثار و نوشته های اولیه دانشمندان با آثار دوران پختگی آنها متفاوت است از این رو ، دانشمندان معمولاً در نوشته های گذشته خود **تجدید نظر** می کنند و اگر بتوانند ، کتاب های گذشته خود را **اصلاح** می نمایند .
- ✓ در هر دوره ای از زمان ، **مجموعه ای از افکار ، عقاید و آداب و رسوم** که از آن به **فرهنگ** تعبیر می شود ، مردم را **کم و بیش تحت تأثیر** قرار می دهد .
- ✓ نیازهای مربوط به برنامه زندگی و هدایت انسان ، یعنی همان نیازهایی که پیامبران به خاطر آنها فرستاده شده است . (**نیازهای برتر**)
- ✓ **نظریه انبساط** یکی از **مهم ترین کشفیات نجومی** انسان در قرن ۲۰ است
- ✓ **نظریه انبساط** : کهکشان ها با سرعت فوق العاده ای در حال حرکت و فاصله گرفتن از یکدیگرند که در نتیجه آن جهان هستی مدام در حال **گسترش و انبساط** است .

نبوت و امامت (۲)

- ✓ **پیامبر (ص)** ، به عنوان **آخرین پیام رسان الهی** ، به مدت ۲۳ سال مردم را به **آخرین و کامل ترین برنامه هدایت** فراخواند و برای **رستگاری** آنان و **نجاتشان از گمراهی** ، **تلاش بسیاری** کرد و با **استقامت و صبری** بی مانند ، وظیفه سنگین رسالت را به پایان رساند
- ✓ **پیامبر (ص)** علاوه بر رساندن وحی به مردم ، وظیفه **تعلیم و تبیین قرآن کریم** را برعهده داشت تا مردم بتوانند به **معارف بلند** این کتاب آسمانی دست یابند و **جزئیات احکام و قوانین** را بفهمند و **شیوه عمل کردن به آن را بیاموزند** .
- ✓ **عبدالله بن مسعود** : « ما ۱۰ آیه از قرآن را از پیامبر **فرامی گرفتیم** و بعد از اینکه در **معنای آن تفکر** می کردیم و به آن **عمل** می نمودیم ، بار دیگر برای **یاد گرفتن آیات بعدی** نزد پیامبر می رفتیم »
- ✓ **پیامبر (ص)** به محض اینکه مردم مدینه اسلام را پذیرفتند به **مدینه مهاجرت** کرد و به کمک مردم آن شهر و کسانی که از مکه آمده بودند ، **حکومتی** را که بر مبنای **قوانین اسلام اداره** می شد ، پی ریزی نمود .
- ✓ یکی از اهداف ارسال پیامبران آن بود که مردم ، جامعه ای بر پایه **عدل** بنا کنند و **روابط مردمی و زندگی اجتماعی** خود را براساس **قوانین عادلانه** بنا نهند ، این هدف بدون وجود یک **نظام حکومتی سالم** ، میسر نیست .
- ✓ آیا می شود که خداوند **هدفی** را برای ارسال پیامبر خود تعیین کند ، ولی **ابزار و شیوه رسیدن به آن** را نادیده بگیرد .
- ✓ **پیامبر (ص)** ، با **انجام وظایف عبودیت و بندگی** و در مسیر **قرب الهی** به مرتبه ای از کمال نائل شد (ولایت معنوی) .

- ✓ **ولی و سرپرست** حقیقی انسان ها خداست و به همین جهت ، **فرمانبرداری و اطاعت** از دستورهای او و کسانی که خودش معین کرده ، **ضروری و واجب** است .
- ✓ اجرای هر قانون و پیروی از هر کس هنگامی صحیح است که به گونه ای به قانون الهی و فرمان خدا بازگردد .
- ✓ کسانی که به مردم فرمان می دهند و قانونگذاری می کنند ، در حالی که خداوند آن ها را تعیین نکرده و فرمان و قانون شان **نشأت گرفته از قرآن** ، یعنی **برخاسته از فرمان الهی** نیست ، « **طاغوت** » نامیده می شوند .
- ✓ میزان بهره مندی انسان ها از **هدایت معنوی** به **درجه ایمان و عمل** آنان بستگی دارد . هر قدر **درجه ایمان و عمل** انسان ها بالاتر باشد ، **استعداد و لیاقت دریافت هدایت های معنوی را بیشتر** کسب می کنند .
- ✓ حضرت علی (ع) که **از همان کودکی** تحت تربیت پیامبر (ص) قرار گرفت ، با **استعداد بی نظیر** خود مراتب کمال را در **ایمان و عمل** به سرعت می پیمود . به همین جهت ، **علاوه بر تربیت از روش های معمولی** ، از **هدایت های معنوی** پیامبر (ص) نیز بهره می برد .
- ✓ هدایت معنوی ، **شکل ها و صورت های مختلف** دارد و با **لیاقت و ظرفیت افراد** متناسب است .
- ✓ خداوند از **آشکار و نهان** افراد اطلاع دارد و می تواند توانایی فرد در دوری از گناه را تشخیص دهد .
- ✓ وقتی خداوند کسی را به پیامبری برمی گزیند ، معلوم می شود که وی می تواند مسئولیت خود را به درستی انجام دهد .
- ✓ **پیامبران** با اینکه مانند ما انسان ها **غریزه و اختیار** دارند ، در مقام عمل به دستورات الهی دچار گناه نمی شوند ، زیرا کسی گناه می کند که **هوی و هوس بر او غلبه** کند و کسی که **حقیقت گناه و معصیت را مشاهده** می کند و می داند که با انجام گناه از **چشم خدا** می افتد و از **لطف و رحمت** او دور می شود ، محبت به خداوند را با هیچ چیز عوض نمی کند .
- ✓ ما **انسان ها** در مورد **بعضی از گناهان** معصوم هستیم و حتی تصور آن ها نیز برای ما ناراحت کننده و آزاردهنده است ، اما **پیامبران** در مورد **همه گناهان** عصمت دارند .
- ✓ بنای جامعه ای با ایمان و به دور از شرک در سرزمین بیگانه از ارزش های انسانی ، خود **معجزه ای بزرگ** بود که فقط با **مجاهدت پیامبر اکرم (ص)** میسر بود .
- ✓ در یکی دو قرن اخیر دشمنان اسلام با یک **نقشه دقیق و برنامه ریزی** شده ، **همبستگی مسلمانان** را به **دشمنی با یکدیگر** تبدیل کرده و **اختلافات معمولی** اقوام و مذاهب اسلامی را **بزرگ جلوه** دادند . یکی از نتایج زیان بار این اختلاف ها ، **تجزیه کشورهای بزرگ** اسلامی به کشورهای کوچک در سده اخیر بود تا **قدرت های استعمارگر** به راحتی بتوانند بر آن ها **سلطه** پیدا کنند و **ذخایر** آنان را به **تاراج** ببرند . این **سیاست** اکنون نیز از سوی این قدرت های استعماری در کشورهای منطقه در حال اجراست .
- ✓ برای اینکه ما مسلمانان بتوانیم **وحدت** میان خود را **تقویت** کنیم و از قدرت حدود ۲ میلیارد مسلمان و امکانات بی نظیر سرزمین های اسلامی برای پیشرفت خود استفاده کنیم ، نیازمند **اجرای برنامه های دقیقی** هستیم که **نقشه های تفرقه افکن** استعمارگران و عوامل آنان را در سرزمین های اسلامی **خنثی** کند و **دل های مسلمانان** را به یکدیگر **نزدیک** کند .
- ✓ امام علی (ع) وقتی رفتار مسلمانان روزگار خود را مشاهده می کرد ، با **روشن بینی و درک عمیقی** که از **نتیجه رفتارها و وقایع** داشت ، سرنوشت و آینده نابسامان جامعه اسلامی را پیش بینی کرد .
- ✓ **به علت عدم توجه مسلمانان به هشدارهای امام علی (ع)** ، آنچه آن امام پیش بینی می کرد ، به وقوع پیوست ، بنی امیه بر مردم حاکم شدند و دنیای اسلام را تا حد زیادی به **دوران جاهلیت** بازگرداندند .
- ✓ مقصود امام رضا (ع) در سلسله الذهب : توحید تنها یک لفظ و شعار نیست ، بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و **تجلی توحید در زندگی اجتماعی** با **ولایت امام که همان ولایت خداست** ، میسر می گردد .
- ✓ **تلاش ائمه سبب شد که حقیقت اسلام** برای **جویندگان حقیقت** پوشیده نماند و کسانی که **طالب حقیقت** اند بتوانند در میان انبوه تحریفات به **تعلیمات اصیل اسلام** دست یابند و **راه حق را از باطل تشخیص** دهند .
- ✓ امامان بزرگوار ، از **۲ جهت** با حاکمان زمان مبارزه می کردند :
اول از آن جهت که **رهبری و اداره جامعه از جانب خداوند** به آنان سپرده شده بود و لازم بود که برای انجام این وظیفه به پاخیزند و در صورت وجود شرایط و امکانات ، حاکمان غاصب را برکنار کنند ، تا با **تشکیل حکومتی** که بر مبنای اسلام راستین ، **قوانین اسلام را به اجرا** در آورند و **عدالت را برقرار** سازند .
دوم ، از آن جهت که این حاکمان غاصب ، قوانین اسلام را زیر پا می گذاشتند و به مردم ستم می کردند ، امامان نیز وظیفه داشتند که براساس **اصل امر به معروف و نهی از منکر** با آنان مقابله کنند و **مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام** شوند و از **حقوق مردم دفاع** کنند .
- ✓ در نتیجه فداکاری های پیامبر (ص) و امامان (ع) ، **دین اسلام تداوم** یافت و پیام الهی ، یعنی **قرآن کریم حفظ** شد .
- ✓ ما پیرو و شیعه انسان هایی هستیم که **جان و همه زندگی** خود را برای **نجات و رستگاری انسان ها** ، فدا کردند و به **پیشگاه الهی** رفتند . البته آنان هم اکنون **ناظر بر ما** هستند و به پیروان خود می نگرند تا ببینند **آنان چه می کنند** . پس شایسته است به گونه ای زندگی کنیم که سبب **بدبینی دیگران نسبت به شیعیان** نشویم و بدانیم که شیعه بودن به اسم نیست ، بلکه اسم باید با عمل همراه باشد تا **پیرو حقیقی** پدید آید .

- ✓ خداوند نعمت هدایت را با وجود امامان تمام و کامل گردانیده و راه رسیدن به رستگاری را برای انسان ها هموار ساخته است .
 - ✓ پیامبر (ص) : خود و امام علی (ع) را پدران امت معرفی فرموده است .
 - ✓ حاکمان بنی امیه و بنی عباس ، ظالمانه و غاصبانه حکومت را به دست گرفتند و عاملان اصلی به شهادت رساندن امامان بودند ، اما بیشتر مردم تسلیم این حاکمان شده بودند و با آنان مبارزه نمی کردند و وظیفه امر به معروف و نهی از منکر را انجام نمی دادند .
 - ✓ اگر مردم با حاکمان ظالم ، مبارزه می کردند ، خلافت در اختیار امامان قرار می گرفت و آن بزرگواران ، بیش از پیش مردم را به سوی توحید و عدل فرامی خواندند و جامعه بشری در مسیر صحیح کمال پیش می رفت .
 - ✓ خداوند آخرین ذخیره و حجت خود را از نظرها پنهان کرد تا امامت در شکلی جدید و از پس پرده غیبت ادامه یابد و تا فراهم آمدن شرایط برای تشکیل حکومت جهانی از نظرها پنهان باشد . این غیبت آن قدر ادامه می یابد که نه تنها مسلمانان ، بلکه جامعه انسانی شایستگی درک ظهور و بهره مندی کامل از وجود آخرین حجت الهی را پیدا کند .
 - ✓ به دلیل غایب بودن امام زمان (ع) ، بهره مندی از امام در عصر غیبت کاهش می یابد . از این رو آن حضرت خود را به خورشید پشت ابر تشبیه کرده اند .
 - ✓ بهره مندی از امام در عصر غیبت ، منحصر به « ولایت معنوی » می شود که نیازمند به ظاهر بودن بین مردم نیست .
 - ✓ دوره غیبت ، به معنای عدم امامت امام زمان (ع) نیست ، بلکه رهبری حقیقی مسلمانان هم اکنون نیز به عهده ایشان است ، اما این رهبری را انسان های عادی حس نمی کنند .
 - ✓ تعلیمات هر پیامبری ، جز پیامبر خاتم ، پس از وی دستخوش دگرگونی شد ، یکی از این دگرگونی ها ، مربوط به چگونگی ظهور و تشکیل حکومت جهانی بود ، با وجود این همه در اصل الهی بودن پایان تاریخ و ظهور ولی خدا برای برقراری حکومت جهانی اتفاق نظر دارند .
 - ✓ ما مسلمانان نیز مانند پیروان سایر ادیان الهی عقیده داریم که در آخرالزمان منجی انسان ها ، ظهور خواهد کرد و جهان را به نهایت عدل خواهد رساند .
 - ✓ پیامبر و امام از پدر و مادر برای مؤمنان مهربان ترند و آنان که چنین معرفتی را به دست آورده اند ، محبت بیشتری به پیامبر و امام دارند .
 - ✓ شناخت جایگاه امام در پیشگاه الهی ، آشنایی با شیوه حکومت داری ایشان هنگام ظهور ، آشنایی با صفات و ویژگی های ایشان در سخنان معصومین (ع) از عوامل مؤثر در معرفت و محبت به امام زمان (ع) و از بین رفتن تردیدهاست .
 - ✓ تشکیل حکومت اسلامی در عصر غیبت و برکنار کردن حاکمان ستمگر ، یکی از علل پیروی از امام عصر (ع) است .
 - ✓ منتظر عصر غیبت را عصر آماده باش برای یاری امام و خود را سربازی برای یاری آن حضرت به حساب می آورد . او هر لحظه منتظر است . ندای امام زمان (ع) در جهان طنین انداز شود و مردم را برای پیوستن به حق فراخواند .
 - ✓ کسانی که قبل از ظهور امام ، در صحنه فعالیت های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل ، در جبهه حق حضوری فعال داشته باشند و با ایستادگی در مقابل شیاطین درون و برون ، ویژگی هایی همچون شجاعت ، عزت نفس و پاکدامنی را در خود پرورانده باشند . امام عصر زمانی ظهور می کند که مردم جهان از همه مکتب های غیرالهی و مدعیان برقراری عدالت در جهان ناامید شده اند و با تبلیغی که منتظران واقعی کرده اند ، دل های مردم به سوی آن منجی الهی جلب شده است .
 - ✓ بیشتر مردم همین که ندای امام و طرفداران ایشان را می شنوند ، با شوق به سوی امام می شتابند . اما مستکبران و ظالمان در مقابل امام می ایستند که در نهایت شکست می خورند و حکومت جهانی امام تشکیل می شود .
 - ✓ فایده مشخص بودن پدر و مادر امام زمان (ع) : شناخت شدن ماجراجوی فریبکار
 - ✓ فواید اعتقاد به زنده بودن امام (حضور ایشان) : (۱) حاضر و ناظر یافتن امام (۲) بهره مندی از هدایت ها و ولایت معنوی امام
- یاران امام زمان : پیشتازان تحول جهانی و سازندگان تمدن اسلامی
- ۵۰ نفر زنان (امام باقر (ع)) ۳۱۳ نفر (پدر) اکثریت جوانان (احادیث)
- عوامل پویایی جامعه شیعه : عاشورا (ایثار ، شهادت) مهدویت (عدالت ، ظالمان)
- ✓ از آن جا که دین اسلام همیشگی و برای همه دوران هاست ، عقلاً ضروری است که مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در عصر غیبت ادامه یابد .
 - ✓ اگر مرجعیت دینی ادامه نیابد ، یعنی متخصصی نباشد که احکام دین را بداند و برای مردم بیان کند و پاسخگوی مسائل جدید مطابق با احکام دین نباشد ، مردم با وظایف خود آشنا نمی شوند و نمی توانند به آن عمل کنند .
 - ✓ اگر ولایت ظاهری ادامه نیابد و حکومت اسلامی تشکیل نشود ، نمی توان احکام اجتماعی اسلام را که نیازمند مدیریت و پشتوانه حکومتی است ، در جامعه به اجرا درآورد .
 - ✓ تفقه ، به معنای تلاش برای کسب معرفت عمیق ، افرادی که به معرفت عمیق در دین می رسند و می توانند احکام و قوانین را از قرآن و روایات به دست آورند ، « فقیه » نامیده می شوند .

- ✓ در دوره غیبت ، بنا به فرمان امام زمان و به نیابت از ایشان ، **فقیهان واجد شرایط** ، دو مسئولیت « مرجعیت دینی » و « ولایت ظاهری » را بر عهده دارند و در حدتوان ، جامعه اسلامی را در مسیر اهداف هدایت می کند .
- ✓ **تقلید** در احکام ، به معنای **رجوع به متخصص** است و این مراجعه ، یک روش **رایج عقلی** است .
- ✓ **تشکیل نظام و حکومت اسلامی** ، برپایه « مشروعیت » و « مقبولیت »
- ✓ فقیه واجد شرایط ، تا وقتی رهبر جامعه است که شرایط ذکر شده را داشته باشد ، **تشخیص این امر بر عهده مجلس خبرگان** است
- ✓ در حکومت اسلامی ، **مشارکت و همراهی مردم پایه و اساس پیشرفت** است و **بدون حضور و مشارکت آنان حکومت اسلامی دستاوردی نخواهد داشت** .
- ✓ **تفرقه و پراکندگی** ، به سرعت یک حکومت را از پای در می آورد و سلطه گران را بر کشور مسلط می کند .
- ✓ هر کشوری در مسیر رسیدن به **استقلال و کمال** با مشکلات بزرگ و کوچکی روبه رو می شود .
- ✓ **ناراحتی** دشمنان از عمل ما یا **خوشحالی و شادی** آنان از رفتار ما ، می تواند یکی از معیارهای درستی و نادرستی عملکرد ما باشد .
- ✓ **براساس فرمان خداوند** ، همه افراد جامعه اسلامی نسبت به یکدیگر مسئول اند و مانند سوارشدگان یک کشتی اند .
- ✓ اگر **کارگزاران جامعه** ، وظیفه خود را به **درستی بشناسند** و به **درستی اجرا** کنند ، اعتماد مردم به حکومت ، روز به روز افزایش می یابد .
- ✓ **عملکرد غلط کارگزاران** ، سبب **افزایش و انباشته شدن مشکلات** و **ناکارآمدی حکومت** خواهد شد .
- ✓ از آن جا که ولی فقیه ، بیان کننده **قوانین و مقررات اجتماعی** اسلام است ، انتخاب وی نمی تواند مانند انتخاب مرجع تقلید باشد ، یعنی نمی شود که هر کس به طور جداگانه برای خود ولی فقیه انتخاب کند ، زیرا اداره جامعه تنها با **یک مجموعه قوانین و یک رهبری** امکان پذیر است ، در غیر این صورت **هرج و مرج و تفرقه و پراکندگی** پیش می آید و این ، یک امر روشن و بدیهی در تمام نظام های سیاسی دنیاست .
- ✓ رهبر برای مردم ، پیشوایی است که **با قدم گذاشتن در مسیر کمال و عدالت** ، سایر مردم را به **پیمودن راه فرامی خواند** . مردم نیز تلاش می کنند با **هممت و پشتکار خود** وی را **همراهی** کنند و قافله سالار را در همه عرصه ها و به خصوص در آن جا که سختی ها بروز می کنند ، **تنها نگذارند** .

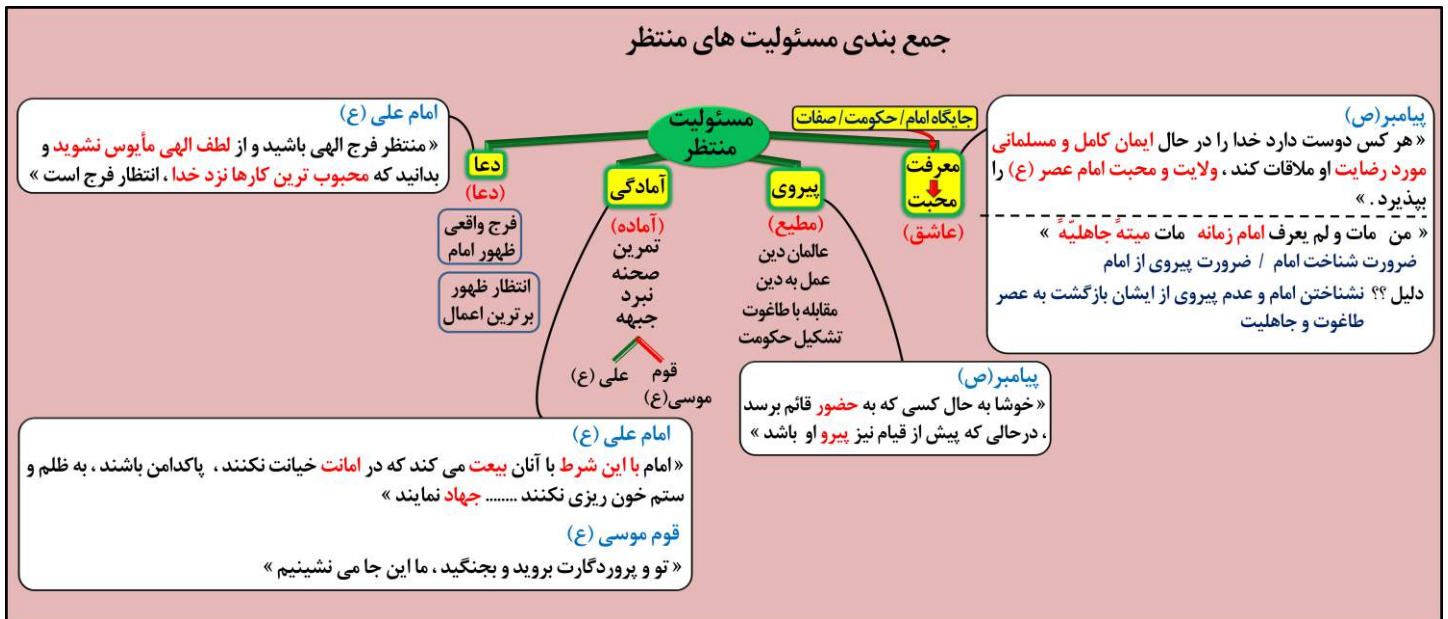
وظایف رهبر

- ✓ تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه **خارج نشدن مردم از مسیر قوانین الهی**
- ✓ حفظ عزت و استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان **دعوت مردم به استقامت و پایداری ، بستن راه های سلطه**
- ✓ تصمیم گیری براساس مشورت **مشورت بانخبه / بهره گیری از اندیشه متخصص / اداره به سوی پیشرفت و عدالت**
- ✓ ساده زیستی **زندگی ساده با الگو قرار دادن اولیای دین**

وظایف مردم بر رهبر

- (۱) وحدت و همبستگی اجتماعی **کشور قوی / امکان اجرای برنامه ها توسط رهبر**
- (۲) استقامت و پایداری در برابر مشکلات **فراهم ساختن فرصت و توان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی برای رهبر**
- (۳) افزایش آگاهی های سیاسی و اجتماعی **تصمیم گیری صحیح در برابر قدرت های ستمگر / بیشترین ضربه ، کم ترین آسیب ناراحتی یا شادی دشمنان معیار درستی یا نادرستی عملکرد ما**
- (۴) مشارکت در نظارت همگانی (امر به معروف و نهی از منکر) **مسئولیت افراد جامعه نسبت به یکدیگر (سوارشدگان کشتی) ناظر بر فعالیت های اجتماعی / انجام امر به معروف و نهی از منکر با روش درست**
- پشیمانی همه از رهبر / هدایت آسان تر برای رهبر**
- (۵) اولویت دادن به اهداف اجتماعی **خرید کالای ایرانی / تولید داخلی / کاهش بیکاری / رهبر در اداره جامعه موفق تر**

جمع بندی مسئولیت های منتظر

برنامه ای برای وحدت مسلمانان

- ۱ خودداری از اهانت و توهین به مقدسات سایر مسلمانان
اعتلا و ارتقا اعتقادات با دانش و استدلال / سخن با معرفت و استدلال / بیان صحیح اعتقاد
- ۲ دفاع از مظلومان و تلاش برای رهایی آنان
پیامبر (ص): «هر کس فریاد داد خواهی مظلومی را که از مسلمانان یاری می طلبد بشنود، اما به یاری آن مظلوم برنخیزد، مسلمان نیست»
- ۳ شناخت ظاهرأ مسلمان و فریب نخوردن
(دوستی با دشمنان اسلام، دشمنی با برخی مسلمانان)

نبوت و امامت (۳)

- ✓ تعیین امام معصوم از طرف خداوند سبب شد که مسئولیت های پیامبر، به جز دریافت وحی ادامه یابد.
- ✓ مسئولیت اول پیامبر، یعنی دریافت و ابلاغ وحی به مردم، با ختم نبوت پایان می پذیرد.
- ✓ بی توجهی به دو مسئولیت مهم (مرجعیت دینی و ولایت ظاهری)، خود دلیلی بر نقص دین اسلام است و این در حالی است که دین اسلام کامل ترین دین الهی است.
- ✓ از آن جا که امام همه مسئولیت های پیامبر (ص) جز دریافت و ابلاغ وحی را دارد، باید صفات و ویژگی های پیامبر را داشته باشد تا مردم به وی اعتماد کنند و راهنمایی های او را بپذیرند.
- ✓ تشخیص عصمت برای انسان ها ممکن نیست، بنابراین، تنها تنها خداوند است که می تواند فرد شایسته مقام امامت را معرفی کند، و به مردم بشناساند.
- ✓ گسترش اسلام (علت)، ظهور مکاتب و فرقه های مختلف، پیدایش مسائل و مشکلات جدید اجتماعی و را به دنبال داشت (معلول) و نیاز به امام و رهبری که در میان انبوه افکار و عقاید، حقیقت را به مردم نشان دهد و جامعه را آن گونه که پیامبر اداره می کرد، اداره نماید، افزون تر می شد.
- ✓ نزول آیه ولایت در هنگام انجام واقعه ای که مردم ناظر آن بودند و اعلام ولایت حضرت علی (ع) از جانب پیامبر (ص)، برای آن بود که مردم به چشم خود ببینند و از زبان پیامبر بشنوند و امکان کتمان و مخفی نباشد.
- ✓ وقتی آیات نماز نازل شد، باران می خواستند چگونگی نماز خواندن را بدانند، پیامبر (ص) به مسجد می آمد و به آنان می فرمود: «این گونه که من نماز می خوانم، شما هم بخوانید» آن گاه نماز خواندن را به آنان تعلیم می داد.
- ✓ پیامبر (ص) با هدایت و راهنمایی خداوند، حضرت علی (ع) و یازده فرزند ایشان را به جانشینی خود معرفی کرده است و آنان عهده دار مسئولیت امامت اند.

✓ لازمه جانشینی پیامبر ، علم کامل و عصمت از گناه و اشتباه است .

✓ حضرت فاطمه زهرا (س) جزء اهل بیت است ، علم و عصمت کامل دارد و پیروی از کلام و رفتار وی بر همه مسلمانان واجب و سرچشمه هدایت و رستگاری است .

✓ پیامبر(ص) پس از ۱۳ سال تلاش برای هدایت مردم مکه ، با دعوت مردم مدینه ، به این شهر هجرت کرد و به فرمان خدا ، حکومت اسلامی بنا کرد .

✓ پیامبر در مدت ۱۰ سال به گونه ای زندگی کرد که در همه ابعاد فردی و اجتماعی ، از جمله در جایگاه رهبری ، الگو و اسوه انسان ها شد .

✓ حضرت علی (ع) وقتی حکومت را به دست گرفت ، اعلام کرد من براساس دستورات قرآن و سنت رسول خدا (ص) حکومت می کنم و بر همین اساس اصلاحات مهمی را در جامعه آغاز کرد .

✓ اطرافیان یک رهبر برای اینکه خود را به او نزدیک کنند ، عیب دیگران را نزد او بازگو می کنند .

✓ پیامبر(ص) هم با فقر مبارزه می کرد و به دنبال بنای جامعه ای آباد و دور از محروبت بود و هم با کوچک شمردن فقیران به مخالفت برمی خاست .

از این رو ، مردم را به کارو فعالیت تشویق می کرد ، از بیکاری بدش می آمد و کسانی را که فقط عبادت می کردند و کار نمی کردند ، مذمت می کرد .

✓ بزرگان علم و دانش ، مسلمان و غیرمسلمان ، پس از بررسی شخصیت امام علی (ع) با شگفتی مشاهده کرده اند که فضایی در آن امام است که به سختی در یک فرد جمع می شود .

✓ امام علی(ع) ، همانند پیامبر (ص) همه فضائل الهی را در خود جمع کرده بود و تمام ویژگی هایی را که یک رهبر جامعه باید دارا باشد ، دارا بود .

✓ امام علی (ع) : در جنگ شجاع ترین ، در عبادت عابدترین ، در قضاوت دقیق ترین ، در درس عالم ترین ، در بلاغت و سخن بلیغ ترین ، در حکمرانی عادل ترین .

✓ امام علی (ع) پس از ۲۵ سال خانه نشینی آن گاه که با درخواست عمومی مردم و اصرار آن ها بر قبول خلافت حجت را بر خود تمام دید به صحنه آمد .

✓ امام علی (ع) از همان آغاز با الگو قرار دادن سیره و روش پیامبر(ص) ، عدالت و مبارزه با تبعیض و نابرابری را ، سرلوحه کار خود قرار داد .

✓ امام علی (ع) ، به دانش بی مانندی رسید که هر کس در هر موردی از ایشان سوال می پرسید ، ایشان بی درنگ و در کمال درستی پاسخ می داد .

✓ براساس تدبیر حکیمانه خدا ، امام علی (ع) و امامان معصوم از نسل ایشان جانشینی رسول خدا (ص) را بر عهده داشتند و از جانب خدا به ولایت و رهبری جامعه برگزیده شدند .

✓ اگر تحول معنوی و فرهنگی ایجاد شده در عصر پیامبر (ص) و ۲ میراث گرانباده آن حضرت (قرآن و ائمه اطهار) نبود ، جز نامی از اسلام باقی نمی ماند .

✓ سال ها بعد ، منع نوشتن حدیث پیامبر(ص) برداشته شد و حدیث نویسی رواج یافت ، اما به دلیل عدم حضور اصحاب پیامبر در میان مردم به دلیل فوت یا شهادت ، احادیث زیادی جعل یا تحریف شد به طوری که احادیث صحیح از غلط به سادگی قابل تشخیص نبود .

بررسی ۲ مسئولیت « مرجعیت دینی » و « ولایت ظاهری » پس از رحلت پیامبر(ص) در قالب تحلیل ۳ فرض :

فرض (۱) : سکوت قرآن و پیامبر ← نادرست به دلایل زیر :

قرآن : هدایت گر در همه امور ← نمی تونه بی تفاوت باشه
پیامبر : آگاه ترین به اهمیت و جایگاه ← نمی تونه بی توجه باشه
اسلام کامل ترین دین (نقص نداره)

فرض (۲) : پایان این دو مسئولیت ← نادرست به دلایل زیر :

افزایش وافزون تر (علت : گسترش اسلام و ظهور فرقه و مکاتب و پیدایش مسائل جدید)
نیاز به حکومت و تعلیم و تبیین دین
پایان ناپذیر و تمام نشدنی

فرض (۳) : تداوم این دو مسئولیت ← درست

خدا ← پیامبر ← تداوم تعلیم و تبیین دین و حکومت به شکل امامت / تعیین جانشین

سفر، عشق، تقوا، عزت و ذلت

- ✓ استواری بر هدف، شکیبایی و تحمل سختی ها برای رسیدن به آن هدف، از آثار عزم قوی است.
- ✓ خداوند، راه رستگاری ما را با رضایت خود همراه ساخته است، یعنی وقتی خدا از ما راضی خواهد بود که ما در مسیر رستگاری و خوشبختی خود گام برداریم، و آنگاه از ما ناخشنود خواهد بود که به خود ظلم کنیم و در مسیر هلاکت خود قدم گذاریم.
- ✓ یادمان باشد که یک حسابرسی بزرگ در قیامت در پیش داریم و اگر خودمان در اینجا به حساب خود نرسیم، در قیامت به طور جدی اعمال ما را محاسبه خواهند کرد.
- ✓ یکی از بهترین زمان های محاسبه سالانه، شب های قدر ماه مبارک رمضان است تا بتوانیم بر اساس آن، تصمیم های بهتری برای آینده بگیریم.
- ✓ و پیامبر نیز همواره از اهل بیت به عنوان انسان هایی برتر که مسیر زندگی را با موفقیت پیموده اند و پیروی از آنان موجب رستگاری و نجات انسان می شود، یاد کرده و ما را به الگو گرفتن از آنان دعوت کرده است.
- ✓ عشق به خدا چون اکسیری است که مرده را حیات می بخشد و زندگی حقیقی به وی عطا می کند. این همه تحول به این دلیل است که قلب انسان جایگاه خداست و جز با خدا آرام و قرار نمی یابد.
- ✓ بین محبت به خدا و این آثار رابطه ای دو سویه است، یعنی همان طور که محبت خدا موجب بروز این آثار می شود، تداوم و استمرار در پیروی از دستورات خداوند و عشق ورزیدن به دوستان و برائت از دشمنانش، موجب تقویت محبت انسان به خدا نیز می شود..
- ✓ خداوند در خواسته هایش فقط و فقط به مصلحت ما نظر دارد. او خیرخواهانه به ما هشدار می دهد و ما را به کارهایی که به نفع ماست، راهنمایی می کند. حتی اگر احساس کنیم انجام برخی دستورات خداوند برای ما دشوار است، باید مطمئن باشیم که این دستور برای رستگاری ما ضروری است.
- ✓ برترین این دوستان، رسول خدا (ص) و اهل بیت ایشان (ع) می باشند که با تمام وجود به خدا عشق ورزیدند و زندگی خود را در اطاعت کامل به خداوند سپری کردند. دوستی با آنان، همان دوستی با خداوند و محبت به آنان در مسیر محبت به خداوند است. البته این دوستی و محبت نیز بایستی همچون محبت به خدا، همراه با عمل و پیروی از آنان باشد.
- ✓ دینداری، با دوستی خدا آغاز می شود و برائت و بیزاری از دشمنان خدا را به دنبال می آورد. اگر کسی بخواهد قلبش را خانه خدا کند، باید شیطان و امور شیطانی را از آن بیرون کند.
- ✓ هر چه دوستی با خدا عمیق تر باشد، نفرت از باطل هم عمیق تر است.
- ✓ اگر چه تمامی این احکام و دستورات در جهت مصلحت ما است، اما انسان دوست دارد حکمت و علت احکام الهی را بداند و با معرفت بیشتر دستورات الهی را انجام دهد. از این رو، خدای متعال برخی از فایده های مهم ترین احکام خود را از طریق آیات قرآن کریم و سخنان معصومان به اطلاع ما رساند، است.
- ✓ انسان با تقوا خودنگهدار است و خود را از گناه حفاظت می کند، یعنی بر خودش مسلط است و زمام و لجام نفس خود را در اختیار دارد و نمی گذارد نفس با سرکشی او را در دره های هولناک گناه بیندازد.
- ✓ انسان با تقوا، می کوشد روز به روز بر توانمندی خود بیفزاید تا اگر در شرایط گناه و معصیت قرار گرفت، آن قوت و نیرو او را حفظ کند و از آلودگی ننگه دارد.
- ✓ اگر می بینیم که با خواندن نماز در حال دور شدن از گناهان هستیم، معلوم شود نمازمان مورد قبول خدا قرار گرفته و اگر نماز، ما را از گناه و زشتی باز ندارد، معلوم می شود که عیب و نقصی در نماز خواندن ما هست.
- ✓ برای انجام نماز، لازم است بدن و لباس ما پاک باشد و در صورتی که به یکی از نجاسات آلوده شده باید قبل از نماز پاک گردد.
- ✓ همه چیز پاک است مگر ۱۱ چیز و آنچه که در اثر برخورد با آن ها نجس شود، برخی از نجاسات :
 - (۱) خون انسان و هر حیوانی که خون جهنده دارد. (۳ و ۲) ادرار و مدفوع انسان و حیوان های حرام گوشتی که خون جهنده دارند.
 - (۴) مردار انسان و هر حیوانی که خون جهنده دارد. (۵ و ۶) سگ و خوک زنده و مرده آن ها نجس است.
 - (۷) کافر (۸) شراب و هر مایع مستی آور نجس است.
- ✓ نوشیدن شراب، چه کم و چه زیاد حرام است و در زمره بزرگ ترین گناهان شمرده شده است.
- ✓ میزان موفقیت انسان در رسیدن به هدف های بزرگ، به میزان تسلط او بر خویش، خودنگهداری و «تقوا» بستگی دارد و هر قدر بزرگ تر باشد، تقوای بیشتری می طلبد.

- ✓ وقتی می گوئیم **خداوند « عزیز »** است ، معنایش این است که کسی نمی تواند او را **مغلوب** کند و در **اراده او نفوذ** نماید .
- ✓ « **انسان عزیز** » کسی است که در برابر **ظالمان و مستکبران** و هم چنین در مقابل **هوی و هوس خویش می ایستد ، مقاومت** می کند و **تسلیم** نمی شود . او زیر بار عملی که **روحش را آزوده** کند و او را **حقیر و کوچک** سازد ، نمی رود .
- ✓ « **انسان ذلیل** » نیز کسی است که در برابر **مستکبران و زورگویان** تن به **خواری** می دهد و **هر فرمانی** را می پذیرد ، همچنین **تسلیم هوی و هوس** خویش می شود و **هر کاری** را که **موافق هوی و هوس** او باشد انجام می دهد ، هر چند که آن کار **روحش را به گناه آلوده** کند .
- ✓ اگر **ارزش و قیمت خود** را بدانیم ، آن را **عزیز** می شماریم و به **قیمت واقعی** می فروشیم و **بهای معادل** آن را به دست می آوریم .
- ✓ اگر **ارزش و قیمت خود** را ندانیم ، به **آسانی** **فریب** می خوریم و آن را به **بهای اندک** می فروشیم .
- ✓ خدایی که **خالق تمام هستی** است ، **سرچشمه و منبع همه قدرت ها و عزت** هاست ، او **وجود شکست ناپذیری** است که هیچ کس توانایی **ایستادن** در برابر **قدرت** او را ندارد . بنابراین ، هر کس به دنبال عزت است ، باید خود را به این سرچشمه وصل کند .
- ✓ پیشوایان ما با تکیه بر **بندگی خداوند و پیوند با او** توانستند در سخت ترین شرایط ، **عزتمندان** زندگی کنند و هیچگاه تن به **ذلت و خواری** ندهند .
- ✓ وقتی که انسان به چنین **شناخت و ایمانی** رسید (خدا سرچشمه است) به **طور طبیعی** **تسلیم خدا** می شود ، **بندگی** او را می پذیرد و در مقابل **غیر خدا عزیز و تسلیم ناپذیر** باقی می ماند .
- ✓ هر انسانی ، در درون خود ، **گاه و بی گاه** با تمایلات و خواسته هایی روبه رو می شود ، که **پاسخ مثبت دادن** به آن ها ، **عزت نفس** را **ضعیف** می کند و انسان را به **سوی خواری و ذلت** سوق می دهد .
- ✓ اگر **پاسخگویی ادامه** یابد ، **خواری و ذلت انسان را احاطه** می کند ، به طوری که در برابر **هر خواست نامشروع درونی و بیرونی مقاومت** نمی کند و به **سرعت تسلیم** می شود .
- ✓ **نوجوانی و جوانی** بهترین زمان برای **پاسخ منفی دادن به تمایلات گاه و بی گاه** است ، انسانی که در این دوره به سر می برد ، هنوز به **گناه عادت نکرده** و **خواسته های نامشروع در وجود او ریشه دار نشده** است و به **تعبیر پیامبر (ص)** ، چنین کسی به **آسمان نزدیک تر** است . یعنی **گرایش به خوبی ها قوی** در او **قوی تر** است . بنابراین **نوجوان** ، بهتر از هر آدمی می تواند **ایستادگی در برابر تمایلات منفی** را **تمرین** کند و **عزت نفس خود را تقویت** کند .
- ✓ **تمایلات حیوانی** در **ذات خود بد نیستند** ، اما **نسبت به بعد معنوی و الهی** ، **بسیار ناچیز و پایین ترند** و قابل **مقایسه** با آن تمایلات نیستند .
- ✓ انسان ها به **طور طبیعی** به تمایلات دانی **میل** دارند و **علاقه** نشان می دهند ، زیرا این ها **لازمه زندگی در دنیا** هستند و بدون آنها یا نمی توان **زندگی کرد** یا **زندگی سخت و مشکل** می شود .
- ✓ **تمایلات دانی زمانی بد** می شوند که انسان ، این تمایلات را **اصل و اساس** زندگی قرار دهد و **فقط در فکر رسیدن به آن ها** باشد و از **تمایلات الهی خود غافل** بماند .
- ✓ **حد و مرز** توجه به **تمایلات دانی** را **فقط خدا** می داند و خداوند با **احکام خود چگونگی بهره مندی** از این تمایلات را مشخص کرده تا انسان بتواند در **عین بهره مندی از آنها** ، به **رشد و کمال واقعی** خود برسد .
- ✓ **عقل و وجدان** یا همان « **نفس لوامه** » از ما می خواهد در **حد نیاز** به تمایلات فروتر پاسخ دهیم و فرصتی فراهم کنیم که **تمایلات معنوی و الهی** در ما **پرورش پیدا** کند و آن زیبایی ها **وجودمان را فرا بگیرند** .
- ✓ **هوی و هوس** یا همان « **نفس امّاره** » از ما می خواهد فقط به تمایلات **بعد حیوانی** **سرگرم و مشغول** باشیم و از **تمایلات عالی و برتر غافل** بمانیم .
- ✓ کسی که در مقابل **دیگران تن به ذلت** می دهد ، ابتدا در مقابل **تمایلات پست درون خود شکست خورده و تسلیم شده** و سپس **مغلوب زورگویان و قدرتمندان گردیده و تابع خواسته های آنان** شده است .
- ✓ تحقیقات نشان می دهد که **اکثر مجرمان و گناهکاران** افراد **فاقد عزت نفس** هستند یا **عزت نفس بسیار پایینی** دارند ، در حالی که **اکثر انسان های مفید و نیکوکار** جامعه دارای **عزت نفس بالایی** می باشند و **کمتر مرتکب گناه** می شوند .
- ✓ **فقری** که دارای **عزت نفس** باشد ، **گدایی** نمی کند . **گدا ابتدا خود را کوچک** می کند و سپس **گدایی** می کند .
- ✓ جوانی که **عزت نفس** دارد ، در برابر **شهوت** نمی شکند .
- ✓ **انسان عزیز** در برابر **ظالم و ستمگر شکست ناپذیر** و در برابر **مردم متواضع و فروتن** است .

عفاف ، مقبولیت ، پوشش ، ازدواج و تمدن جدید

- ✓ آراستگی به معنای بهتر کردن وضع ظاهری و باطنی و زیبا نمودن این دو است .
- ✓ تکرار دائمی نماز در شبانه روز ، آراستگی و پاکی را در طول روز حفظ می کند و زندگی را پاک و با صفا می سازد .
- ✓ عفاف خصلت هر انسان با فضیلتی ، اما وجود آن در زنان و دختران ارزش بیشتری دارد . زیرا خداوند زنان را بیش از مردان به نعمت زیبایی آراسته است .
- ✓ برای حفظ همین نعمت ، خداوند احکام ویژه ای را برای زن قرار داده است تا گوهر زیبای وجودش از نگاه ناهلان دور بماند و روح بلندش تحقیر نشود .
- ✓ دریافت هر نعمتی از جانب خدا ، مسئولیتی را به همراه می آورد ، عرضه نابجای زیبایی به جای گرمی بخشیدن به کانون خانواده ، عفت و حیا را از بین می برد و این گوهر مقدس را از او می گیرد .
- ✓ پوشش مناسب از نشانه های عفاف است ، خداوند به پوشش زنان به دلیل بهره مندی آنان از نعمت جمال و زیبایی توجه ویژه ای دارد .
- ✓ خانواده ، مقدس ترین نهاد و بنای اجتماعی نزد خداست .
- ✓ خانواده با ازدواج زن و مرد به وجود می آید و با آمدن فرزندان کامل می شود .
- ✓ زنان و مردان به عنوان افراد نوع بشر ، استعدادها و ویژگی های فطری یکسان و هدف مشترکی دارند که با بهره گرفتن از آن ویژگی های فطری می توانند به آن هدف مشترک یعنی قرب الهی و بهشت جاوید برسند .
- ✓ تفاوت های میان زن و مرد به جهت وظایف مختلفی است که خالق حکیم بر عهده هر یک از زن و شوهر نهاده است تا هر کدام از آنها بتوانند در زندگی مشترک و خانوادگی نقش های خاص را بر عهده بگیرند و یک خانواده متعادل را پدید آورند .
- ✓ انسان با رسیدن به سن بلوغ و دوره جوانی وارد مرحله مسئولیت پذیری می شود و این شایستگی را به دست می آورد که مخاطب خداوند قرار گیرد و از هم اکنون برای سعادت خود و خانواده ای که در آینده نزدیک تشکیل خواهد داد برنامه ریزی نماید .
- ✓ اگر نوجوان و جوان ، دوره بلوغ تا ازدواج را با پاکی و پاکدامنی بگذرانند و در حالی به زندگی مشترک وارد شود که آلوده به گناه و فحشا نشده باشد ، راه رسیدن به بهشت را برای خود و فرزندان خود بسیار هموار کرده است .
- ✓ قرآن کریم از دختران و پسران می خواهد که قبل از ازدواج حتما عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت زندگی آنان را سامان دهد .
- ✓ قرآن کریم از دختران و پسران می خواهد که به هیچ وجه در پی رابطه غیرشرعی چه پنهان و چه آشکار با جنس مخالف نباشند ، که زیان آن تا قیامت دامن گیر آنان خواهد شد و در نسل های آینده آنان تأثیر بدی خواهد گذاشت .
- ✓ نظام هستی بر عدالت است ، عمل هر کس ، عکس العملی دارد که قسمتی از آن در این جهان ظاهر می شود و تمام آن در آخرت .
- ✓ بر اثر ازدواج و پاسخ صحیح به نیاز جنسی ، هر کدام از زن و مرد به یک آرامش روانی می رسند .
- ✓ خانواده بستر رشد و بالندگی فرزندان است و هیچ نهادی نمی تواند جایگزین آن شود .
- ✓ خداوند تربیت و پرورش چند تن از بندگان خود را به پدر و مادر سپرده است و احترام و اطاعت از والدین را هم ردیف طاعت و عبودیت خود قرار داده است .
- ✓ مرد و زن با گذشت و مدارا و تحمل سختی ها و ناگواری های زندگی ، به درجات معنوی بالاتری نایل می شوند .
- ✓ رضایت کامل دختر و پسر برای ازدواج ضروری است و اگر عقدی به زور انجام بگیرد ، باطل است و مشروعیت ندارد .
- ✓ پدر و مادر به علت علاقه و محبت به فرزند ، معمولاً مصلحت و خوشبختی او را در نظر می گیرند و به علت تجربه و پختگی شان ، بهتر می توانند خصوصیات افراد را دریابند و عاقبت ازدواج را پیش بینی کنند .
- ✓ شایسته است محیط خانواده ، محیط همدلی ، اعتماد به بزرگ ترها ، شنیدن نظرات یکدیگر و محیط محبت و خیرخواهی باشد تا بهترین تصمیم ها گرفته شود و کمتر به حسرت و پشیمانی منجر شود .
- ✓ نباید فاصله میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج زیاد شود و تشکیل خانواده به تاخیر افتد ، به همین علت ، پیشوایان ما همواره دختران و پسران را به ازدواج تشویق و ترغیب کرده و از پدران و مادران خواسته اند که با کنار گذاشتن رسوم غلط شرایط لازم را برای آنان فراهم کنند و به خاطر پندارهای باطل همچون فراهم شدن همه امکانات زندگی فرزندان خود را به گناه نکشانند و جامعه را گرفتار آسیب نسازند .

✓ اگر فردی بخواهد به شیوه ای غیر از شیوه های مطرح شده از سوی دین یعنی به «شیوه ناصحیح» به نیاز جنسی خود پاسخ دهد، در آن صورت لذت آنی برخاسته از گناه، پس از چندی روح و روان فرد را پژمرده می کند و شخصیت او را می شکنند. این گونه اشخاص، به جای بازگشت به مسیر درست، برای فرار از این پژمردگی به افراط در گناه کشیده می شوند، اما نمی دانند که روحشان مانند تشنه ای است که هر چه بیشتر از آب شور دریا می نوشد، بر تشنگی اش افزوده و بی قراری اش شدت می یابد.

✓ ازدواج برای رفع نیازهای طبیعی و پاسخگویی به قانون خلقت انجام می شود و شایسته است که به نیازهای طبیعی در «زمان مناسب» و «به شیوه صحیح» پاسخ دهیم.

✓ تحقیق درباره همسر آینده را نباید با معاشرت هایی که منشأ آن تنها هوس های زود گذر است، اشتباه کرد. تجربه نشان داده است که این گونه معاشرت ها، هر چند با عنوان هایی مانند شناخت روحیه همسر و یا پی بردن به نقاط تفاهم یکدیگر باشد، نتیجه بخش نیست و آثار زیان بار دیگری دارد که به خاطر همین، خداوند اجازه این گونه معاشرت ها را نداده است. در این معاشرت ها، معمولاً احساسات بر هر دو نفر حاکم می شود و دختر و پسر شخصیت واقعی خود را پنهان می کنند و هر طرف اصرار دارد خود را بهتر از آنچه هست نشان دهد تا محبوب دیگری واقع شود، معمولاً بیشتر این معاشرت ها به سستی رابطه و جدایی می انجامد.

✓ برخی محققان بر این باورند ثروتی که در دوره استعمار از کشورهای استعمار زده به کشورهای استعمارگر منتقل شد، آن قدر زیاد بود که پایه های اصلی قدرت اقتصادی غرب را به وجود آورد.

✓ اگر بعد معنوی و الهی انسان دارای اهمیت و جایگاهی در تمدن جدید بود و اگر به زنان آن گونه که دین اسلام بها می دهد، بها و شخصیت داده می شد، حتماً وضع دیگری در تولید فیلم ها، رمان ها و تصاویر تبلیغاتی حاکم می شد.

✓ قرآن کریم رمز سعادت و رستگاری ← تزکیه نفس } پاک شدن نفس از آلودگی ها
 آغاز پاکی از گناهان ← توبه از گناهان
 تداوم پاک ماندن جان و دل ← علاوه بر توبه عمل به دستورات خدا (مثال: دستورات اخلاقی، عبادی و ...)

✓ احکام و قوانین دین اسلام (بایدها و نبایدهای دینی)، علاوه بر اینکه زندگی سالم در دنیا را تضمین می کند، سعادت و نیک بختی اخروی و ابدی را نیز تأمین می کند. بنابراین نمی توان آن ها را با قوانین بشری که اهداف محدود و کوچکی دارند، مقایسه کرد و مثلاً گفت که چرا خداوند برای فلان گناه چنین مجازاتی قرار داده است، چرا که خداوند می داند آن گناه مانعی بزرگ بر سر راه سعادت و نعمت های ابدی است.

✓ نعمت های خداوند } بخشی از آن در قرآن معرفی شده
 مراتب اخروی آن در دنیا توصیف ناپذیر }
 آیه: «هیچ کس نمی داند چه پاداش هایی که مایه روشنایی چشم هاست برای آن ها نهفته شده، این پاداش کارهایی است که انجام می دادند»
 خداوند به پیامبر (حدیث قدسی): «برای بندگان نیکوکارم چیزهایی ذخیره کرده ام که نه چشمی دیده، نه گوشی شنیده و نه به ذهن کسی خطور کرده است»

✓ میان نعمت های الهی در آخرت و بایدها و نبایدهای دین (احکام) ارتباط و هماهنگی برقرار است
 ممکن است درک آن در حال حاضر ملموس نباشد } از هر راهی نمی توان به سعادت اخروی رسید (مثال: رشد بدن با تغذیه صحیح و معین)

✓ رسیدن به نعمت های الهی (هدف بزرگ)
 با یک زندگی غیر مسئولانه و بدون برنامه سازگار نیست }
 یک زندگی جدی و یک عزم قوی و استوار می طلبد.

✓ میان نعمت های الهی در آخرت و بایدها و نبایدهای دین (احکام) ارتباط و هماهنگی برقرار است

✓ زندگی دینی، تنها شیوه مطمئن و قابل اعتمادی است که پیش روی هر انسان خردمند عاقبت اندیش قرار دارد.

✓ هر کس که نگران عاقبت کار خود است به روشنی در می یابد که تکیه بر خداوند و اعتماد به دستورات او ← هر گونه نگرانی نسبت به آینده را از بین می برد و آینده ای غیرقابل اعتماد را از او دور می کند.

✓ کسی که به دنبال سعادت اخروی نیست و به دنبال خواسته ها و تمایلات نفس خود است نمی تواند انتظار سعادت مندی در دنیا و بهره مندی از نعمت های بهشتی را داشته باشد.

✓ قابل اجرا بودن اسلام در هر دوره و زمانه ای بدین معنا نیست که اگر جوامع بشری دچار انحراف شدند و خواسته ها و تمایلات مخالف با سعادت خود پیدا کردند، اسلام آن خواسته ها را بپذیرد و مطابق با آن ها حکم کند. یعنی پیامبران در طول تاریخ در مقابل قوم های منحرف ایستاده اند. (مثال: ایستادگی حضرت لوط (ع) در برابر خواسته های نامشروع قوم خود)

✓ شراب ، قمار و زنا ← گناه کبیره

قبل اسلام میان اعراب رایج بود ← سود و منفعت اقتصادی داشت
پس از اعلام حرام بودن آن در کلام خدا و پیامبر(ص) ← اعراب آن را کنار گذاشتند
رواج آن در زمان بنی امیه و بنی عباس / برخی از مردم دوباره مرتکب آن شدند / اما عموم مسلمانان هیچگاه زشتی آن را فراموش نکردند
قمار : کار بیهوده ، بی فایده برای جامعه ، عامل کینه و دشمنی میان برنده و بازنده ، کوتاه نیامدن اسلام در برابر آن با وجود فراگیری در جهان امروز

✓ شراب ، قمار

قبل اسلام فراوان بود / قرآن در برابر آن ایستاد و راه های آسان و بدون گناه پیشنهاد کرد .
نتایج آن : خانواده متزلزل میشه و استحکام آن از بین میره ، فرزندان تک سرپرست فراوان میشه ، سلامت جسمی و روحی به خطر میفته

✓ زنا (رابطه نامشروع جنسی)

به منظور پیشگیری از خطرات ← تابلوی خطر را بالا برده
کسانی که از خطرات نفع می برند میگویند چرا در اسلام منع کردن و حرام رایج ؟؟
هزاران نوع بازی و ورزش ← حلال ، فقط ورزشی که همراه با قمار ← حرام
اسلام علاوه بر تشویق به ورزش ، میگه اگر ورزش به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی باشه ← مستحب و دارای پاداش اخروی
خداوند به ضررهای یک عمل نگاه می کند نه دوست داشتن یا نداشتن مردم
آیه : « و بسا چیزی را خوش نمی دارید و آن برای شما خوب است و بسا چیزی را دوست می دارید و آن برای شما بد است و خدا می داند و شما نمی دانید »

✓ خداوند نصیحتگر حقیقی مردم

بعضی حکمت ها را می دانیم و بعضی را نمی دانیم
علم انسان در برابر علم بی نهایت الهی بسیار ناچیز
نباید فهمیدن یکی از حکمت های یک حکم الهی را مبنای تصمیم گیری قرار بدهیم

✓ علت ها و دلایل خاص دستور خدا = حکمت

بسیاری از عادت ها و رفتارهای تمدن امروزی با دستورات دینی در تعارض است ، اما از آنجا که ایمان داریم این قوانین ، فرمان های خداست ، با اعتماد به نفس بالا و توکل بر او وارد عمل می شویم . در این صورت هم زمینه را برای آگاهی دیگران نسبت به اسلام فراهم می کنیم و هم از اسلام مان در صحنه عمل و زندگی دفاع می کنیم .

✓ فرهنگ : روح معنوی حاکم بر جامعه و نشان دهنده هویت و شخصیت آن است .

معیارهای اصلی فرهنگ برتر : اعتقاد به خدا ، پیامبران و معاد
نوع اجزا و عناصر فرهنگی هر جامعه نشان دهنده
درجه و میزان ارزشمندی و تعالی آن جامعه است
معیارهای دیگر فرهنگ برتر : توجه به عدالت ، خرد ، علم ، پایبندی به احکام و ...

✓ نوع اجزا و عناصر فرهنگی هر جامعه نشان دهنده

✓ احکام و قوانین اجتماعی اسلام باید به گونه ای تنظیم شود که سبب رشد و تقویت معیارهای فرهنگ برتر شود .

الف) فرهنگ و ارتباطات

- ✓ ایجاد پایگاه و شبکه ای در فضای مجازی — به منظور اشاعه فرهنگ و معارف اسلامی و مقابله با اندیشه کفر آمیز و ابتذال اخلاقی — مستحب — در مواردی واجب
- از مهم ترین مصداق های قاعده «نفی سبیل» — ممانعت از سلطه رسانه ای و ارتباطی بیگانگان بر کشور
- فراهم ساختن پایگاه های ارتباطی بومی و داخلی — بر دولت اسلامی واجب
- استفاده از وسایل ارتباطی داخلی — بر ما واجب
- ✓ تولید، توزیع و تبلیغ فیلم، مجلات، روزنامه و انواع آثار هنری — به منظور گسترش فرهنگ و معارف اسلامی و مبارزه با
- تهاجم فرهنگی و ابتذال اخلاقی — از مصادیق عمل صالح
- از واجبات کفایی
- پاداش اخروی بزرگ
- ✓ موسیقی (سنتی و غیر سنتی) — جایز و حلال
- ✓ فقط موسیقی که بی بند و باری و شهوت را تقویت و تحریک کند و مناسب مجالس لهو و لعب — حرام
- ✓ استفاده از ابزارها و آلات موسیقی — برای اجرای سرودها و برنامه های فرهنگی مفید — حلال و جایز
- ✓ تولید، توزیع، تبلیغ، خرید و فروش و تماشا کردن — تصاویر یا متون انحرافی و فاسد
- و گوش دادن به رسانه هایی که در بردارنده: — موسیقی مطرب و مناسب با مجالس لهو و گناه — گناه بزرگ — حرام
- ✓ شرکت در مجالس شادی و جشن ها به شرط آن که در این مجالس احکام دین (مانند پوشش خانم ها) رعایت شود — جایز
- اگر موجب تقویت صله رحم یا تبلیغ دین شود = مستحب

ب) ورزش و بازی

- کوشش برای داشتن بدنی قوی و نیرومند در کنار داشتن سلامتی و تندرستی — سلامتی بر زندگی، فعالیت بهتر، پیروزی در مبارزه با دشمنان — مثال: پیامبر اکرم (ص) و امام علی (ع)
- پیش قدم شدن در بازی ها و ورزش های دسته جمعی — به منظور تقویت رابطه صمیمانه میان خویشان و همسایگان و سلامت اخلاقی افراد خانواده — پاداش اخروی
- شرط بندی در هر شرایطی: حرام (از امور زبان آور روحی و اجتماعی)
- اگر ورزش و بازی های ورزشی برای دوری از فساد ضرورت یابد — فراهم کردن امکانات آن = واجب کفایی
- جایزه دادن به ورزشکاران — جایز
- اگر با نیت روی آوردن افراد جامعه به ورزش های مفید و افزایش سلامت جسم و جان باشد — کار نیک — پاداش اخروی

ج) اقتصاد

✓ اقتصاد در عصر حاضر — تولید انبوه کالا، مصرف فراوان، توجه بیش از حد به لذت های مادی — نابودی منابع زمین و محیط زیست

✓ اهداف مدیریت اقتصادی

- (۱) استقلال اقتصادی و عدم سلطه بیگانگان
- (۲) پیشروی به سوی عدالت و قسط و کاهش فاصله طبقاتی
- (۳) حرکت به سوی آبادانی در عین دوری از دنیا زدگی و تجمل گرایی

✓ کوشش برای رزق و روزی حلال و دوری از عوامل ناپاک کننده روزی (مانند تولید کلا با کیفیت پایین، فریب کاری در معامله) — مشاهده آثار مثبت روزی حلال در زندگی و کمک به اقتصاد کشور

حدیث پیامبر: «عبادت ۱۰ جزء دارد که ۹ جزء آن کسب و کار حلال است»

✓ کوشش برای آلوده نشدن به ربا، قرار گرفتن ثروت در خدمت تولید و آشنایی با احکام تجارت قبل از ورود به تجارت — امام علی (ع): «یا معشر التجار الفقه تم المتجر»

✓ کوشش برای تولید کالای مرغوب و استفاده از کالای ایرانی

✓ اگر مصرف کالای خارجی سبب وابستگی کشور شود — نخریدن آن واجب

✓ اشرافی گری و تجمل گرایی مسئولین + فساد اداری و مالی — عقب ماندگی اقتصادی، فاصله طبقاتی، بی اعتمادی عمومی، رواج تجکل گرایی و مصرف گرایی میان مردم

(۱) وظیفه مسئولین: اجتناب از تجمل گرایی و دعوت دیگران به سوی اقتصاد سالم

(۲) وظیفه مردم: سالم نگه داشتن روابط اقتصادی با پیروی از پیامبر اکرم (ص) و امر به معروف و نهی از منکر

✓ تلاش برای پیشرفت کشور و قناعت در مصرف منابع — واجب

✓ جلوگیری از تخریب محیط زیست

✓ ساده زیستی و دوری از مدگرایی و تجمل گرایی

✓ تنظیم روابط اقتصادی به منظور تحت فشار قرار نگرفتن و وابسته نشدن به کشورهای سلطه گر — بر دولت واجب است

✓ هر نوع تجارتی که به نفع رژیم صهیونیستی و سرمایه داران آن باشد — حرام

باطل کننده (۹ مورد)

- ۱ خوردن و آشامیدن
 - ✓ اگر روزه دار سهوا چیزی بخورد یا بیاشامد، روزه باطل نیست.
 - ✓ اگر روزه دار چیزی را که لای دندان مانده عمدتا بخورد روزه اش باطل می شود.
 - ✓ انسان نمی تواند به خاطر ضعف روزه خود را بخورد ولی اگر ضعف او به قدری است که معمولاً نمی شود تحمل کرد، می تواند افطار کند.
- ۲ رساندن غبار غلیظ به حلق
 - ✓ روزه دار نباید بخار غلیظ و دود سیگار و تنباکو و مانند آن ها را به حلق برساند.
- ۳ فرو بردن تمام سر در آب
 - ✓ اگر روزه دار، عمدتا تمام سر را در آب فرو برد، اگرچه باقی بدن او از آب بیرون باشد، روزه اش باطل است.
 - ✓ اگر روزه دار تمام بدن را آب بگیرد و مقداری از سر بیرون باشد، روزه اش باطل نیست.
 - ✓ دوش گرفتن روزه را باطل نمی کند.
- ۴ باقی ماندن بر جنابت تا اذان صبح
 - ✓ اگر عمدتا تا اذان صبح غسل نکند، اگر وظیفه اش تیمم است، عمدتا تیمم ننماید، نمی تواند روزه بگیرد.
 - ✓ اگر سهل انگاری کند و غسل نکند تا وقت تنگ شود، می تواند با تیمم روزه بگیرد و صحیح است (نکته: در مورد غسل نکردن معصیت کرده است).
- ۵ دروغ بستن بر خدا و پیامبر و جانشینان پیامبر (ص)
- ۶ قی کردن
 - ✓ اگر روزه دار استغراق عمدی نماید، روزه باطل می شود.

مسافر

۱ اگر شرط های زیر را داشته باشد باید نمازش را شکسته بخواند و نباید روزه بگیرد:

$$\begin{array}{l}
 \text{مسافت رفت} + \text{مسافت برگشت} > 8 \text{ فرسخ} \quad \text{و} \quad \text{مسافت رفت} > 4 \text{ فرسخ شرعی} \\
 \text{مسافت رفت} > 22.5 \text{ کیلومتر} \quad \text{و} \quad \text{مسافت برگشت} > 45 \text{ کیلومتر} \\
 T < 10 \text{ (مان اقامت)}
 \end{array}$$

روزه

- ✓ برای انجام کار حرام سفر نکرده باشد. مثال: برای ظلم یا همکاری با ظالم، فرزند یا نهی پدر و مادر به سفری برود که بر او واجب نبود.
- ۲ جملات مهم از لحاظ پیش از ظهر یا بعد از ظهر:
 - ✓ اگر مسافر پیش از ظهر به وطن یا جایی که می خواهد ۱۰ روز در آن بماند، برسد ← باید روزه بگیرد ← در صورتی که قبل از رسیدن به آن مکان چیزی نخورده و یا نیاشامیده باشد.
 - ✓ اگر مسافر بعد از ظهر به وطن یا جایی که می خواهد ۱۰ روز بماند برسد، نمی تواند در آن روز روزه بگیرد.
 - ✓ اگر کسی که روزه است، بعد از ظهر مسافرت کند، باید روزه خود را ادامه بدهد.
 - ✓ اگر کسی که روزه گرفته، پیش از ظهر مسافرت کند و بخواهد بیش از ۴ فرسخ برود، وقتی به ۴ فرسخ برسد باید روزه خود را افطار کند.

قضا و كفاره

- ✓ اگر کسی به علت عذری مانند بیماری نتواند روزه بگیرد (سهوا)، پس از رفع عذر و تا رمضان سال آینده
 - به ازای هر روز: قضای روزه
 - عمدا قضای روزه را نگیرد ← به ازای هر روز: قضای روزه + ۱ مد به ۱ فقیر (تقریباً ۷۵۰ گرم گندم، جو و مانند آن ها)
- ✓ اگر کسی عمدتاً روزه نگیرد به ازای هر روز: قضای روزه + كفاره (۶۰ روز (۲ ماه) روزه یا ۶۰ مد به ۶۰ فقیر)
- ✓ اگر کسی به چیز حرامی روزه خود را باطل کند به ازای هر روز: قضای روزه + كفاره جمع (۶۰ روز (۲ ماه) روزه و ۶۰ مد به ۶۰ فقیر)

ادامه قضا و كفاره:

- ✓ نکته ۱: از ۶۰ روز (۳ ماه) روزه، ۱ ماه آن باید پشت سر هم باشد.
- ✓ نکته ۲: این کار ما باید تا قبل از رمضان آینده انجام شود.
- ✓ نکته ۳: در كفاره جمع، اگر هر دو برایش ممکن نباشد، می تواند هر کدام را که ممکن است، انجام دهد.
- ✓ نکته ۴: باطل کردن روزه با هر چیز حرامی ← مثال نسبت دادن دروغ به خدا و پیامبر و جانشینان، خوردن خاک

یادداشت

HARFEAKHAR

یادداشت

HARFEAKHAR

یادداشت

HARFEAKHAR

یادداشت

HARFEAKHAR

یادداشت

HARFEAKHAR

یادداشت

HARFEAKHAR

یادداشت

HARFEAKHAR

یادداشت

HARFEAKHAR

یادداشت

HARFEAKHAR

یادداشت

HARFEAKHAR